Aprovat inicialment per Junta de Govern Local
en sessió de data 25 d'octubre de 2023
En dono fe,
El Vicesecretari de l'Ajuntament de Lleida,
en funcions de Secretari General

Antoni Garcia Jimenez
Vicesecretari

Fecha:
2023.11.13
10:53:10
+01'00'

CATÀLEG DE BÉNS PROTEGITS DE LLEIDA

FITXES ELEMENTS ARQUITECTÒNIC (EA)

PART I

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

Marta Roig i Bravo

Data:
2023.10.11
15:28:52 +02'00'

SEU VELLA

001.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre històric	*Codi INE*	120 7740
Adreça/es	Turó de la Seu Vella		
Coordenades UTM	x = 302.247 y = 4.610.039	*Identificació al plànol*	001.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☑
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2202501CG0120G	148.068m²	11.356m²	-	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

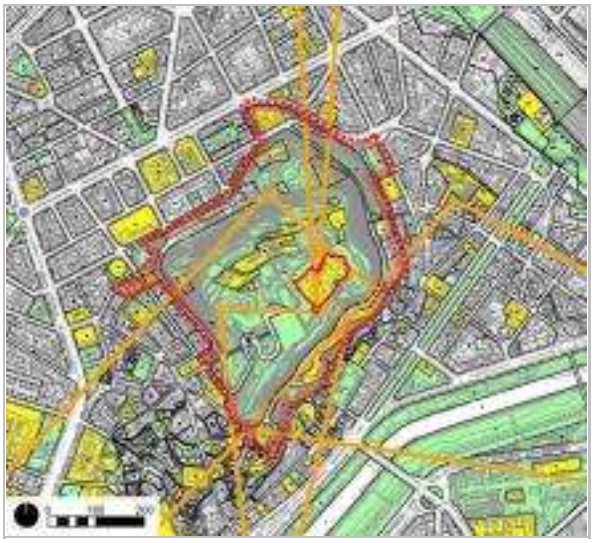

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	144-MH-EN / R-I-51-0156 (RD12/06/1918, Gaceta 17/06/1918) Entorn de protecció

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	001.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	144-MH-EN / R-I-51-0156 (RD12/06/1918, Gaceta 17/06/1918)

SEU VELLA

001.EA

	"Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.	Entorn de protecció. "Pla Especial del Turó de la Seu Vella", redactat l'any 1994.
Altres prot.	HA-0101 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0101 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)	

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Catedral
Estil i Època	Romànic / Gòtic; S. XII-XVII
Cronologia	Consagrada el 1278
Autor/promotor	Encarregada a Pere de Coma el 1193
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'accés principal a l'àmbit de la Seu Vella es realitza a través de la porta dels Bernats, i l'entrada habitual a l'antiga catedral s'efectua a través de l'edifici de la Canonja.
Context	La Seu Vella o catedral antiga és un monument arquitectònic de la ciutat de Lleida. S'alça sobre un turó que porta el seu nom, des del qual s'albira tota la ciutat, el riu Segre i gran part de l'horta de Lleida. La Seu Vella forma part d'un conjunt monumental integrat també pel Castell del Rei o La Suda i la fortificació militar que els envolta. Tots tres elements estan catalogats com Bé Cultural d'Interès Nacional.
Elements	El complex catedralici el formen la basílica-enriquida amb nombroses capelles-, el claustre i el campanar, als quals cal afegir la canonja, reutilitzada com a centre de recés en 1954, i recuperada finalment el 2008 . La basílica, de planta de creu llatina, presenta un sistema estructural probablement força fidel al projecte inicial. La cobreixen tres trams de volta de creueria sobre pilars cruciformes amb semicolumnes adossades que suporten els arcs torals i formers, a més dels nervis de la volta. El creuer el remata un cimbori de volta vuitavada sobre trompes, i la capçalera, a l'est, originalment era formada per cinc absis decreixents des del centre, per bé que actualment sols es conserven l'absis central i la capella dels Montcada. Al final dels braços del transsepte s'obren la porta de St. Berenguer (pràcticament sense decoració) i la sòbria porta de l'Anunciata, al nord i al sud, respectivament. Tanmateix, destaca especialment la porta dels Fillols, oberta a la façana sud del tram central del cos de la nau, delicadament esculpida i protegida per un porxo. Coincidint amb la distribució de les naus, tres portes s'obren a la façana oest, de grandiositat esmorteïda pel claustre, adossat a aquest sector per raons topogràfiques. Bastit entre els segles XIII i XV, presenta finestrals calats de factura gòtica que s'obren tant al pati interior com a l'ala sud, mirador privilegiat de la ciutat, mentre que la Porta dels Apòstols, greument danyada durant la Guerra Civil, remata l'ala nord. Per la seva banda, a la cantonada sud-oest del claustre s'erigeix el campanar, de planta octogonal i coronaments gòtics. Iniciat per Jaume Cascalls en 1364, no s'acabà fins 1416, esdevenint un símbol característic de la silueta de la ciutat.
Ús actual	Equipament comunitari
Ús original/altres	Catedral
Estat conservació	Regular
Façanes/Coberta	Les façanes i la coberta del conjunt presenten un estat de conservació millorable
Entorn/Jardí	L'entorn presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'immoble presenta un estat de conservació millorable.
Entorn de protecció	Declaració del conjunt monumental del Turó i de la protecció del seu entorn (1995)

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

SEU VELLA

001.EA

☑ Valor històric

Conjunt d'excel·lent qualitat compositiva, tipologia singular i gran monumentalitat, el seu valor patrimonial rau a més en el fet de ser exponent òptim dels trets estilístics dels seus llenguatges formals i testimoni insigne de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).
Façanes/Coberta	Les actuacions a façanes i cobertes han d'anar encaminades a la conservació i protecció del monument sense afegir res que pugui dificultar la comprensió de l'element.
Entorn/Jardí	Qualsevol intervenció s'atendrà a l'establert en el "Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994).
Estructura/interior	A l'interior es mantindrà la seva estructura, identificant tots els canvis soferts al llarg del temps. Es prendrà especial cura de recuperar i conservar els elements escultòrics, pictòrics així com elements de tanca, portes, reixes, etc.
Entorn de protecció	Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).
Usos permesos	Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

La catedral s'ubica al centre històric de la població, i es considera una obra romànica, per bé que presenta elements propis de l'arquitectura gòtica i alguns afegits renaixentistes.

Encarregada a Pere de Coma el 1193, la primera pedra del temple fou posada el 22 de juliol de 1203, i es consagrà el 1278, per bé que l'obra no es va donar per acabada fins a la construcció del cimbori i el cobriment de les naus, el 1286.

Lleida era seu episcopal des de ben antic, el primer bisbe conegut, Sagiti, ho era el 419. Aquesta institució es va perdre a ran de la invasió sarraïna, el 719. El bisbat de Lleida es va restaurar només quan el territori fou recuperat pels cristians, el 1149. En aquella restauració hi van participar el bisbe de Roda d'Isàvena i el comte Ramon Berenguer IV de Barcelona. Es va establir que totes les mesquites de la ciutat passessin a ésser propietat episcopal.

La Mesquita Major es va consagrar cristianament i al seu lloc s'hi va aixecar la primera església, centre de la seu episcopal: Santa Maria l'Antiga, que era situada al costat del Castell del Rei (o de la Suda).

El 1168 es reorganitzà la canònica, amb la participació del bisbat de Roda que hi va traslladar la comunitat canonical, tot i que va mantenir una vintena de canonges al lloc d'origen. Es va adoptar la regla de Sant Agustí. El 1254 la comunitat de canonges va organitzar-se com a canònica regular, amb el dret dels seus membres a tenir propietats privades. Va continuar molt vinculada amb la de Roda. En el decurs del temps va acumular una gran riquesa i poder, que fins i tot va conservar després de la desamortització.

SEU VELLA

001.EA

S'ha identificat la primitiva església de Santa Maria l'Antiga (o Santa Maria in Sede) amb les construccions que encara resten a l'ala de ponent del claustre i al seu costat hauríem de situar les dependències canonicals. Més endavant, quan es va edificar la catedral, l'antiga església de nau única hauria passat a ésser utilitzada com a dependència de la canònica.

A finals del segle XII s'endegaren les obres per aixecar un nou temple catedralici, sota les ordres de Pere de Coma. La construcció de l'edifici es va allargar fins a finals del segle XIII. El claustre s'hauria bastit posteriorment, entre els segles XIII i XIV. Al segle XV hom pot considerar l'obra de la catedral enllestida, inclòs el mobiliari, cor, retaules, etc.

El 1707 la seu es va traslladar a l'església de Sant Llorenç mentre es bastia la nova catedral, que es va consagrar el 1781. Al segle XVIII, després de la caiguda de Lleida fou convertida en caserna militar, amb l'enderroc del barri de la Suda i l'afectació greu dels béns mobles i immobles del conjunt, a més de la variació de la seva distribució interior. Monument nacional des de 1918, les tropes no la desallotjaren fins 1948, iniciant-se les operacions de restauració a mitjan segle XX, amb tasques que continuen fins ara mateix.

Bibliografia

Jaume Fresquet, Enric Solsona, (1993). Pla Director de la Seu Vella de Lleida.. La Porta del Lleó, Lleida

Montserrat Macià.(1997) "Catalunya romànica". Vol. XXIV. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1997.

Montserrat Macià/ Josep Lluís Ribes.(2002) "L'Art gòtic a Catalunya. Arquitectura I." Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

Ramón Maria Puig, Carles Sáez (1994). Pla Especial del Turó de la Seu Vella.

Frederic Vilà Tornos/ Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

Inicis dels treballs de Recuperació als anys 40 del segle XX (Alejandro Ferrant). Continuació de les mateixes fins el final de la dècada dels anys 70, (Pons Sorolla) Fins la redacció del Pla director on s'especifica el programa d'actuacions que encara s'està duent a terme.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
001 CA	- EA	014 BARP	- BSE	- BN	018 BAMP

SEU VELLA

001.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

SEU VELLA

001.EA

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ

002.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 3660
Adreça/es	Carrer Jaume I el Conqueridor, 65		
Coordenades UTM	x = 301.888 y = 4.610.070	*Identificació al plànol*	002.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☑
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1902501CG0110D	956m²	388m²	PB+1P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	354-MH(Acord Comissió de Govern 02/08/2016, DOGC 04/08/2016) Entorn de Protecció
Altres prot.	HA-0103 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	002.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	354-MH(Acord Comissió de Govern 02/08/2016, DOGC 04/08/2016) Entorn de Protecció Propi

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ

002.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0103 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Església

Estil i Època Romànic; Època Feudal.

Cronologia Segona meitat S. XII. Capelles laterals S. XIV-XV

Parcel.la Accés sense dificultats. L'església està emmarcada pels carrers de Jaume I el Conqueridor, Sant Martí, la Ronda de Sant Martí i el Carrer del Rei, tenint la porta principal oberta al carrer de Jaume I el Conqueridor.

Context L'Església de Sant Martí és un monument arquitectònic de la ciutat de Lleida. Està situada als peus del sector nord-occidental del Turó de la Seu Vella, prop de l'antiga porta de Monsó. L'església està bastida sobre una illa envoltada pels carrers de Sant Martí, Ronda de Sant Martí, Carrer de Jaume I el Conqueridor i Carrer del Rei. L'edifici presenta el absis orientat a nord-est, acarat amb el carrer de Sant Martí. L'accés al monument es produeix a través de la portalada principal oberta al carrer de Jaume I el Conqueridor. A la banda de migjorn d'aquesta façana apareix adossat un cos, de factura contemporània, per on s'accedeix al museu vinculat a l'immoble. A l'altre banda del carrer es troba la plaça de Pepita Cervera, conferint al conjunt un espai obert davant el seu accés principal. La façana lateral nord-oest i la façana sud-oest estan envoltades per una zona urbanitzada que configura un espai públic al seu voltant, limitat pels carrers del Rei i de la Ronda de Sant Martí.

Elements L'església de carreus de pedra sorrenca ben escairats, presenta una única nau coberta per tres trams de volta apuntada recolzada sobre tres arcs torals que carreguen en pilars semicirculars amb decoracions vegetals, els quals es tradueixen a l'exterior en forma de contrafort. Al absis semicircular, precedit per un arc de triomf, set arcs de mig punt i d'imposta més baixa en ressegueixen el perímetre i en suporten la volta. Una finestra de doble esqueixada -concordant amb la de la façana sud-oest-, actualment cegada, corona l'element. Les parets exteriors són llises i estan molt degradades, però hom pot observar-hi els ràfecs motllurats i els frisos de mènsules i permòdols.

La porta principal, només decorada per unes arquivoltes de mig punt amb decoracions geomètriques, està a la façana sud-est, on també es fan visibles les restes d'uns edificis annexes enderrocats en 1989. Les restes d'aquests edificis configuren uns murs de pedra baixos tocant als vials, on s'ha construït el nou cos adossat l'església, per allotjar les instal·lacions del espai museístic de l'edifici. Aquest cos és de planta rectangular amb accés i única obertura vers l'àmbit de la portalada de l'església, configurant un petit recinte d'acolliment exterior. Més sumptuosa és la façana occidental orientada a sud-oest, coronada per una espadanya de 3 ulls en 2 alçades i amb una portada provinent de l'ermita de El Tormillo (Osca), instal·lada durant la restauració que, per iniciativa del bisbe Josep Messeguer, executà l'arquitecte Celestí Campmany entre 1892-93, qui també restaurà les cobertes del temple. Al temple, capella de l'Estudi General entre els S. XIV i XV, s'hi van obrir dues capelles gòtiques a mode de transsepte: la de St. Joan -S. XIV, al sud- i la de de Sta. Maria –S. XV, al nord.

Ús actual Equipament comunitari

Ús original/altres Església. Durant la seva llarga vida ha exercit diverses funcions militars: caserna, parc d'artilleria. Fins i tot, posteriorment, s'ha fet servir de presó.

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn presenta bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'església presenta bon estat de conservació.

Situació de risc ---

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ

002.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Representa un dels escacs exemples de l'arquitectura romànica a la ciutat de Lleida, integrant de la primera divisió parroquial després de la conquesta cristiana. Apareix citada per primera vegada a l'Ordenatio Eclesia Ilerdensis al 1168. Exercirà de capella de l'estudi general des de la creació d'aquesta institució acollint els actes acadèmics.
☑ Valor arqueològic i paleontològic	Realitzades les excavacions a la banda externa, hi ha la possibilitat de conservació de restes dels paviments originals i enterraments a l'interior de l'església
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Element representatiu del Romànic.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Queda protegida amb un nivell 1 integral la totalitat de l'estructura de manufactura medieval. Queda exclòs d'aquesta protecció, el cos afegit a les darreries del segle XX a la banda nord-est, que fa d'entrada al centre expositiu, que rebrà un nivell 5 de protecció (documental), en cas de voler deixar lliure i a la vista la integritat del monument.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

- Façanes/Coberta: Les actuacions estaran encaminades a la conservació i /o reposició amb materials originals o compatibles tècnica i formalment amb els originals i que no suposin un afegit.
- Estructura/interior: Es respectarà en lo possible l'estructura original, emprant materials originals o compatibles amb aquells.

Entorn de protecció: Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos: Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica San Martí de Lleida és una església que cal situar al moment de transició entre les produccions característiques del romànic i les primeres iniciatives gòtiques, integrant més tard ampliacions i reformes que responen ja plenament a aquest estil, encara que en l'anàlisi global de l'edifici s'hagi de tenir en compte intervencions alienes a l'edat mitjana.

Si bé ha estat datada al segle XIII, existeixen notícies de la parròquia de Sant Martí des de la segona meitat del segle XII, la primera de les quals remunta al 1168. Aquestes dates, juntament amb la concepció general que revela un primer projecte de l'edifici, permeten aventurar una cronologia dins la segona meitat del segle XII. Una datació en el segle XIII es justificaria pel tipus de coberta de la nau, de volta de canó apuntada recorreguda per arcs faixons que recolzen sobre columnes adossades i determinen un total de quatre trams.

Per tal de restablir les proporcions originals del temple s'hauria de tenir en compte que el seu paviment fou realçat prop d'un metre en la reforma del segle XIX. Als segles XIV i XV foren afegides capelles laterals, a manera de creuer, en resta només la de l'Assumpció de la Verge (1429) ara del Santíssim a la banda de l'evangeli.

El 28 de setembre de 1300 es procedí, juntament amb l'elecció del primer rector Pere de Cabrera, a l'aprovació dels primers Estatuts de la Universitat de Lleida. L'església de Sant

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ

002.EA

Martí es convertí en parròquia de l'Estudi General de Lleida i en el lloc de les celebracions solemnes de la vida universitària d'aquell temps.

A mitjan segle XVII, després de la Guerra dels Segadors, l'església passà a complir funcions militars (caserna, parc d'artilleria). A començaments del segle XIX s'encarregà a l'acadèmic Antoni Cellers la reforma que convertiria el vell edifici en presó, funció que exercí fins a finals d'aquell segle, en que el bisbe Messeguer aconseguí recuperar-ne la jurisdicció (1892). En 1893, el bisbe Josep Messeguer i Costa en va recuperar la jurisdicció i va ordenar la restauració del temple. Per a això es va utilitzar la portalada de la parròquia de El Tormillo (nucli pertanyent a Peralta de Alcofea (Osca) que en aquell temps formava part de la diòcesi de Lleida. En la mateixa reforma es van afegir a la façana un finestral i una gran espadanya neoromànica.

Un cop restaurada, l'església va recuperar l'ús litúrgic fins l'any 1973, quan es va construir a la cantonada nord de la cruïlla entre la ronda de Sant Martí i el carrer de St. Martí, una nova església de Sant Martí. En construir aquest nou temple, l'edifici medieval es dedicà a usos culturals.

A la fase situada entre 1987 i 1997, s'efectuaren diferents intervencions segons projectes de l'arquitecte Jaume Fresquet, actuant en les cobertes, sanejant les voltes, enderrocant les cases adossades, restaurant les façanes i bastint un nou edifici prismàtic sobre la traça de les antigues edificacions -contrastant amb el vell en tipologia, escala i material-. Així es possibilitaven les infraestructures de la nova funcionalitat museística, contribuint a la millora urbana del barri perpetuant l'ús públic del conjunt. Com a primera mostra d'aquesta potencialitat -segons projecte de Lluís Pau- l'edifici acollí provisionalment una selecció de les millors obres del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal -Proemium- fins l'any 2007, quan s'inicià el trasllat de la col·lecció a la seva seu definitiva.

Hi ha a més una senzilla porta lateral de doble arc adovellat i resseguida per una motllura de dents de serra.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Ricard Ballo / Montserrat Tañà. "Catalunya Medieval. Castells, Torres, Fortificacions i altres Construccions". Pàgina web www.catalunyamedieval.es.

"Llibre de les Constitucions i Estatuts de l'Estudi General de Lleida. Els Estatuts Fundacionals. Lleida, 1300." . Fundació 700 Aniversari. Universitat de Lleida, 2000. Ed. de la Universitat de Lleida.

Actuacions finca

El temple ha estat sotmès a diferents restauracions i a finals del segle XX es va construir un cos adossat a la seva façana sud-est. El 31 d'agost de 2017 va ser inaugurada la restauració de la façana sud-oest que inclou una portalada romànica afegida al temple al segle XIX. Aquesta portalada presentava un deteriorament natural característic de la pedra sorrenca amb què està feta i que ocasionava diversos despreniments que perjudicaven la integritat estètica i, sovint, estructural del temple. La restauració, feta entre el juny del 2015 i el maig del 2016, amb diverses aturades per problemes climatològics, l'ha dirigida el Centre d'Art d'Època Moderna (CAEM) de la Universitat de Lleida (UdL), amb la supervisió del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ

002.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

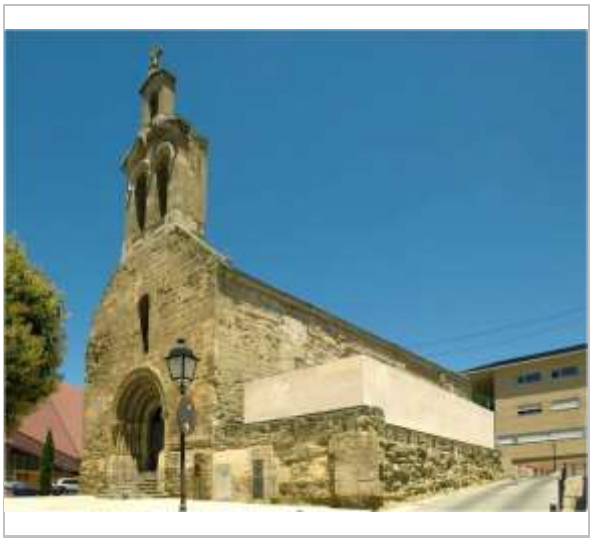

Vista de conjunt

ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ

002.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESGLÉSIA DE SANT LLORENÇ

003.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 1220
Adreça/es	Plaça Sant Josep, 7		
Coordenades UTM	x = 301.826 y = 4.609.692	*Identificació al plànol*	003.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1899702CG0019H	1.708m²	1.306m²	PB+3P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

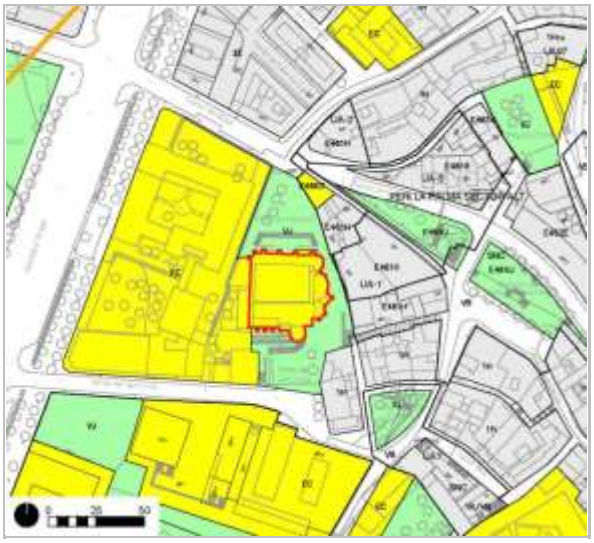

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	145-MH / R-I-51-0687 (Decret 03/06/1931, Gaceta 04/06/1931)
Altres prot.	HA-0102 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	003.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	145-MH / R-I-51-0687 (Decret 03/06/1931, Gaceta 04/06/1931)

ESGLÉSIA DE SANT LLORENÇ

003.EA

HA-0102 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Església
Estil i Època	Romànic / Gòtic; Època feudal. Alta i Baixa Edat Mitjana (Segles XII-XV)
Cronologia	Nau romànica construïda a finals del S. XII / Naus laterals gòtiques construïdes S. XIV i campanar S. XV
Autor/promotor	Pere de Coma / Berenguer Gallard
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'església articula la plaça de Sant Llorenç i la plaça de Sant Josep, essent practicable per les dues façanes
Context	Accés: Sense dificultats. L'església articula la plaça de Sant Llorenç i la plaça de Sant Josep, essent practicable per les dues façanes
Elements	La que fou dues vegades seu catedralícia, és una construcció d'estil romànic, però amb ampliacions i acabaments gòtics. La construcció es va iniciar a finals del segle XII amb els escultors i artesans que treballaven amb Pere de Coma, mestre constructor de la Seu Vella. Considerada la segona església en importància després de la Seu Vella, té tres naus de la mateixa altura, amb tres absis. La nau central, d'estil romànic, és la més antiga. Les altres dues naus laterals, així com les capelles i el campanar de base octogonal són d'estil gòtic. (S. XV). La nau central romànica, està coberta amb volta apuntada, dividida en tres trams per arcs torals que descansen sobre unes columnes bessones adossades als pilars, amb una estructura molt similar a la de la Seu Vella. Destaca la presència d'una cripta sota el presbiteri, emprada com a capella de confessió, baptisteri i sagristia. A mitjan segle XIV li fou afegida la nau lateral del costat nord, mentre que a finals de segle (1399) Berenguer Gallard planejà i edificà la nau de migdia, a la qual hom adossa, els primers anys del segle XV, l'elegant campanar poligonal. El portal d'entrada, al qual s'accedeix per una escalinata, és protegit per un pòrtic que recorda el dels Fillols de la Seu. Ambdues voltes gòtiques presenten voltes de creueria i estan rematades per absis poligonals, i les acompanyen diverses capelles de factura posterior. Exteriorment, els contraforts i estretes finestres aporten ritme a una façana mancada de decoració escultòrica, exceptuant-ne les gàrgoles que es conserven i uns frisos de cartel·les actualment desapareguts. El campanar -octogonal i adossat a la nau meridional- data del S. XV i presenta reminiscències del campanar de la Seu Vella. Les obertures apareixen al segon cos, on trobem uns finestrals gòtics amb arquivoltes, coronats per un fris d'arquets i una balustrada. L'interior guarda quatre importants retaules gòtics, obres escultòriques de gran interès, entre les quals destaquen els retaules de pedra de Sant Llorenç, de santa Llúcia i de sant Pere, realitzats probablement entre 1360 i 1378 per Bartomeu Robio o els seus deixebles, i directament derivats del retaule major de la seu. D'aquest altar major, desaparegut, guarda precisament la imatge de la Mare de Déu. Conserva també el retaule de santa Úrsula i les Onze Mil Verges, atribuït a Jaume Cascalls, A la porta gòtica de la plaça de Sant Josep són visibles els blasons de Berenguer de Gallart. Destaquen l'escultura de la Mare de Déu dels Fillols, procedent de la Seu Vella i un quadre gòtic del segle XV, Santa Maria de la Candelera, atribuït al pintor Mateu Ferrer i que representa Sant Blai. A la mateixa església es troba el sepulcre de Ramon de Tàrrega (1331) i el Sant Crist Trobat, imatge restaurada per Jaume Perelló.
Ús actual	Equipament comunitari
Ús original/altres	Església i dues vegades seu catedralícia

ESGLÉSIA DE SANT LLORENÇ

003.EA

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn presenta bon estat de conservació

Estructura/Interior L'estructura interior de l'església presenta bon estat de conservació

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Exercí de catedral en dos ocasions.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemble molt notable de l'arquitectura religiosa romànica de transició al gòtic.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Estructura/interior A l'interior les actuacions tendiran a la recuperació dels elements originals i la restauració dels mateixos

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'església de Sant Llorenç és, després de la Seu Vella, el millor temple medieval de la ciutat. Sembla que fou començada a finals del segle XII (1194-95) per picapedrers al servei de Pere de Coma, mestre d'obres de la Seu Vella des del 1193. L'edifici, d'una nau amb absis semicircular, fou ampliat els segles XIV-XV amb dues naus laterals gòtiques i el campanar.
Al s. XVIII acollí el capítol catedralici, i durant el s. XIX es van realitzar intervencions de maçoneria poc acurades per reparar els desperfectes causats per les guerres. En 1936 patí un incendi que va fer necessària la seva restauració interior, i tornà a acollir el capítol de la catedral fins l'any 1956.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

"Catalunya Medieval. Castells, Torres, Fortificacions i altres Construccions". Pàgina web www.catalunyamedieval.es.

Actuacions finca Aquest edifici va patir diverses intervencions per reparar el dany causat per les guerres del segle XX. L'any 2002 es va dur a terme la restauració del campanar que ha recuperat la seva bellesa gràcies a la reproducció artesanal dels calats de la barana i de les gàrgoles originals.

Observacions Església de tres naus amb campanar en un dels laterals. A l'interior diversos conjunts escultòrics remarcables com son lsl retaules de pedra i escutlures algunes de les quals procedeixen de la Seu Vella.

ESGLÉSIA DE SANT LLORENÇ

003.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CAPELLA DE SANT JAUME

004.EA

Altres denominacions CAPELLA DEL PEU DEL ROMEU

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 950
Adreça/es	Carrer Cavallers, 2		
Coordenades UTM	x = 302.087 y = 4.609.585	*Identificació al plànol*	004.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2198715CG0029G	55m²	55m²	-	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	356-MH (Acord Govern Generalitat 02/08/2016, DOGC 04/08/2016 Entorn de Protecció

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	004.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	356-MH (Acord Govern Generalitat

CAPELLA DE SANT JAUME

004.EA

Altres prot.	HA-0104 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0104 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)	02/08/2016, DOGC 04/08/2016 Entorn de Protecció

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Capella
Estil i Època	Gòtic - Neoclàssic; S. XIV / S. XX
Cronologia	capella gòtica 1380, amb remunta construïda a principis del S. XX
Autor/promotor	Berenguer Marqués
Parcel.la	Accés sense dificultats. La capella articula la cantonada entre el carrer Major i el carrer Cavallers
Context	Edifici en cantonada, situat a l'encreuament del carrer Major i el carrer dels Cavallers. L'edifici està bastit en el bell mig del centre històric i comercial de la Ciutat de Lleida.
Elements	Es tracta d'una construcció de línies molt senzilles, conformada a l'exterior per un cos unitari de planta quadrangular, al qual se sobreposa un segon nivell construït a finals del segle XIX (1883), en el qual s'obren òculs i finestres de mig punt, tot conferint al conjunt l'aparença d'una torre i desfent les proporcions gairebé cúbiques de l'obra del XIV. El basament primitiu mostra dos paraments de carreus regulars ben disposats, que presenten simètricament dues portes adovellades que determinen la perspectiva d'un doble frontis definit en funció de l'emplaçament en angle de la capella. El que es troba al carrer Major correspondria, en concret, a l'accés principal. En l'eix de la portada, es troba la imatge gòtica de la Mare de Déu amb el Nen, flanquejant-la, les de sant Jaume i sant Joan Baptista, patró del Bisbat de Lleida, obra moderna, a més de tres petits escuts que ressegueixen les dovelles. La façana encarada al carrer de Cavallers equilibra la visualització global d'ambdós frontis mitjançant un òcul situat al damunt de la portada, al costat de la qual hi ha un tercer accés, de dimensions més reduïdes. Per sobre d'aquest cos, hi ha un segon nivell construït a principis de segle, Interior La planta baixa de l'immoble allotja una capella dedicada a St. Jaume, on destaca la presència d'un arc apuntat -cegat posteriorment- a la paret mitgera del carrer Major. Al seu interior s'hi venera una imatge de Sant Jaume, obra de l'escultor lleidatà Jaume Gort i Farré (1919-1966), que recorda el moment del miracle representant l'apòstol traient-se l'espina mentre un angelet l'il•lumina amb un fanal. Aquesta imatge és la que presideix any rere any la Romeria dels Fanalets de Sant Jaume, en la qual la ciutat de Lleida reviu els fets ocorreguts fa gairebé dos mil anys en una processó amb centenars de fanalets que segueix el camí que hi va fer l'apòstol. També hi trobem una pintura mural de Miquel Roig Nadal (1923-2008), realitzada l'any 1966. Els altres dos nivells, que acullen locals socials, són de maó vist i de manufactura posterior, amb voluntat historicista. El segon nivell presenta les obertures abans descrites construïdes amb pedra. Coincidint amb la situació del forjat del sostre d'aquest segon nivell, apareix una cornisa de pedra amb una decoració a base de gotes, que recórrer tota la longitud de la façana i una barana massissa a la seva part superior, que remata els paraments.
Ús actual	Equipament comunitari
Ús original/altres	Capella

Façanes/Coberta	Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn presenta bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de la capella presenta bon estat de conservació
Situació de risc	---

Lleida

Ajuntament de Lleida

CAPELLA DE SANT JAUME

004.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Restauració
Regulació	Es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).
Usos permesos	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

La capella està ubicada en el lloc que es coneixia com a Peu del Romeu, al centre del nucli antic de Lleida. De l'origen de la capella es coneixen dues dates. La primera es refereix a la sol·licitud que el 1351 feren els veïns a la Paeria per tal d'enderrocar el porxo anomenat de Sant Jaume i deixar espai per a una plaça. Al indret del porxo i fent cantonada s'edificaria la capella, documentada el 1399, any en què el cavaller Berenguer Marquès la dedicà a la Mare de Déu de les Neus.

Una llegenda narra el pas nocturn de Sant Jaume per Lleida: s'explica que l'apòstol va arribar a la ciutat ben entrada la nit i que, caminant a les palpentes, va trepitjar una bardissa i es va clavar una espina al peu. Del dolor que sentia i en no poder treure's l'espina ell mateix, l'apòstol va començar a gemegar tant que fins i tot els àngels el van sentir i van baixar des del cel amb uns fanalets perquè el Sant pogués treure's l'espina i continuar el seu camí. Els orígens de la Capella del Peu del Romeu es remunten a l'any 1399, quan aquest fet miraculós va donar peu a la petita construcció que, tot i essent dedicada a la Mare de Déu de les Neus, va albergar una imatge de Sant Jaume per voluntat del comte Berenguer Gallart que va voler commemorar els fets senyalitzant el lloc on van succeir.

La capella està bastida en la confluència dels carrers Cavallers i Major , abans anomenats Del Romeu i Cingleria, respectivament, molt a prop del límit emmurallat de la ciutat andalusina i al sud del barri Jueu, la Cuirassa.
La situació del monument és una fita que configura una entitat d'interès històric i tradicional a la ciutat de Lleida, sent un dels indrets per on passa el camí de Sant Jaume. Actualment la capella és la seu social de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

[VVAA]. "Endrets: Geografia Literària dels Països Catalans". Universitat de Vic. Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya -CSUC-.

Catalònia Sacra / www.cataloniasacra.cat

Agrupació Ilerdenca de Pessebristes. www.pessebristeslleida.com

Actuacions finca

L'antiga capella gòtica va ser remuntada a finals del segle XIX, conferint-li la imatge i proporcions de torre medieval. L'any 1940 va ser restaurada.

CAPELLA DE SANT JAUME

004.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

ANTIC HOSPITAL DE SANTA MARIA

005.EA

Altres denominacions INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 1340
Adreça/es	Plaça de la Catedral, 2		
Coordenades UTM	x = 301.994 y = 4.609.504	*Identificació al plànol*	005.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2097703CG0029E	968m²	2.678m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	147-MH / R-I-51-0176 (RO 15/03/1920, Gaceta 24/03/1920)
Altres prot.	HA-0701 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	005.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	147-MH / R-I-51-0176 (RO

ANTIC HOSPITAL DE SANTA MARIA

005.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0701 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)
1957-MH-EN (Acord Govern Generalitat 09/06/1998, DOGC 08/07/1998) // Registre estatal: R-I-51-10177. Entorn de port.

15/03/1920, Gaceta 24/03/1920)
Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la Catedral Nova (BCIN)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Hospital

Estil i Època Gòtic; Època Feudal. Baixa Edat Mitjana (Segles XIII-XV)

Cronologia Iniciat en cinc fases a partir de 1453

Autor/promotor Mestres d'obra: Andreu Pi, Jordi Safont, Antoni Gondàngels, Antoni Queralt i Jaume Borrell / Reina Maria de Castella.

Parcel.la Accés sense dificultats. L'antic hospital s'erigeix enfront de la catedral nova, envoltat per la plaça de la Catedral, l'avinguda de blondel i el carrer de la Vila de Foix, i és practicable tant per la façana de Blondel com per la de la plaça de la Catedral.

Context Edifici aïllat situat enfront dels solars que ara ocupa la catedral, en una illa limitada pel carrer Major, Carrer Vila de Foix, Avinguda Blondel i una placeta coneguda com el Pati de les Comèdies. L'edifici està situat davant la Seu Nova, al costat de la plaça de la Catedral i està envoltat per una zona urbanitzada que configura un espai públic al seu voltant.

Elements L'hospital de Santa Maria és un edifici de planta quadrada, de planta baixa i dos pisos, organitzat entorn d'un pati central. Les façanes, d'una gran austeritat i composició equilibrada, són properes a les formes renaixentistes. Sobre el portal adovellat hi ha una imatge de la Mare de Déu, obra d'Andreu Pi, sota un dosser filigranat.

L'edifici està bastit amb filades de carreus regulars que formen murs especialment gruixuts a la planta baixa. El ritme de les obertures als pisos és regular; mentre que les de la planta baixa es cegaren al segle XX. Dues senzilles portes d'arc de mig punt i arc rebaixat de dovellat allisat, als murs nord-oest i sud-est, permeten l'accés. La porta nord-oest que dóna accés des del carrer Major, està flanquejada per dos escuts de la ciutat i presidida per una fornícula amb dosser gòtic i amb una imatge de la Marededéu amb el Nen, d'Andreu Pi a la seva part superior.

VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). La façana sud de l'edifici de l'Antic Hospital de Santa Maria conserva un impacte d'obús a l'alçada del monument del Liceu Escolar provocat per l'artilleria (de les forces republicanes) causat durant els mesos en que el riu marcava la línia de front. La façana oest de l'edifici també mostra gran quantitat d'impactes de bala a la seva part central a nivell de Planta Baixa. Posterior a la Guerra Civil els paraments que conserven els impactes de les bales i l'obús, han estat intervinguts però la majoria d'orificis s'han conservat i són clarament identificables

Interior

L'element més interessant és el pati, amb una galeria d'arcs apuntats que recorre tots quatre costats de la planta noble, i carrega sobre arcs rebaixats i sobre poderoses mènsules esglaonades. L'escala, de dos trams, típica dels patis gòtics catalans, rep aquí una solució específica, similar a la del Palau Reial de Santes Creus i causada pel mateix fet d'haver d'accedir a un cos volat: no és completament exterior, sinó que el tram llarg se situa en una de les galeries. Això obliga els arcs afectats a prolongar els seus suports fins al pla inicial de la barana, però respectant sempre l'alineació de les bases de les columnes en la mateixa horitzontal que resta de la galeria. Des del pati s'accedeix a la capella de l'Hospital, també gòtica, amb el retaule de Francesc Escarpenter, barroc (1738).

A l'interior destaquen les voltes de creueria de la planta baixa, molt rebaixades, que arrenquen de mènsules adossades al mur. A excepció de les cantonades -sexpartites- tota

ANTIC HOSPITAL DE SANTA MARIA — 005.EA

la volta és quadripartita; mentre que ambdós pisos presenten sostres plans i embigats de fusta. L'hospital disposà d'una capella a l'ala oest fins a mitjan segle XX, on en destaca el retaule barroc de Francesc Escarpenter, substitut del retaule anterior, destruït durant la Guerra dels Segadors.

Ús actual Equipament comunitari

Ús original/altres Hospital

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper presenta bon estat de conservació

Estructura/Interior L'estructura interior de l'edifici presenta bon estat de conservació

Entorn de protecció Dintre de l'entorn de protecció de la Catedral Nova MH-EN (Acord Govern Generalitat 09/06/1998, DOGC 08/07/1998)

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — És el primer hospital general creat a la ciutat al segle XV i acollí aquestes funcions fins el segle XX
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Es conservarà a més a més dels motius que van portar a la seva catalogació com a BCIN, també l'impacte d'un obús que es troba a la façana sud de l'edifici, a l'alçada del monument del Liceu Escolar, co ma vestigi de la Guerra Civil Espanyola.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Façanes/Coberta S'inclouran en la protecció les restes de impactes d'artilleria ocasionats a la Guerra Civil.

Entorn de protecció Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Les primeres referències que es tenen de l'Antic Hospital de Santa Maria de Lleida són de mitjans segle XV. Els paers de la ciutat i el bisbe de la diòcesi Garcia Aznares van coincidir que calia crear un Hospital General, de gran capacitat i amb més recursos, que substituís i fusionés tots els petits hospitals de fundació privada, que havien estat creats un cop acabada la Reconquesta. Alguns autors han afirmat que havien arribat a al nombre de onze, mentre altres afirmen que no arribaren a set entre els quals cal esmentar el de Capellans, Sant Esperit, Leprosos i Pelegrins. El bisbe Aznares l'any 1417 ja els havia suprimit per fer-ne un de sol, assolint-se l'any 1453 la corresponent autorització, confirmada després per Calixte III, reconeixent-li iguals prerrogatives que al de la Santa Creu de Barcelona, encarregant la seva administració als pahers i alguns ciutadans.

La nova construcció va rebre, vuit anys més tard, l'aprovació de les autoritats de l'època, tant del Papa Eugeni IV com de la reina Maria d'Aragó, lloctinent d'Alfons el Magnànim, i

ANTIC HOSPITAL DE SANTA MARIA 005.EA

es va establir els principis bàsics del nou edifici: hauria d'estar situat a la Plaça de l'Almodí vell, hauria d'acollir els pobres de Crist i es finançaria amb diners públics, deixes testamentàries i almoines. També es va ordenar que l'hospital es dediqués a Santa Maria i se li van atorgar els mateixos privilegis, llibertats, immunitats i protecció que a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

L'Antic Hospital va fer funcions d'hospital de pobres i malalts fins el segle XVIII. Després de la Guerra de Successió, però, una part de l'edifici es va convertir en Hospital Militar amb el nom d'Hospital del Rei, de manera que va ser necessari dur a terme un seguit de reformes per redistribuir els espais i adaptar-los al nou caràcter militar i civil. L'any 1854, per ordre d'Isabel II, l'hospital esdevindria altre cop hospital civil exclusivament. Al segle XX (1920) l'edifici va ser declarat monument històrico-arquitectònic i a partir d'aleshores acolliria diferents serveis i institucions culturals –com ara el Museu Diocesà durant el periple del 36– fins que el 1941 s'hi instal·laria l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, que promou la investigació científica, el conreu de les arts i les lletres i tutela les qüestions que afecten el patrimoni cultural de la ciutat. També acull en les seves sales, la Sala Montsuar i la Sala Gòtica, un espai d'exposicions temporals amb el retaule barroc dedicat a la Mare de Déu dels Àngels i realitzat el 1738 per F. Escarpenter."

L'hospital de Santa Maria, on hom es proposava de reunir els set hospitals que hi havia a la ciutat, fou començat el 1454, sota la direcció d'Andreu Pi, que era al mateix temps mestre d'obres de la seu lleidatana. El 1509 es reprengueren les obres, paralitzades des de feia quaranta-vuit-anys, i l'hospital s'acabà vers el 1520, tot i que el 1476 ja assistia a malalts i peregrins. El Capítol de la seu contribuí generosament a la seva culminació, així com també el bisbe Jaime de Cochinillos (1513-1542). Una imatge en relleu de la Mare de Déu, senyal heràldica del Capítol, situada al pany inferior de la galeria gòtica, i l'escut del bisbe col·locat damunt al portal de la planta noble testimonien aquesta aportació. El mestre d'obres Jaume Borrell, que realitzà la planta noble i el pati entre 1517 i 1519, portà a bon terme l'obra.

VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). Els impactes conservats a l'edifici de l'Antic Hospital de Santa Maria, corresponen als nou mesos del Front del Segre.

Bibliografia

Ricard Ballo / Montserrat Tañà. "Catalunya Medieval. Castells, Torres, Fortificacions i altres Construccions". Pàgina web www.catalunyamedieval.es.

Catalònia Sacra / www.cataloniasacra.cat

Antoni Conejo da Pena (2004) L'hospital de Santa María de Lleida: 1454-2004. Revista Arts,22 (Octubre) (38-41)

"Catalogació dels vestigis de la Guerra Civil a la ciutat de Lleida i realització d'una proposta d'intervenció memorial (primera fase)." Gabriel Ramon-Molins. Universitat de Lleida. Serveis Cientificotècnics. Història, Documentació i Patrimoni de la UdL Març de 2018

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916.

"Relació-Inventari dels elements que es proposen afegir al catàleg de Béns a protegir relacionats amb la guerra Civil". Centre Excursionista de Lleida. Juny de 2018.

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

En aquest últim segle, l'antic hospital ha anat adaptant les seves dependències als nous usos proposats, però conservant la seva estructura original. L'any 1996 es restaurà la coberta.

Lleida

Ajuntament de Lleida

ANTIC HOSPITAL DE SANTA MARIA

005.EA

015 CA - EA - BARP - BSE - BN - BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista general de la façana amb els impactes d'obús

Detall de l'impacte d'obús a la façana

Detall dels impactes de bala a la façana

ANTIC HOSPITAL DE SANTA MARIA

005.EA

ANTIGA PORTADA DELS ANTONIANS DE L'ESGLÉSIA DE LA SANG

006.EA

Altres denominacions PORTALADA DE L'ORATORI DE LA SANG

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 6840
Adreça/es	Carrer Sant Antoni, 50		
Coordenades UTM	x = 301.797 y = 4.609.405	*Identificació al plànol*	006.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☑
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1896701CG0019F	311m²	311m²	PB	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN/BCIL
Nº reg/cat.	BCIL 8415-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	006.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral

ANTIGA PORTADA DELS ANTONIANS DE L'ESGLÉSIA DE LA SANG

006.EA

	BCIN-357-MH-EN (GOV 112/2016 de 26 juliol, DOGC 28/7/2016) Entorn de protecció	*Altres prot.*	BCIL 8415-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001) BCIN-357-MH-EN (GOV 112/2016 de 26 juliol, DOGC 28/7/2016) Entorn de protecció
Altres prot.	HA-0109 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0109 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)		

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Església

Estil i Època Temple:neoclàssic. Portalada: plateresc; Portalada S. XVI. Temple S. XIX

Cronologia Nou temple l'any 1876 integrant l'antic portal del S. XVI

Autor/promotor Temple: Celestí Compant arq. Portalada: Gil Morlanes

Parcel.la Accés sense dificultats. Oberta al carrer de Sant Antoni i al carrer de les Germanetes. L'accés habitual es produeix a través de la porta de la façana lateral, oberta al carrer de Sant Antoni i elevada sobre unes escales.

Context Edifici bastit en una illa situada en el Centre històric de la Ciutat de Lleida. L'illa està limitada pel carrer de Sant Antoni, carrer de Germanetes, carrer del Canonge González i Avinguda de Catalunya.

L'església de la Sang, de planta basilical, està orientada nord est amb l'accés que correspon als peus del temple obert al carrer de Germanetes. Ara bé, al construir aquesta nova església, varen conservar un antic portal plateresc i el disposaren a la façana lateral que dona al carrer de Sant Antoni, des on actualment es realitza l'entrada habitual a l'immoble. El nivell d'ús de l'església queda situat per sobre el nivell del carrer de Sant Antoni i unes escales comuniquen el vial amb l'accés al temple.

Elements Edifici bastit l'any entre l'any 1875 i 1881, ocupant el solar de l'antic temple dels antonians. La congregació de la Puríssima Sang va enderrocar l'edifici existent, que es trobava mot malmès, i n'erigí un de nova planta que només conserva l'antiga portalada renaixentista del segle XVI, d'estil plateresc.

Edifici de planta basilical amb tres naus i coberta a dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga, amb façana al carrer de les Germanetes, on es troba la façana corresponent als peus de la nau. Aquesta façana presenta un accés de portal d'arc de mig punt adovellat de grans dimensions i rosetó situat a eix a la seva part superior. El parament està coronat amb timpà i frontó que amaga l'acabament de la coberta. A la cantonada amb el carrer de Sant Antoni, l'església allibera un tram de la seva façana lateral, on es troba situada una antic portal del S. XVI d'estil plateresc, provinent de l'antic temple enderrocat.

Aquesta portada, coneguda com a Portalada dels Antonians, és l'únic element d'interès de l'exterior. La seva autoria data de la segona meitat del S. XVI (1525), però segons Frederic Vilà, cal diferenciar-la dels escuts de les bases de les columnes, l'escut dels Antonians que corona l'entrada i de les franges amb els improperis de la Passió que la flanquegen, que serien de finals del S. XIX.

És una portada constituïda per dos cossos, el més baix conté l'obertura en arc de mig punt entre dues pilastres adossades que, igual que l'entaulament que sostenen, estan decorades amb grotescs i flanquejades per bandes ornamentades amb trofeus. Un escut a la clau de l'arc, medallons amb angelots als carcanyols i un motllurat geometritzant resseguint l'arcada, completen la decoració d'aquest cos baix. L'entaulament sosté el cos superior compost per tres fornícules amb petxina separades per pilastres, que contenien sengles estàtues dels sants Isidor, Antoni i Bonaventura, segons testimonis fotogràfics de principis de segle. Al damunt, un frontó triangular té el seu interior la figura, de mig cos, de Déu Pare. La transició entre la diferent amplada dels dos nivells sobreposats es fa mitjançant volutes zoomòrfiques.

ANTIGA PORTADA DELS ANTONIANS DE L'ESGLÉSIA DE LA SANG

006.EA

L'interior és de planta basilical amb tres naus laterals separades de la central per arcs de mig punt recolzats sobre pilars de secció quadrangular. Aquests pilars suporten unes galeries que al seu torn sustenten el sostre pla de fusta d'enteixinat amb formes geomètriques força interessants, de conformació classicista, obra d'Hermenegild Jou. La nau principal és coronada a l'oest per un absis quadrat, i precedida per un arc rebaixat simètric a l'existent als peus, que sustenta l'antic emplaçament del cor. Als peus també hi ha una porta de grans dimensions, que només s'obre pels passos de setmana santa, utilitzant-se habitualment com a porta principal la perforació lateral oberta a la cantonada sud-est.

Ús actual Església

Ús original/altres Església

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper presenta bon estat de conservació

Estructura/Interior L'estructura interior de l'edifici presenta bon estat de conservació

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Edifici i element d'excel·lent qualitat compositiva, tipologia singular i gran monumentalitat, el seu valor patrimonial rau a més en el fet de ser exponent òptim dels trets estilístics dels seu llenguatge formal i testimoni insigne de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint un referent d'àmplia rellevància arreu.

Aquest document proposa conservar l'església de la Sang i la Portalada dels Antonians amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social de l'edifici i l'element arquitectònic que conserva. Aquest bé, degut a les seves característiques arquitectòniques, constructives, històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Entorn de protecció Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

ANTIGA PORTADA DELS ANTONIANS DE L'ESGLÉSIA DE LA SANG

006.EA

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

L'Oratori de la Sang de Lleida o Església de la Sang rep el seu nom gràcies a la congregació de la Puríssima Sang del Nostre Senyor de Jesús de la mateixa ciutat.
La Congregació de la Puríssima Sang, adquirí el 1803 l'església del convent dels hospitalers de Sant Antoni de Vienne, que aleshores passà a ser l'avui anomenat Oratori de la Sang. L'esmentat orde dels hospitalers de Sant Antoni de Vienne, s'establí a Lleida a finals del segle XIII i aprofità les construccions d'un hospital fundat a principis del mateix segle per Pere de Déu. Ubicat extramurs, al peu de Gardeny, dóna nom al que més endavant seria raval de sant Antoni, i fou englobat dins les muralles el 1483. Els antonians hi residiren fins al 1788, any de l'extinció de l'Institut. Tot i que els seus béns passaren a altres institucions benèfiques l'església restà oberta al culte.
L'arquitecte de la reforma o reconstrucció de l'església va ser Celestí Company i les obres van ser executades per Ramon Serratosa. Pel que fa a la portalada del S. XVI, aquesta s'atribueix a Gil de Morlanes, seguidor de Damià Forment.

Aquesta obra lleidatana forma part d'un grup de portades catalanes del mateix tipus que la de l'avant-sala capitular i de Santa Maria la Vella, el claustre de la Seu Vella de Lleida, les dels Col·legis de Tortosa (1564,1578 i 1585) i la de Sarroca de Segrià, que per a J. Garriga traslladen a Catalunya models d'ascendència castellano-aragonesa.
Residència i església del cor de Maria (Hospital)

L'Oratori de la Sang és la capella des d'on surten els passos de Setmana Santa i conté obres rellevants i de gran pietat popular.

L'antic hospital antonià va reconvertir-se en el complex de la Residència del Cor de Maria i la seva església en l'Oratori de la Sang.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Catalònia Sacra / www.cataloniasacra.cat

Antonio Mora Vergés. "Església de la Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist de Lleida. Catalunya". Publicat a RC. Relats en català.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
007.16 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

ANTIGA PORTADA DELS ANTONIANS DE L'ESGLÉSIA DE LA SANG

006.EA

Ortofotomapa

CATEDRAL NOVA

007.EA

Altres denominacions SEU NOVA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 1340
Adreça/es	de la Catedral, 1		
Coordenades UTM	x = 301.970 y = 4.609.561	*Identificació al plànol*	007.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☑
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2097415CG0029G	4.650m²	6.068m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

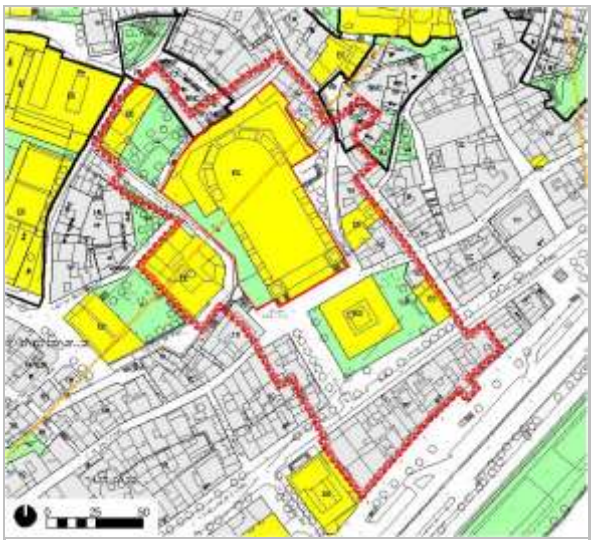

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	1957-MH-EN (Acord Govern Generalitat 09/06/1998, DOGC 08/07/1998) // Registre estatal: R-I-

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	007.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	1957-MH-EN (Acord Govern

CATEDRAL NOVA

007.EA

	51-10177. Entorn de prot.	Generalitat 09/06/1998, DOGC 08/07/1998) // Registre estatal: R-I-51-10177. Entorn de protecció
Altres prot.	HA-0105 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0105 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)	

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Catedral

Estil i Època Barroc; Època moderna (Segle XVIII)

Cronologia 1760-1781

Autor/promotor Pedro Martín Cermeño arquitecte i enginyer militar

Parcel.la Accés sense dificultats. Per bé que l'entrada principal es troba oberta a la plaça de la catedral, el temple també és accessible per la porta lateral oberta al carrer de l'Almodí Vell.

Context Edifici bastit en una illa situada en el Centre històric de la Ciutat de Lleida. La illa està limitada per la plaça de la Catedral, el carrer de l'Almodí Vell i el carrer de Sant Anastasi que circula a una cota superior. Per la banda nord, el conjunt de la catedral afronta amb les cases del carrer Nou.

La Catedral Nova està orientada nord sud amb façana principal a la plaça de la Catedral, la qual funciona com un eixamplament de l'eix configurat pel carrer de Sant Antoni i el carrer Major. Les façanes laterals donen als carrers de Almodí Vell per la banda de llevant, carrer de sant Anastasi per la banda de ponent i el carrer Nou per la banda més septentrional. La topografia del terreny puja vertiginosament vers la banda nord de l'immoble. El carrer de Sant Anastasi i el carrer Nou circulen a una cota situada uns vuit metres per sobre el nivell d'accés de la catedral, creant un pati o espai lliure al voltant seu.

Elements Es tracta d'un temple de tres naus d'igual alçària, separades per pilars i contraforts interiors entre els quals es situen les capelles laterals, cobertes per arcs de mig punt i voltes bufades. La disposició general, deutora d'esquemes gòtics catalans, amb organització de planta de saló, potencia l'espai unitari i estableix la continuació de les naus laterals en deambulatori, tot ordenant les dependències annexes amb una simetria respecte l'eix de la planta, en dos cossos de forma rectangular que envolten la capçalera i la girola absidial.

Dels pilars, que duen adossades quatre pilastres corínties de fust estriat, arrenquen per damunt dels sobrecapitells motllurats, els arcs de suport de les voltes. La composició de la façana té precedents en la tradició de l'arquitectura religiosa hispano-lusitana de finals del Renaixament, i sobretot una clara mostra del barroc classicista, molt en línia de l'eclecticisme professat pels enginyers militars.

Les potents torres de l'exterior, de tres pisos, també responen a solucions italianes del segle XVII de manera que l'elegant tipologia ideada per Cermeño està empeltada i connecta amb un ampli repertori culte i cosmopolita. És obligada la referència a les modificacions introduïdes al conjunt de l'obra. Algunes de les modificacions més importants del projecte de Cermeño foren obligades per adaptar l'edifici al desnivell de la parcel·la mitjançant els trams d'escala laterals, i la façana fou la part més modificada —i empobrida—, actualment força distant de la de Cermeño, que hagués suposat una sòbria mostra del barroc classicista. Ara és més baixa, i està sobre un plint amb la referida escalinata d'accés lateral de pedra i serralleria de forja. Dues torratxes flanquegen la triple portada, i la corona una balustrada amb l'escut de Carles iii, sobre el qual originàriament hi havia un grup escultòric amb núvols, serafins i una creu, de Felip Sauri, que no fou reposat en la restauració que Regiones Devastadas dugué a terme entre 1943 i 1955 per reparar els danys causats en el darrer conflicte bèl·lic, essent aquest un determini que ha acabat deixant a la vista diversos elements de la construcció que es preveien ocults, un cop realitzades intervencions urbanístiques posteriors.

Una altra variació fou dotar al temple de doble coberta, doncs el projecte original i a la

CATEDRAL NOVA 007.EA

maqueta que es pot observar en les dependències capitulars, la idea era de fer-hi terrat. Dins del temple, la modificació més visible és la conversió dels pilars i arcs de l'absis en mur i volta continus per la part del presbiteri. Ell seu perímetre interior és ocupat per les capelles laterals generades pels contraforts. De l'agençament interior inicial -cremat en 1936-, destacava el cadirat del cor de Lluis Bonifàs, i la important escultura dels altars obra dels germans Bonifàs, de Joan Adam i de Salvador Gurri principalment.

VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). La façana lateral de la Catedral Nova que dona al carrer de l'Almodí Vell, conserva impactes de bala i restes del fum provocat per un incendi durant el conflicte bèl·lic. En les finestres superiors es pot veure els impactes de bala i els finestrals encara estan amb fum de l'incendi que patí l'edifici. Els impactes envolten les obertures i són perfectament reconeixibles. La traça del fum encara es conserva en el brancal de les obertures. A l'entrada lateral hi ha dues pintures que corresponen al rostre de José Antonio (totalment sobrepintat amb esprai) i un altre de Franco també sobrepintat però encara es pot veure la silueta del dictador. Aquestes pintures es feien a l'entrada de l'exèrcit feixista a les ciutats.

Ús actual Catedral

Ús original/altres Catedral

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper que dona a la banda de la plaça presenta bon estat de conservació, però l'entorn situat a la seva banda nord presenta un estat de conservació millorable

Estructura/Interior L'estructura interior de l'edifici presenta bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Edifici i element d'excel·lent qualitat compositiva, tipologia singular i gran monumentalitat, el seu valor patrimonial rau a més en el fet de ser exponent òptim dels trets estilístics dels seu llenguatge formal i testimoni insigne de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint un referent d'àmplia rellevància arreu.

Aquest document proposa conservar la Catedral Nova amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social de l'edifici. Aquest bé, degut a les seves característiques arquitectòniques, constructives, històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Entorn de protecció Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

CATEDRAL NOVA

007.EA

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

La primera pedra de la nova Seu Catedral fou col·locada pel bisbe Manuel Macías Pedrejón el dia 15 d'abril de 1761, més de mig segle després de l'entrada de les tropes de Felip V a la ciutat de Lleida, comandades pel governador Louvigny que havia ordenat tancar la catedral (Seu Vella) per tal de convertir-la en fortalesa-caserna.

Després d'aquesta desfeta, el Capítol traslladà els usos capitulars a l'església de la companyia i després a l'església parroquial de Sant Llorenç. Els successius regnats de Ferran VI i Carles III negaren la restitució de l'església catedral de la Seu Vella, i no fou fins al pas d'aquest darrer per la ciutat que oferí la recuperació del conjunt catedralici. Acceptada la nova construcció hom pensà en primer lloc en el mateix lloc que ocupava l'església de Sant Llorenç, però el capítol s'hi oposà. Finalment s'optà pel solar de l'Almodí com una clara aposta per l'eix de la part baixa de la ciutat. La nova catedral fou planejada per Pedro Martín Cermeño i dirigida per Francesc Sabatini i d'altres. El 1781 fou consagrada i s'acabà el 1790.

VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). Els impactes conservats a la majoria de les façanes de la ciutat de Lleida, corresponen als nou mesos del Front del Segre. El 2 d'abril de 1938 l'exercit sollevat va començar una ofensiva militar sobre la ciutat de Lleida que culminaria a darrera hora de la tarda del dia 3 amb la retirada de les forces republicanes que defensaven Lleida i l'ocupació de la part de la ciutat situada al marge dret del riu. Amb la retirada republicana foren dinamitats els dos ponts que unien ambdós ribes de la ciutat, quedant aquestes incomunicades i dividides per un front que romangué estable sobre la línia marcada pels rius Segre-Noguera Pallaresa durant gairebé 9 mesos, fins que a finals de desembre de 1938 l'exercit franquista l'aconseguí trencar pels caps de pont de Serós (al sud) i la Baronia de Sant Oïsme (al nord), ocupant el dia 7 de gener els barris del marge esquerra i començant una ràpida ofensiva final sobre Catalunya.

En aquest cas però, els impactes de bala a les finestres superiors de la façana lateral de la Catedral Nova, reflecteixen els franctiradors que es varen amagar a la catedral l'agost de 1936 després de disparar les columnes que marxaven al front d'Aragó. La columna llibertària dels "Aguiluchos de la FAI" va incendiar l'edifici per treure els amagats en la catedral.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

"Catalogació dels vestigis de la Guerra Civil a la ciutat de Lleida i realització d'una proposta d'intervenció memorial (primera fase)." Gabriel Ramon-Molins. Universitat de Lleida. Serveis Cientificotècnics. Història, Documentació i Patrimoni de la UdL Març de 2018

"Relació-Inventari dels elements que es proposen afegir al catàleg de Béns a protegir relacionats amb la guerra Civil". Centre Excursionista de Lleida. Juny de 2018.

Actuacions finca

L'edifici fou restaurat després de la Guerra Civil per reparar els danys causats pel conflicte bèl·lic.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CATEDRAL NOVA

007.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Impactes de bala a la façana

Impactes de bala a la façana

Imatge de Franco pintada a la façana

Imatge de José Antonio pintada i esborrada

CATEDRAL NOVA

007.EA

RESTES D'UN PILAR DE L'ANTIC PONT MEDIEVAL I FORTIFICACIÓ DEL SEGLE XIX

008.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 2800
Adreça/es	Canalització del riu Segre		
Coordenades UTM	x = 302.507 y = 4.609.679	*Identificació al plànol*	008.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Xarxa viària	-	-	-	Pública

Localització

Estrep del pont i murs de protecció del baluard

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VB Xarxa Viària Urbana
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

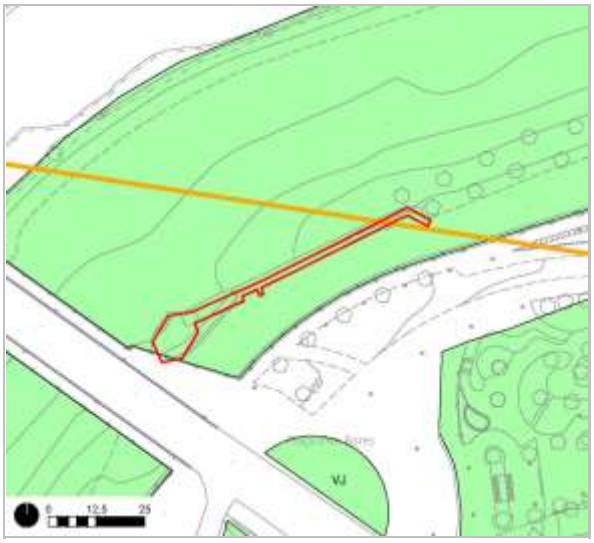

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Obra civil
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	008.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

RESTES D'UN PILAR DE L'ANTIC PONT MEDIEVAL I FORTIFICACIÓ DEL SEGLE XIX

008.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	OE Obra d'Enginyeria
Subtipologia funcio.	Pont
Estil i Època	Indefinit; Època moderna
Cronologia	Fou incorporat a la nova construcció del segle XVIII
Parcel.la	Les restes són totalment accessibles en la cara nord del pont vell, per la banda del barri de Cappont.
Context	Ampliació de l'originari pont medieval vers el sud a causa de la construcció de la Banqueta a l'altra riba.
Elements	L'estrep sud de l'antic pont medieval va passar a funcionar de pilar extrem del nou pont construït al segle XVIII pel governador Blondel. La construcció de l'estructura més antiga conservada al marge esquerra de la canalització tingué lloc a finals de segle XVIII, probablement l'any 1787, quan el marqués de Blondel exercia de governador de la ciutat. Aquest element d'enginyeria està vinculat a l'obra d'ampliació i trasllat cap a la riba de Cappont del pont medieval amb motiu de la construcció de la banqueta, l'objectiu de la qual era allunyar el riu de la ciutat per a minorar els estralls que les freqüents riuades ocasionen a la part baixa del nucli urbà. D'aquest nou estrep de planta hexagonal partirà una gran arcada recolzada sobre l'antic estrep del pont medieval ara convertit en pilar amb un tallamar més gran i sobresortint que els medievals (vegeu dibuix Fernando Camino). Al capdamunt d'aquesta estructura hom bastirà una porta monumental i una construcció coberta a doble vessant que servirà de cos de guàrdia, punt de cobrament del pontatge i, ocasionalment com a magatzem. Una altra de les restes conservades d'aquest moment és un petit fragment de mur, que servia d'unió entre l'estrep i la fortificació, concretament el tancament que donava al riu, ja què al perllongar el pou i envair l'espai interior de la fortificació triangular construïda a inicis del segle XVIII, s'hagué d'aixecar de nou. El darrer element construït visible actualment en la canalització és un mur pantalla lleugerament atalussat de 44 metres de llargada. Es va construir el 1858 seguint el projecte del tinent del cos d'enginyers de l'exèrcit Joan Palau de Comasema de 7 d'octubre de 1853 (AML. Caixa 1550), copia potser d'un anterior del 6 d'agost de 1853 redactat per l'arquitecte municipal Agapit Lamarca. La funció d'aquest mur era protegir l'estrep del pont erigit el 1787 i refer el malmès mur de tancament fluvial de la fortificació afectat per la gran riuada del 24 de maig de 1853. Aquest mur havia estat operatiu i visible en tota la seva alçada fins a l'inici de les obres de canalització, actuant com a contenció del terraplè sobre el qual s'erigien alguns magatzems de la avinguda Tarradelles. Per diverses raons tècniques i legals, finalment prevalgué els criteris de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, rebaixant la seva alçada fins a la cinquena filada.
Ús actual	Cap
Ús original/altres	Pont

Entorn/Jardí	L'entorn presenta bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura conservada presenta bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

RESTES D'UN PILAR DE L'ANTIC PONT MEDIEVAL I FORTIFICACIÓ DEL SEGLE XIX

008.EA

☑ Valor històric

Vestigis memorables on el seu valor patrimonial rau en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint un referent d'àmplia rellevància arreu.
Aquest document proposa conservar les restes de pilar de l'antic pont medieval i fortificació del segle XIX visibles a la banda nord de l'actual Pont Vell amb el Nivell 2 de protecció. Conservació, degut al valor històric, arquitectònic i arqueològic de l'element. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques, arquitectòniques i arqueològiques representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Els valors d'aquesta estructura no resideixen només en el seu valor històric i arquitectònic, sinó també en el que representa com a restes d'uns elements que varen ser protagonistes en la comunicació i defensa del la ciutat. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, arqueològiques i paisatgístiques.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Conservació
Regulació	No es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Orígens
El pont Vell és tan antic que la seva naixença és embolcallada en la llegenda. Se sap que era ja construït l'any 47 aC. Llavors el pont entra en la història de la mà de Juli Cèsar. Després, passat un segle, va tornar a ser objecte de cita en un clàssic. Fou l'any 62 que el pont entrà en la literatura de la mà de Lucà. Les característiques de la seva primera construcció es mouen, no obstant això dins el regne de la incertesa. Per saber-ho caldrà esperar al temps de la reconquesta cristiana de la ciutat. No és fins llavors que pogué descriure's amb precisió com era el pont de Lleida. Era tot de pedra, amb sis arcades i set pilars construït amb reforçats tallamars. Era un pont de doble vessant amb el cim en el tercer pilar i d'inclinació més forta cap a l'esquerra que cap a la dreta. Un pont amb una calçada pel trànsit de set metres d'ample, protegida per una barana de pedra d'un metre d'alçada. El pont va patir diverses modificacions però fou el pont que durà fins al 1866 perquè després de patir tants canvis, modificacions i reformes, poques van ser les pedres que van quedar del primitiu pont.

L'enderrocament del pont Vell
L'octubre de 1866, el riu va negar camps, va cobrir terres, va malmetre collites, va ofegar gent i es va emportar part del pont. Tres de les arcades del pont havien desaparegut i calia refer el pont. El projecte es va encarregar a Juli de Saracíbar, que en va presentar dos. Un amb arcades de pedra i l'altre amb dos trams metàl·lics. Es va triar el segon perquè era més ràpida l'execució. Constava de dos de "gelosia" units i desiguals recolzats en una sola pila intermèdia. El primer mesurava 41,5 metres i el segon 21,49 metres. L'ample del pas destinat a carruatges i cavalleries era de 4,5 metres, i el de voreres d'1,10

RESTES D'UN PILAR DE L'ANTIC PONT MEDIEVAL I FORTIFICACIÓ DEL SEGLE XIX

008.EA

metres per cada costat. Es va inaugurar el 1875. Un dels avantatges del projecte era que, si es volia, es podia continuar. Però no calgué perquè el tram metàl·lic no va durar, ja que se l'endugué la riuada del Segre de 1907.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos/ Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

J. Garcia i X. Payà, Excavacions a l’antic barri de Cap Pont i la sèquia de Torres Col·lecció Iltirta. Arqueologia núm.2. 1999

J. Garcia i X. Payà, Memòria d´ excavació de les intervencions realitzades amb motiu de la canalització del riu Segre al seu pas per Lleida (int-33). Lleida 1993-1994. Entregat als SSTTCC de Lleida. 1996

SOL CLOT, Romà/TORRES GRAELL, Maria del Carme. “El pont de Lleida. Una història en imatges”. Ed. Dilagro. Lleida, 1993.

Actuacions finca

El pont original va anar patint successives transformacions conservant les restes del pilar extrem, ampliació de l’antic pont medieval, actualment localitzades i visibles des de la llera del riu.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

Ortofotomapa

Estrep sud del pont construït a finals de s. XVIII
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES D'UN PILAR DE L'ANTIC PONT MEDIEVAL I FORTIFICACIÓ DEL SEGLE XIX

008.EA

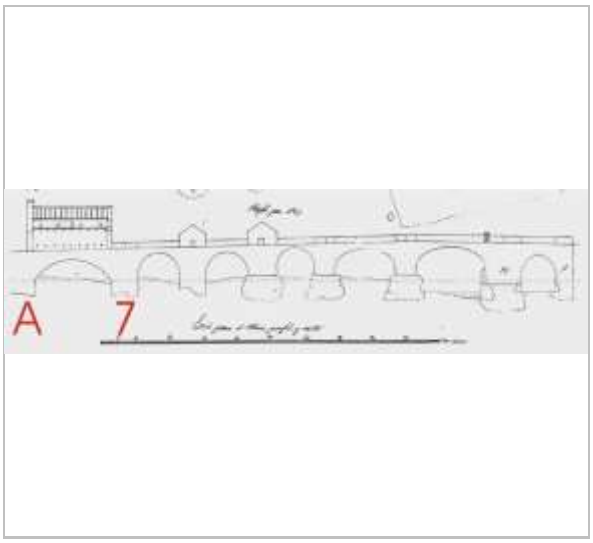

Estat del pont el 12 d'agost de 1830
Fernando Camino - AML Caixa 2118

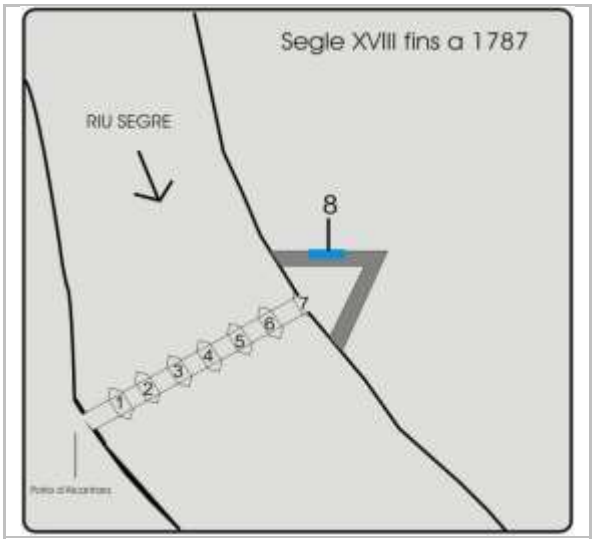

Contraescarpa de la 1a fortificació de Cappont (8)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

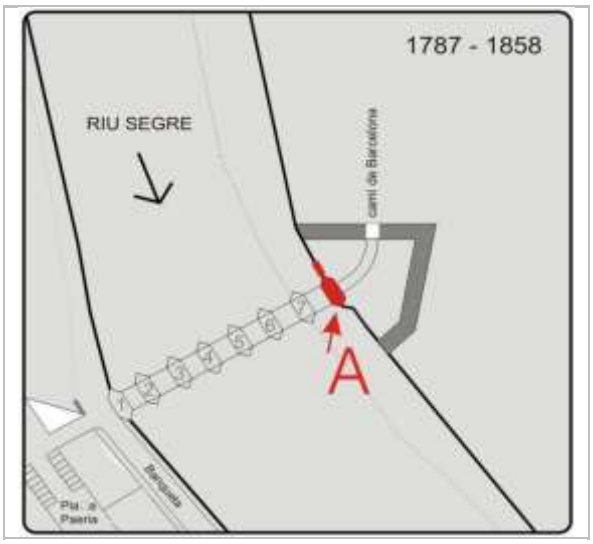

Construcció d'un nou estrep al sud (A)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

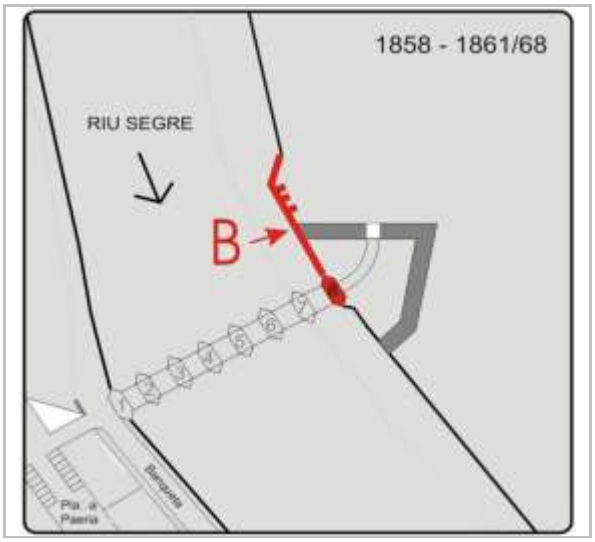

Construcció de mur pantalla de protecció (B)
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

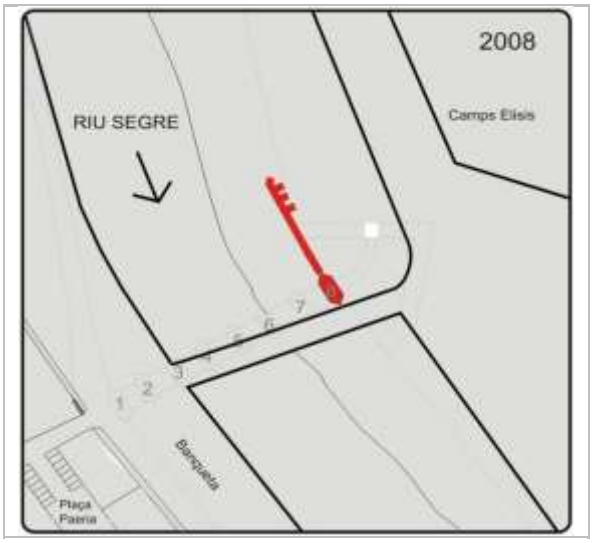

Estat actual de les restes del pont
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

RESTES D'UN PILAR DE L'ANTIC PONT MEDIEVAL I FORTIFICACIÓ DEL SEGLE XIX

008.EA

RESTES D'EMBOCADURA A LA SÈQUIA DE TORRES DEL SEGLE XIX

009.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Marge esquerra del riu Segre	*Codi INE*	120 2590
Adreça/es	Canalització del riu Segre		
Coordenades UTM	x = 303.509 y = 4.610.132	*Identificació al plànol*	009.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
25900A01409072	7.671m²	-	-	Pública

Localització

Vista general de l'assut

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Obra civil
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	009.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

RESTES D'EMBOCADURA A LA SÈQUIA DE TORRES DEL SEGLE XIX

009.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	OE Obra d'Enginyeria
Subtipologia funcio.	Sèquia
Estil i Època	Indefinit; Època contemporània. Segle XIX
Cronologia	Reforma de l'antiga sèquia Torres feta al segle XIX. (1802-1807)
Autor/promotor	Francisco de Rocha. Enginyer
Parcel.la	Accés sense dificultat. Les restes de la sèquia són visibles des del parc de la canalització del Segre, essent l'accés més proper les escales del flanc sud del pont de Pardinyes
Context	Les restes de l'antiga sèquia es troben al marge esquerra del riu Segre, al costat de l'extrem sud del pont de Pardinyes.
Elements	Les restes de l'antiga sèquia de Torres actualment conservades corresponen al darrer projecte de reforma de la sèquia, concretament l'assut o captació de les aigües del Segre, construït entre l'any 1802 i 1807, seguint el projecte i càlculs de l'enginyer saragossà Francisco de Rocha. Es tracta d'una obra formada per un gran mur paral·lel al riu, de 47 metres de llargada, cinc d'alçada i 2,40 metres d'amplada que actua de canal i conducció del cabal cap a la boquera. Fet amb maçoneria de calç i pedra i un revestiment exterior de blocs de pedra. Presenta un talús que n'optimitza la resistència a la força de l'aigua. El mur on hi ha la boquera d'entrada a la sèquia presenta les mateixes característiques constructives però la forma descriu una circumferència de 7,5 metres de radi que actuava de braç de contenció, fent créixer el nivell de l'aigua davant de la boquera. L'assut quedarà anul·lat el 1912, quan el cabal concedit a la comunitat de regants de la Sèquia de Torres es deriva des del nou canal de Serós construït per la Companyia Canadenca. L'entrada en funcionament de les comportes de la Mitjana implicarà el tapiat de la boquera de l'assut i el seu abandó com a estructura operativa. Només restarà en ús, fins després de la guerra de 1936-1939, la Casa de l'Aigua on residia el sequier. La riuada de novembre de 1982 cobreix definitivament tots els murs fins al inici de les obres de canalització del riu l'any 1993. Acabada la intervenció arqueològica s'acorda la integració de l'assut en el nou parc de la canalització i la utilització del mur de contenció i conducció com a suport de l'estrep sud del nou pont de Pardinyes.
Ús original/altres	Sèquia

Entorn/Jardí	L'entorn presenta un estat millorable de conservació
Estructura/Interior	L'estructura conservada presenta un estat millorable de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Vestigis memorables on el seu valor patrimonial rau en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint un referent d'àmplia rellevància arreu.

Aquest document proposa conservar les restes de l'embocadura a la sèquia de Torres amb el Nivell 2 de protecció. Conservació, degut al valor històric, arquitectònic i arqueològic de l'element. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques, arquitectòniques i arqueològiques representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Els valors d'aquesta estructura no resideixen només en el seu valor històric i arquitectònic, sinó també en el que representa com a restes d'un element que va ser essencial en el desenvolupament agrari i econòmic de la ciutat.

RESTES D'EMBOCADURA A LA SÈQUIA DE TORRES DEL SEGLE XIX

009.EA

Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, socials, arqueològiques i paisatgístiques

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en dels elements que tot i no haver estat objecte de declaració ni catalogació en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 1er – Capítol 3er – Article 18 - 21 / Títol 2on – Capítol 1er - Articles 21 al 28).

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

- Façanes/Coberta .
- Entorn/Jardí .
- Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Canal de regadiu del Segrià que rega les hortes del Cappont (Lleida), Albatàrrec, Montoliu de Lleida, Sudanell fins a Torres de Segre, tot seguint les corbes de nivell de la riba esquerra del Segre. La Sèquia de Torres discorre pel marge esquerre del riu Segre i situat entre les localitats de Lleida i Torres de Segre (d'on agafa el nom).
Apareix documentada el 1154, com a sèquia vetula (és a dir, que ja existia durant la dominació àrab). No es coneix el seu origen però hi ha referències que ja existia en l'època musulmana. La primera referència històrica cristiana és en una donació que Guillem de Cervera va fer al Monestir de Poblet l'any 1153, on la sèquia s'esmenta com a delimitadora de propietats. El 1184 Alfons el Cast autoritzà Ramon de Cervera a prolongar la sèquia des de Castellpagès (Vilanova de la Barca). Anys després el vell cabal fou dels hospitalers, que el posseïren fins a l'extinció de les senyories. La paeria de Lleida sostingué diversos plets amb els santjoanistes per causa de la sèquia, particularment al seu pas pel Cappont (el qual, per causa d'un braç del riu Segre que l'envoltava, s'havia convertit en una illa fluvial).
El recorregut de la sèquia ha variat al llarg dels temps. Inicialment captava les aigües amunt del Pont Vell de Lleida.
A finals de segle XVIII l'assut i el traçat de la sèquia eren insuficients per satisfer les necessitats dels regants de la marge esquerra. Seran els burgesos i camperols enriquits, ben connectats amb el govern de l'Estat, els que encapçalaran la reforma i extensió del reg. Des de la construcció del Canal de Seròs el 1912 les aigües es deriven en el kilòmetre 0´5 d'aquest canal

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos/ Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

J. Garcia i X. Payà, Excavacions a l'antic barri de Cap Pont i la sèquia de Torres Col·lecció Iltirta. Arqueologia núm.2. 1999

J. Garcia i X. Payà, Memòria d´ excavació de les intervencions realitzades amb motiu de la canalització del riu Segre al seu pas per Lleida (int-33). Lleida 1993-1994. Entregat als SSTTCC de Lleida. 1996

"Sèquia de Torres". Enciclopèdia catalana.

RESTES D'EMBOCADURA A LA SÈQUIA DE TORRES DEL SEGLE XIX

009.EA

Actuacions finca

"Sèquia de Torres". Web de la paeria de Lleida.

La sèquia ha patit successives transformacions conservant les restes de l'embocadura, actualment localitzades i visibles des de la llera del riu sota el Pont de Pardinyes.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

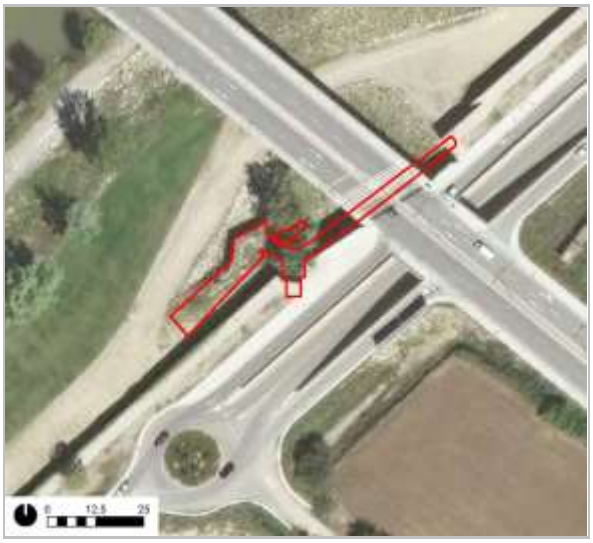

Ortofotomapa

Detall de les escales d'accés a la banqueta
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Vista de la boquera amb el tapiat final
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

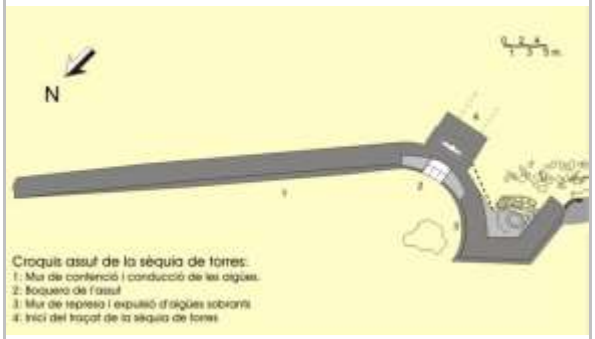

Croquis de l'assut de la sèquia de Torres
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DEL MONESTIR DE SANT RUF

010.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	La Plana del Bisbe	*Codi INE*	120 5970
Adreça/es	Partida la Plana del Bisbe, 68		
Coordenades UTM	x = 303.224 y = 4.612.252	*Identificació al plànol*	010.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☑
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

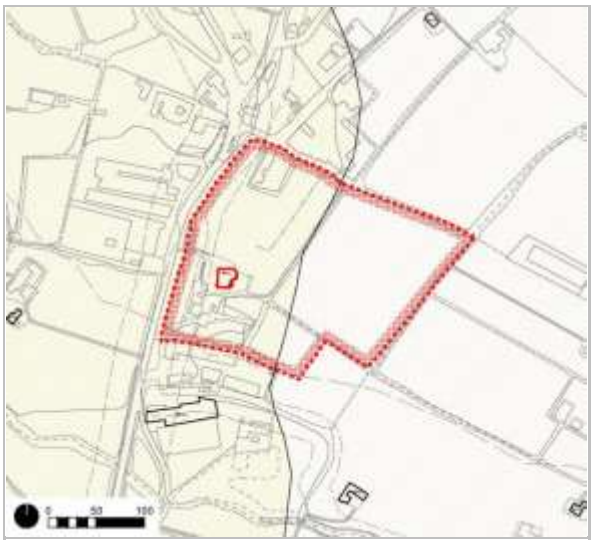

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Lloc històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	4389-LH-EN (Acord Govern Generalitat 15/01/2019, DOGC 17/01/2019). Entorn de protecció
Altres prot.	HA-0502 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	010.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	4389-LH-EN (Acord Govern Generalitat 15/01/2019, DOGC 17/01/2019). BCIN "Lloc Històric".

RESTES DEL MONESTIR DE SANT RUF

010.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0502 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

Entorn de protecció

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Monestir

Estil i Època Romànic; Època Feudal. Alta Edat Mitjana

Cronologia Construït el s. XII, esplendor els s. XIII i XIV, decadència i passa a mans privades amb la desamortització

Parcel.la Accés sense dificultats. Les restes del monestir es troben al flanc sud de la carretera de Torre-Serona, a aproximadament a un quilòmetre de la intersecció entre l'avinguda de Rosa Parks i el carrer de la Llibertat.

Context Les restes d'aquest monestir es troben a la banda de llevant de la carretera LP-9221 que circula de Lleida en direcció La Portella i Albesa.

Elements Restes de l'antic monestir de canonges agustinians regulars, bastit a les afores de la Ciutat de Lleida, al NE de la ciutat i al costat de la carretera que des de la ciutat porta a Benavent de Segrià i a Albesa. Del monestir tan sols en resta en ruïnes l'absis i el creuer de l'església, amb columnes de doble traçat i capitells llisos que sostenen els arcs de volta apuntada, del segle XIII. El fet que davant l'absis hi hagi un mur, amb un finestral i un contrafort, no gaire posterior al temple, indica que aquest no es devia acabar. El lloc va caure en decadència fins el punt que el 1418, en morir el darrer canonge, va passar a mans del bisbat de Lleida, quedant el lloc abandonat. La tradició, encara viva a la partida del Bisbe, afirma que la comunitat sucumbí per causa d'una gran pestilència.

És propietat privada des de la desamortització. Actualment l'accés des del camí que parteix de la carretera està tallat amb una cadena i un cartell que informa de la prohibició d'accedir-hi, malgrat que es tracta d'un monument catalogat.

Projectada per ser d'una sola nau amb transsepte i capçalera benedictina, l'església és estilísticament similar a la Seu Vella, fet que ha permès establir la base d'una possible relació entre ambdues. Tanmateix, només es conserva part del transsepte i els absis axial i meridional, fets amb carreus de pedra sorrenca força desgastats. Del transsepte només es va aixecar en el seu moment el braç sud, cobert amb volta apuntada i obert a l'absis corresponent mitjançant un arc presbiterià; mentre que una porta coronada amb un arc de mig punt hi donava accés des de l'exterior. Per la seva banda, una porta similar perfora un mur que tanca la nau central a l'inici del creuer, on s'observen quatre arcs apuntats de perfil ressaltat sobre pilars amb semi columnes adossades de capitells llisos que acollirien un suposat cimbori sobre trompes, el qual probablement mai fou executat. Les façanes són llises i la decoració és pràcticament absent a excepció de les banquetes ressaltades a l'interior dels absis, els contraforts del transsepte, els esperons dels angles i el fris de permòdols llisos sota el ràfec a l'exterior.

Ús actual Cap

Ús original/altres Església/Monestir

Estat conservació Molt dolent

- *Façanes/Coberta* Estat ruïnós
- *Entorn/Jardí* L'entorn presenta un estat de conservació millorable
- *Estructura/Interior* L'estructura conservada presenta un estat de ruïna

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

RESTES DEL MONESTIR DE SANT RUF

010.EA

☑ Valor històric

Vestigis memorables on el seu valor patrimonial rau en el fet d'aportar dades importants cara al coneixement de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint un referent d'àmplia rellevància arreu.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

Es protegeix tant l'edificació de cos rectangular amb dos àbsis a la banda meridional com els elements arquitectonics decoratius (Arquivoltes, columnes etc) que es conserven a l'interior.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Restauració

Regulació: Cal adequació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Entorn de protecció: Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos: Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Les restes conservades pertanyen a l'església de l'antic monestir de Sant Ruf, depenent de Sant Ruf d'Avinyó. Monestir de canonges agustinians regulars, que vingueren d'Avinyó el 1152. El monestir fou erigit per Berenguer IV després de conquerida Lleida. En 1157 feu donació d'unes terres a mitja hora i al nord de la Ciutat als canonges regulars de Sant Agustí, del monestir de Sant Ruf de Provença, per a que hi fundessin un convent. El primer prior conegut d'aquest lloc fou Guillem d'Avinyó.

Primer monestir de la ciutat de Lleida, fundat a mitjan segle XII en un indret de culte musulmà a uns 2 km a l'est de Lleida, fou un monestir de gran importància als segles XIII i XIV. Pere II també el va protegir, donant-li el seu palau que estava a la Suda, el qual el cediren posteriorment al bisbe Gombau a canvi de certes terres i facultats per bastir una església a Alcanó. A partir de llavors va entrar en decadència, interrompuda per la momentània acollida de la cartoixa d'Araceli al S. XVI fins que el 1592 va traslladar-se a la Mare de Déu de Butsènit.

El lloc va caure en decadència fins el punt que el 1418, en morir el darrer canonge, va passar a mans del bisbat de Lleida, quedant el lloc abandonat. La tradició, encara viva a la partida del Bisbe, ens diu que la comunitat sucumbí per causa d'una gran pestilència.

És propietat privada des de la desamortització. Arran de la desamortització passà a mans privades, suportant nombroses intervencions i modificacions, i actualment és part d'una casa rural. Actualment l'accés des del camí que parteix de la carretera està tallat amb una cadena i un cartell que informa de la prohibició d'accedir-hi, malgrat que es tracta d'un monument catalogat.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos/ Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916. Pg. 89-91

Actuacions finca

L'antic monestir es va anar enrunant fins quedar tan sols identificables les restes de la seva església.

RESTES DEL MONESTIR DE SANT RUF

010.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASTELL DE RAïMAT

011.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Raïmat	*Codi INE*	120 6365
Adreça/es	Carrer del castell, 2		
Coordenades UTM	x = 290.115 y = 4.616.902	*Identificació al plànol*	011.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
0270401BG9107A	62.949m²	1.110m²	PB+3P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques

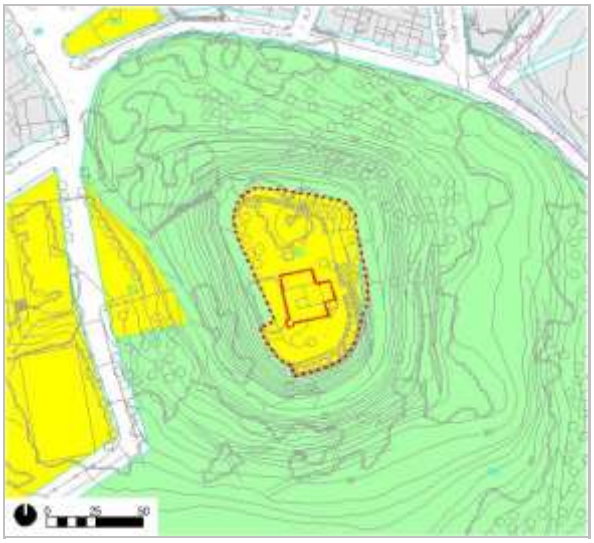

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	978-MH / RI-51-6852 (Decret 22/04/1949, BOE 05/05/1949)
Altres prot.	HA-1305 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	011.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	978-MH / RI-51-6852 (Decret 22/04/1949, BOE 05/05/1949)

CASTELL DE RAïMAT

011.EA

HA-1305 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AM Arquitectura Militar

Subtipologia funcio. Castell

Estil i Època Sense estil definit; S. XVII / S. XX

Parcel.la Accés sense dificultats. El castell s'erigeix al capdamunt d'un petit turó al sud-oest de Raimat, envoltat per una tanca i protegit per una espessa arbrada.

Context L'edifici està situat sobre un turó que domina les terres de Raïmat. Raïmat és una entitat municipal descentralitzada de Lleida i està situada a la banda nord oest del nucli urbà de la Ciutat de Lleida. Al final del carrer de l'Estació, un camí envolta el turó i puja fins arribar a un petit pati d'accés orientat a migjorn on se situa l'accés al castell. A la banda nord del castell hi ha una esplanada que funciona com a jardí privat de la residència.

Elements El Castell de Raïmat és actualment una residència privada, que no conserva res del castell que mencionen les fonts medievals. L'antic castell va ser substituït pel castell actual i la casa de la masovera, adossada a aquest per la façana nord. El castell és de planta rectangular, de planta baixa i dos pisos amb coberta a quatre vessants de teula ceràmica tipus aràbiga i lluerna central. Presenta una torre cilíndrica característica a la cantonada sud-occidental. L'accés principal es produeix per la façana sud, a través d'un portal adovellat d'arc de mig punt situat en el seu extrem de llevant. Llur clau és una estela funerària de 1628 que inclou l'escut del lloc de Raimat. L'accés principal queda flanquejat per una escultura de Sant Joan situada a una de les seves bandes i per un fanal de ferro forjat a l'altre. La façana principal es completa amb dues grans finestres de llinda plana i enreixat de ferro forjat. Als pisos superiors s'obren 3 finestres de llinda plana per pis, situades a eix amb les obertures de la planta baixa. La teulada és a quatre vessant i en la cantonada, en diagonal amb la torre circular, s'alça una petita torre de planta quadrangular d'un pis més d'alçada. A la façana posterior hi ha una construcció annexa de planta baixa i un pis. Bastit amb carreus tallats, les obertures són austeres i decorades amb forja, i són evidents diverses intervencions amb voluntat historicista.

L'interior, ordenat al voltant de les escales i del pou, està completament reformat per bé que en destaca el mobiliari medieval i modern que es conserva, a més dels sostres amb embigat tradicional. La planta baixa connecta amb la casa de la masovera per la cuina, i inclou sales d'estar i el menjador, dissenyat per Rafael Massó; mentre que els altres dos pisos acullen les habitacions.

Tot l'edifici ha estat molt reformat.

Ús actual Residència privada

Ús original/altres Defensiu, castell

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper al castell presenta bon estat de conservació

Estructura/Interior L'estructura interior de l'edifici presenta bon estat de conservació

Entorn de protecció El terreny on està bastit el Castell de Raïmat inclou l'immoble i les zones corresponents als patis situats al seu voltant. Aquesta zona, situada a la part més alta del turó, està envoltada pel terreny que configura la resta del Turó de Raïmat.

Situació de risc Risc d'incendi

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric — El seu valor històric rau en ser testimoni de la presencia d'una edificació anterior

CASTELL DE RAïMAT

011.EA

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).
Estructura/interior	En cas d'intervenció a la seva estructura es procurarà identificar restes que puguin pertanyer a la construcció original.
Usos permesos	Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Del castell de Raïmat se'n té notícia a l'època de la Reconquesta. El castell àrab de Raïmat fou atorgat a Guerau de Jorba (cavaller que acompanyà a Ramon Berenguer IV). Posteriorment, passà a la Pia Almoina de la Seu de Lleida. Després de la desamortització, el lloc de Raïmat s'incorporà a la ciutat de Lleida i, ja al segle XX el va adquirir Manuel Raventós i passà als Raventós-Codorniu. L'edifici es va reestructurar el 1914.
Un escut gravat a la pedra que franqueja la porta d'entrada al castell explica el probable origen del nom Raïmat. Hi veiem, a l'escut, una mà i raïm, testimoni de l'antiga presència de vinyes a les terres entorn del castell. Aquest escut va ser adoptat per Raïmat com a símbol de la marca i es troba a l'etiqueta de totes les seves ampolles.
Aquest castell té un caràcter més residencial que defensiu, raó per la qual les línies de la fortificació són molt austeres. El 1914 es va reestructurar el seu interior, i en l'actualitat s'utilitza com a habitatge o residència dels convidats de la família Raventós
Manel Raventós, un cop va consolidar el cava al mercat, va adquirir 3.200 hectàrees de terres ermes a Lleida. D'aquesta manera va néixer Raïmat, el segon gran projecte de la família Raventós. En aquells temps, la finca de Raïmat era un desert desolat i pedregós amb un castell gairebé en ruïnes, i resultava del tot impossible pensar que aquelles terres poguessin donar qualsevol tipus de fruit. Amb la construcció del canal d'Aragó i Catalunya, el 1910, va augmentar l'àrea de regadiu en 43.400 hectàrees i va tornar la fertilitat a les terres del Segrià. Manel Raventós va decidir obrir més de 100 kilòmetres de sèquies que, a través del canal, van dur l'aigua a les terres de Raïmat.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

Ricard Ballo / Montserrat Tañà. "Catalunya Medieval. Castells, Torres, Fortificacions i altres Construccions". Pàgina web www.catalunyamedieval.es.

Actuacions finca

L'antiga construcció va estar sotmesa a una important reestructuració a principis del segle XX.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASTELL DE RAïMAT

011.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

RESTES DE LA TORRE DE TELEGRAFIA ÒPTICA DE MORADILLA

012.EA

Altres denominacions (ALMENARILLA)

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Partida de les canals. Tossal de la Moradilla	*Codi INE*	120 4282
Adreça/es	Polígon 16, parcel·la 48		
Coordenades UTM	x = 309.063 y = 4.610.079	*Identificació al plànol*	012.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
25900A01600048	124.225m²	-	-	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	AIN Zona d'Àrees d'interès natural
Proteccions	Aeronàutiques

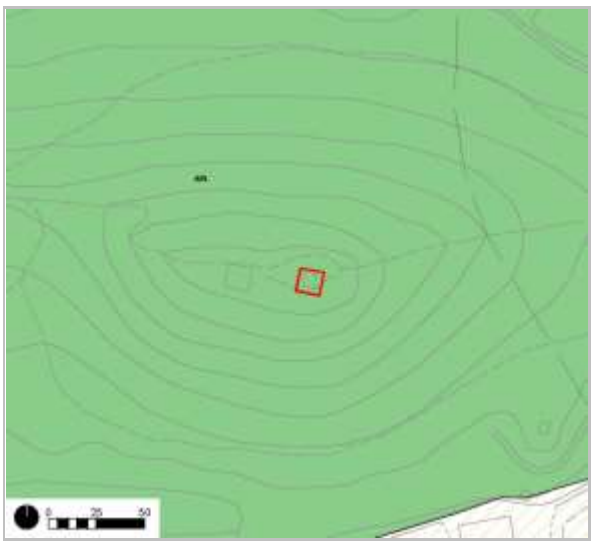

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8488-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	012.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

RESTES DE LA TORRE DE TELEGRAFIA ÒPTICA DE MORADILLA

012.EA

Altres prot. HA-1304 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1304 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AM Arquitectura Militar

Subtipologia funcio. Torre de senyals

Estil i Època Sense estil; Època contemporània. Segle XIX

Parcel.la Accés amb lleugeres dificultats.

Context Les restes de la Torre de Moradilla es troben situades sobre el Tossal de Moradilla. L'antic camí de Moradilla surt de l'antiga carretera Nacional a l'alçada del quilòmetre 4 de l'actual LL-11. Es pot arribar amb vehicle fins al peu del tossal. La torre s'eleva en el bell mig del cim del turó. També des de Els Alamús l'antic camí vell de Lleida avança cap a ponent fins enllaçar amb l'antic camí de Moradilla, des d'on ens podem acostar fins als peus del tossal.

Elements De planta quadrangular, es conserven la planta baixa amb les parets atalussades amb diverses espitlleres i una porta, el primer pis on s'obren més espitlleres i una finestra, i l'arrencada del tercer nivell. El mur meridional està pràcticament enderrocat. El parament és de carreus ben escairats units amb terra compactada i s'observen algunes restes de l'arrebossat exterior i interior. Una motllura llisa separa cada nivell. El soterrani està cobert per una volta de formigó que està mig ensorrada. Al voltant de la torre hi ha un fossat defensiu.

La torre anterior estava situada a Bell-lloc, a 5,2 kilòmetres, però no ha quedat cap resta. La següent ja era el final de línia i se situava a 7 kilòmetres en línia recta, al recinte del castell de la Suda, a Lleida.

VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). Aquesta torre, junt amb les trinxeres i el búnquer, varen constituir un dels elements més destacats del Front del Segre durant la Guerra Civil Espanyola.

Ús actual Cap

Ús original/altres Torre de senyals

Estat conservació Molt dolent; L'estructura conservada presenta un estat de ruïna

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Testimoni d'un sistema de torres de comunicació que solcaven el territori.
- [x] Valor arqueològic i paleontològic — El tossal que culmina aquesta torre ha tingut diverses ocupacions històriques de les que encara resten vestigis a protegir.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor sociocultural i etnològic — Envoltada de testimonis i restes de la guerra civil espanyola.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Es protegeix tant la torre en planta i alçats així com les restes i testimonis de la guerra civil espanyola que envolten el bé.

En cas de modificació de la normativa vigent es proposa, com a mínim, el manteniment de les clàusules i especificitats que acompanyen a la qualificació urbanística del terreny on estan bastides les restes, corresponent a sòl no urbanitzable.

RESTES DE LA TORRE DE TELEGRAFIA ÒPTICA DE MORADILLA

012.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Cal adequació; Els panys de mur es troben en procés continuat de degradació, que caldria aturar abans de pèrdues irreversibles.
Façanes/Coberta	No conserva la coberta
Entorn/Jardí	L'adequació de l'entorn hauria d'anar encaminada a la consolidació i senyalització dels accessos, sense malmetre l'entorn natural.
Estructura/interior	Estructura de planta quadrangular molt senzilla, el seu arranjament hauria d'anar enfocat a la consolidació dels murs, a traves petites reconstruccions indispensables per la seva integritat.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent, preferentment cultural.
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

El tossal de Moradilla és una elevació propera a la antiga carretera N II que domina àmpliament la vall. La situació estratègica de la vall ha fet que hagi hagut una ocupació fluctuant però continuada a través del temps des d'època del Bronze Final, restes ibèriques, materials republicans i ocupacions medievals i modernes.

Aquesta torre pertanyia a la línia militar de Barcelona - Lleida de telegrafia òptica. Si bé la construcció actual data del segle XIX, l'emplaçament al capdamunt del tossal d'un punt de guaita és d'origen àrab i estava dins la línia de vigilància de l'horta de Lleida, al marge esquerre del riu Segre. El seu interior està molt modificat perquè al 1938 es va reaprofitar per instal·lar-hi una bateria d'artilleria; fruit d'aquest ús es pot observar el basament de ciment i un forat a la part inferior del mur de ponent.

La telegrafia òptica és un sistema que es basa en una sèrie de senyals realitzats en un punt alt, com pot ser una torre o un campanar, per un operari i que un altre operari veu des de un altre punt, comunicat visualment, i el repeteix; d'aquesta manera un missatge es pot transmetre ràpidament des d'un punt a l'altre de la línia. Hi havia diverses maneres de realitzar els senyals, com un alt pal de fusta amb dos travessers als extrems que, accionats per politges, podien canviar de posició; cada posició era una lletra o clau que gràcies a un llibre de claus es podia desxifrar. Els operaris o torrers, disposaven d'unes ulleres de llarga vista que van permetre que la distància entre els diferents punts fos més gran que si no disposessin d'elles.

Mentre que a països com França o Anglaterra ja s'havien construït línies de telegrafia òptica a finals del segle XIX, a Espanya no s'inicia la construcció fins el 1844, moment que en alguns països ja s'havia començat a utilitzar la telegrafia elèctrica. La creació d'una línia implicava la instal·lació dels sistemes de comunicació en punts alts ja existents o la construccions de torres en els llocs on la distancia era massa gran.

A Catalunya, la primera línia procedia de Valencia i arribava a la Junquera passant per Barcelona. Durant la Guerra dels Matiners (1846-1849), el marquès del Duero, capità general de Catalunya, va encarregar el desenvolupament d'una important xarxa de telegrafia òptica fixa militar. Es van crear 6 línies, entre elles la de Barcelona - Lleida, que estava formada per 24 torres.

Al 1953 es construeix la primera línia de telegrafia elèctrica entre Madrid i Irun, aquest fet marcarà l'inici de l'abandonament de la telegrafia òptica i el desús de les torres construïdes per aquest fi. Al 1857 es produeix el desmantellament i abandonament de les torres de telegrafia civil, i, al 1862, s'oficialitza l'abandonament de les torres militars. D'aquesta manera es posa fi a la curta història de la telegrafia òptica a Catalunya però que va deixar com a testimoni les torres de telègraf.

La darrera freqüentació data de la guerra civil amb la realització de trinxeres. Finalment ja a finals dels anys 50 arriba fins i tot a ser escenari d'una pel·lícula.

RESTES DE LA TORRE DE TELEGRAFIA ÒPTICA DE MORADILLA

012.EA

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos/ Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Ricard Ballo i Montserrat Tañá. ”Castell de Sucs”. “Catalunya Medieval. Castells, Torres, Fortificacions i altres Construccions”.

“Catalogació dels vestigis de la Guerra Civil a la ciutat de Lleida i realització d’una proposta d’intervenció memorial (primera fase).” Gabriel Ramon-Molins. Universitat de Lleida. Serveis Cientificotècnics. Història, Documentació i Patrimoni de la UdL. Març de 2018

“Relació-Inventari dels elements que es proposen afegir al catàleg de Béns a protegir relacionats amb la guerra Civil”. Centre Excursionista de Lleida. Juny de 2018.

“El Tossal de la Moradilla, un turó fortificat”. Miró Serra, Oriol. 9 de febrer de 2011

Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Patrimoni arquitectònic català.

Actuacions finca

La construcció s’ha anat enrunant fins adquirir la imatge actual.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	043 BARP	009 BSE	008 BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

RESTES DE LA TORRE DE TELEGRAFIA ÒPTICA DE MORADILLA

012.EA

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

RESTES DE LA TORRE DE TELEGRAFIA ÒPTICA DE MORADILLA

012.EA

CASTELL DE SUCS (EL VILOT DE SUCS) 013.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Sucs	*Codi INE*	120 7740
Adreça/es	Carrer del Parc, 2		
Coordenades UTM	x = 284.868 y = 4.619.988	*Identificació al plànol*	013.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
5101301BG8250A	113.875m²	4.536m²	PB	Pública

Localització

Vista del turó

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VJ Zones Verdes o Jardins

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	977-MH / R-I-51-6377 (Decret 22/04/1949, BOE 05/05/1949)
Altres prot.	HA-0501 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	013.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	977-MH / R-I-51-6377 (Decret 22/04/1949, BOE 05/05/1949)

CASTELL DE SUCS (EL VILOT DE SUCS) 013.EA

HA-0501 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AM Arquitectura Militar

Subtipologia funcio. Església/castell

Estil i Època Romànic; Època Feudal. Alta Edat Mitjana (Segles VIII-XII)

Cronologia El turó fou habitat en el Bronze Final, però les restes més remarcables daten del segle XII

Parcel.la Accés sense dificultats. El jaciment es troba al flanc nord de Sucs, i s'hi accedeix a través del trencant al nord que s'obre just a l'inici del poble, vers una una zona verda.

Context Trobarem aquestes restes repartides en un conjunt de tres tossals al nord-oest del nucli de Sucs, condicionats com a parc-jardí, amb els vessants terrassats i reforestats de pins i altres espècies vegetals. En el cim del turó principal es troba instal·lada una antena de repetició. El paratge és conegut com a Parc del Vilot i queda situat a la banda nord de la carretera que comunica Sucs amb Raïmat.

A més dels edificis catalogats com a BCIN i que corresponen a l'església, les restes del castell i un conjunt de sitges, el conjunt del Vilot compren la resta de promontori que havia ocupat l'antic poble de Sucs i que hores d'ara resta com a zona verda i d'esbarjo.

Elements Localitzades durant les obres de repoblació forestal del turó de Sucs executades en 1966 per l'Instituto Nacional de Colonización, actualment estan integrades al parc del Vilot, pineda i àrea d'esbarjo municipal. Tot i disposar d'evidències de que el turó fou habitat ja en el Bronze Final, les restes més remarcables -castell, coronant el tossal; església, als peus d'aquest, i sitjar, al vessant sud- daten del segle XII.

El castell és considerat l'estructura més antiga, ja que per bé que se'n té constància a partir del S. XIII, probablement reutilitza una construcció musulmana anterior. Sols resten vestigis del que sembla ser una torre de guaita o una cisterna, una habitació exempta de planta rectangular excavada a la roca i coberta amb volta de canó arrebossada amb guix. L'accés el permeten unes escales –posteriors- a l'est, separades de l'interior per un mur de maçoneria.

L'església, tradicionalment advocada a St. Miquel, fou bastida amb carreus ben escairats de pedra sorrenca i actualment està en molt males condicions, però es poden identificar estilemes propis del romànic, com la planta basilical coronada per un absis semicircular potser cobert amb cúpula de quart d'esfera, i el més que probable sostre pla de fusta sobre tres arcs torals, evidenciats pels pilars adossats al mur que es conserven. La porta estava al mur sud, decorada amb una simple arquivolta de mitja canya sobre capitells corintis força evolucionats, similars als que sustentaven l'arc de triomf del presbiteri. Cal baixar dos graons per accedir a l'interior, on els vestigis d'unes escales a la cantonada sud-oest, reforçades per un contrafort exterior al mateix angle donaven accés al cor, actualment perdut. Just a l'angle nord-est, les restes d'un podi permeten situar-hi una hipotètica pila baptismal; mentre que de la resta del temple en destaquen el banc corregut de pedra al mur nord i, especialment, la capella sepulcral del mateix mur, just abans del presbiteri, que acull un sepulcre en forma de banyera excavat a la roca i que probablement la cobria una volta perpendicular a l'eix de l'església.

Pel que fa a les sitges, se n'han localitzat tres, equidistants entre elles i d'estructura similar. Són acampanades, de boca estreta i estan excavades a la roca, a profunditats que oscil·len entre els 2,30m i els 3m. Als anys 60 del segle XX s'agençaren i es posaren reixes a les obertures sense poder, però, evitar-ne la degradació.

No es conserven restes pròpiament constructives dels habitatges de l'antic vilatge. Tot i això, en el vessant meridional d'aquesta elevació es troben tres sitges excavades a la roca. Segons Ricard Ballo i Montserrat Tañá també se'n poden dir "tines". Les sitges són de secció acampanada i boca estreta de diferents dimensions. Cal relacionar aquestes estructures amb zones d'emmagatzematge vinculades als habitatges de l'antic vilatge. Així

CASTELL DE SUCS (EL VILOT DE SUCS) 013.EA

mateix, si bé el conjunt estructural es localitza en el tossal més proper a l'actual terme de Sucs, en les elevacions veïnes també s'observen en superfície restes ceràmiques medievals i modernes.

Ús actual Esbarjo

Ús original/altres Església/Castell

Façanes/Coberta Estat ruïnós

Entorn/Jardí L'entorn presenta un estat de conservació millorable

Estructura/Interior L'estructura conservada presenta un estat de ruïna

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Testimoni d'ocupació rural amb elements significatius com el castell i l'església
- [x] Valor arqueològic i paleontològic
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Església romanica

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació Cal adequació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Tot i disposar d'evidències de que el turó fou habitat ja en el Bronze Final, les restes més remarcables conservades daten del segle XII.

Hi ha referències bibliogràfiques que manifesten la troballa de restes arqueològiques prehistòriques en aquest jaciment. Concretament s'esmenten fins a vuit molins barquiformes i diversos fragments de ceràmica a mà que foren trobats en els costers d'aquests tossals. Durant la visita al jaciment, amb motiu de la realització de la Carta Arqueològica, es va constatar l'existència de materials ceràmics medievals i moderns (grises medievals, manganès, oxidades comunes, vidrats, etc.), així com la documentació de restes de sílex i d'algun fragment informe de ceràmica a mà reduïda prehistòrica.

Les prospeccions realitzades a l'any 1998 van permetre recuperar fragments ceràmics atribuïbles a època medieval amb una important dispersió de ceràmica gris i oxidada a la vessant N-W del Vilot amb expansió vers la zona dels horts i també a la zona d'expansió urbanística al sud-oest de la vila. No descartem la possibilitat de que encara resti sedimentació in situ a les vessants més baixes del Vilot.

Bibliografia

Ricard Ballo i Montserrat Tañá. "Castell de Sucs". "Catalunya Medieval. Castells, Torres, Fortificacions i altres Construccions".

Frederic Vilà Tornos/ Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

CASTELL DE SUCS (EL VILOT DE SUCS) 013.EA

Maria Pilar Vázquez , Marta Morán i Jesús Sánchez (1998). Memòria de les prospeccions realitzades al terme municipal de Lleida. Zona Nord. Lleida, desembre de 1998. Memòria inèdita entregada als SSTTCC de la Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca

El conjunt es va anar enrunant fins quedar tan sols identificables les restes del castell, l'església i les sitges.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	010 BARP	- BSE	- BN	016 BAMP

Ortofotomapa

Restes constructives del castell
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

Restes constructives del castell
Arxiu Arqueològic - Ajuntament de Lleida

CASTELL DE LA SUDA

014.EA

Altres denominacions CASTELL DEL REI

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 7740
Adreça/es	Turó de la Seu Vella Roca Sobirana del Turó de la Seu		
Coordenades UTM	x = 302.206 y = 4.610.142	*Identificació al plànol*	014.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2202501CG0120G	148.068m²	11.356m²	-	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

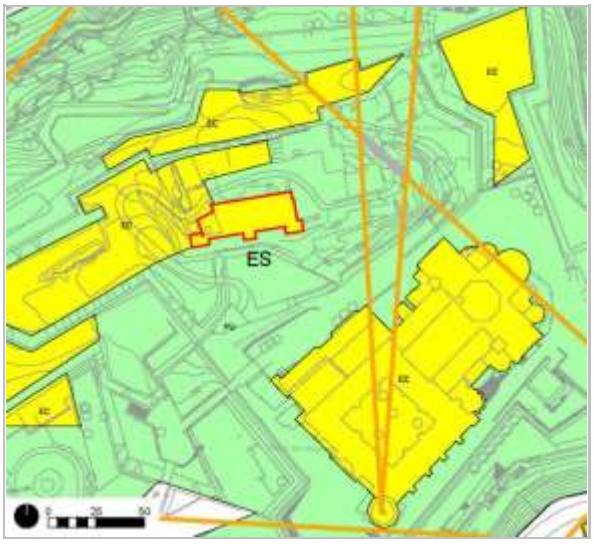

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	143-MH / R-I-51-0688 (Decret 03/06/1931, Gaceta 04/06/1931)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	014.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	143-MH / R-I-51-0688 (Decret

CASTELL DE LA SUDA

014.EA

Altres prot. HA-1301 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-1301 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982) 03/06/1931, Gaceta 04/06/1931) Es troba dins de l'àrea d'influència de l'entorn de protecció de la seu Vella (BCIN) "Pla Especial del Turó de la Seu Vella" (1994)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AM Arquitectura Militar

Subtipologia funcio. Castell

Estil i Època Romànic / Gòtic / Modern; Castell: S. IX / S. XIV / Emmurallament: XVII (1714)

Cronologia 882-1714

Autor/promotor Banu Qasi -promotor- / Simó de Navers -mestre d'obres-

Parcel.la Accés sense dificultats. El castell es troba al capdamunt del recinte del conjunt monumental de la Seu Vella, i s'hi pot accedir bé vorejant la Seu Vella i després avançant pel camí que s'obre al nord de la plaça dels Apòstols o bé accedint a aquest mateix àmbit per la porta oberta al baluard del Revellí.

Context Situat a la part més alta del Turó de la Seu Vella, el Castell del Rei és el seu guardià i sentinella. El castell de la Suda està situat a la banda nord de la Seu Vella de Lleida i corona la Roca Sobirana del turó de la Seu Vella. És un petit palau-fortalesa que ha patit mutilacions i intervencions al llarg de la història, documentada des de l'any 882 pel valí Ima'il Banu-Qasi, època en que Lleida era ocupada pels sarraïns.

Elements De l'estructura original (època de l'ocupació sarraïna) quasi no se'n conserva res. Durant l'època de domini comtal fou àmpliament reformada, sobretot en temps de Ramon Berenguer IV -que s'hi casà amb Peronella d'Aragó-, de Jaume I, que segons consta en la seva "Crònica" féu substituir les cobertes de fusta per voltes de pedra, i de Pere el Cerimoniós, que la remodelà tot reforçant-ne les torres de defensa i construint-hi estances luxoses i una capella. Simó de Navers fou el mestre d'obres de la nova fortificació, entre els anys 1336 i 1341. Pere el Cerimoniós hi féu bastir també la capella reial (volada el 1812), que era decorada amb pintures de Ferrer Bassa. Ja al s. XV, poc abans del seu abandó, s'hi va bastir l'anomenada Torre dels Jueus a l'est.

El conjunt finit a l'època medieval configurava un recinte de planta quadrangular amb un pati central, sols es conserven vestigis de torres i cisternes, a més de part de l'ala sud, que acollia les estances, organitzades en dues plantes. Aquesta part conservada està formada per un cos de planta allargassada amb unes torres de base rectangular i contraforts a la banda interior i a l'exterior

Aquesta part conservada de la construcció, de pedra tallada en carreus uniformes, presenta torratxes defensives, parets llises i poques obertures per la banda exterior; mentre que per la banda del pati s'observa una sèrie d'arcs apuntats -cegats posteriorment- acompanyats de decoracions mudèjars i de la traducció exterior dels arcs faixons interiors. La nau nord probablement allotjava la mesquita, i fou convertida en una galeria amb arcs romànics de transició; mentre que la nau est era l'emplaçament de la capella gòtica, i la oest era el tinell del palau, obert al pati per una portada romànica.

En temps de Felip V i durant bona part del segle XVIII, s'edificaren, dins de les concepcions de Vauban, quatre baluards i diferents fortificacions al voltant de l'antiga Suda, que atorgaren una nova fesomia al conjunt. Tot el recinte estava emmurallat i s'hi accedia per un pont llevadís que travessava un fossat.

Com la Seu Vella, la Suda suportà diverses vicissituds traumàtiques, en especial les de 1707, 1810 i 1936, quedant també allunyada de la vida ciutadana. El seu abandó en facilità la degradació, esponjada per episodis de reutilització inadequada i precipitada determinada per incidents bèl·lics. Des de 1931 és considerada Bé Nacional d'Interès Cultural, i tot i que en finalitzar l'ocupació militar s'inicià la seva recuperació, i que darrerament ha estat parcialment rehabilitada per acollir activitats culturals municipals, encara resta pendent d'una intervenció definitiva.

CASTELL DE LA SUDA

014.EA

Ús actual Cultural

Ús original/altres Defensiu, castell

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta del conjunt presenten bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper al castell presenta bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'edifici presenta bon estat de conservació.

Entorn de protecció Dintre de l'entorn de protecció declarat del Turo de la Seu Vella

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Els valors d'aquest conjunt no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a element històric que va atalaiar, defensar i senyorejar la Ciutat de Lleida durant centúries. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, socials, mediambientals i paisatgístiques.

Aquest document proposa conservar el castell de la Suda amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social de l'edifici. Aquest bé, degut a les seves característiques arquitectòniques, constructives, històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Restauració

Regulació No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Entorn de protecció Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els entorns immediats / entorns de protecció establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Usos permesos Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La ciutat primitiva de Lleida va créixer al cim del anomenat puig del Castell, format per tres roquissers que, en la documentació medieval, ja consten com la Roqueta, la Roca Mitjana i la Roca Sobirana. L'any 882, durant l'ocupació sarraïna de Lleida, el valí Ima'il Banu Qasi alçà un castell sobre la Roca Sobirana amb clares finalitats defensives. Segons la descripció del cronista al-Himyan a les darreries del segle IX, la Suda era una fortalesa capaç de rebre qualsevol atac i de resistir davant de qualsevol setge.

Popularment el castell és conegut amb el nom de la Suda, veu àrab que significa àrea urbana closa. El nom suda faria referència a la fortalesa andalusina construïda al lloc avui ocupat pel castell reial, però també és el nom amb què les fonts medievals designen el barri noble que s'estenia pel turó.
Després de la reconquista, l'antiga fortalesa andalusina fou reconstruïda i ampliada. Fou

CASTELL DE LA SUDA 014.EA

el palau on residia el monarca durant les seves estades a Lleida. La seva construcció respon a diferents etapes situades entre finals del segle XII i el segle XIV, motiu pel qual hi conviuen formes romàniques i gòtiques.
De la mateixa manera que la construcció de la catedral marcà en l'àmbit eclesiàstic la nova realitat sorgida arran de la conquesta de la ciutat andalusina de Larida l'any 1149, la construcció del castell reial fou l'element visual del canvi a escala política.
Durant els segles XIII i XIV el castell visqué els seus millors moments, coincidint amb la situació que també visqué la ciutat en plena expansió comercial i constructiva.
Fou l'edifici civil més notable de la ciutat i un important centre de decisió política. Els seus murs foren l'escenari de fets transcendentals de la història de Catalunya i de la Corona d'Aragó. A més de les diferents Corts que s'hi celebraren, alguns dels fets més destacats són el molt probable enllaç matrimonial entre Peronella d'Aragó i Ramon Berenguer IV, comte de Barcelona, l'any 1150; el reconeixement de Jaume I com a rei a les Corts de 1214, o l'empresonament del príncep Carles de Viana pel seu pare, Joan II, l'any 1460.
La situació canvià radicalment durant els segles XV i XVI, quan els reis, durant les seves estades a la ciutat, deixen d'allotjar-s'hi. A partir d'aleshores s'inicià un procés d'abandonament i degradació que culminà amb la seva transformació en caserna militar durant la guerra dels Segadors. A la compartimentació dels seus espais s'hi anaren afegint mutilacions diverses durant la guerra de Successió, però les agressions patrimonials més importants es produïren als segles XIX i XX, quan el castell fou utilitzat com a polvorí. La seva explosió minvà greument les dimensions originals del castell
El castell del Rei fou declarat monument històric l'any 1931, però la tropa hi romangué fins a l'any 1948. Iniciada la desmilitarització del turó, i a diferència de la catedral, el castell quedà condemnat a l'oblit. Fou durant la dècada dels anys vuitanta quan començaren les primeres intervencions arqueològiques encaminades a integrar-lo novament a la vida dels lleidatans
La part conservada correspon a la nau sud-est, la més antiga del conjunt. La façana encarada a la catedral mostra la funció defensiva de l'edifici, mentre que la façana que dóna al pati, amb finestres i portes, deixa entreveure la funció de residència i habitatge.

Bibliografia

Isabel Gil, Ana Loriente, Xavier Payà i Josep Lluís Ribes (2007) "El Conjunt Monumental de la Suda. El Castell Reial i les restes arqueològiques del seu entorn". Lleida.

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

"Turoseuvella. Consorci del Turó de la Seu vella de Lleida". www.turoseuvella.cat

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

La nau conservada és fruit d'una remodelació de les construccions andalusines preexistents. Originalment, estava coberta per un sostre de fusta que abans de 1244, tal com consta en la crònica del Llibre dels Feyts de Jaume I, fou substituïda per voltes de creueria, de les quals encara es conserven les mènsules i el inici dels nervis. Aquestes voltes foren desmuntades l'any 1926 davant el perill que suposava que es poguessin desplomar de la nau cap al pati. Es perdia, per tant, l'únic element que quedava de l'obra gòtica del palau.
La nau avui visitable disposa d'una terrassa superior accessible per a tothom, des de la qual es pot contemplar el paisatge més proper i el més llunyà. Des de la terrassa, el turó, el riu i l'horta esdevenen els elements distintius de Lleida. També es confirma la posició del castell en relació amb un immens territori, del qual en fou i és la capital

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
001 CA	- EA	041 BARP	- BSE	- BN	018 BAMP

CASTELL DE LA SUDA

014.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

CASTELL DE LA SUDA

014.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

ANTIGA PANERA - CENTRE D'ART

015.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 5740
Adreça/es	Plaça de la Panera, 2		
Coordenades UTM	x = 301.907 y = 4.610.004	*Identificació al plànol*	015.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1902701CG0110B	2.050m²	2.625m²	PB+2P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8460-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0901 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	015.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial
Altres prot.	Dins de l'entorn de protecció de l'església de Sant Martí (BCIN)

ANTIGA PANERA - CENTRE D'ART

015.EA

HA-0901 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982) Entorn de Protecció Sant Martí (DOGC 04/08/2016)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Almodí
Estil i Època	Barroc. Obra popular; Època moderna (Segle XVII) (1607)
Cronologia	S. XII-XIII fins 2003 última intervenció
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici està emmarcat pel carrer del Sant Martí, el carrer de la Panera i el carrer de Peralta, tenint l'accés principal pel carrer de Sant Martí.
Context	L'antiga panera es troba situada a la banda nord del Centre Històric amb façana al carrer de la Panera i al carrer de Peralta. A la banda nord de l'edifici hi ha l'actual plaça de la Panera.
Elements	L'aparença actual del Centre d'Art La Panera respon a un projecte de l'arquitecte Ezequiel Usón, qui decidí conservar el mur perimetral i les 21 columnes medievals de l'interior, desestimant afegits posteriors i bastint un edifici pràcticament nou a partir de la planta antiga, al qual s'hi afegiren unes escales -metàl·liques i exemptes- a l'exterior i un mòdul a l'extrem sud, que acull l'ascensor i sustenta el replà de l'escala, donant pas cap a la segona planta. La Panera té dues plantes i està coberta per una coberta de teula ceràmica a dues aigües al que s'hi ha superposat una claraboia, i és rítmicament perforat per finestres d'arc de descàrrega -no practicables- a les dues plantes, amb portes a cada extrem. L'accés a la planta baixa es realitza a través d'una porta situada a l'extrem sud-oest; mentre que per entrar a la primera planta -a través d'una porta situada tot concordant amb la de la planta baixa- cal pujar les escales o utilitzar l'ascensor. L'interior de la planta baixa és un espai on les columnes conviuen amb el formigó del sostre i l'obra exposada; mentre que la planta superior és completament versàtil i diàfana, tot i acollir petites dependències de treball.
Ús actual	Cultural
Ús original/altres	Magatzem/Caserna de cavalleria/Centre d'Art Contemporani
Estat conservació	Bo
Façanes/Coberta	Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'antiga Panera presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura i l'interior de l'antiga Panera presenta un bon estat de conservació
Entorn de protecció	Inclòs dintre de l'entorn de Protecció de l'Església de Sant Martí (DOGC 04/08/2016)

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — El valor d'aquesta construcció resideix en la seva morfologia, conservant elements de l'epoca moderna,les columnes, característiques de les llotjes.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements	L'estructura de columnes i l'edificació que l'envolta
Entorn de protecció	Es troba dintre de l'entorn que protegeix les visuals de l'església de sant Martí

ANTIGA PANERA - CENTRE D'ART

015.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació; Es procurarà la conservació de l'estructura externa sense afegir cap altre element que pugui alterar la seva comprensió
Façanes/Coberta	Manteniment
Entorn/Jardí	S'ha de realitzar tasques de manteniment de la plaça de la panera per evitar l'expansió de plantes arbustives i arbòries no desitjades.
Estructura/interior	En el seu interior cal conservar in situ i en tota la seva integritat les columnes que caracteritzen aquest tipus de construccions i que són l'element més notable de l'edifici. Les adequacions com a equipament cultural hauran de respectar l'estructura bàsica de l'edifici.
Entorn de protecció	es troba dins de l'àmbit de l'entorn de protecció de l'església de Sant Martí.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	Als segles XII i XIII, l'actual emplaçament de La Panera era ocupat per l'antic almodí, en forma de porxo rectangular a dues aigües sustentat per 21 columnes de fust circular i capitells austers. En 1607 aquest passà a mans de la Pia Almoina, que va reformar-lo tancant-ne el perímetre amb un mur de tàpia i maó amb portes a la façana nord i sud i va ampliar-lo amb una nova planta per convertir-lo en magatzem d'aliments. Ara bé, amb la desamortització, en 1835 va passar a mans de la Paeria, i en 1860 el va cedir a l'exèrcit, qui al seu torn el reformà com a caserna de cavalleria tot obrint un semisoterrani que fou ocupat fins 1947, quan la policia utilitzà l'edifici fins als anys 80. Ja als anys 90 es considerà la idea d'habilitar-lo com a centre d'art contemporani, i aquest s'inaugurà en 2003.
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."
Actuacions finca	L'antic edifici va estar sotmès a una recent rehabilitació i es va acondiciar com a Centre d'Art Contemporani de Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	002 EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

ANTIGA PANERA - CENTRE D'ART

015.EA

DIPÒSIT I FONT DEL PLA DE L'AIGUA I CASA DE LA JUNTA DE SEQUIATGE

016.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 1960
Adreça/es	Plaça del Dipòsit Carrer Múrcia, 10		
Coordenades UTM	x = 301.903 y = 4.609.899	*Identificació al plànol*	016.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1901708CG0110B	113m²	352m²	PB+3P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	Nivell sòl - VJ Zones Verdes o Jardins Nivell subsòl - EC Equipament Comunitari EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Obra civil
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8455-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Obra civil
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	016.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

DIPÒSIT I FONT DEL PLA DE L'AIGUA I CASA DE LA JUNTA DE SEQUIATGE

016.EA

Altres prot. HA-0801 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0801 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional OE Obra d'Enginyeria

Subtipologia funcio. Dipòsit d'aigua i font

Estil i Època Neoclassicisme; Època moderna (Segle XVIII)
(1784)

Autor/promotor Agustí Biscarri Cabanyeres

Parcel.la L'accés al dipòsit s'efectua a través dels baixos de la casa de la Junta de Sequiatge, situada al número 10 carrer de Múrcia. La font es troba al centre de la plaça del Dipòsit, situada immediatament a sobre del dipòsit subterrani

Context El dipòsit d'aigua de la ciutat de Lleida conegut com el dipòsit del Pla de l'Aigua es troba situat en el bell mig del centre històric de la ciutat de Lleida. El dipòsit és una cisterna subterrània construïda a la banda de ponent del mercat del Pla. Actualment sobre la cisterna s'ha urbanitzat una plaça coneguda com la plaça del Dipòsit. Aquesta plaça està limitada pel carrer de Sant Carles a la banda nord i el carrer de Múrcia a la seva banda sud. En el centre de la plaça es troba la font del Pla o també coneguda com Font del Dipòsit.

Elements El dipòsit es tradueix exteriorment en la plaça del Dipòsit, on hom hi troba una font, a la vegada respirador de la cisterna, situada immediatament a sota. La font data de 1789, se'n desconeix l'autoria i s'aixeca en un volum de planta quadrada construït amb carreus ben escairats. A cada cara s'hi localitza una pica de formes sinuoses i suaus en contraposició al volum que les suporta, força més robust. Les piques reben l'aigua que raja de quatre brolladors de pedra, caracteritzats en forma de caps d'animals estilitzats de pedra esculturada. A la part superior de cada cara de la font hi ha una petita obertura tancada amb una reixa que funcionava com airejador i possibilitava la ventilació de la cisterna. El volum és coronat per una cúpula de volta cilíndrica rematada per una esfera lleugerament estriada amb una cornisa que aixopluga les obertures abans descrites.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Dipòsit

Estat conservació Regular

Façanes/Coberta La plaça del Dipòsit que funciona com a coberta del dipòsit i la font del Pla presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí La plaça del Dipòsit i l'entorn urbà més proper presenta un estat de conservació millorable

Estructura/Interior L'estructura i l'interior del dipòsit del Pla de l'Aigua presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Aquesta edificació es un exemple emblematic d'engineria i arquitectura civil a la ciutat.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Es protegirà la façana i accés des de la casa del a Junta de Sequiatge, el propi dipòsit i la font de la plaça de fa la funció d'airejar el mateix.

Entorn de protecció S'haurà de garantir el manteniment de la finca situada al carrer de Múrcia número 10, que

DIPÒSIT I FONT DEL PLA DE L'AIGUA I CASA DE LA JUNTA DE SEQUIATGE

016.EA

dona accés al dipòsit soterrat, com a terreny qualificat d'equipament.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació només en determinats elements segons les següents indicacions.; .
Façanes/Coberta	A la casa de la junta de sequiatge es permetrà fer restauració de la façana respectant els seus trets distintius d'arquitectura popular, així com els buits existents. Pel que fa a la font situada a la plaça les intervencions aniran encaminades al seu manteniment i conservació integral.
Entorn/Jardí	Es permet la re pavimentació a la zona de la plaça però es tindrà en compte que forma part de la coberta del dipòsit evitant en lo possible perforacions o qualsevol altre rebaix que pugui afectar per cota la coberta del bé.
Estructura/interior	L'estructura de la casa de la junta de sequiatge es podrà modificar sense canviar els seus trets essencials. A l'interior del dipòsit les intervencions aniran encaminades a la conservació dels paraments les possibles restes d'arrebossat hidràulic com dels pilars de sosteniment i la coberta.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Cisterna subterrània construïda per tal de millorar la salubritat de les aigües de Lleida. Les obres s'iniciaren a l'antic pla dels Gramàtics en 1784, dirigides per Agustí Biscarri i Canyameres en 1792 el dipòsit era lliurat a la ciutat de la mà de Governador Blondel. Operatiu durant 200 anys, a finals del segle XX es va museïtzar i avui dia és visitable tot i les filtracions existents.

Agustí Biscarri i Canyameres, possiblement, el mestre més important de la ciutat de Lleida, almenys per les obres conservades i la seva activitat professional. Agustí Biscarri i Canyameres, fill d'Agustí i Francisca va néixer aproximadament al 1719, a Barcelona. Per tant, quan va traspassar el seu pare, en 1740, Agustí creiem que encara era menor d'edat, menor de 25 anys, i podem intuir que el seu pare va morir relativament jove, segurament no tindria més de 50 anys. Per aquesta raó, quan Agustí va contractar la continuació de les obres del convent de Sant Domènec en 1742, que el seu pare havia iniciat en 1735, va haver d'intervenir la seva mare, perquè no tenia encara els 25 anys.

La construcció del Dipòsit del Pla és una de les obres urbanístiques més importants de la Lleida del set-cents, juntament amb la construcció de l'anomenada Banqueta, al marge dret del riu Segre al pas per aquesta ciutat. És una obra que resultà una autèntica ruïna pels Biscarri.

El 20 de març de 1784, davant del notari Antoni Santmartí, els germans Agustí i Marià Biscarri, contractaren les obres de la construcció de "un depòsit per a acopiar aiguas, quatre fonts, y conductos per a estas", per un total de 44.825 lliures. Marià donà com a fiadors al seu germà Agustí, i al fill d'aquest, Josep Biscarri i Biosca, i a Anton Cots, semoler. El 30 de maig de 1784 Anton es va separar d'aquesta companyia, cedint el seu dret, o part, a favor d'Agustí, lliurant la quantitat de 500 lliures en compensació.

Per l'immens treball que generava la contracta i l'edat avançada tant d'Agustí com de Marià, fou necessària la incorporació d'un nou membre. Així, el 23 de setembre de 1784 accepten a Jaume Pallars, mestre fuster, amb les mateixes condicions que tenia l'esmentat Cots.

El volum de treballadors que intervenien rondaven els 200, entre els mestres, manobres i peons. Possiblement una feina de control i supervisió que va sobrepassar l'edat dels germans Biscarri. El fet és que al mes de gener de 1786 les primeres visures de l'obra ja

DIPÒSIT I FONT DEL PLA DE L'AIGUA I CASA DE LA JUNTA DE SEQUIATGE

016.EA

van detectar deficiències importants. La utilització de pedra del terreny que sortia a l'excavació, molt transpirable, en lloc de portar-la de la cantera de l'Astor, fou un dels problemes més greus des del punt de vista tècnic.

Agustí Biscarri va morir el 18 de març de 1786 i va deixar al capdavant de les obres del dipòsit al seu germà com a màxim responsable. Els problemes continuaven, acumulant un considerable retard. La Junta de Fonts, creada per controlar aquesta fàbrica, va haver d'advertir a Marià Biscarri –el 30 de novembre de 1789– que devia concloure les obres.

Segons un auto del 13 d'agost de 1790, basant-se en un altre del 10 d'abril, es va manar a Marià Biscarri que lliurés a Joan Mensa, dipositari de "los Caudales de Espolios, y Vacantes" de la ciutat, la quantitat de 1.000 lliures per iniciar les obres de reparació "y enmienda"de les Fonts. Passats els tres dies estipulats per efectuar el lliurament, es van iniciar les gestions contra Marià per mitjà de dos autos, del 23 i 25 d'agost, en què "se mandó prender su persona, y embargar todos sus bienes". I així es va complir.

El dia 7 de novembre de 1790 fou subhastada una casa que tenia al carrer dels Quatre Cantons, que confrontava per un costat amb la casa del mestre Miquel Batiste i Miquel, cunyat de Marià. El comprador fou el pintor Miquel Fernández, que pagà per ella 1050 lliures. També fou subhastat un pati situat al Pla dels Gramàtics, adjudicat a Josep Solé, revenedor, que oferí 90 lliures. El dia 10 de desembre Marià "fue puesto en libertad del arresto en que se encontraba" per signar l'escriptura de venda, que es va dur a terme el dia 14 d'aquest mes. Aquestes i altres successives situacions difícils varen anar portant a la família Biscarri a la ruïna.

Josep Tarragó es va fer càrrec de les obres de les fonts a mitjans d'agost de 1790, al temps que arrestaven a Marià Biscarri. Tarragó va posar en servei les fonts de la Plaça de Sant Francesc, de l'Ensenyança i va dissenyar la polèmica font de les Sirenes per la Plaça de Sant Joan. Les obres del dipòsit i les fonts es van concloure definitivament al desembre de 1792.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Puig Sanchis, Isidre. URTX. "D'Arquitectura i mestres de cases a la Lleida del segle XVIII: Els Biscarri"

Actuacions finca

L'antic dipòsit va funcionar durant 200 anys fins que a finals del segle XX es va museïtzar i avui dia és visitable amb accés des de la casa situada al carrer de Múrcia número 10. En 2015 es va habilitar l'accés a l'interior a traves d'ascensor.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
017 CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

DIPÒSIT I FONT DEL PLA DE L'AIGUA I CASA DE LA JUNTA DE SEQUIATGE

016.EA

Ortofotomapa

Vista interior dipòsit

Font del Pla de l'Aigua

DIPÒSIT I FONT DEL PLA DE L'AIGUA I CASA DE LA JUNTA DE SEQUIATGE

016.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

ARC DEL PONT

017.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 380
Adreça/es	Carrer Arc del Pont, 3		
Coordenades UTM	x = 302.315 y = 4.609.767	*Identificació al plànol*	017.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2499302CG0029G	55m²	46m²	PB	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Altres prot.	HA-1203 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-1203 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	017.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

ARC DEL PONT

017.EA

14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Arc d'accés a la ciutat
Estil i Època	Gòtic-Barroc / Historicista; Restes conservats S. XIV , XVIII i XX
Cronologia	Documentat des del S. XII
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'arc del pont connecta la plaça d'Agelet i Garriga -i la façana de la ciutat al Segre- amb l'eix comercial, a la trobada dels porxos de la plaça de la Paeria i la plaça de Sant Joan.
Context	L'Arc del pont és l'única porta d'entrada a la ciutat que es conserva. L'arc connecta la banqueta del Segre a l'alçada del Pont vell amb el centre històric, obrint-se als porxos de baix i a la plaça de la Paeria
Elements	La façana interior és l'estructura més antiga. De configuració gòtica, data del segle XIV i la defineix un arc ogival. A sobre es poden identificar restes de construccions alienes avui desaparegudes, que han afectat sensiblement a la conservació dels materials. Tanmateix, destaca l'àmbit cobert per una interessant volta de creueria. D'aquesta façana cal mencionar l'existència de tres mènsules aplicades al mur que s'aixeca sobre el llindar de la façana exterior, com també la presència de portes i finestres a la part interior de l'arc, corresponents a accessos i obertures dels edificis veïns. Per la seva banda, la façana exterior fou aixecada a finals del segle XVIII, en temps del governador Blondel. De caire classicista, consisteix en un arc de mig punt coronat per una cartel·la llisa. Aquest arc d'accés està emmarcat per un pòrtic configurat per dues pilastres sobre pedestals -amb un fanal de forja cadascuna- que sustenten un entaulament llis amb motllures planes que es perllonga en tot el mur on s'obre la porta, rematada per un frontó de timpà completament llis. Aquest arc, que mostra el gruix del mur on està construït, dona accés a l'àmbit intern del portal configurat per la part gòtica del conjunt. Aquesta façana exterior s'obre a la plaça d'Agelet i Garriga, tot comportant una reeixida remodelació urbanística del indret, que fou projectada per Lluís Domènech Torres. Al centre d'aquesta plaça es troba l'escultura d'Indíbil i Mandoni, un grup escultòric de bronze, obra original de Medard Santmarí que va ser reinterpretat com els dos herois ilergetes, i situats sobre una peanya. Vestigis de la Guerra Civil. Al parament que configura el front de l'Arc del Pont hi trobem diversos orificis provocats per l'artilleria (de les forces republicanes) causats durant els mesos en que el riu marcava la línia de front. La construcció va ser rehabilitada i els impactes es varen respectar i es van deixar a la vista, configurant un veritable testimoniatge del conflicte.
Ús actual	Arc de pas
Ús original/altres	Arc d'accés a la ciutat
Estat conservació	Bo
Façanes/Coberta	L'arc del Pont, tant la façana barroca com la part gòtica presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn urbà més proper a l'Arc del Pont presenta un bon estat de conservació. L'estàtua d'Indíbil i Mandoni presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'estructura i l'àmbit interior de l'Arc del Pont presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Element representatiu de la ciutat antiga, una de les portes d'accés a l'interior d'una ciutat que estava emmurallada. Element emblematic de l'imaginari de la ciutat epresentat també pel grup escultòric d'Indívil i Mandoni.
☑ Valor arqueològic i paleontològic	A l'estructura de la porta es conserven restes d'arcs que formaven part de les cases veïnes així com a l'interior l'arrecament del pont medieval

ARC DEL PONT

017.EA

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

Son elements de Manteniment Obligat, la façana, L'arc ogival de la part interior, la volta de creueria i el conjunt composat per l'arc setcentista emmarcat pel pòrtic i frontó i els impactes d'artilleria conservats al parament frontal de l'Arc del Pont.

La configuració espacial de l'àmbit definit per l'arc ogival de la part interior, la volta de creueria i l'arc setcentista.

Entorn de protecció

Aquest document recomana la conservació o manteniment de l'estàtua d'Indíbil i Mandoni en el lloc actual, vinculada a nivell de paisatge urbà, històric i social a l'estructura de l'Arc del Pont. Aquest dos elements, al llarg dels anys, s'han convertit en una unitat històrica i urbana de gran bellesa i monumentalitat.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació: No es permet la modificació; Es procurarà la conservació de la façana amb les cicatrius patides a la Guerra civil, recuperant les que siguin clares.

- Façanes/Coberta: Es conservarà l'aparença d'ambdues façanes eliminant elements afegits que puguin distorsionar la imatge d'aquesta porta. La coberta conservarà la seva morfologia i dimensió
- Entorn/Jardí: L'entorn de la porta i l'escultura hauran de permetre la correcta visualització del conjunt sense que cap element extern pugui alterar el conjunt
- Estructura/interior: Es mantindrà tan l'estructura com els acabats interiors i exteriors.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

L'Arc del pont és l'única porta d'entrada a la ciutat que es conserva. Aquesta situada en un dels punts més comercials de la ciutat, en combinació amb l'escultura d'Indíbil i Mandoni, ha esdevingut fita i punt de trobada per a nombrosos lleidatans. Íntegrament de pedra, connecta la banqueta del Segre a l'alçada del Pont vell amb el centre històric, obrint-se als porxos de baix i a la plaça de la Paeria. Per bé que es tenen notícies d'aquesta porta des del segle XII, coneguda com "l'al-qantara", les estructures conservades daten dels segles XIV i XVIII.

Vestigis de la Guerra Civil. Els impactes conservats a l'Arc del Pont corresponen als nou mesos del Front del Segre. El 2 d'abril de 1938 l'exercit sollevat va començar una ofensiva militar sobre la ciutat de Lleida que culminaria a darrera hora de la tarda del dia 3 amb la retirada de les forces republicanes que defensaven Lleida i l'ocupació de la part de la ciutat situada al marge dret del riu. Amb la retirada republicana foren dinamitats els dos ponts que unien ambdós ribes de la ciutat, quedant aquestes incomunicades i dividides per un front que romangué estable sobre la línia marcada pels rius Segre-Noguera Pallaresa durant gairebé 9 mesos, fins que a finals de desembre de 1938 l'exercit franquista l'aconseguí trencar pels caps de pont de Serós (al sud) i la Baronia de Sant Oïsme (al nord), ocupant el dia 7 de gener els barris del marge esquerra i començant una ràpida ofensiva final sobre Catalunya.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Gran Enciclopèdia Catalana.

"Catalogació dels vestigis de la Guerra Civil a la ciutat de Lleida i realització d'una

ARC DEL PONT

017.EA

proposta d'intervenció memorial (primera fase)." Gabriel Ramon-Molins. Universitat de Lleida. Serveis Cientificotècnics. Història, Documentació i Patrimoni de la UdL. Març de 2018

"Relació-Inventari dels elements que es proposen afegir al catàleg de Béns a protegir relacionats amb la guerra Civil". Centre Excursionista de Lleida. Juny de 2018.

Actuacions finca

L'origen de l'Arc del Pont es situa al segle XII. Al segle XIV construïren l'àmbit d'accés gòtic i al segle XVIII la portalada que dona al riu Segre. En els últims darrers anys el conjunt s'ha rehabilitat íntegrament.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

ARC DEL PONT

017.EA

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Detall dels impactes de bala a la paret

Detall dels impactes de bala a la paret

Detall dels impactes de bala a la paret

Detall dels impactes de bala a la paret

ARC DEL PONT

017.EA

CENTRE CÍVIC DEL SECÀ DE SANT PERE

018.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Secà de Sant Pere	*Codi INE*	120 7150
Adreça/es	Avinguda Sant Pere, 1-3		
Coordenades UTM	x = 302.520 y = 4.612.034	*Identificació al plànol*	018.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	018.EA
Nivell prot.	Nivell 5. Documental

CENTRE CÍVIC DEL SECÀ DE SANT PERE

018.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Centre cívic
Estil i Època	Contemporani; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1996
Parcel.la	Accés sense dificultats. El centre cívic ocupa l'illa definida pel camí de Marimunt, el carrer de Santa Coloma i l'avinguda de Sant Pere.
Context	L'edifici del centre cívic del Secà de Sant Pere, bastit en 1996, articula la bifurcació entre el camí de Marimunt i l'avinguda de Sant Pere.
Elements	L'edifici combina la construcció amb maó vist i l'obra aplacada en pedra blanca, i per bé que està obert al camí de Marimunt, també és practicable per la resta de façanes. Ordenat al voltant d'una plaça central, la successió de materials i alçades permet identificar dos volums de doble alçada diferenciats, però membres d'un mateix conjunt: una construcció cúbica amb la façana rítmicament articulada per la successió de finestres, coronada per un terrat i bastida en obra vista; i una gran construcció amb la planta en forma d'U que ocupa la major part de la parcel·la del centre i abraça la plaça interior. Aquest volum és aplacat en pedra i exteriorment és molt massís, sols articulat per la presència de porxos de doble alçada i de finestres allargades i força profundes, que aporten llum a l'interior. En contraposició a aquesta robustesa exterior, la façana interior és absolutament envidrada i aixoplugada per una potent cornisa, col·laborant en la generació d'un espai públic de trobada i jocs infantils, accessible per totes les façanes i alhora protegit del brogit exterior.
Ús actual	Centre cívic
Ús original/altres	Centre cívic

Façanes/Coberta	L'edifici presenta un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper al bé, presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Edifici de notable qualitat compositiva i tipologia singular, el seu interès com a e catalogable rau a més en el fet de de ser testimoni de l'activitat associativa a finals del segle XX, i de la sintonia de la ciutat amb les diferents posicions arquitectòniques sorgides arreu a partir de l'evolució del llenguatge modern.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

CENTRE CÍVIC DEL SECÀ DE SANT PERE

018.EA

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."
Actuacions finca	Edifici construït l'any 1996, ha anat adaptant el seu interior a les necessitats de cada moment.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

CENTRE CÍVIC DEL SECÀ DE SANT PERE

018.EA

MOLÍ DE CERVIÀ

019.EA

Altres denominacions MOLI DE FONTANET

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Partida de Grenyana	*Codi INE*	120 3010
Adreça/es	Polígon 15 Parcel·la 9048 Sèquia de Fontanet		
Coordenades UTM	x = 304.510 y = 4.610.510	*Identificació al plànol*	019.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R1 Zona de Protecció Agrícola
Proteccions	Aeronàutiques Ferroviària

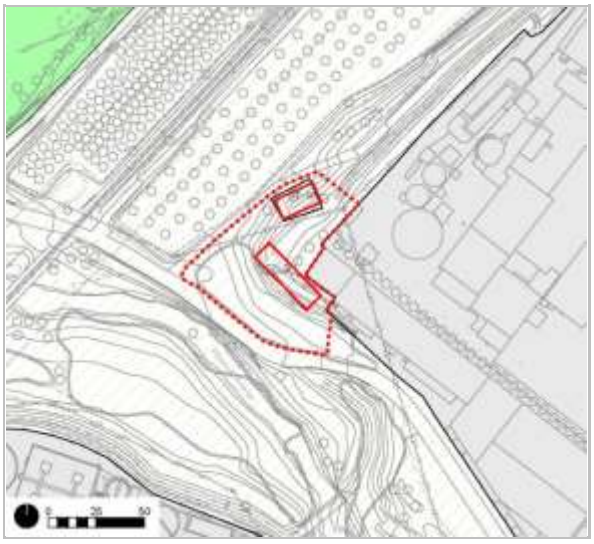

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	7542-I (Acord Ple Ajuntament 06/03/2015)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	019.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

MOLÍ DE CERVIÀ

019.EA

Altres prot. HA-1511 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0906 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AA Arquitectura Agrícola

Subtipologia funcio. Molí

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època Feudal. Baixa Edat Mitjana (Segles XIII-XV)

Cronologia El seu possible origen es remunta al S. XII. Restauració S XV i XVII

Parcel.la El molí es troba a la zona arbrada localitzada immediatament al flanc est del camí, a les immediacions d'una canalització d'aigua.

Context El conjunt del Molí de Cervià es troba situat a la banda est del municipi, a migjorn del camí de la Granyena. El molí està bastit sobre la sèquia de Fontanet, que delimita el sector nord-est del polígon industrial El Segre

Elements Actualment sols es conserva l'estructura de la canalització, la bassa i els salts que conduïen l'aigua als molins, dels quals sols en romanen en peu algunes restes (del molí septentrional, conegut com molí de dalt, de funcions diverses; i el meridional o molí de baix, exclusivament fariner), per bé que es té constància d'un tercer molí –bataner- proper als dos anteriors. Tots els edificis són de dues alçades, amb alguna finestra a la planta superior, principalment bastits en tàpia, amb elements de maó, cantoneres de pedra i coberts amb teulades a dues aigües. Al bastiment de la porta del molí de baix, del qual sols es conserva -en molt mal estat- part dels murs de càrrega i alguna estructura interior en forma de pilars -algun d'ells amb petxines jacobees en la base- i escales de maó i encavallades de fusta, a més de restes de la maquinària, un modest motllurat, acompanyat per uns relleus de volutes als angles superiors. Tanmateix, destaca especialment l'escut entre lleons rampants i volutes barroques que custodia el llindar de la porta, coronat al seu torn per una petita escultura dins d'una fornícula, la qual probablement representa Sant Anastasi, connectant directament amb l'escultura del mateix sant conservada al molí de Sant Anastasi, localitzat a la sèquia de Fontanet.

Els salts esglaonats d'aigua i els arcs de sortida són de gran bellesa

Ús actual Cap

Ús original/altres Molí fariner

Estat conservació Molt dolent

Façanes/Coberta Ruïnós

Entorn/Jardí L'entorn més proper al moli presenta vegetació sobrecrescuda

Estructura/Interior Ruïnós

Entorn de protecció s'ha delimitat un contorn que engloba tots els elements abans mencionats, tal i com es pot veure al plànol que acompanya.

Situació de risc Risc d'incendi

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Referent important de l'activitat molinera de la zona, motor econòmic essencial en època medieval i posteriors.
☑ Valor arqueològic i paleontològic	Les seves restes son un dels escasos testimoni d'aquesta activitat compartida per altres molins desapareguts a la ciutat.
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Representant gairebé únic de les obres d'enginyeria popular al terme.
☑ Valor sociocultural i etnològic	Es important la preservació del conjunt per tal de donar a coneixer una activitat qüotidiana i bàsica que ha perdurat fins el segle XX.
☑ Valor natural/ambiental/paisatgístic	El molí esta enclavat a l'entorn del parc de la Mitjana compartint valor mediambibentals i paisatgistics.

MOLÍ DE CERVIÀ

019.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes dels dos molins, la derivació de la sèquia i les basses de contenció d'aigua. Cal comprovar que quedin restes atribuïbles a un tercer molí bataner en el mateix entorn.

Entorn de protecció Es delimita un contorn urbanístic que engloba les edificacions dels molins que resten i la derivació de la sèquia i el dipòsit de control.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Reforma, millora, remodelació o rehabilitació

Regulació Cal adequació; Es prioritari fer una neteja i desbrossada dels terrenys, la construcció d'una tanca de protecció i la presa de dades dels edificis per fer-hi treballs preventius de consolidació provisional per a posteriorment redactar un projecte de consolidació estructural.
Fins no fer-hi la neteja dels terrenys no es podrà accedir en condicions de seguretat per inspeccionar les edificacions i determinar l'abast dels treballs.

Façanes/Coberta Cal documentació i consolidació com a pas previ a una restauració

Entorn/Jardí Neteja i eliminació de herbes que impedeixen accedir i visualitzar tots els elements

Estructura/interior Cal un estudi de l'estructura en el moment que es pugui accedir per tal d'iniciar les tasques de consolidació del que roman i de restauració, emprant la documentació prèvia existent (fotogràfica i planimètrica)

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment cultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La Paeria ja disposava el 1500 del molí de Cervià per a moldre el blat de la Bladeria Municipal. El Consell General, l'any 1660, permeté a l'Abadia de Montserrat construir una sèquia per al rec de les terres que posseïa des del Molí del Cervià a l'ermita de Granyena. El 1696 el molí s'hagué de refer del tot, ja que fou pràcticament destruït. Les obres foren atorgades al mestre de cases Joan Malet i s'edificà una nova planta amb cups per a moldre oli.

La seva construcció es remunta als segles XII-XIII, i després de diverses intervencions de millora i restauració al segle XV i XVII, s'abandonà en el primer terç del segle XX, iniciant-se un greu i irreversible procés de degradació.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

PAT. MAPA. Generalitat de Catalunya. www.gencat.cat

Actuacions finca L'antiga estructura molinera va estar sotmesa a una millora al segles XV i XVII i s'abandonà en el primer terç del segle XX iniciant-se un greu i irreversible procés de degradació.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

MOLÍ DE CERVIÀ

019.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

MOLI DE SANT ANASTASI

020.EA

Altres denominacions MOLÍ DE VILANOVA / MOLÍ DE LA BORDETA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	La Bordeta	*Codi INE*	120 2800
Adreça/es	Avinguda de Les Garrigues, 128		
Coordenades UTM	x = 303.358 y = 4.608.674	*Identificació al plànol*	020.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
3488701CG0038H	312m²	981m²	PB+3P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VJ Zones Verdes o Jardins EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa
Altres prot.	I-14 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) I-14 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	020.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

MOLI DE SANT ANASTASI

020.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional OE Obra d'Enginyeria

Subtipologia funcio. Molí fariner

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època Feudal. Baixa Edat Mitjana (Segles XIII-XV)

Cronologia S. XIII. Remodelació S XX

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici articula l'encreuament de l'avinguda de Les Garrigues i el carrer de l'impressor Botel.

Context El conjunt del Molí de Sant Anastasi es troba situat a la banda sud est del nucli urbà de Lleida, en el barri de La Bordeta, a l'encreuament entre l'Avinguda de les Garrigues i el carrer de l'Impressor Botel, al peu de la sèquia de Fontanet. El molí queda situat al bell mig del nucli de la Bordeta, on s'ha urbanitzat una plaça que porta el seu nom. A l'entorn més proper al molí es conserva la infraestructura del pas i entrada de l'aigua que permetia accionar la maquinària del complex.

Elements Edifici aïllat de planta rectangular, de planta semisoterrada, planta baixa i dos plantes superiors amb coberta a dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga.

Presenta les quatre façanes de composició homogènia amb una distribució sòbria de forats alineats. Les façanes de l'edifici estan revestides amb un arrebossat amb acabat pintat de color marfil. L'entrada del canal d'aigua a l'immoble es produeix per la planta inferior i en aquest punt l'edifici està bastit sobre un mur construït amb grans carreus de pedra vista . L'estructura utilitza la fusta com a matèria primera.

A la llinda de la porta en destaca la làpida octogonal amb un relleu de Sant Anastasi, element que identifica l'edifici com a membre del Grup de Molins Hidràulics Fariners de Catalunya. En l'època de funcionament del molí, a la planta soterrada es recollia l'aigua captada a través de la canalització que encara avui es conserva parcialment, la qual accionava els engranatges que movien les moles dels dos molins, a la planta baixa. A les plantes superiors era el lloc on els productes eren filtrats, ensacats i emmagatzemats.

L'any 1997 van començar les obres de restauració de l'edifici i el moli i van finalitzar l'any 2008. Al 2006 es van iniciar les obres d'adequació de l'entorn i de restauració de les peces del molí, fins el 2007. Actualment és una de les seus del Museu de l'Aigua de Lleida.

Ús actual Cultural

Ús original/altres Molí de blat i alfals

Façanes/Coberta Bo

Entorn/Jardí L'entorn més proper al moli presenta bon estat de conservació

Estructura/Interior El interior del Moli de Sant Anastasi presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arqueològic i paleontològic
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes i coberta a doble vessant del molí així com els mecanismes rel·lacionats que hi ha en la planta baixa i soterrani. També la bassa, i les conduccions d'entrada i sortida d'aigua

MOLI DE SANT ANASTASI

020.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Conservació
Regulació	Es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Es mantindra la estructura de la façana amb els mateixos buits de finestra i porta així com la coberta a dues vessants amb teula àrab, distintiu dela seva adscripció a la arquitectura popular.
Entorn/Jardí	Es procurarà mantenir l'entorn lliure de vegetació sobrecrescuda que impedeixi la correcta visualització de la conducció d'entrada d'aigua aixi com a la zona d'evacuació de la mateixa.
Estructura/interior	Les intervencions a l'interior aniran encaminades a la conservació dels trets bàsics de l'estructura així com la part on esteven allotjats els mecanismes per la molta.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Tradicionalment anomenat Molí de Vilanova i també conegut com a Molí de la Bordeta, és l'única resta conservada de l'antic nucli de Vilanova de Fontanet o també coneguda com Vilanoveta de Fontanet o de l'Horta, situat a l'indret de l'actual barri de la Bordeta. Aquest poble fou creat al segle XII i va desaparèixer tràgicament després de les guerres dels segles XVII i XVIII. El Molí de Sant Anastasi fou construït l'any 1189, per tal que els moliners i llauradors poguessin aprofitar l'aigua de la sèquia de Fontanet.

A diferència del molí de Cervià, el de Vilanova va trigar més temps a ser propietat de la Paeria. Durant l'Edat Mitjana va estar en mas privades i posteriorment passaria de mà en mà, fins que el 9 de març de 1569 es vendria als paers de Lleida, un casal amb dos molins. Cal entendre que el "casal" és el nom que rep l'estructura de l'edifici i els "dos molins" son les moles que integren la maquinària interior del casal. Un cop la Paeria va adquirir el molí es va assignar la gestió i administració d'aquest a un moliner, responsable del manteniment de l'edifici i de la seva maquinària. El 1858 es desamortitza. El 1907 l'adquireix la família Figueras, darrers moliners. L'any 1995 el compra altre cop la Paeria i s'incorpora al Museu de l'Aigua.

Cal destacar la situació del molí en el cap de rec del braçal major de la sèquia de Fontanet, que actuava com a element regulador de l'aigua per a l'horta urbana de Lleida. La sèquia de Fontanet va ser dissenyada per regar la major part de l'horta de Lleida. El seu traçat segueix el del riu Segre en una cota més elevada, donant aigua a la partida de Grenyana i el molí de Cervià, fins que a l'alçada del polígon industrial del Segre se n'allunya, i passa soterrada el barri de la Bordeta per poder arribar a les partides de Copa d'Or, Fontanet i Albarés. El punt de captació d'aigua del riu està situat al terme de Vilanova de la Barca, des d'on inicia un trajecte de més de 10 km fins a trobar el seu punt final de desguàs al torrent de la Femosa, a 2'5 km d'Albatàrrec, però encara dins el terme municipal de Lleida. Aquesta riera retorna l'aigua al riu Segre, tancant així el circuit.

La sèquia de Fontanet proporcionava força al molí per moure les moles que s'utilitzaven per moldre els cereals. Constava de dependències annexes que servien de graner i habitatge del moliner.

L'aigua queia al rodet, que gira i transmet la rotació cap a l'eix. Aquest transmet el moviment a 3 conjunts de moles. El gra s'introduïa per la tremuja cap al centre de les moles. Per la rotació i pes de la mola superior s'esmicolava i sortia com a farina pel farinal. Seguidament, el sedàs i el porgador la triava i netejava. S'ensacava i s'emmagatzemava el gra i la farina a les plantes superiors.

Per tal de poder moldre blat de la Bladeria Municipal, la Paeria disposava del molí de Cervià, el molí de Casa Gualda i el molí de Vilanova del Horta. Aquesta darrer rebrà el nom posteriorment de Sant Anastasi i a l'any 1500 fou propietat de misser Miquel Mahull. Al 1564 es varen establir certs compromisos amb els hereus de misser Mahull, que revertiren la propietat al municipi.

MOLI DE SANT ANASTASI

020.EA

Es coneix amb el nom de Sant Anastasi pel relleu d'aquest sant que es trobava sobre la porta principal (ara conservat al Servei d'Arqueologia), però també comunament amb el nom de molí de Vilanoveta, en record de l'antic poble.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

“El Molí de Sant Anastasi”. La Paeria. Ajuntament de Lleida. Cultura. Regidoria de les polítiques a favor de la creativitat, la cultura, l’educació i els esports.

La Paeria. Ajuntament de Lleida. Regidoria de promoció i Gestió de l’Habitat Urbà i Rural i la Sostenibilitat. Lleida Marxa. Punts singulars. El Moli de Sant Anastasi.

Eritja, Xavier. “Records d’un rec urbà: la Sèquia de Fontanet i el molí de Sant Anastasi o de Vilanoveta”. Vol II de Patrimoni Industrial de Lleida. Ed. Institut Municipal d’Acció Cultural. Col·laborador: Ajuntament de Lleida.

Actuacions finca

En aquestes últimes dècades, l’antiga estructura molinera ha estat sotmesa a una rehabilitació, que ha rehabilitat les façanes de l’immoble i el seu interior, A l’exterior es pot contemplar el braçal de la sèquia de Fontanet que feia moure el molí i regava l'extensa horta fins a Cappont.

Actualment forma part del conjunt museogràfic del Museu de l’Aigua de Lleida.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

MOLI DE SANT ANASTASI

020.EA

Vista de conjunt

Vista de l'interior del molí

Vista de l'interior del molí

Vista de l'interior del molí

Vista de l'interior del molí

Vista de l'interior del molí

MOLI DE SANT ANASTASI

020.EA

ANTIGA CASA CERVERÓ

021.EA

Altres denominacions CA L'ONOFRE CERVERÓ

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4100
Adreça/es	Carrer de la Palma, 19		
Coordenades UTM	x = 301.932 y = 4.609.663	*Identificació al plànol*	021.EA
Grafisme categoria		*Delimitació bé*	
		Entorn protecció propi	☐
		Entorn prot. altres	☐
		Contorn urbanístic	☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2098303CG0029G	241m²	978m²	PB+3P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PERI La Palma Sector Alt 1H Zona de Centre Històric
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

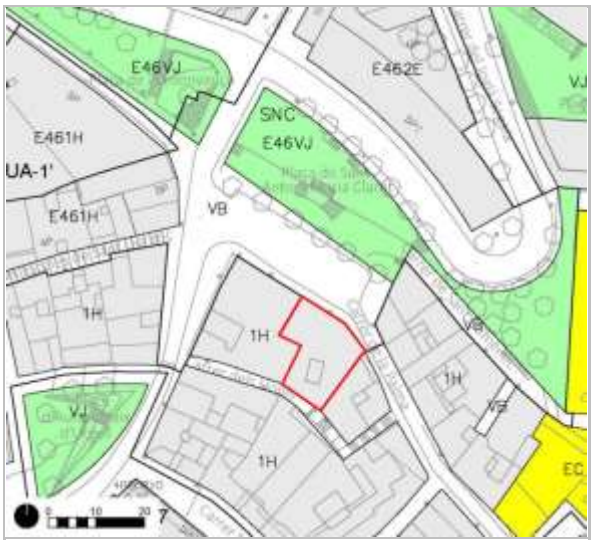

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8495-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0504 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	021.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ANTIGA CASA CERVERÓ

021.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0504 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatge
Estil i Època	Arquitectura popular - tradicional; Època moderna (Segles XV-XVI)
Cronologia	S. XVI
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba a l'inici de l'eixamplament del terç mig del carrer de la Palma, enfront de la plaça de Sant Antoni Maria Claret.
Context	L'antiga Casa Cerveró està edificada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 19 del carrer de la Palma. La casa està situada a inici de l'eixamplament del carrer de la Palma donant façana principal a la plaça del Sant Antoni Maria Claret. La façana posterior dona al carrer dels Llopis. L'edifici està bastit en el conjunt d'illes encaixades entre el conjunt de l'església de sant Llorenç, l'antic convent dl Roser i la Seu Nova.
Elements	Edifici de planta poligonal, de planta baixa i tres pisos amb coberta a dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga. A l'alçada de l'edifici, el carrer de la Palma gira modificant lleugerament la seva direcció i la planta i façana de l'edifici s'emmotlla al canvi de direcció del carrer en aquest punt. Des del seu origen, aquest casal ha estat successivament modificat. A la planta baixa de la façana principal, es conserven restes de l'antiga composició d'aquest palau. La planta baixa obre a través de tres portes de llinda plana, dues que comuniquen amb els locals comercials i la tercera, més petita, que dona accés als habitatges. La porta situada a la banda nord de la casa està custodiada per un arc de mig punt adovellat sobre dimensionat. Al seu costat, situades a l'extrem del parament, es conserven dues obertures de característiques singulars que haurien format part d'anteriors moments compositius. A la part superior, una finestra de llinda plana encaixada en els carreus de pedra i protegida per una reixa de barrot de ferro forjat. Aquesta finestra talla l'arc adovellat, per qual cosa formaria part d'un moment compositiu posterior. Sota la finestra apareix una obertura de dimensions més reduïdes d'arc rebaixat, protegida també amb reixa de ferro forjat. Els carreus que configuren la finestra encaixen perfectament amb la disposició de l'arc adovellat de la porta, per qual cosa es podríem assegurar que aquestes dues obertures formarien part d'un mateix moment constructiu, on ben segur, el nivell del carrer hauria estat més baix. Tota la planta baixa conserva els antics carreus de pedra ben escairats, amb algun tram revestit per nous materials. A la banda sud de la planta baixa de la façana principal, es troben dues finestres d'arc pla amb emmarcament motllurat molt simple propis del moment inicial de la construcció, les qual haurien donat llum al despatx D'Onofre Cerveró. Les finestres flanquegen una làpida amb una inscripció d'època romana, situada a nivell de les lloses dels balcons superiors. En aquest tram de parament s'evidencien les cicatrius de les successives reformes, on romanen les llindes, trencaaigües i part dels marcs d'aquestes dues finestres de l'edifici original, de motllurat senzill però acurat, que permetien la il·luminació del gabinet d'Onofre Cerveró. Damunt la planta baixa, on són encara visibles els carreus de pedra ben escairats, s'aixequen tres plantes -d'època posterior- d'obra de fàbrica arrebossada i pintada en color clar i marró on. Cada planta obre a través de cinc balcons, distribuïts uniformement, protegits amb baranes de barrot de ferro de disseny simple recolzades sobre potents llosanes de pedra.
Ús actual	Habitatge i comerç a planta baixa
Ús original/altres	Palau residencial
Estat conservació	Bo

ANTIGA CASA CERVERÓ

021.EA

Façanes/Coberta Millorable
Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa Cerveró presenta bon estat de conservació
Estructura/Interior Millorable

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	El valor historic ve representat per èsser la casa familiar de l'ilustre personatge.
☑ Valor arqueològic i paleontològic	Inclou restes epigràfiques romanes a una de les façanes
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Representa un exemple d'arquitectura popular de la ciutat

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Conservació de la façana sobre tot a nivell de primera planta. A ressaltar la porta dovellada, les finestres amb reixa de diferent època i sobre tot la làpida funerària romana dedicada a AFRANIA CRHOCALE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació Es permet la modificació; Qualsevol intervenció sobre la façana principal conservarà el carreuat original i les obertures vinculades a l'antic parament com és l'adovellat de la porta, les dues finestres situades a la banda sud i la finestra amb arc rebaixat encaixada a la maçoneria de l'arc del portal. A més a més es garantirà la preservació de la làpida inserta al parament.

Façanes/Coberta Tan les façanes com la coberta hauran de tenir cura d'harmonitzar-se amb l'estructura antiga

Entorn/Jardí .

Estructura/interior Es farà especial cura a la conservació de la planta baixa de l'immoble, conservant les possibles restes de la primitiva construcció del segle XVI.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'antiga casa de Cerveró conserva les restes de que fou el palau entre mitgeres bastit al segle XVI. Per acollir la residència d'Onofre Cerveró.

Onofre Cerveró fou humanista i catedràtic de l'estudi general de Lleida (Lleida, 1512-Lleida 1602). Era senyor de Melons. Fou quatre vegades paer en cap. Dotà l'hospital de Santa Maria de Lleida amb 600 ducats de renda. Cooperà amb el bisbe Antoni Agustí en el redreç de la Universitat. Es destacà en la lluita contra el bandolerisme, contribuí a la fundació de la Taula de Canvi de la Paeria i emprengué nombroses obres d'urbanització. Hom degué a les seves gestions la instal·lació a Lleida de la Companyia de Jesús, amb el seu col·legi de gramàtica i d'humanitats.

Aquest noble personatge de la ciutat també fou el responsable de la troballa, prop del portal de Boters, de la làpida romana aplicada entre les dues finestres, on s'hi llegeix la inscripció: AFRANIA / L / CHROCALE / S. Aquesta làpida és el testimoniatge de la evocació històrica de la fortalesa i lloc de defensa de Lleida des de temps dels romans.

Segons ens afirma Pere Català Roca a "Castells Catalans " citant a Lluís Monreal i Martí de Riquer (Vol VI. 2a. Part. Pg. 875): "La importància militar del coll de Gardeny fou ben palesada pel maig de l'any 49 abans de Jesucrist. En la guerra civil entre César i Pompeu, Afrani, general d'aquest darrer, hi establí el seu campament i obligà un dels més grans

ANTIGA CASA CERVERÓ

021.EA

estrategs que ha tingut el món a tot uns seguit d'enginyoses operacions i ràpids moviments de legions."

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

Actuacions finca

L'estructura del palau original va estar sotmès a una remunta i es va acondiciar com edifici d'habitatges. L'interior dels baixos ha estat subjecte de reformes.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	046 BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASA DEL PANÇÀ

022.EA

Altres denominacions ANTIGA CASA PANSA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4100
Adreça/es	Carrer de la Palma, 35 Plaça de Sant Llorenç, 3		
Coordenades UTM	x = 301.857 y = 4.609.728	*Identificació al plànol*	022.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1999802CG0019H	216m²	1.153m²	PB+3P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PERI La Palma Sector Alt 1H Zona de Centre Històric
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8465-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	022.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA DEL PANÇÀ

022.EA

Altres prot. HA-1001 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1001 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge.

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època moderna (Segle XVIII)

Cronologia Entre els segles XVIII i XIX

Parcel.la Accés sense dificultats. La casa té façana tant a la part alta del carrer de la Palma i a la plaça de Sant Llorenç

Context L'antiga Casa Pansa està edificada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 3 de la Plaça de Sant Llorenç i des del número 35 del carrer de la Palma. La casa està situada a la banda de llevant de la plaça de Sant Llorenç, davant les escalinates que accedeixen al temple. L'edifici està bastit en el conjunt d'illes encaixades entre el conjunt de l'església de sant Llorenç, l'antic convent dl Roser i la Seu Nova.

Elements Edifici de planta rectangular amb coberta de teula àrab. L'edifici presenta planta baixa i dos pisos a la plaça de Sant Llorenç que esdevenen planta baixa i quatre pisos per la banda del carrer de la Palma, degut al desnivell existent del terreny. L'edifici és accessible des de les dues façanes.

La casa fou bastida entre els segles XVIII i XIX, essent dels pocs exemples d'arquitectura popular de l'època que es conserven. La casa comunica interiorment amb el cos que dóna al carrer de la Palma -de configuració similar però rehabilitat, arrebossat i pintat- mitjançant dues escales interiors.

La façana que dona a la Plaça de Sant Llorenç, essent actualment la seva façana principal, conserva un tram de maçoneria de carreus de pedra a planta baixa i la resta del parament està construït amb peça de maó vist col·locada a sardinell. Actualment la planta baixa està ocupada per locals comercials/restauració. L'accés a planta baixa es produeix a través de dues portes. La situada a la banda de migjorn és un portal acabat amb arc d'ansa paner, mostrant un antic brancal de carreu de pedra fins la línia d'imposta i arc construït amb maó vist col·locat a sardinell. Al costat del portal apareix una segona porta, de llinda plana i dimensions més reduïdes, separada del portal tan sols pel seu segon brancal construït aquest amb obra de fàbrica revestida. Aquesta porta comunicava amb la part dels baixos ocupats per un trull de pedra, avui encara parcialment conservat. El tram de maçoneria vista de la planta baixa arriba fins l'alçada de la llinda d'aquesta porta, coincidint amb la línia d'imposta de l'arc. A l'extrem nord del mur s'obre una petita finestra rectangular de factura contemporània, oberta ja en el tram de parament d'obra de fàbrica.

La planta primera i la planta segona obren cadascuna a través de dos balconades sense sobresortir del pla de façana. Les obertures disposen de marcs motllurats i pintats de rosat i estan protegits amb barana de barrot de ferro. Les obertures estan cobertes amb tendals que entorpeixen la visió de conjunt. Un ràfec de dent de serra pintat amb el mateix color rosat i una canal de recollida d'aigües coronen el parament i precedeixen la teulada a dues vessants, que remata l'edifici.

La façana que dona al carrer de la Palma mostra la planta baixa revestida amb pedra i la resta del parament amb acabat arrebossat i pintat de color rosat. Una franja pintada de color més fosc ressegueix el nivell del sostre de cada forjat. La planta primera presenta un balcó corregut de barana de barrot de ferro i comunica amb l'interior a través de dues balconades. La resta de plantes obren a través de dos balcons construïts amb llosa revestida i protegits també amb barana de barrot de ferro.

Una xemeneia metàl·lica extractora de fums circula collada per la part central de la façana

CASA DEL PANÇÀ 022.EA

des de la planta primera fins a coberta, desvirtuant la imatge del conjunt. A la part central de la façana hi ha un rètol metàl·lic collat al parament composat per cinc peces o lletres que configuren el nom del local. Els aparells d'aire condicionat situats a la part interior dels balcons, els tendals de les balconades, els rètols que anuncien el local i el feix de cables que creua la façana a tota la seva longitud acaben de distorsionar la lectura del conjunt.

Ús actual Comerç a planta baixa i establiment d'hostatgeria a les plantes superiors

Ús original/altres Palau residencial

Estat conservació Regular

Façanes/Coberta Millorable

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa Pansa presenta un estat de conservació millorable

Estructura/Interior Millorable

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric — Representatiu de l'arquitectura popular,i del tipus de ocupació a la zona on es combinen habitatges amb grans convents.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Un dels pocs exemples que romanen a la ciutat d'arquitectura popular del segle XVII

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana a la plaça de Sant Llorenç. Elements estructurals de la primera planta que puguin romandre originals.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; No s'admeten modificacions a la façana de la plaça Sant Llorenç

Façanes/Coberta Es protegirà especialment la façana al la plaça de Sant Llorenç, panys de parets forats de finestra i porta, així com la integritat dels diferents materials emprats en la seva factura. Es procurarà el manteniment del tipus de coberta amb teula, amb el perfil i dimensions originals

Entorn/Jardí En l'entorn més proper es procurarà mantenir la zona lliure d'elements que dificultin la visió del bé.

Estructura/interior Es mantindrà l'estructura bàsica de l'edifici

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

Actuacions finca L'estructura de la casa original ha sofert successives modificacions i remuntes. L'interior dels baixos que podien conservar algun resta de les primitives instal·lacions, ha estat subjecte de reformes.

CASA DEL PANÇÀ

022.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

RESTES DE L'ANTIC CONVENT DE SANT JOSEP I DE LA CASA DE LA MISERICÒRDIA

023.EA

Altres denominacions MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE LLEIDA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 6865
Adreça/es	Carrer Sant Crist, 1		
Coordenades UTM	x = 301.828 y = 4.609.627	*Identificació al plànol*	023.EA
Grafisme categoria			

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1898706CG0019H	4.157m²	6.717m²	PB+2P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	UA6 EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

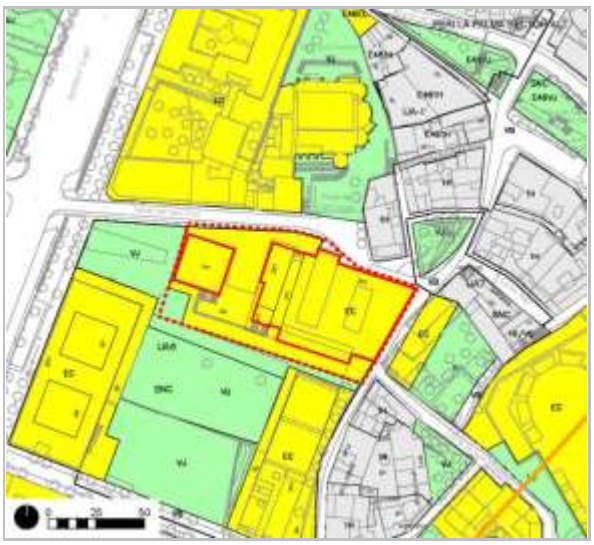

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8429-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	023.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

RESTES DE L'ANTIC CONVENT DE SANT JOSEP I DE LA CASA DE LA MISERICÒRDIA

023.EA

Altres prot. HA-0401 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0401 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Museu

Estil i Època Barroc /Contemporani; Època moderna (Segles XV-XVI) (segle XXI)

Cronologia S. XVI

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici està emmarcat pels carrers de Lluís Besa, Descalços i del Sant Crist amb façana principal a la plaça de Sant Josep, essent practicable per una entrada localitzada en aquest darrer carrer

Context L'antic convent de Sant Josep i Casa de la Misericòrdia està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 2 de la plaça de Sant Josep. L'antic convent de Sant Josep ha estat rehabilitat, havent substitut gran part de les seves estructures originals per procedir a la instal·lació del Museu Diocesà i Comarcal de Lleida. El conjunt del convent ocupa l'extrem nord-est de la illa limitada pels carrers de Lluís Besa, carrer dels Descalços vinculada a la plaça de Sant Josep, carrer del Sant Crist, Rambla d'Aragó i carrer del Governador Montcada.

Elements De l'antic convent resten dempeus dos murs oberts als carrers de Lluís Besa i dels Descalços que configuren les façanes situades a l'extrem nord est del conjunt. Edifici de planta baixa i dos plantes pis amb coberta plana. La planta baixa presenta un basament revestit amb pedra i la resta del mur està construït amb maçoneria arrebossada i pintada de blanc. Una motllura de pedra de secció quadrangular ressegueix tota la longitud de les façanes a nivell de cada forjat. Ambdós murs estan ordenadament perforats per senzilles finestres rectangulars de llinda plana amb brancalada i ampit de carreu de pedra. Una cornisa motllurada de pedra corona els paraments. La cantonada configurada per ambdues façanes mostra una cantonera de carreu de pedra.

La façana nord conserva l'antic portal de llinda plana amb brancalada de pedra motllurada. Seguidament es troba la part corresponent a la façana de l'antiga església. Lleugerament sobresortida i oberta a la plaça de Sant Josep, hi ha la façana de l'església del convent, emmarcada per dues pilastres i rematada per un frontó triangular. El parament presenta un acabat arrebossat pintat de blanc. L'accés al temple es produeix a través d'un portal de llinda plana amb brancalada i frontó circular motllurat de pedra. A la llinda del portal es pot llegir, gravat a la pedra, "ESGLESIA DE SANT JOSEP" entre dues creus. Sobre el portal apareix un òcul cec amb motllura de pedra perimetral.

L'interior, conservat en part, forma part de l'espai expositiu del museu, on s'hi poden identificar tres naus separades per arcs de mig punt -la central més ampla que la resta i coberta amb volta de llunetes-, el cor, dues tribunes al transsepte i la testera quadrada -d'obra nova, presidida per una obertura on el seu disseny genera una creu que evoca l'antic ús de l'emplaçament-. Cal destacar que es conserven decoracions pictòriques a part de la volta, a la falsa cúpula del creuer i als murs i petites cúpules amb llanterna que s'han conservat a un parell de capelles laterals.

La part de nova planta la formen dues compactes construccions de pedra blanca aplacada bastides a l'oest de l'església, amb les façanes enfrontades generant una petita plaça accessible tant des del carrer dels Descalços com a través de les escales del costat oposat. El petit cub exempt acull les exposicions temporals, i tan sols és perforat per la porta d'accés i pel moll de càrrega a la part més baixa; per bé que també és accessible des de l'interior del museu a través del pas subterrani que travessa la plaça, uneix els dos edificis i aprofita el desnivell de la finca per acollir els magatzems del museu. A l'altre costat de plaça i adossat a l'antic convent mitjançant un mur de vidre protegit per tela metàl·lica, s'aixeca un gran prisma dels mateixos materials i de pell pràcticament llisa a

RESTES DE L'ANTIC CONVENT DE SANT JOSEP I DE LA CASA DE LA MISERICÒRDIA

023.EA

excepció de les portes d'accés i unes sòbries finestres horitzontals i verticals obertes en punts concrets. Aquest edifici és la zona lluminosa del museu, on hi ha les oficines i els serveis, i a través del qual es pot accedir a l'exposició -sensiblement més fosca-, de dues plantes i semisoterrani comunicats per un ascensor i dues escales, de les quals la principal és adossada al mur occidental de l'església, on s'hi observen uns arcs de mig punt de maó, probablement restes del claustre del convent.

Ús actual	Cultural
Ús original/altres	Convent
Estat conservació	Bo
Façanes/Coberta	Bo
Entorn/Jardí	Bo
Estructura/Interior	Bo
Situació de risc	---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Restes incompletes del primer convent dels carmelites descalços a la
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Exemple de l'arquitectura religiosa barroca i la conjunció amb el disseny contemporani.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Restes de l'església i part del claustre remodelat a inicis del segle XX. Un pany de mur que corresponia a la part residencial del convent i que va ser enderrocada per desenvolupar el projecte de museu.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; Pel que fa al convent, caldrà mantenir les estructures i acabats tant de l'Església com de les façanes que donen al carrer Sant Crist i el carrer Lluís Besa.
Façanes/Coberta	Es mantindrà la morfologia i tipus material de les cobertes, així com els panys de murs els seus vans i portes.
Entorn/Jardí	Les intervencions en l'entorn facilitaran la comprensió en el seu conjunt del bé sense afegits
Estructura/interior	A l'interior es tindrà espacial cura de conservar l'estructura i formalisme de l'Església. També de conservació de les restes de pintures murals de la volta la cúpula i els murs de les capelles.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'any 1589 el Consell de la Ciutat va autoritzar l'establiment dels Carmelites Descalços a la Ciutat de Lleida d'acord amb la proposta anys enrere per fra Joan Roca, provincial d'aquesta ordre. El mateix any varen adquirir una casa al carrer dels Cavallers, on està actualment la capella dels Dolors, amb la finalitat d'establir-s'hi provisionalment. La primera comunitat estava formada per frares procedents de les cases de Mataró i Tàrrega.

Aquell primer convent no reunia les condicions adequades per la seva activitat, era petit i patia greus deficiències. Varen intentar ampliar-lo, però més endavant varen trobar un altre lloc on aixecar un nou edifici. El lloc el varen trobar prop l'església de Sant Llorenç i, a pesar de les dificultats econòmiques que patien, varen adquirir els terrenys i es va iniciar

RESTES DE L'ANTIC CONVENT DE SANT JOSEP I DE LA CASA DE LA MISERICÒRDIA

023.EA

la construcció del nou convent. L'any 1595 ja havien aixecat les dependències principals i es varen traslladar a la nova casa.

La Guerra dels Segadors afectà de ple a la construcció del convent. L'any 1641, en el convent de Sant Josep tan sols quedaren tres religiosos mentre les seves dependències estaven ocupades militarment. A pesar de l'estat en que quedà l'edifici un cop fora els militars, encara va poder donar aixopluc a les monges del convent de santa Clara, convent que havia estat afectat de ple durant els episodis bèl·lics.

Un cops recuperats de la guerra, l'any 1664 es va impulsar la reconstrucció dl convent i l'ampliació de l'església. Un cop reparat, el convent va estar altre cop danyat per la Guerra de Successió. El lloc va ser saquejat i els frares exclaustrats. Un cop passat aquest episodi, els carmelites varen restaurar altre vegada el convent, a pesar de les penúries econòmiques que passaven.

L'any 1810, amb la Guerra de la Independència, el convent va ser ocupat militarment i l'any 1835 amb la desamortització va ser exclaustrat de manera definitiva i la propietat va passar a mans públiques. Posteriorment va passar a ser la seu de la Casa de la Misericòrdia.

Va patir els efectes de la Guerra Civil, convertint-se en hospital militar. Posteriorment l'edifici va ser novament restaurat i va continuar la seva activitat assistencial fins que, l'any 2003 varen començar les obres d'enderroc de bona part del convent per aixecar el nou Museu de Lleida, inaugurat l'any 2007.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916.
CATALÀ ROCA, Pere. "Castells Catalans". Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

Monestirs de Catalunya. Carmelites Descalços. Convent de Sant Josep a Lleida.

Actuacions finca

L'actual edifici es va bastir en el bell mig de la Ciutat de Lleida a finals del segle XVI i principis del XVII. Reconstruït després de la Guerra de la Independència i de la Guerra Civil. L'any 2007 es va inaugurar la reconversió de l'antic convent en Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, conservant únicament l'antiga església conventual i cossos situats a la cantonada nord-est del conjunt.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

RESTES DE L'ANTIC CONVENT DE SANT JOSEP I DE LA CASA DE LA MISERICÒRDIA

023.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

ANTIC CONVENT DE SANTA TERESA

024.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 2920
Adreça/es	Carrer de Sant Anastasi, 1 Carrer del Governador Montcada, 2		
Coordenades UTM	x = 301.894 y = 4.609.518	*Identificació al plànol*	024.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

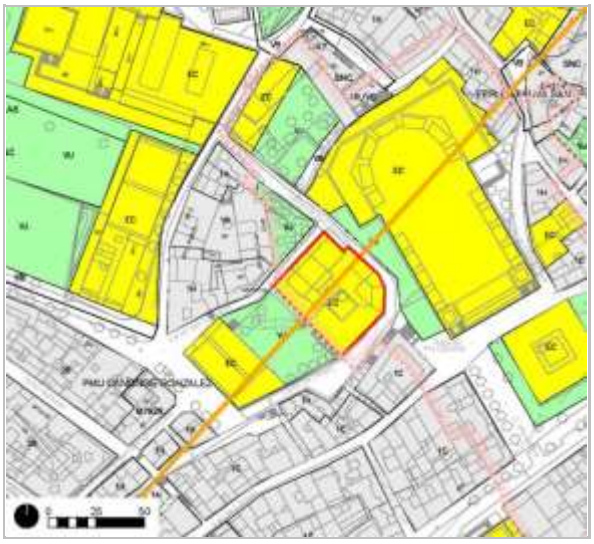

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8420-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0201 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	024.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial
Altres prot.	Es troba dins l'entorn de protecció de la Catedral Nova (BCIN)

ANTIC CONVENT DE SANTA TERESA

024.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0201 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Convent

Estil i Època Barroc / Arquitectura popular - tradicional; Època moderna (Segle XVII)

Cronologia 1676- 1705

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici -aïllat- té l'entrada principal oberta a la plaça de l'Hort de Santa Teresa

Context L'antic convent de Santa Teresa està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 1 del carrer de Sant Anastasi. El conjunt del convent ocupa la illa limitada pels carrers dels Obradors, carrer de Sant Anastasi, el carrer de les Carmelites i la plaça de l'hort de Santa Teresa. El carrer de Sant Anastasi i un tram del carrer de les Carmelites donen a una façana lateral de la Catedral Nova. Degut al gran desnivell del terreny en aquest punt, aquest trams de vial circulen per un nivell més elevat que la zona veïna on està bastit el conjunt cardenalici.

Elements Bastit en pedra actualment arrebossada i pintada de groc, el conjunt està configurat per una sèrie de volums de diferents alçades, amb coberta inclinada de teula ceràmica tipus aràbiga, que no trenquen l'harmonia compositiva ni l'austeritat d'una construcció que oscil·la entre dues i quatre alçades per salvar el desnivell del solar. Conjunt conventual de planta quadrangular, amb pati interior i església situada en el seu extrem més septentrional amb façana al carrer de Sant Anastasi. Aquesta façana també conserva l'antic accés al convent, configurat per un simple portal d'arc rebaixat construït amb pedra. Sobre el portal hi ha una petita làpida barroca, difícilment intel·ligible, on àngels i motius vegetals flanquegen la data de construcció i el nom del primer promotor, Francesc Pastor i Piñana. Aquesta porta actualment és l'accés a l'Espai 3 del Teatre de l'Escorxador, mentre que l'actual entrada al conjunt es troba a la plaça de l'Hort de Santa Teresa. La façana de l'església és de composició simple, coronada per un frontó motllurat amb un petit òcul en el timpà. L'accés es produeix a través d'una porta de llinda plana amb emmarcament de carreu de pedra. Sobre el portal, a eix amb la composició, apareix una obertura vertical rectangular emparedada.

La façana que dona al carrer dels Obradors és pràcticament cega i tan sols té alguna obertura en el seu extrem nord.

L'accés actual al conjunt es produeix per la façana que dona a l'antic hort del convent, convertit actualment en plaça pública de lliure accés a través d'una porta de reduïdes dimensions i llinda plana, protegida per una marquesina de vidre i situada en el centre del parament. En aquest punt, la diferència d'alçada entre ambdues bandes de la plaça –carrer dels Obradors i carrer de les Carmelites-, permet diferenciar dos volums a partir de l'eix que traça la porta, per bé que la homogeneïtat és la tònica dominant en un mur llis, rítmicament perforat per finestres amb tancaments de fusta i sense cap ornament a excepció de les reixes de la planta baixa i primer pis. Des de la porta d'accés, una escala baixa fins el carrer de les Carmelites.

La façana al carrer de les Carmelites presenta planta baixa, dues plantes pis i planta sota coberta i està composada amb finestres de geometria simple sense cap ornamentació. La planta baixa obre a través d'un conjunt de finestres rectangulars d'arc rebaixat i protegides amb reixa de barrot de ferro. Les dues plantes pis obren a través de set finestres cada planta, rectangulars i de llinda plana i la planta sota coberta obre a través de tres petites obertures.

L'interior, completament reformat, encara conserva -en un estat de necessària millora- el claustre, de planta quadrada, petites dimensions i dues alçades. Al centre s'hi aixeca un pou d'obra arrebossat, decorat amb rajoles aplicades i coronat per un Crist en pedra -

ANTIC CONVENT DE SANTA TERESA 024.EA

corresponent a reformes de la postguerra-, mentre que a cada costat s'obren arcades de mig punt a la planta baixa -part convertides en finestres i portes a base de precaris tancaments de fusta i part cegades amb vidre gelat degudes a la darrera intervenció- i tres finestres quadrades per costat a la planta superior, que al flanc est esdevenen una triple balconada amb llinda i baranes de fusta no sobresortides. Un ràfec de dent de serra precedeix la teulada que cobreix el conjunt, que no oculta l'espadanya de maó vist aixecada al nord. L'espadanya presenta una doble arcada de mig punt separada de l'òcul del nivell superior per un ràfec de rajola valenciana i un voladís de maó. El conjunt està coronat per un acabament de línia corba semicircular i una esfera.

De menor superfície però de gran interès com a vestigi, un petit celobert a l'extrem est corresponent a la cantonada dels carrers de St. Anastasi i Carmelites, de la que només el separa el mur conventual, és testimoni de la primitiva configuració del conjunt abans de reformes urbanístiques possiblement degudes a la implantació de la Catedral. Aquest celobert mostra en els seus paraments restes d'una portalada molt significativa i de traçats de fàbrica mural que requereixen un seguiment arqueològic i una adequada rehabilitació.

Quant a les cel·les i passadissos d'accés -de poca dimensió, en articulació confusa i d'escassa qualitat constructiva- són una part interessant però de difícil integració en la necessària readaptació i consolidació de l'immoble, però exigeix ésser respectada en la seva relació amb l'exterior pel que fa a les obertures -car un dels valors de l'element a nivell exterior és la percepció de la tipologia de convent de clausura-, i a circulació i amplitud de les crugies en el seu interior, sense forçar la fragmentació constructiva.

En la part del conjunt soterrat o semi-soterrat apareix una sitja o dipòsit que hauria d'estudiar-se per poder avaluar llur interès i possible museïtzació.

L'espai de l'església -que necessàriament s'hauria de recuperar en futures actuacions- quedà molt malmès en la seva reconversió com sala teatral. Les fileres de seients i la seva disposició a tocar les parets no permeten percebre l'espai de la nau i la portalada exterior. De l'església desataquen els esgrafiats i les pintures dl cimbori. Darrere el fons de l'actual escenari es conserva un mural del màrtir Sant Anastasi pintat als anys 60 per l'artista targarí Jaume Minguell. L'escenari actual oculta el mural i desfigura el presbiteri, fet que considerem precisa d'un replantejament dels usos.

Ús actual	Cultural
Ús original/altres	Convent
Estat conservació	Regular
Façanes/Coberta	Millorable
Entorn/Jardí	Millorable
Estructura/Interior	Millorable
Entorn de protecció	Aquest convent està inclòs dintre del Entorn de Protecció de la Seu Nova
Situació de risc	---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Testimoni de la presencia carmelitana a la ciutat en un barri on es concentraren els convents a partir del segle XVII
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Exponent de l'arquitectura religiosa amb un gran nivell de conservació estructural.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Totes les obertures, coronaments i teulades originals, que configuren la formalització de la façana

Tots aquells elements de la línia envoltant de l'edifici, original o derivada de la seva

ANTIC CONVENT DE SANTA TERESA 024.EA

evolució tipològica més significativa.

A l'àmbit de l'Església, els panys de paret, els pilars, la volta, la cúpula, l'absis i el nucli del presbiteri amb el retaule -ara lamentablement ocult però que cal recuperar en futures intervencions
A l'àmbit del claustre, l'estructura en general formada per arcs de mig punt a la planta baixa i finestres a la segona.

1.D.1) Els quatre panys que configuren el claustre, originals o derivats de la seva evolució tipològica més significativa, a base d'arcs de mig punt en planta baixa i finestres quadrades en la primera planta, excepte al flanc est que esdevenen una triple balconada amb llinda i baranes de fusta no sobresortides.

El ràfec de dent de serra, que precedeix la teulada que cobreix el conjunt.

L'espadanya, El petit celobert al nord-est i part de les cel·les i passadissos de diferents dependències

1.E.2) Del que es conserva de les antigues cel·les, passadissos i altres dependències conventuals, originals o derivats de la seva evolució tipològica més significativa, -degut a la seva articulació confusa i escassa qualitat constructiva- només cal mantenir en línies generals allò de la distribució primitiva que garanteixi la lliure connexió entre els espais interiors i el claustre, mantenint rigorosament les obertures amb tota la seva potencialitat ambiental. Igualment cal assegurar respecte l'exterior .

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Restauració
Regulació	Cal adequació; .
Façanes/Coberta	Es conservaran els panys de paret sense afegir noves obertures, conservant les existents així com els elements decoratius del portal (frontons i sanefes) així com la petita làpida amb la data de construcció del convent. Tanmateix els elements de teulada original conservaran la tipologia.
Entorn/Jardí	Es necessària la conservació neteja i recuperació de l'espai del claustre com un dels elements que defineix el bé, incloent-hi el pou
Estructura/interior	Restauració i conservació dels panys de mur. Recuperació de la cisterna. Recuperació de les restes de criptopòrtic i les façanes que resten dempeus del primitiu claustre. Harmonitzar les restes de l'antic convent amb les de la darrera fase constructiva. Restauració de les pintures del cimborri i altres elements decoratius existents.
Entorn de protecció	Es troba dins de l'entorn de protecció de la Catedral Nova.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El 5 de març de 1673 el prior dels frares descalços demanava a la Paeria lloc i auxili per fundar el convent de monges carmelites descalces. A canvi de que l'església fos dedicada a St. Anastasi, la Paeria concedí 500 escuts. La generositat del canonge Francesc Pastor també hi va contribuir. El convent es va construir entre els anys 1676 i 1705. Durant la Guerra de Successió, la Guerra d'Independència i la Guerra Civil, les monges van haver d'abandonar el convent i l'edifici es va destinar a diferents funcions (hospital, centre d'asil de refugiats etc.) Greument afectat i deshabitat en la Guerra Civil, es reparà en temps de postguerra i tornà a acollir les monges fins als anys vuitanta quan la comunitat es traslladà a la Caparrella i l'edifici va tancar les portes. L'edifici va passar a ser propietat municipal i s'hi instal·là el Conservatori Municipal de Música fins l'any 1994, el 23 de març de 2000,es rehabilità de l'església com a teatre vinculat al centre de titelles. El 3 de maig de 2013 va rebre el nom de Teatre Municipal Julieta Agustí en homenatge a la creadora del Centre de Titelles de Lleida.

ANTIC CONVENT DE SANTA TERESA

024.EA

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. “Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda”. Establiment editorial d’Albert Martin. Barcelona, 1916.
CATALÀ ROCA, Pere. “Castells Catalans”. Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

Monestirs de Catalunya. Carmelites Descalços. Convent de Sant Josep a Lleida.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Detall de façana

ANTIC CONVENT DE SANTA TERESA

024.EA

Restes del convent

ORATORI DELS DOLORS

025.EA

Altres denominacions ORATORI DE NOSTRA SENYORA DELS DOLORS

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 2070
Adreça/es	Carrer Dolors, 1		
Coordenades UTM	x = 302.059 y = 4.609.676	*Identificació al plànol*	025.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2199805CG0029G	717m²	742m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

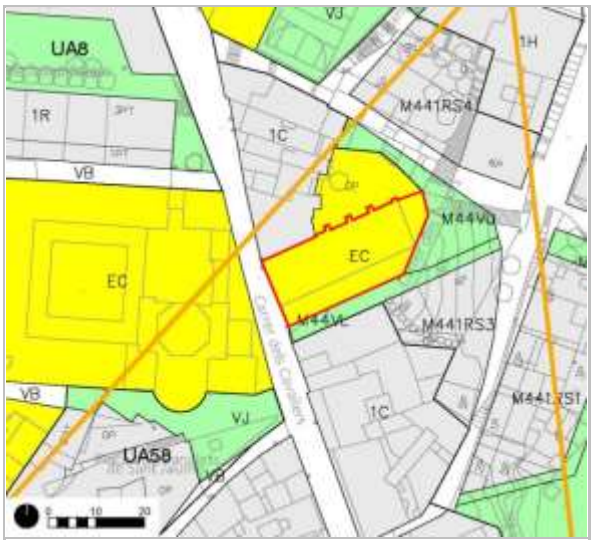

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8412-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0106 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	025.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

ORATORI DELS DOLORS

025.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0106 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Oratori

Estil i Època Barroc; Època moderna (Segle XVIII)

Cronologia 1724-1737

Parcel.la Accés sense dificultats. L'oratori es troba al terç inferior del carrer de Cavallers.

Context L'oratori de Nostra Senyora dels Dolors o oratori dels Dolors amb l'antiga casa de la Germandat o Congregació, està edificat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 26 del carrer dels Cavallers i també amb accés lateral des del carrer dels Dolors número 1. El conjunt de l'oratori està situat davant l'antic convent del Roser, a la banda de ponent de la plaça del Seminari Vell, bastida a redós del Turó de la Seu Vella.

Elements L'oratori es va projectar amb la idea d'hostatjar en un mateix lloc l'Oratori i la Casa de la Germanor de la Reial, Venerable i Molt Il·lustre Congregació de Nostra Senyora dels Dolors de la Ciutat de Lleida. La casa de la Germanor és un volum de planta allargassada adossat a l'oratori per la seva banda de migjorn i configura la cantonada del conjunt amb el carrer dels Dolors. El tractament dels dos cossos confereix al conjunt un tractament unitari, tot i que es diferencien clarament els dos volums.

El congregant Francesc de Cubells, que havia estat veguer del rei amb els Àustries, va donar uns patis i diverses cases per la construcció de l'oratori de la congregació. L'edifici es va construir entre 1724 i 1737.

La façana, igualment que la resta de l'edifici, és força sòbria i està realitzada amb dos materials: la part inferior de la façana principal i algun tram de la façana lateral del conjunt, construïda amb carreus de pedra sorrenca ben escairats, i la resta amb maó vist.

L'oratori és d'una sola nau, de planta rectangular amb façana al carrer dels Cavallers i coberta a dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga. Aquesta façana incorpora part de la façana d'un antic casal del segle XIV construïda amb carreuat de pedra, que configura la seva part inferior. Aquest tram de pedra inclou tres obertures d'arc de mig punt adovellades, una de central que configura el portal d'accés i una de més petita a cada banda. Les dues obertures laterals actualment estan aparedades i configuren l'emmarcament d'una superfície arrebossada, on hi són instal·lats un plafó de ceràmica vidriada amb la imatge del Cor de Maria amb les set espases clavades, que representen els set Dolors de la Mare de Déu des del seu naixement fins a la mort. Per sobre l'adovellat del portal, comença el parament d'obra de fàbrica vista, construït amb maó ceràmic manual col·locat de pla. Aquesta part de parament està flanquejat per una pilastra a cada extrem sobresortida del pla de façana acabades amb capitell a la seva part superior, tot construït amb el mateix material ceràmic. La part central del parament acaba amb un frontó de perfil corb acabat amb cornisa simple que, junt amb els capitells, i una creu, completa el coronament de la façana.

Situat a eix del portal, apareix una placa amb la iconografia dels Dolors i seguidament un nínxol que allotja una còpia de la imatge original de Ramon Corcelles, una obertura de llinda plana tancada per un vitrall i un òcul que completa la part superior de la composició.

A l'interior, la capella està formada per una sola nau d'obra arrebossada i pintada coberta amb volta de llunetes sobre arcs de mig punt acabats en senzilles mènsules als murs laterals. En els murs de la nau es varen obrir quatre nínxols per habilitar quatre capelletes laterals dedicades a la Soledat, al Sant Crucifix, a la Verge del Carme i a Sant Jordi. El presbiteri és elevat i assenyalat per la volta de quart d'esfera acabada a mode de petxina. La il·luminació natural a l'interior de la nau prové de les finestres obertes a les llunetes de

ORATORI DELS DOLORS 025.EA

la volta i de l'òcul i el vitrall de la façana principal, oberts sobre el cor recolzat sobre un arc rebaixat damunt del cos d'entrada. El presbiteri està rematat per un cambril amb la imatge de la Mare de Déu dels Dolors, obra de l'escultor Josep Companyà (1943), copiada de la imatge original del segle XVIII que es va perdre, juntament amb tota la imatgeria del temple, en un incendi l'any 1936.

A la part darrera de l'oratori hi ha una senzilla espadanya amb dues finestres, una dalt de l'altra. Baix de les dues finestres es conserven encara el que pensem que son els sistemes de repic de les dues antigues campanes. Originalment l'espadanya comptava amb dues campanes com es pot observar encara a través dels canals del mur, i en la instal·lació original per al toc manual. No sabem el moment en el qual van desaparèixer (potser la guerra), però s'ha tornat a instal·lar a la finestra de baix (i més gran) una campana de nova fundició fosa per Portilla Hermanos. A la campana li baixa una corda des del batall per al repic manual des d'algun punt de la capella.

Ús actual	Oratori
Ús original/altres	Oratori
Estat conservació	Bo
Façanes/Coberta	Bon estat conservació
Entorn/Jardí	L'entorn urbà consolidat més proper a l'oratori presenta un estat de conservació millorable.
Estructura/Interior	Bo
Situació de risc	---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements	Queda protegit tant l'envolvent com l'interior de l'oratori amb els motius arquitectònics decoratius(petxines, fornícules i motllures). A l'exterior , també l'espadanya i la façana de la casa de germanor que forma un conjunt unitari.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	No es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Es conservarà l'evolvent de l'oratori, i especialment la disposició exterior de la façana, amb tots els seus elements. La intervenció sobre la façana principal o la construcció d'una nova coberta en mantindrà les característiques pròpies, i haurà de conservar les restes muraries de l'antic palau del segle XIV.
Entorn/Jardí	En l'acondiciament de la zona que envolta a l'oratori, s'intervindrà per posar en valor el bé, tenint cura de que els solars buits es puguin integrar en l'urbanisme de forma mes harmònica.
Estructura/interior	A l'àmbit interior, remarcant-ne la nau, el nucli del presbiteri amb el retaule-cambril, les petxines i les balustrades, el pla dels panys de paret, la volta i el cor.
Altres intervencions	Rehabilitació de la teulada 2018
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural
Usos prohibits	Tots els altres

ORATORI DELS DOLORS

025.EA

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

La congregació dels Dolors de Lleida va ser fundada l'any 1717 i de seguida va sorgir la necessitat de posseir una capella que permetés portar a terme les seves funcions. Fins aleshores, però, la congregació no comptava amb cap seu fixa i, per tant, desenvolupava la seva activitat a diverses esglésies de la ciutat, com ara la capella de l'antic Hospital de Santa Maria o el convent de Roser.

El congregant Francesc de Cubells que havia estat Veguer del Rei a l'època dels Àustries va donar uns patis i algunes cases per construir-hi l'oratori de Nostra Senyora dels Dolors. La primera pedra es va col·locar l'any 1724 i dotze any més tard, el 9 d'abril de 1737, En Gregori Galindo, bisbe de Lleida i congregant va beneir solemnement l'oratori i li va concedir jurisdicció exempta i altres privilegis a la Congregació. Un decret aprovat el novembre de 1737, atorgava la facultat per enterrar als congregants en el recinte i patis de l'oratori. Molts varen ser els que volien quedar-se prop la Mare de Déu. Alguns ho varen aconseguir i encara, avui en dia, reposen sota el cambril o presbiteri.

Amb la Guerra Civil, l'any 1936 l'oratori va ser incendiat i es va perdre tot el patrimoni de imatges i altars. Des de llavors una ininterrompuda labor de recuperació i restauració li va retornant lentament l'esplendor del passat. La imatge de la Mare de Déu també es va cremar. La imatge primitiva del segle XVIII va ser tallada en fusta per l'escultor de Barcelona, Joan Sáez. Tan sols es va salvar la Corona, el Cor traspassat amb les espases i la majoria de brodats del mantell, gràcies a l'abnegació i valentia de varies famílies de confrares. L'any 1943 la reproducció va ser solemnement entronitzada en el cambril, també restaurat. La imatge continua rebent, des de llavors, l'afecte i la contemplació de tothom que visita l'oratori, que en dies excepcionals o a petició particular poden accedir al cambril per oferir-li personalment les oracions.

Cada any, el Diumenge de Rams surt de l'oratori la Processó de la Mare de Déu dels Dolors. La processó data de l'any 1753 i surt de l'Oratori de la Mare de Déu dels Dolors i seu de la Congregació dels Dolors, encapçalada per l'esquadra dels Armats. Està formada per diferents passos en representació dels set Dolors de Maria, les vestes de les respectives confraries, els penitents, els populars portadors de Sant Llorenç i el tabernacle de la Mare de Déu dels Dolors. La imatge des de l'any 1953 no surt del cambril. L'any 1954 un congregant va donar una nova imatge, obra de l'escultor lleidatà Josep Canut, per sortir en processó i així no danyar la imatge de 1943.

Es tracta d'una processó que protagonitzen els passos o misteris que subratllen els dolors que patí Maria al conèixer el destí del seu fill, i especialment, el de la Dolorosa, una imatge o talla de la Mare de Déu que plora en solitud. En aquelles poblacions on no hi ha imatge de la Mare de Déu dels Dolors, es passeja en processó (i malgrat que litúrgicament Crist encara no ha estat clavat a la Creu) el pas de la Pietat, la imatge de la Mare de Déu amb el cos de Jesucrist sense vida als seus braços. A Catalunya, el culte a la Mare de Déu dels Dolors s'inicia a les acaballes del segle XI, tot i que el seu màxim esplendor l'assoleix amb l'expansió de les predicacions dels frares franciscans al segle XV. Hom creu que aquest dia, abans o després de la Processó dels Dolors, plou o ha de ploure, doncs s'associa aquesta aigua caiguda a les llàgrimes de la Mare de Déu.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916.
CATALÀ ROCA, Pere. "Castells Catalans". Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

"Setmana Santa. Lleida 2017". La Paeria.

Catalonia Sacra / www.cataloniasacra.cat

BOLÒS, Joan / SÀNCHEZ BOIRA, Imma /SANS TRAVÉ, Josep Maria [dir.] "Inventaris i encants conservats a l'Arxiu capitular de Lleida. Segles XIV-XVI". Fundació Noguera. Col·lecció Textos i Documents, 53. Vol. II. Pagès Editors, S.L. Lleida, 2014.

ORATORI DELS DOLORS

025.EA

ISBN Volum II: 978-84-9975-467-3

TORRES GROS, Jaume. “La devoció catalana a la Verge dels Dolors ”. Urtx: revista cultural de l’Urgell. Núm. 20. 2007. Pg. 178-250.

CANTARELL BARELLA, Elena. Tesi doctoral: “La vida en un poble de la Catalunya interior, segles XIV-XVI. Localització, recuperació, organització i explotació dels fons documentals de Cubells.” Universitat de Barcelona. Facultat d’Història, Paleografia i Diplomàtica. Programa de Doctorat: ”El món medieval i modern, últimes línies de recerca” (bienni 2000-2002). 2013. Directora tesi: Dra. Teresa Vinyoles Vidal.

Inventari de Campanes Catalunya. Referencia 5302.

Actuacions finca

L’oratori va ser cremat durant la Guerra Civil. Ha estat restaurada mitjançant un projecte continuat de restitució historicista. L’interior de la Casa de la germanor ha estat sotmesa a diferents reformes. Els terrenys alliberats de l’entorn més immediat de l’oratori estan pendents de ser intervinguts. La darrera actuació s'efectuà al 2018 amb la reposició de la teulada.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

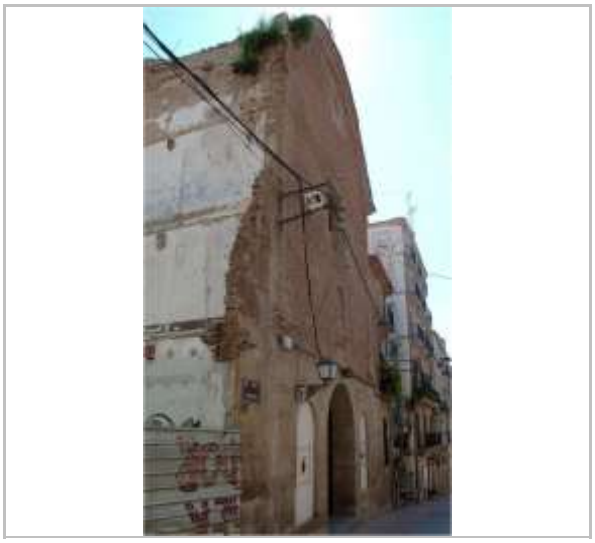

Vista de conjunt

ORATORI DELS DOLORS

025.EA

Vista de conjunt

Vista interior

Lleida

Ajuntament de Lleida

ERMITA I FONT DE BUTSÈNIT

026.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Partida de Butsènit	*Codi INE*	120 940
Adreça/es	Camí de Butsènit, 43		
Coordenades UTM	x = 297.753 y = 4.605.955	*Identificació al plànol*	026.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
026419A0388045	644m²	984m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R1 Zona de Protecció Agrícola EC Equipament Comunitari

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8416-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0110 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	026.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

ERMITA I FONT DE BUTSÈNIT

026.EA

HA-0110 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Ermita

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època moderna (Segles XV-XVII)

Cronologia Consagrada al S. XV i reconstruïda al S XVII (1495-1652)

Parcel.la Accés sense dificultats. Cal prendre el camí de Butsènit des de l'antiga carretera nacional II, i avançar uns 400 metres -des de l'entrada més occidental al camí- o uns dos quilòmetres -des de l'entrada oriental-.

Context L'ermita de Butsènit o ermita de Mare de Déu de Butsènit està situada a la banda de ponent de la Ciutat de Lleida, a redós de l'antic camí de Butsènit. L'ermita està construïda a la partida de l'horta de Lleida que porta el mateix nom. En aquesta ermita, consagrada en 1495 i reconstruïda en 1652, es rendeix culte a una marededéu trobada. El temple actual prové de la restauració posterior a la Guerra dels Segadors promoguda pel bisbe Galindo (1736-1756); però la construcció del cambril -la part més important- data de 1805, quan s'entronitzà l'actual imatge. L'ermita s'aixeca entre l'anomenat casal de l'ermita i el Col·legi d'Educació Infantil i Primària Antoni Bergós -zona escolar rural. Des del camí de Butsènit es pot apreciar la seva façana lateral més septentrional. L'accés a l'ermita es produeix per la seva façana est, tapada pel casal. L'edifici del casal a planta baixa disposa d'un atri, per on s'accedeix a l'ermita.

Elements Construcció de factura modesta -aparell ciclopi i tàpia- a excepció de la façana, arrebossada i pintada de blanc, amb arcs de carreus ben escairats sobre un sòcol arrebossat i pintat en colors similars. El casal cobreix la façana de l'ermita, i s'eleva sobre un atri que protegeix l'entrada, el qual està cobert amb embigat de fusta i revoltons, i presenta un terra de còdols. Dos grans arcs de mig punt sustenten la façana del casal, per bé que l'atri s'allarga cap al sud amb un tercer arc, generant un magnífic mirador sobre l'horta. Des de l'interior de l'atri tan sols podem percebre la porta d'entrada, de mig punt i adovellat destacat, flanquejada per dues petites obertures quadrades i reixades, i s'endevina la presència d'un òcul damunt d'aquesta. Una espadanya d'un sol ull sobresurt per darrere el casal, i en ella en 2008 es va dur a terme una intervenció de Josep Maria Puigdemasa per a possibilitar la integració d'una segona campana.

L'ermita és de nau única i testera recta. A l'interior, els murs tenen la part inferior revestida de fusta i presenten tres pilastres adossades cadascun, que flanquegen quatre fornícules amb imatges al seu interior, per on s'hi accedeix a través d'un arc de mig punt. Els arcs estan emmarcats per una simple motllura que precedeix una pintura decorativa. Un entaulament simple però gruixut dóna pas a la volta de llunetes que cobreix la nau, dividida en trams concordant amb les pilastres i tan sols perforada al mur nord per tres finestres. El presbiteri s'eleva un graó i el cobreix una volta de quart d'esfera acabada com una petxina, aixecada al seu torn sobre petxines. Uns frescos de Víctor Pérez Pallarés (1986) decoren el mur que presideix el presbiteri, i custodien l'obertura de mig punt del cambril, al qual s'accedeix a través de les dues escales il·luminades per petites llanternes situades darrere les dues portes del mur del presbiteri. El cambril és de planta quadrada, també amb frescos de Pérez Pallarés i cobert per una cúpula sobre petxines amb llanterna. Al seu torn, la Marededéu -de petites dimensions- té per tron una pedra amb un gran buit ovalat al centre, és d'alabastre pintat i la seva corona és de filigrana.

A la banda de llevant de l'ermita, a redós del camí, dins una zona més boscosa, es troba una font coneguda com la Font de Butsènit. Els sortidors brollen d'un mur de paredat ornamentat amb llenguatge neoclàssic. L'àmbit dels sortidors està flanquejat per dues grades. Dues pilastres amb capitells de decoració vegetal flanquegen un pany de mur amb una petita fornícula que acull una escultura de la Marededéu A l'alçada del basament de les pilastres neixen dos simples brolladors. El remat de la font, sobre un entaulament llis protegit per una cornisa robusta, és coronat per dos merlets corbs amb boles de pedra, que custodien un medalló on hi apareix pintat l'escut de la ciutat.

ERMITA I FONT DE BUTSÈNIT

026.EA

Ús actual	Ermita
Ús original/altres	Ermita
Estat conservació	Regular
Façanes/Coberta	Millorable
Entorn/Jardí	Bo
Estructura/Interior	Bo
Situació de risc	---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Casal i ermita d'estil tradicional barroc que representa un punt de confluència entre els habitants de l'horta de Lleida.
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Construcció representativa de l'arquitectura popular barroca.
☑ Valor sociocultural i etnològic	Seu d'aplecs i punt de trobada de la col·lectivitat rural de contorn.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana del Casal
L'interior de l'ermita com la nau, la volta de llunetes, el nucli del presbiteri amb volta gallonada de petxina, el cambril amb cúpula i llanternes, les escales d'accés també amb llanternes, les petxines i les balustrades, i els frescos de Víctor Pérez Pallarés del presbiteri i el cambril.
La Font

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Conservació
Regulació	No es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Tots aquells elements que constitueixen l'estructura i la configuració de l'ermita, i especialment la disposició exterior de la façana del casal amb els tres arcs que conformen el atri-mirador, l'àmbit interior de l'església i la font i el seu reducte.
Entorn/Jardí	S'ha de realitzar tasques de manteniment de la vegetació existent a l'àmbit, sobre tot, de la font per evitar l'expansió de plantes arbustives i arbòries no desitjades.
Estructura/interior	Caldrà conservar cromàticament i tipològicament els elements més rellevants de l'interior com la nau, l'entaulament, la volta de llunetes , els panys de paret amb les pilastres i el nucli del presbiteri amb la volta gallonada de petxina.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Ens diu la tradició que la imatge de la Mare de Déu va ser trobada per un pastor, que va observar com un dels seus bous acabava de trobar un objecte que no era res més que una imatge de Maria «molt menudeta i molt bonica». Els veïns de l'horta van aixecaren aquest indret una petita capella en honor de la Mare de Déu trobada.

L'any 1300, un valencià de cognom Butsènit va fundar un benefici per a la conservació i el culte de l'ermita, nom que amb el temps es faria extensiu a la partida i al santuari de la Mare de Déu, coneguda des d'aleshores per Santa Maria de Butsènit.

L'any 1485 es beneeix una nova ermita, i al lloc d'aquesta l'any 1649 va aixecar-se'n una altra. És l'actual, que va ser restaurada i decorada amb murals del pintor Víctor P. Pallarès. La imatge de la Mare de Déu de Butsènit va desaparèixer quan va ser destruït el santuari durant la Guerra dels Segadors. L'any 1657 va ser esculpida de nou, feta d'alabastre policromat, com l'anterior, i és, la que es venera actualment. La talla, de 22,5

ERMITA I FONT DE BUTSÈNIT 026.EA

cm d'altura, sedent en un tron, és de reduïdes dimensions. La Mare de Déu de Butsènit ha estat especialment venerada com a advocada de les malalties de la vista i són aquests malalts els qui de sempre han acudit al seu santuari vinguts dels pobles dels voltants i fins i tot de les veïnes terres d'Aragó.

Bibliografia

Martí i Solsona, Francesc (1995) Santa María de Butsènit. Lleida. Parròquia de santa María de
Butxènit.
Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. “Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda”. Establiment editorial d’Albert Martin. Barcelona, 1916.
CATALÀ ROCA, Pere. “Castells Catalans”. Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

CURCÓ PUEYO, Jordi. “Ermita de Butsènit” . Article publicat. Catalunya Cristiana. “Goigs de l’Ignasi. Els goigs a les comarques de Lleida” 9 setembre 2004.

Actuacions finca

La primitiva ermita de Butsènit va ser malmesa a la Guerra dels Segadors i refeta posteriorment al segle XVII. Posteriorment se li varen adossar progressivament els diferents edificis del casal i les escoles esdevenint el conjunt actual.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

ERMITA DE GRANYENA

027.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Partida de Grenyana	*Codi INE*	120 3010
Adreça/es	Polígon 14, parcel·la 132		
Coordenades UTM	x = 305.300 y = 4.612.658	*Identificació al plànol*	027.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
01401320388072	546m²	1.047m²	PB+1P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R1 Zona de Protecció Agrícola EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8417-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0111 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	027.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ERMITA DE GRANYENA

027.EA

HA-0111 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Ermita

Estil i Època Barroc / Arquitectura popular - tradicional; Època moderna (Segle XVII)

Cronologia Orígens en el S. XV i reconstruïda en el S. XVII i posteriorment en el S. XIX amb una ampliació.

Parcel.la Accés sense dificultats. L'ermita es troba al flanc oriental del camí de Grenyana, poc abans d'arribar a l'encreuament amb l'autovia A2. El camí de Grenyana arrenca del pont de Pardinyes, i s'endinsa en l'horta entre el parc de la Mitjana i les vies del tren. L'ermita està a uns tres quilòmetres del pont de Pardinyes

Context L'ermita de Grenyana està situada a la banda nord de la Ciutat de Lleida, a redós de l'antic camí de Grenyana. El camí de Grenyana circula entre el riu Segre i el traçat del la via fèrria. L'ermita està construïda a la partida de l'horta de Lleida que porta el mateix nom.

Elements L'ermita de Grenyana està orientada a ponent amb façana principal al camí de Granyena des d'on s'hi es produeix l'accés. L'ermita te una sèrie de cossos adossats a la seva banda sud i de llevant, bastits en diferents fases, formant un únic cos construït. A la banda nord del conjunt hi ha un petit espai urbanitzat que funciona com a pati d'accés de l'ermita, on s'hi troba instal·lada la creu de terme. Aquest pati queda limitat per la façana nord de l'ermita, totalment cega, i la façana de ponent del cos adossat.

El conjunt de l'ermita i la casa adossada a la banda sud configuren un conjunt de planta rectangular amb coberta a dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga i carener paral·lel al camí. L'ermita, adossada a la casa on en destaca la porta adovellada, té la façana principal arrebossada i pintada de blanc. L'accés es produeix a través d'un portal de llinda plana amb marc motllurat i restes de carreus en els brancals. Damunt la porta hi ha una fornícula amb una Verge esculturada en pedra i un rosetó de disseny simple protegit amb reixa de ferro completa la composició. A coberta, situat a eix amb el portal, sobresurt una alta espadanya d'un sol ull que corona el conjunt.

La façana nord dona al petit pati d'accés on es troba la creu de terme de pedra. Aquest espai està limitat pel mur nord de l'ermita i el mur de ponent del cos adjunt i s'hi accedeix a través de tres esglaons de pedra que voregen les dues bandes obertes del pati. Aquest àmbit està pavimentat amb còdols i llosa de pedra i un banc, construït amb el mateix material i adossat als murs, ressegueix tot el seu perímetre.

De nau única, la planta presenta una desviació respecte a l'eix, corregida al presbiteri. L'interior és completament arrebossat i pintat en tons crema, només il·luminat per l'òcul de la façana, que trenca la cornisa interior. El cobreix una volta de canó de tres trams sobre tres pilastres adossades als murs laterals, les quals flanquegen quatre nínxols d'arc de mig punt. L'altar s'aixeca sobre tres graons, precedint un retaule on dues columnes corínties custodien l'obertura de mig punt del cambril, amb un balcó en triple arcada a l'interior. El conjunt el remata un frontó corb trencat, amb profusió de dentells i, flanquejant l'altar, als extrems del creuer, s'aixequen dues tribunes sobre arcs rebaixats, donant accés al modest cambril.

Ús actual Ermita

Ús original/altres Ermita, caserna militar

Façanes/Coberta Bo

Entorn/Jardí Bo

Estructura/Interior Bo

Situació de risc ---

ERMITA DE GRANYENA

027.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor sociocultural i etnològic
- [x] Valor natural/ambiental/paisatgístic

Conjunt representatiu de l'arquitectura popular barroca que exerceix de punt de referència per aquest sector de l'horta.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Ermita i casal amb els seus elements ornamentals tant dintre del temple com la volumetria exterior (ocul, portes emmarcament petri d'obertures, balcons i espadanya).

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Conservació

Regulació: No es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Es conservarà l'aparença global de l'ermita i casal, especialment les obertures originals i coronaments, l'entaulament a dos vessants amb teula àrab i l'espadanya
- Entorn/Jardí: En l'acondiciament de la zona que envolta a l'ermita i l'espai d'accés o pati on està instal·lada la creu de terme, s'han de realitzar tasques de manteniment de la vegetació existent al pati d'accés i a l'entorn més proper al conjunt.
- Estructura/interior: Es mantindrà l'estructura interna original així com els elements arquitectònics decoratius que la caracteritzen, com les pilastres adossades al pany de mur que donen pas als tres trams de volta, i l'estructura/retaule que dona pas al cambril. Es conservaran també les dos tribunes enfrontades flanquejant l'altar i donen pas al cambril.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Bastida al indret de la suposada troballa de la Marededéu que s'hi venera, es té constància de l'ermita des de l'època medieval.

La tradició ens parla d'un pastor que pasturava uns bous per aquells entorns. Repetidament i al mateix indret un dels bous es quedava aturat davant d'un canyisser i la feina era de reconduir-lo de nou a la bouada. Aquest fet va preocupar el pastor, fins que va adonar-se que entre les canyes, amagada enmig de verdes fulles i vora una font hi havia la figura d'una petita imatge de la Verge Maria. El pastor, que quedà corprès de la trobada, es va agenollar i amb tota la diligència va fer saber la bona nova als veïns. Tothom hi va anar i ben aviat es va aixecar una ermita a l'indret. Imatge i ermita varen ser anomenades «Grenyana », ja que aquest era el nom de Berenguer de Grenyana, el senyor que posseïa aquelles terres i que havia estat un dels acompanyants del comte Ramon Berenguer IV en la conquesta de Lleida l'any 1149.

En els seus inicis sorgí de la reconversió de la mesquita situada en el feu sarraí d'Avim-Verme anterior a la conquesta cristiana, corresponent la seva primera configuració al segle XV.

L'ermita seria destruïda durant la Guerra dels Segadors. L'any 1652 se'n bastiria una de nova, l'actual. Les guerres successives l'abocaren a períodes de decadència, i el bisbe Gregori Galindo pràcticament la reconstruí al segle XVIII. Tanmateix, patí posteriors deterioraments, i per bé que a finals del segle XIX es promogué la seva recuperació amb aplecs i pelegrinatges i que el temple es reconstruí i amplià entre 1881 i 1882, durant la darrera guerra civil, ermita i imatge van ser incendiades i el conjunt fou habilitat com a caserna militar. La casa adossada a l'ermita correspon a l'antiga rectoria.

ERMITA DE GRANYENA

027.EA

En la postguerra es recuperaren l'altar i el cambril, i una talla de fusta de Ramon Borràs omplí el buit de l'antiga imatge destruïda. L'any 1955 es va restaurar de nou l'ermita i l'escultor Jaume Gort va esculpí en fusta una nova talla de la imatge, que va ser entronitzada al seu cambril. L'any 1979 es van fer obres de millora al santuari i als voltants, amb la reposició de dues antigues creus de terme, una d'elles col·locada al camí que porta a l'ermita i l'altra a la vora d'aquesta, amb una inscripció que diu:

«Perquè Terra Ferma
no oblidi a què deu
aquest bé de Déu.
Beneeix el terme
Signe de la Creu.»

Els aplecs a l'ermita de Grenyana han estat i són encara molt importants dins del calendari de les festes tradicionals i religioses de la ciutat de Lleida. Els actes se celebren a l'igual que a Butsènit tot el cap de setmana, organitzats per l'Associació de Veïns de la partida conjuntament amb la parròquia de la Sagrada Família, a la qual pertany eclesiàsticament l'ermita.

La diada d'aplec s'inicia a les onze del matí amb l'ofrena de flors i de fruits a la imatge de la Mare de Déu al seu cambril, i tòt seguit té lloc la missa solemne, que finalitza amb el besamans i el cant dels goigs:

«Puix de Vós lo món confia
Reina del Cel sobirana;
Empareu-nos nit i dia.
Verge pura de Grenyana»

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Província de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916.
CATALÀ ROCA, Pere. "Castells Catalans". Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

CURCÓ PUEYO, Jordi. "Ermita de Grenyana" . Article publicat. Catalunya Cristiana. "Goigs de l'Ignasi. Els goigs a les comarques de Lleida" 9 setembre 2004.

Actuacions finca

La primitiva ermita de Grenyana va ser malmesa a la Guerra dels Segadors i refeta posteriorment al segle XVII. Posteriorment va ser reconstruïda en el segle XVIII i refeta després de la Guerra Civil.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	016 EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

ERMITA DE GRANYENA

027.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CONVENT DE SANTA CLARA

028.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4460
Adreça/es	Carrer de Lluís Besa, 5-7		
Coordenades UTM	x = 301.882 y = 4.609.621	*Identificació al plànol*	028.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2097416CG0029G	1.898m²	1.640m²	PB+2P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8504-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1510 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	028.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial
Altres prot.	Es troba dins l'entorn de protecció de la Catedral Nova (BCIN)

CONVENT DE SANTA CLARA

028.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Convent
Estil i Època	Barroc; Època moderna (Segle XVIII)
Cronologia	1733
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici articula la cantonada entre els carrers de Lluís Besa i de Sant Anastasi, i té la porta principal oberta al carrer de Lluís Besa.
Context	L'antic convent de Santa Clara està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 5 del carrer de Lluís Besa. L'antic convent de Santa Clara està situat davant l'antic convent de Sant Josep i de la Casa de la Misericòrdia, actualment Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal. El conjunt del convent ocupa la illa limitada pels carrers de Lluís Besa, sant Anastasi i carrer Nou, i afronta per la banda posterior amb l'absis de la Catedral Nova.
Elements	Antic convent de monges franciscanes bastit a l'antic planell de Vallbona, prop d'altres edificacions d'ús similar -com els antics convents de Sant Josep i Santa Teresa-. Conjunt configurat per dos cossos de planta allargassada que donen façana al carrer de Lluís Besa i carrer Nou. Aquests cossos delimiten, per la banda nord, un pati interior que dona al carrer de Sant Anastasi i al tancament posterior de la Catedral Nova. Consagrat en 1733 -resa la clau d'una porta-, el constituïen un conjunt d'edificacions entre dues i tres alçades que emmarquen la cantonada nord del pati. Recentment el conjunt ha estat rehabilitat i allotja la seu de tres institucions municipals. L'ala de llevant, que era la més deteriorada, ha estat reconstruïda i destinada a allotjar la seu de la colla castellera de Lleida mostrant una imatge totalment contemporània. La testa 'aquest cos queda endarrerit de l'antiga façana conventual conservada al cos veí, i l'accés en aquesta part de l'edifici es produeix a través d'una rampa. L'ala que dona al carrer de Lluís Besa conserva la imatge sòbria de la instal·lació del convent i s'accedeix a planta baixa a través de l'antic portal. Un segon accés comunica amb l'espai de l'antic hort, actualment convertit en jardí públic de lliure accés. La resta de la façana està composada amb finestres rectangulars de llinda plana i construcció simple, dotant al conjunt d'una sòbria austeritat conventual. Un ràfec ceràmic en dent de serra aixopluga la façana i un conjunt de cobertes de teula ceràmica a diferents nivells completa el conjunt. A l'extrem sud del cos es conserven les restes d'una antiga cantonada construïda amb carreu de pedra vista, on s'ha instal·lat l'accés al jardí, tancat amb reixa de ferro.
Ús actual	Socio-Cultural
Ús original/altres	Convent
Façanes/Coberta	Bo
Entorn/Jardí	Bo
Estructura/Interior	Bo
Situació de risc	---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Com a integrant del grup de convents que van ser implantats en aquesta part de la ciutat a partir del segle XVIII.
☑ Valor arqueològic i paleontològic	Restes per descobrir de la església primitiva i del urbanisme anterior.
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Representat de l'arquitectura conventual a la ciutat.

CONVENT DE SANTA CLARA

028.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Dos cossos corresponents a les dependències conventuals en disposició perpendicular i la portalada de la primitiva església, la qual va ser enderrocada a la guerra civil i que ocupava l'angle oest del convent , hores d'ara convertida en jardins públics.

Entorn de protecció Es proposa la conservació de l'espai lliure situat a la banda de llevant del conjunt edilici, corresponent als antics horts del convent, actualment reconvertits en espai públic de lliure accés.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; Es conservaran els trets bàsics de les façanes i la volumetria del conjunt.

Façanes/Coberta Es preservarà el nombre i distribució de finestres i la tipologia de la coberta a dues aigües i amb teula àrab, així com elements singulars com l'espadanya. No es pot modificar la portalada de l'antiga església enderrocada on figura la data de construcció essent testimoni de la seva localització.

Entorn/Jardí En el jardí s'evitarà fer plantacions a la banda de l'antiga església, (zona oest limítrof amb el carrer sant Anastasi on encara podrien romandre restes de la seva estructura o enterraments.

Estructura/interior Les darreres remodelacions van posar a descobert les diferents fases constructives conservant-se bona part de les compartimentacions i paviments originaris sota la nova obra. Es necessària la conservació d'aquests elements testimoni de la distribució i organització del convent.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Entre les comunitats religioses de clausura establertes a Lleida a principis Del segle XX figuraven les carmelites descalces, Esclaves Del Cor de Maria, les monges de Nostra Senyora de l'Ensenyança i les de santa Clara.

El primitiu convent de Santa Clara a Lleida fou fundat l'any 1246, amb una comunitat de monges procedents de Saragossa que em un inici es varen establir em un lloc anomenat Secanet de Sant Pere, on varen restar fins 1480, data em que varen abandonar el lloc degut a l'estat de decadència de la comunitat. Varen retornar a Lleida l'any 1573, amb una nova fundació feta amb monges procedents de Barcelona que es va posar sota l'advocació de Santa Isabel i es varen instal·lar de manera provisional em el Clot de les Assaonadories, des de llavors conegut com a Clot de les Monges. L'any 1576 varen abandonar també aquest indret, que no reunia les condicions adequades i es varen instal·lar a l'antic convent de Sant Francesc que portava uns anys desocupat i em aquell moment era propietat dels observants. L'any 1596 es varen celebrar en aquesta església els funerals organitzats per la Ciutat de Lleida en memòria del rei Felip II. L'any 1618, les germanes Clarisses varen col·laborar en la fundació del convent de Monsó. Varen restar en aquest lloc fins l'any 1645, data en què degut a les destruccions motivades per la guerra dels Segadors, varen retornar al Clot de les Monges, on hi restaren fins l'any quan la casa va caure en ruïna. Des d'aquell moment varen ocupar distintes cases fins l'any 1733 en que es va construir un nou convent amb materials procedents del malmès convent de Sant Francesc, edifici que ens ha arribat fins els nostres dies.

Amb la Guerra Civil, el convent i la seva església quedaren malmesos. Durat anys, en el cos que dona a façana principal, s'hi varen disposar els locals d'assaig dels castellers, centrats a la sala de majors dimensions, corresponent a la capella que Regiones Devastadas va aixecar de nou en lloc de recuperar la primitiva l'església classicista del convent, que disposava de retaules i altars de gran valor -un de Juan Adán (1741-1816)- al seu interior i que fou enderrocada durant la restauració. Unes escales al nord-oest de l'antiga capella -de la qual sols en queda un arc de triomf sobre pilastres acanalades- condueixen a un passadís que acull les antigues cel·les de la primera planta, habilitades

CONVENT DE SANTA CLARA

028.EA

com a oficines i obertes al pati, així com una sala de planta quadrada sense finestres i amb dues petites fornícules flanquejant la porta.

L'any 2015 el conjunt va ser rehabilitat per acollir la seu de tres entitats municipals.

Bibliografia

CATALÀ ROCA, Pere. "Castells Catalans". Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

Gil Gabernet, I. Memòria del seguiment arqueològic de les obres d'adequació de l'antic Convent de Santa Clara de Lleida (2012-2013)

Monestirs de Catalunya. Clarisses. Convent de Santa Clara a Lleida.

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Provincia de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916.

Vilà Tornós, F; Rodríguez Padilla, Xavier "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

L'actual edifici es va bastir en el bell mig de la Ciutat de Lleida l'any 1733. Reconstruït després de la Guerra Civil, l'any 2015 es va inaugurar la rehabilitació de l'antic Convent i els jardins de Santa Clara. Els 1822 m2 de l'antic convent i dels jardins, varen passar a ser la seu de tres entitats culturals lleidatanes de referència, l'Escola de Música Sícoris, la Coral Shalom i els Castellers. Les obres, resultat d'un projecte entre l'Ajuntament de Lleida i la Generalitat de Catalunya, varen consistir en la reforma de les dues ales que configuren l'edifici, que té forma d"L", rehabilitant les façanes, cobertes i els forjats, alhora que s'han adequat tots els interiors mantenint la composició original del conjunt, amb les garanties d'estabilitat, funcionament i nous usos requerits. També es va realitzar l'adequació dels antics horts com a plaça i espai d'ús públic, conservant l'arbrat existent.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

PORTADA DE L'ENSENYANÇA - ESGLÉSIA DE SANT PERE

029.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 6880
Adreça/es	Plaça de Sant Francesc, 1		
Coordenades UTM	x = 302.208 y = 4.609.670	*Identificació al plànol*	029.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi
Entorn prot. altres
Contorn urbanístic

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2298801CG0029G	405m²	1.197m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8414-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0108 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	029.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

PORTADA DE L'ENSENYANÇA - ESGLÉSIA DE SANT PERE

029.EA

HA-0108 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Església

Estil i Època Barroc; Època moderna (Segle XVIII)

Cronologia 1777

Parcel.la Conforma cantonada

Context L'església de Sant Pere està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 1 de la plaça de Sant Francesc

Elements L'accés a l'església s'efectua travessant la portada oberta a la plaça de Sant Francesc o per una petita entrada secundària al carrer Major. El temple, d'un classicisme barroquitzant, és de planta rectangular, dividida en tres naus mitjançant pilars cruciformes, amb la nau central sensiblement més ampla que les laterals -cobertes amb volta de canó i d'aresta, respectivament-. Una galeria amb baranes de fusta ressegueix les naus laterals i esdevé cor sobre el cos de l'entrada; i una simple cornisa la remata, coronada per una renglera de finestres rectangulars (aixoplugades per voltes de quart de canó), obertes només al mur nord. El mur oest, assenyalat per un sòcol, el decora un fresc del martiri de St. Pere de Josep Serra Santa, i el precedeix un senzill retaule de pedra provinent del convent del Roser, amb la imatge del sant dins un nínxol. El retaule el formen dues parelles de columnes amb capitells corintis que sustenten un modest entaulament amb dentells, que suporta un frontó semicircular rematat amb volutes barroquitzants i acull una làpida amb els atributs de St. Pere en relleu.

Exteriorment, la part baixa del mur nord és aplacada en pedra; mentre que la resta -exceptuant elements com els pilars de les cantonades de la façana, rematats per urnes en forma de coixí- és arrebossada i pintada de blanc. Al mur nord destaca una Mare de Déu de l'Arcada realitzada pel mestre Innocenci Soriano-Montagut (1893-1979) dins una fornícula recolzada sobre mènsules i coronada per un frontó triangular d'aire acadèmic.

L'element més important de l'exterior del temple és la portada barroca o antiga Portada de l'Ensenyança (1749), que dona a la plaça de Sant Francesc, traslladada en 1945 des del convent de l'Ensenyança (plaça de l'Ereta), on havia estat instal·lada en 1761 provinent tanmateix del convent dels Mercedaris. L'emmarquen dues columnes salomòniques sobre destacats pedestals, i la corona un arc mixtilini -també present al perfil de la façana- rematat per una clau decorativa sobredimensionada. Damunt del cos de la porta, sobre un òcul i flanquejada per dues finestres quadrades, una imatge de Maria amb el Nen aixoplugada per un dosseret corona el conjunt.

Ús actual Església

Ús original/altres Església

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Les façanes, coberta i l'antiga Portada de l'Ensenyança presenten bon un estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn a l'església presenta un bon estat de conservació

Estructura/Interior Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric — Aquesta portada és testimoni dels canvis i avatars soferts per tres convents de la ciutat en diferents moments.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemple sobresortint del barroc

PORTADA DE L'ENSENYANÇA - ESGLÉSIA DE SANT PERE

029.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements

Església coberta amb tres voltes de canó la principal amb llunetes. Amb un cor perimetral que s'estén per les naus laterals.
A la façana la portalada barroca i dos finestres rectangulars amb reixa i perfil motllurat. Una rosassa sobre el portal i el rematant la façana un frontó partit.
Una petita porta al costat esquerre dona servei secundari a l'edifici. La façana al carrer major, molt més austera nomes ressaltar la presencia d'un fornícula on es troba la escultura de la Mare de deu de l'arcada.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació: No es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Cal mantenir la façana amb la seva morfologia i fent especial referència a la integritat de la portalada barroca.
- Entorn/Jardí: Caldrà evitar que la col·locació de mobiliari urbà o instal·lacions temporals o permanents dificultin la visió de la façana a la Plaça de sant Francesc
- Estructura/interior: En l'interior es procurarà el manteniment de l'estructura bàsica i distribució interior. Es protegiran els frescos que decoren l'absis central, les fustes i reixes de ferro/bronze que pertanyin a l'obra original

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i preferentment culturals i o religiosos

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

L'església de Sant Pere és una construcció bastida entre mitgeres a finals del S. XVIII a la plaça de Sant Francesc i fent cantonada amb el carrer Major. És una església provinent de l'antic convent franciscà que donava nom a la plaça, incautada en 1835 i llavors destinada a oficines de la Diputació fou rehabilitada en 1898 probablement per l'arquitecte Celestí Campmany i novament consagrada pel bisbe Josep Meseguer.

L'Església de Sant Pere era el temple de l'antic Convent de Sant Francesc, construït a partir de 1731. Durant la Guerra Civil va quedar molt malmesa i va ser reconstruïda l'any 1945 segons projecte de Francisco Clavera Armenteros -llavors arquitecte de Regiones Devastadas. La portalada barroca, provinent de l'antic Convent de l'Ensenyança, va ser col·locada aquí l'any 1943 per "Regiones Devastadas", organisme que també va reconstruir l'altar que va ser portat des del Roser el 1893.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Fitxa: 14288.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

PORTADA DE L'ENSENYANÇA - ESGLÉSIA DE SANT PERE

029.EA

Ortofotomapa

ANTIC CONVENT DEL ROSER

030.EA

Altres denominacions CONVENT DE SANT DOMÈNECH / ESCOLA MUNICIPAL DE BELLES ARTS

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 950
Adreça/es	Carrer de Cavallers, 15		
Coordenades UTM	x = 302.011 y = 4.609.665	*Identificació al plànol*	030.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2098510CG0029G	2.419m²	7.783m²	PB+3P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

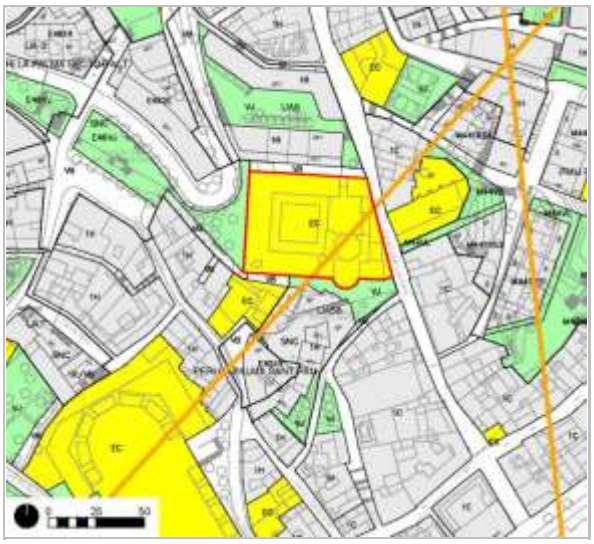

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8446-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0702 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	030.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ANTIC CONVENT DEL ROSER

030.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0702 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Convent
Estil i Època	Barroc; Època moderna (Segle XVIII)
Cronologia	1735- 1752
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'antic convent, obert al carrer Cavallers, es troba entre el carrer del Roser i la plaça dels Fanalets de Sant Jaume
Context	L'antic convent del Roser està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 15 del carrer dels Cavallers. El conjunt del convent ocupa la illa limitada pels carrers dels Cavallers, carrer del Roser i la plaça dels Fanalets de Sant Jaume. Davant el convent del Roser es troba situat l'oratori dels Dolors amb accés principal també des del carrer dels Cavallers.
Elements	Conjunt de planta quadrangular amb pati o claustre central i coberta conservada de teula ceràmica tipus aràbiga a la zona ocupada per l'antiga capella i accés. El conjunt actual del convent està bastit amortitzant part de l'estructura i façana de l'antic convent dels predicadors, malmès durant la Guerra de Successió. Destaca la façana principal al carrer dels Cavallers, la capella i el claustre. La banda de migjorn de la façana principal està bastida amb carreu de pedra ben escairat vist i presenta una composició molt austera amb molt poques obertures. HI destaca una font adossada a la seva part central, esculturada amb pedra entre 1778 i 1779. . La façana és de carreus de pedra ben escairats i, adossada al mur de la part baixa, hi ha la font del Roser, tallada en pedra entre 1778 i 1779. Responent a una estètica pròpia del Barroc classicista, presenta les màscares-brolladors al terç inferior, aplicades dins un nínxol d'arc rebaixat i separades de la part superior per un ràfec, on s'observa un medalló amb motllures vegetals que data de 1830 i que fou afegit a l'obra per commemorar les accions urbanístiques del governador Daunois. El conjunt el flanquegen dues pilastres sobre pedestals que sustenten un arc rebaixat, de cornisa motllurada, rematada als extrems i al centre per tres elements de pedra. Per la seva banda, a la part alta de la façana, sota un balcó, s'obren els tres arcs apuntats de l'arcada d'accés —hereva de la construcció anterior—, essent el central més ample i alt que els laterals. A aquest espai s'obren la porta d'entrada al Parador sota un arc de descàrrega amb un calculat encoixinat brutalista, i la porta de l'església, a l'esquerra de l'entrada. Aquesta respon —com tot el conjunt— a un projecte barroc classicista (1740, segons la data del frontó) i consisteix en dues pilastres amb un encoixinat treballat que sustenten, sobre un arc rebaixat, un entaulament amb tríglifs, metopes i dentells coronat per un robust frontó triangular que acull un medalló amb l'escut de la ciutat. Al costat d´aquesta porta l´11/9/1989 es col·locà una placa commemorativa dels fets de 1707 i es dugué a terme la primera celebració la Diada de Catalunya en el recinte. Ja a l'interior es penetra al claustre, de planta quadrada i sòbria composició a base d'arcs de mig punt, al voltant del qual s'ordenen les estances del convent. El material protagonista aquí és el maó vist, des de planta baixa i els dos pisos fins al terrat amb baranes i pilars de maó que el corona, aixecat sobre una potent cornisa, acompanyat per elements singularitzats en pedra.
Ús actual	Parador
Ús original/altres	Convent

Façanes/Coberta	La façana i les cobertes presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	Presenta un estat de conservació millorable

ANTIC CONVENT DEL ROSER

030.EA

Estructura/Interior L'estructura interna, recentment rehabilitada, presenta un bon estat.

Situació de risc ---

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Element arquitectònic testimoni de fets històrics relacionats amb els setges de Lleida.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Estructura bàsica del convent amb l'església, tres naus de planta rectangular les que s'hi accedeix des del vestíbul a traves de una escalinata de pedra i el claustre amb quàdruple galeria d'arcs de maó

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Caldrà mantenir les façanes conservant els panys de murs sense modificar-los. Conservació de font adossada a la façana principal que dona al carrer cavallers. També es mantindrà l'estructura de coberta de teula àrab.

Entorn/Jardí Es procurara mantenir l'entorn lliure d'element que dificultin la comprensió de l'edifici en el seu conjunt.

Estructura/interior En l'interior es conservarà l'estructura bàsica de l'Església, el formalisme del claustre i la morfologia del vestíbul amb l'escalinata d'accés a la primera planta.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Bastit al carrer de Cavallers entre 1735 i 1752 com a nou convent dels frares predicadors, foragitats en 1642 dels peus de la Seu Vella, on s'instal·laren al voltant de 1227. Aquesta construcció, que aprofita restes de l'edifici anterior —bastit al Turó de la Seu Vella— i s'obre pas dins la trama urbanística medieval, es malmeté en 1707 per les tropes de Felip v, però fou restaurat entre 1735 i 1752, quan adquirí gran part de la seva configuració actual. Després de la seva exclaustració en 1835 ha acollit l'emplaçament del culte diocesà, una caserna de tropes militars, un gimnàs, un institut, una escola de magisteri, l'antic Estudi General, l'escola de Belles Arts i el Museu Morera; en l'actualitat es la seu del Parador de Turisme.

Bibliografia

CATALÀ ROCA, Pere. "Castells Catalans". Rafal Dalmau, Editor. Barcelona, 1979.

Noemí Riudor i Xavier Eritja (2006), Evolución Histórica del Edificio del Roser. (1661-1751) (1751-2006). Proyecto Básico y de ejecución del Parador de Turismo de Lleida. Documento I, Memoria. 6. Anejos al Proyecto. 3. Informe técnico de la Evolución Histórica del edificio del Roser.

Rocafort, Ceferí / Carreras i Candi, Francesc [dir.]. "Geografia General de Catalunya. Provincia de Lleyda". Establiment editorial d'Albert Martin. Barcelona, 1916.

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca L'actual edifici es va bastir en el bell mig de la Ciutat de Lleida a finals del segle XVI i principis del XVII. Reconstruït després de la Guerra de la Independència i de la Guerra Civil. L'any 2017 es va inaugurar la reconversió de l'antic convent en Parador de Turisme.

ANTIC CONVENT DEL ROSER

030.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA DELS ARTISTES I ARTESANS

031.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 950
Adreça/es	Carrer de Cavallers, 33		
Coordenades UTM	x = 301.997 y = 4.609.755	*Identificació al plànol*	031.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2099602CG0029G	350m²	1.202m²	PB+3P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1H Zona de Centre Històric
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	????

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	031.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA DELS ARTISTES I ARTESANS

031.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatge i Equipament a Planta Baixa
Estil i Època	Medieval / Contemporani; S. XV-XX
Cronologia	Casa senyorial d'època medieval. Reforma del segle XX
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba a la part alta del carrer de Cavallers, entre el carrer dels Timbalers i d'Alsamora.
Context	La Casa dels Artistes i Artesans està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 33 del carrer dels cavallers. L'immoble dona façana principal al carrer dels Cavallers i façana posterior al carrer dels Timbalers. A la banda sud, l'antic edifici te adossat un cos de nova construcció que va ser projectat per ampliar el centre i funciona com ampliació del centre amb una imatge totalment contemporània.
Elements	Edifici de planta quadrangular amb coberta de teula ceràmica tipus aràbiga i coberta plana. L'actual edifici ha estat bastit sobre les restes d'un antic palau medieval, del que es conserven algunes restes, majoritàriament a la seva planta baixa. Degut al desnivell existent entre el carrer dels Cavallers i el carrer dels Timbalers, la planta baixa de la façana posterior assoleix poca alçada, amb dues finestres i cap accés. La planta baixa que conserva restes de l'antic palau, han estat acondiciada per allotjar una sala d'exposició del centre d'artistes i artesans coneguda com "Galeria d'Art Espai Cavallers 31-33". Les tres plantes superiors estan ocupades per habitatges adjudicats a joves artistes. La planta baixa de la façana al carrer dels Cavallers conserva l'antic mur del palau, construït amb carreu de pedra ben escairat. L'accés es produeix a través d'un portal d'arc de mig punt adovellat situat a l'eix del parament, el qual està flanquejat per una finestra rectangular a cada banda acabada amb arc a nivell. L'antic portal està protegit amb tancaments d'enreixat metàl·lic que permeten visualitzar la sala d'exposició des del carrer i per la seva banda interior, hi ha un tancament de vidre. Aquestes tres obertures determinen la composició de la planta baixa i defineixen els tres eixos compositius de la façana amb tres obertures a cada planta. El volum dels habitatges, de tres plantes d'alçada, és bastit en maó vist, i la façana és pràcticament llisa, sols interrompuda per tres profundes portes balconeres obertes a eix amb les antigues obertures de planta baixa sota arcs de descàrrega de maó ceràmic i emmarcades per una brancalada construïda amb morter pintat de blanc. Cada balconera obre a un balcó independent protegit amb barana de barrot de ferro i llosa construïda amb estructura de perfil metàl·lic i peça ceràmica. La planta tercera mostra una alçada menor, on l'obertura central es converteix en una finestra i els dos balcons laterals mostren una llosa més estreta recolzada sobre una cornisa que s'estén al llarg de tot el parament. Per la part superior, les obertures queden limitades pel ràfec motllurat de la coberta, pintat també de color blanc, que sobresurt lleugerament del pla de façana. Aquest ràfec s'estén fins a la cantonada i es converteix en l'element unificador de l'antic edifici amb l'ampliació de la cantonada. Arran de l'operació de reforma practicada per convertir l'immoble en centre artístic fou necessari afegir un volum al flanc inferior de l'edifici. Aquest nou cos està íntegrament aplacat en pedra, també presenta tres plantes pis amb una obertura per planta construïdes sobre uns baixos massissos amb obertures de línia simple i discretes que li han permès integrar-se correctament en el conjunt
Ús actual	Centre d'artistes i artesans i habitatges
Ús original/altres	Palau residencial
Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a la Casa dels Artistes i Artesans presenta un bon estat de conservació.

CASA DELS ARTISTES I ARTESANS

031.EA

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Testimoni de l'arquitectura popular en un carrer principal de la Lleida moderna.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes en el sentit ampli de la paraula incloent'hi el formalisme de portes i finestres, a mes de les banlconades, ràfecs i cobertes. Es conservaran les textures i materials que només es podrán reposar per altres de característiques similars.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

- Façanes/Coberta: Qualsevol intervenció sobre la façana que dona al carrer dels Cavallers, conservarà el carreuat original de la planta baixa amb les obertures originals del portal i les dues finestres de llinda plana.
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: .

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i preferentment cultural

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Immoble entre mitgeres que ocupa el sector central de l'illa de cases definida pels carrers de Cavallers, Timbalers i Alsamora Actualment allotja una sala d'exposicions i diversos habitatges i tallers, adjudicats a artistes joves per tal de desenvolupar còmodament els seus projectes creatius. L'edifici correspon a una antiga casa noble, de la tipologia habitual de les que poblaven el carrer de Cavallers a finals de l'època medieval i en temps moderns, la qual fou intensament reformada i recuperada el 2003, per tal d'acollir el centre d'artistes i artesans de la ciutat sota les directrius d'un interessant projecte d'Ignasi Miquel Parcerisa

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Les restes de l'antic palau varen estar integrades a la gran reforma de l'any 2003.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASA DELS ARTISTES I ARTESANS

031.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA ALBIÑANA

032.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 950
Adreça/es	Carrer de Cavallers, 22		
Coordenades UTM	x = 302.068 y = 4.609.649	*Identificació al plànol*	032.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2198910CG0029G	320m²	1.379m²	PB+6P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

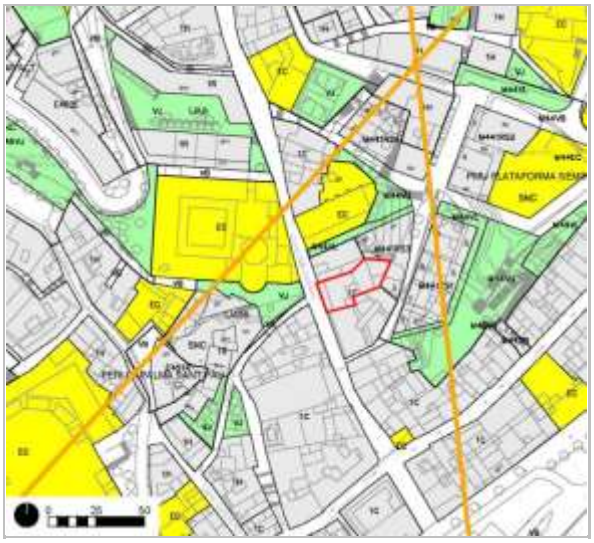

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	032.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA ALBIÑANA

032.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Medieval/Modern; S. XIII/XVIII-XIX

Cronologia La planta baixa és del segle XIII i la part superior de l'edifici data dels segles XVIII-XIX.

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba al terç inferior del carrer de Cavallers, just enfront de la seva intersecció amb el carrer dels Fanalets de Sant Jaume.

Context L'antiga Casa Albiñana està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 22 del carrer dels Cavallers i queda situada davant la plaça dels Fanalets de Sant Jaume. La façana posterior obre a l'àrea vinculada a la plaça del Seminari Vell.

Elements Edifici de planta lleugerament quadrangular amb coberta de dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga i carener paral·lel a la façana principal. L'actual edifici ha estat reconstruït sobre les restes d'un antic palau medieval, del que es conserven algunes restes, majoritàriament a la seva planta baixa.

La Casa Albiñana presenta planta baixa i tres plantes pis, ocupades per dos habitatges cadascuna i ordenades al voltant d'una escala central. L'edifici és bastit en maçoneria arrebossada i pintada en colors clars, i s'aixeca sobre uns baixos d'alçada considerable construïts sobre pedra viva que conserven vestigis d'arcs i fàbrica de carreus de pedra. Els baixos salven el considerable desnivell del terreny i, per bé que eren antics trulls i cups oberts a la mateixa roca, actualment allotgen locals comercials.

L'edifici presenta dos nivells diferenciats, definits per la tipologia i disposició de les seves obertures. La planta baixa, construïda amb mur de carreu de pedra, conserva les antigues obertures hereves de la construcció del segle XIII. Quatre portals -dos de més grans i dos de menors- acabats amb arc de mig punt, defineixen la seva composició. Les obertures són tancades amb elements construïts majoritàriament en fusta i algun dels arcs més petits està definit amb peça ceràmica. Les plantes primera i segona obren a través de quatre balconades cadascuna comunicades amb dos balcons -un per habitatge-, construïts amb llosa d'estructura de ferro i peça ceràmica. La planta tercera presenta dos balcons centrats a eix amb la composició de les plantes inferiors. Les obertures de les plantes superiors són de disseny simple, corresponent a l'ampliació i reforma realitzada durant els segles XVIII i XIX.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Palau residencial

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa Albiñana presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Peça estimable -per la seva antigor i les seves restes- és una notable arquitectura dins la tipologia tradicional del carrer de Cavallers en la que a més s'han produït al llarg del temps remarcables esdeveniments històrics. Juntament amb aquest valor, la seva principal aportació patrimonial rau en reforçar plàsticament el frontis de façanes d'aquest tram tan significatiu del centre històric.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

CASA ALBIÑANA

032.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes en el sentit ampli de la paraula incloent'hi el formalisme de portes i finestres, a mes de les banlconades, ràfecs i cobertes. Es conservaran les textures i materials que només es podrán reposar per altres de característiques similars.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

Façanes/Coberta .

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'edifici entre mitgeres localitzat al flanc oriental del terç inferior del carrer de Cavallers, enfront de la seva intersecció amb l'accés a la plaça dels Fanalets de Sant Jaume, conegut com l'antiga Casa Albiñana, és hereu dels vells habitatges de prohoms de la ciutat del carrer de Cavallers en temps baix medievals i moderns.

Tanmateix, l'immoble resulta especialment interessant perquè fou la seu del Diario de Lérida i del partit carlí en els seus inicis, i acollí les primeres classes del Liceu Escolar. Aquest edifici és on el pedagog lleidatà Frederic Godàs, sense tenir gaires recursos econòmics, va posar en marxa el seu projecte escolar. L'1 de febrer de 1906, s'inaugurava, a la Casa Albiñana, el Liceu Escolar amb un sol alumne, que ocupava els pisos principal i primer i la propietat ja era de la família Albiñana. En aquest local havia existit fins feia poc el col·legi Santiago Apòstol, que dirigia el mestre Enric Arderiu.

Anant més enrere en el temps, consta la seva existència abans de la construcció del convent del Roser, i tradicionalment es té per cert que els dominicans, procedents del convent proper als pous del gel, van residir en ell mentre es feien les obres.

L'edifici, actualment propietat de la família Farré-Aluja està vinculada a tres alcaldes de la ciutat de Lleida com són Estadella, Albiñana i Corbella, i també i a al qui va ser regidor de la Paeria, Xavier Aluja. L'edifici acollí en els baixos una de les llibreries més representatives del centre històric de la ciutat

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

La Paeria. Ajuntament de Lleida. Notícies. 21 setembre 2013. "La Casa Albiñana del carrer Cavallers llueix la seva façana restaurada".

Actuacions finca L'antic palau documentat al segle XIII va ser ampliat durant els segles XVIII i XIX. L'any 2013 es va restaurar la façana de l'immoble.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASA ALBIÑANA

032.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA MIARNAU

033.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 950
Adreça/es	Carrer de Cavallers, 9		
Coordenades UTM	x = 302.039 y = 4.609.620	*Identificació al plànol*	033.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2197402CG0029G	299m²	1.408m²	PB+4P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

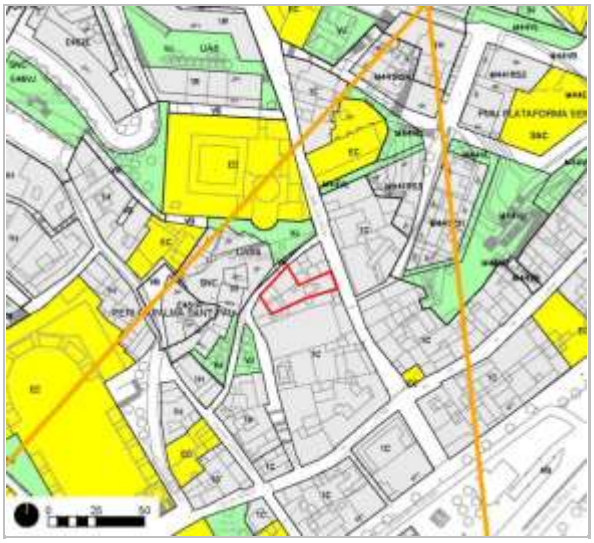

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8466-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1002 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	033.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA MIARNAU

033.EA

HA-1002 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Neoclassicisme; S. XVII / S. XVIII-XIX

Cronologia L'edifici original de planta baixa i planta pis data del segle XVII. Reformes i remunta durant els segles XVII i XVIII.

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba al flanc occidental del terç inferior del carrer Cavallers.

Context L'antiga Casa Miarnau està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 9 del carrer dels Cavallers.

Elements La que al segle XVII fou casa de la família Miarnau és un edifici entre mitgeres de planta baixa, quatre pisos i golfes. La planta baixa acull uns comerços amb un tractament de façana que deforma i oculta -juntament amb els cables que travessen inadequadament la façana- la visió dels carreus de pedra ben escairats i encaixats que la conformen. L'accés a la finca es produeix per una porta de llinda plana i disseny simple situada al seu extrem sud, àmbit on es percep l'antiga constitució pètria del parament. La planta primera rep un tractament diferenciat de la resta, car el mur presenta un revestiment d'arrebossat i pintat que simula un especejament de carreus buixardats. La resta de les tres plantes pis presenta una façana construïda amb maó manual vist molt interessant i atraient. Cada planta obre a través de dues balconeres d'arc a nivell construït amb maó ceràmic a sardinell que comuniquen cadascuna amb un balcó independent. Cada balcó està protegit per una barana de barrot de ferro forjat i les lloses són construïdes amb estructura de perfil metàl·lic i peça ceràmica, que decora el pla inferior i aporta color a la façana. A cada planta, ambdues balconeres estan separades per una pilastra i flanquejades per dues més als laterals, totes elles construïdes i ornamentades amb peça de maó ceràmic, que arriben pràcticament a l'extrem de la façana i emmarquen visualment l'edifici. Les pilastres suporten, al seu torn, un entaulament de motllures simples a cada planta. Cal destacar el tractament decoratiu de l'entaulament i les pilastres, composat per una ornamentació de sobri barroc. Aquesta ornamentació consisteix en uns petits elements ceràmics de formes vegetals aplicats a la concavitat acanalada que s'observa al fust de cada pilastra i a la part central de cada entaulament. El volum composat per les tres plantes pis està limitat o definit a la seva part superior per una cornisa de peça ceràmica del mateix tractament que els entaulaments i separa aquest volum principal de la planta sota coberta o golfes. La planta sota coberta està arrebossada i pintada i obre a través de dues obertures rectangulars d'estil contemporani. Finalment un ràfec de composició simple corona el conjunt.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Palau residencial

Façanes/Coberta La major part de la façana i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa Miarnau presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Palau de la familia Miarnau amb rehabilitacions posteriors
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Aquesta casa conjuga dos estils arquitectònics diferents entre les dos primeres plantes i les tres darreres, essent un bon exemple de les construccions que caracteritzen el carrer Cavallers.

CASA MIARNAU

033.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Es protegirà la tipologia de la façana amb els diversos acabats, sobre tot la zona feta amb maó i els balcons amb les baranes de ferro i les peces ceràmiques que decoren la part inferior dels mateixos.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es procurarà la recuperaració el carreuat original de la planta baixa i conservarà íntegrament el tractament d'obra de fàbrica vist de les plantes superiors.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior A l'interior es mantindrà l'estructura bàsica de la construcció deixant patents els elements més antics.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'antiga Casa Miarnau era la residència de la família Miarnau al segle XVII, quan la casa era només de planta baixa i primer pis. Alguns prohoms de la ciutat als segles XVII i XVIII, com el doctor Antoni Miarnau, professor de la Universitat, van jugar un paper important a la vida de Lleida.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. IPAC 14302.

CASALS BERGÉS, QUINTÍ. "Polítics de Lleida. El poder local i les seves mutacions a través del temps (1716-1868)". Edicions de la Universitat de Lleida. Patronat Josep Lladonosa Lleida, 2002.

Actuacions finca L'antic palau documentat al segle XVII de planta baixa i planta pis va ser remuntat posteriorment. En les últimes dècades el tractament rebut a la planta baixa havia desfigurat completament la fisonomia de l'immoble. Recentment rehabilitada.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASA MIARNAU

033.EA

Ortofotomapa

TORRE CERVERÓ

034.EA

Altres denominacions CASA-MIRADOR DE L'ONOFRE CERVERÓ

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Partida de Rufea	*Codi INE*	120 6660
Adreça/es	Partida de Rufea, 114 Polígon 27, parcel·la 48		
Coordenades UTM	x = 300.250 y = 4.608.094	*Identificació al plànol*	034.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R1 Zona de Protecció Agrícola
Proteccions	Aeronàutiques

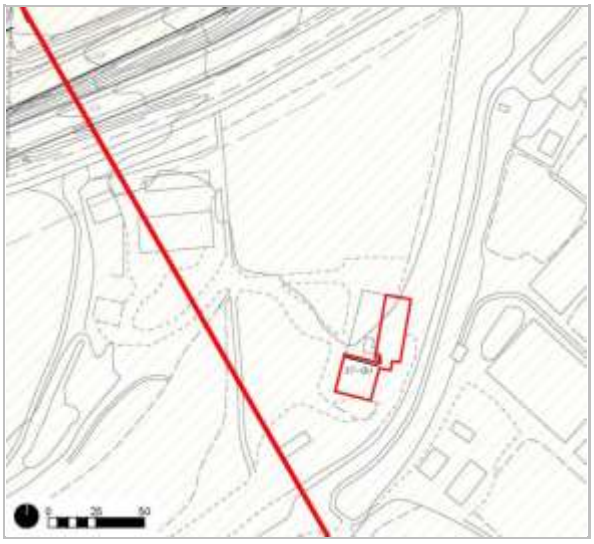

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Categoria	No disposa
Altres prot.	HA-1501 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	034.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

TORRE CERVERÓ

034.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARRu Arquitectura Residencial Rural
Subtipologia funcio.	Habitatge
Estil i Època	Neogòtic; S. XVI / S. XIX-XX.
Cronologia	L'edifici original del segle XVI. Reformes durant els segles XIX i XX
Parcel.la	Accés Sense dificultats. A l'antiga carretera Nacional-II (direcció Lleida) cal prendre el primer trencant al sud un cop passada la cruïlla que porta cap a la Caparrella. L'edifici es troba a l'extrem sud-est de la parcel·la situada al flanc sud del camí.
Context	L'antiga Torre Cerveró està formada per un conjunt d'edificis articulant una casa de camp en un promontori sobre l'horta de Rufea, al sud de la carretera N-II cap a Saragossa.
Elements	Inicialment la construcció es composava d'un únic edifici cúbic de planta baixa -construït amb carreus de pedra ben escairats-, planta noble i golfes -de tàpia arrebossada, separats entre ells per cornisa de pedra-. El cobreix una teulada a quatre vessants sobre bigues de fusta recolzades en un únic pilar central de maó el qual, junt amb l'escala central, esdevé l'eix d'ordenació de la casa. Façanes on destaca la disposició ordenada de les obertures a cada planta, composada de finestres rectangulars de llinda plana i altres acabades amb arc de mig punt -fruit de les intervencions posteriors-, la majoria amb brancals i ampits de pedra. La façana principal és la meridional, i l'accés es produeix a través d'un portal d'arc de mig punt adovellat amb un escut pràcticament esborrat a la clau esculturat sobre la inscripció de la hipotètica data de construcció de l'immoble. A la façana principal, a planta primera situada a eix amb el portal, també cal destacar la finestra geminada d'arc lobulat, amb una fina columna entre un capitell i un basament de motius vegetals. A la façana est destaquen els arcs de mig punt oberts a la planta sota coberta, de la mateixa manera que també cal destacar l'entrebigat dels espais interiors. A la façana nord s'hi va afegir un cos de la mateixa alçada que l'edifici original, amb els baixos en forma de galeria coberta amb arcades de mig punt, que deixen a la vista un pou de planta quadrangular. A la façana de llevant s'observen les restes d'una construcció caiguda arran de l'abandó dels darrers anys i vers el nord-est s'aixeca un cos corresponent als estables i altres edificis annexos, entre els quals cal destacar especialment un celler cobert amb volta de canó i amb murs que combinen còdols de grans dimensions en opus spicatum i aparell ciclopi.
Ús actual	En fase de recuperació
Ús original/altres	Habitatge rural
Estat conservació	Dolent
Façanes/Coberta	La major part de la façana i coberta presenten un estat de conservació millorable
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'antiga Torre Cerveró presenta un mal estat de conservació. El conjunt edilici està envoltat de vegetació sobrecrescuda i els elements arquitectònics del seu entorn més proper presenten un estat de deteriorament avançat.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Els valors d'aquesta finca no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a explotació històrica agrària del lloc. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, socials, mediambientals i paisatgístiques.
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

TORRE CERVERÓ — 034.EA

Elements Casal de pedra amb portal d'arc de mig punt. Destaca una finestra geminada amb arc lobulat a la mateixa façana. L'edifici té un afegit posterior de la mateixa alçada amb galeria i pou. Edifici annex amb celler de volta de canó.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació: Cal adequació; .

Façanes/Coberta: Qualsevol intervenció sobre la façana principal, conservarà el carreuat de pedra de planta baixa, portal adovellat, brancalades de pedra de les obertures i en definitiva tot el que es pugui relacionar a la obra original incloent 'hi elements decoratius com les motllures de façana, o les finestres geminades. Dels edificis annexos es documentarà i estudiarà el celler amb volta de canó.

Entorn/Jardí: En el condicionament exterior s'estudiarà la conservació dels elements que envolten la construcció principal.

Estructura/interior: A l'interior de la construcció es respectarà l'estructura bàsica de l'edifici original i les posteriors ampliacions.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'antiga Torre Cerveró fou bastida al voltant de 1527, segons la inscripció conservada a la clau de l'arc del portal principal de l'edifici. El conjunt va funcionar com a convent abans que Onofre Cerveró l'adoptés com a residència d'estiu. Onofre Cerveró (1512-1602) fou humanista i catedràtic de l'Estudi General de Lleida. Era senyor de Melons. Fou quatre vegades paer en cap. Dotà l'hospital de Santa Maria de Lleida amb 600 ducats de renda. Cooperà amb el bisbe Antoni Agustí en el redreç de la universitat. Es destacà en la lluita contra el bandolerisme, contribuí a la fundació de la Taula de Canvi de la Paeria i emprengué nombroses obres d'urbanització. Hom degué a les seves gestions la instal·lació a Lleida de la Companyia de Jesús, amb el seu col·legi de gramàtica i d'humanitats.

La Torre Cerveró ha viscut dues intervencions importants: la primera al segle XIX, de la mà d'Ignasi de Villalonga, que imprimí aires neogòtics a la construcció; i la segona en temps de postguerra, efectuada per Manuel Cases Lamolla amb la intenció de recuperar l'edifici. La Torre Cerveró ha estat deshabitat des de les últimes dècades del segle XX i actualment es troba en fase de recuperació. El paisatge que envolta l'immoble és un dels principals valors que aporta significació al conjunt.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca L'antic conjunt documentat al segle XVI va ser intervingut amb una gran reforma al segle XIX i posteriorment al segle XX, fins assolir la imatge actual.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

TORRE CERVERÓ

034.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

MAS "DON JUAN DEL REY"

035.EA

Altres denominacions TORRE DON JOAN DEL REI / TORRE DE DON JOAN REI

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Balàfia	*Codi INE*	120 600
Adreça/es	Partida de Balàfia, 3 (K)		
Coordenades UTM	x = 302.214 y = 4.612.271	*Identificació al plànol*	035.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2224809CG0122C	2.612m²	1.006m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	SUR4 - P045
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8505-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1512 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	035.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

MAS "DON JUAN DEL REY"

035.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1101 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARU Arquitectura Rural

Subtipologia funcio. Habitatge

Estil i Època Neoclassicisme / Obra popular; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia D'abans del 1817, amb intervencions durant el s. XX

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba al flanc occidental del camí de Marimunt, enfront del carrer de Joan del Rei, i per accedir a la construcció cal avançar pel camí particular que s'obre a aquesta via.

Context Mas bastit en un emplaçament privilegiat, envoltat de conreus al capdamunt d'una petita elevació de l'horta suburbana de Lleida, en el barri del Secà de Sant Pere.

Elements L'edifici, inicialment de planta quadrada, fou bastit en maçoneria arrebossada i pintada de blanc, amb cantoneres i detalls de pedra vista. Edifici de planta baixa, planta pis i golfes amb coberta de quatre vessants de teula ceràmica. L'edifici té una planta soterrani coberta amb volta de canó. La façana principal està orientada a sud/sud-est, i en destaca especialment la lògia a doble alçada comunicada amb el primer pis a través de tres portes balconeres, suportada per quatre pilars rectangulars i tancada amb barana metàl·lica. A façana nord/nord-oest apareix un cos adossat de planta rectangular i coberta a una sola vessant vers l'exterior, que funciona de galeria coberta. Aquest cos presenta una gran obertura central de factura contemporània tancada amb fusteria de fusta. Aquesta galeria, al seu torn, connecta amb un volum de planta baixa, de construcció posterior i orientació perpendicular a la resta de l'edifici, destinat a magatzem.

Pel que fa a les plantes superiors del volum principal o mas pròpiament dit, la distribució ordenada de les obertures a cada cara suggereix una distribució interior simètrica, la qual es sembla perdre just sota la teulada, on s'observa alguna perforació oberta capriciosament, acompanyada d'una petita mansarda a la façana principal.

Ús actual Habitatge

Ús original/altres Habitatge

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper al Mas don Juan el Rey presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura i l'interior del Mas don Juan el Rey presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric — Aquest más forma part de la historia de la invasió napoleónica a Lleida, fou seu del quarter del general Suchet i és el lloc o es va signar la capitulació de la ciutat.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemple d'arquitectura popular al segle XIX

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes, coberta i estructura bàsica

MAS "DON JUAN DEL REY" 035.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Qualsevol actuació que es faci en aquesta construcció haurà de mantenir la tipologia de la coberta i el formalisme de les façanes sense afegir cap altre obertura ni cos adossat.
Entorn/Jardí	Es procurarà que les plantacions respectin un perímetre de seguretat que no interfereixi amb la visió i estabilitat del bé.
Estructura/interior	Les intervencions sobre l'estructura de l'immoble es realitzaran conservant al màxim la possible estructura original, utilitzant o recuperant els materials que la composen.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	Es té coneixement de l'existència del mas de principis del segle XIX, car fou el quarter general de les tropes del mariscal Suchet durant la invasió napoleònica. El mariscal hi establí el seu quarter general entre abril i maig del 1817 i fou el lloc on la ciutat signà la capitulació
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida." INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. IPAC 14412.
Actuacions finca	Edifici bastit a principis del segle XIX amb posteriors ampliacions i reformes fins assolir la imatge actual.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

MAS "DON JUAN DEL REY"

035.EA

Foto antiga

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA SAUCES

036.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4610
Adreça/es	Carrer de Magdalena, 2		
Coordenades UTM	x = 302.491 y = 4.610.095	*Identificació al plànol*	036.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2603228CG0120D	94m²	418m²	PB+4P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8467-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1003 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	036.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA SAUCES

036.EA

HA-1003 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Neoclassicisme; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia Edifici construït a principis del segle XIX (1808-1833)

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici articula la bifurcació entre el carrer del Carme i el carrer de Magdalena.

Context L'antiga Casa Sauces està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 02 del carrer de Magdalena. Edifici capçal de mançana, amb una sola cara de mitgera, articula la cantonada entre el carrer del Carme i el carrer de Magdalena, donant façana principal a l'antiga plaça de la Carnisseria. L'antiga Casa Sauces és l'únic immoble que resta dempeus entre una sèrie d'edificis de la mateixa tipologia i materials aixecats entre els segles XVIII i XIX a la mateixa plaça.

Elements Façana amb ordenació simètrica d'obertures, rematades per les aplicacions característiques de l'arquitectura popular aragonesa, feta tota amb columnes i altres elements de maó vist. Murs de càrrega, bastiments, bigues de fusta, coberta plana a la catalana. Golfes afegides al terrat superior. L'edifici combina el maó vist i la pedra aplacada i la successió de materials permet diferenciar-hi tres cossos:

La planta baixa, aplacada en pedra, està ocupada per locals comercials amb accés pel carrer del Carme i pel carrer de Magdalena. Les obertures que donen a la plaça - reconvertides en aparadors- presenten marcs lleugerament motllurats, entre els quals destaca un medalló inscrit amb la llegenda "1474", que ha portat a confusions a nivell de datació de l'edifici. Sobre la planta baixa s'aixeca un cos destinat a habitatge, d'obra de fàbrica vista i dues plantes d'alçada, remarcat a les cantonades per dues pilastres acanalades de ceràmica. A cada façana lateral i a la façana central, aquest cos d'habitatge obre a través de dues portes balconeres de llinda plana comunicades amb un balcó independent cadascuna. Cada balcó està protegit per una barana de ferro forjat rematada en els muntants amb esfera daurada i la llosa està construïda amb estructura de perfil metàl·lic i peça ceràmica amb el pla inferior decorat amb rajola ceràmica vidriada. Tots els balcons presenten la llosa volada a excepció dels dos balcons de la planta primera a façana a la plaça, els quals recolzen directament sobre la cornisa de pedra amb volada mínima.

Sobre el cos d'habitatges, una línia de finestres d'arc de mig punt motllurat conforma les golfes, també de maó vist i amb òculs cecs als carcanyols. Aquestes són coronades per un ràfec de petites mènsules que sustenta una potent cornisa, també de maó, que dóna pas al terrat.

Especialment visible des del carrer de Magdalena, es pot identificar un àtic de forma cúbica, amb tres finestres rectangulars sota arcs de descàrrega, coronats per una cornisa similar a la que corona el gruix de l'edifici. Aquest cos l'acompanya una construcció posterior, amb teulada a dues aigües, tancaments de vidre i instal·lacions de desguàs visibles des del carrer del Carme, probablement de factura posterior.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Palau residencial

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta La major part de la façana i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa Sauces presenta un bon estat de conservació.

CASA SAUCES

036.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Edifici d'alta qualitat arquitectònica i constructiva és l'únic exemple que resta dempeus entre una sèrie d'edificis construïts amb influències d'arquitectura aragonesa de Lleida. També destaca un cert tractament monumentalista i una clara voluntat de donar façana a la plaça com un ajut a la conformació urbana d'aquesta.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Morfologia i cromatisme de la façana i la teulada

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: La intervenció sobre la façana principal i les laterals o la construcció d'una nova coberta en mantindrà les característiques pròpies, i haurà de permetre posar en valor i reconèixer les diferents fases de construcció o reformes que hagi tingut el monument i que s'hagin conservat.
- Entorn/Jardí: Tota intervenció evitarà la instal·lació d'elements que interfereixin en la seva lectura o la instal·lació de mobiliari urbà que no s'avingui amb el seu entorn més proper.
- Estructura/interior: Les intervencions sobre l'estructura de l'immoble es realitzaran conservant al màxim l'estructura original utilitzant o recuperant els materials que la composen.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

L'antiga Casa Sauces, bastida entre 1800 i 1833, fou l'habitatge dels hereus de Joan Sauces, propietari d'un habitatge anterior. Hi ha notícies del ferrer Josep Sauces, d'origen gascó, que ocupà aquesta casa abandonada pels moriscos en la primera època del barroc al segle XVII.

Sembla, però, que el motiu més cert és que Sauces era el nom de l'antic propietari. L'amo de la casa va ser el ferrer Antonio Vives, àlies Sauces. Aquesta versió quedaria desmentida per una altra que recull Vidal Vidal a "La ciutat de l'oblit", segons la qual la trifaçànica casa era domicili particular d'un ferrer que duia per nom Josep Sauces, la família del qual continuaria ocupant l'habitatge fins al segle XX.

Explica la llegenda sobre l'origen del balcó de Serraller que aquesta magnífica peça que presideix la façana de la Diputació, fou obra d'un aprenent de serraller, que va enamorar-se de la filla del seu amo, Josep Sauces. La noia era l'heroïna lleidatana del setge del 1707, en honor de la qual Lleida hi té dedicat un carrer. El pare de la noia que va deixar en ridícul l'exèrcit francès, va exigir al pretendent que si volia la mà de la seva filla hauria de demostrar que era tan bon ferrer com ell mateix. El jove es va posar a la feina i, d'amagatons, va elaborar una peça que va deixar bocabadats a tots els que la van veure. Era el balcó de Serraller. La innegable realitat és que des del primer pis de la Casa Sauces s'hi pot contemplar una vista privilegiada del balcó del Serraller com narra la llegenda.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. IPAC 14308.

Actuacions finca Casalot construït entre 1808 i 1833.

CASA SAUCES

036.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASA DE MATERNITAT

037.EA

Altres denominacions BIBLIOTECA PÚBLICA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 340
Adreça/es	Rambla d'Aragó, 10		
Coordenades UTM	x = 301.727 y = 4.609.592	*Identificació al plànol*	037.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1898703CG0019H	2.963m²	7.814m²	PB+3P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	UA6 EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL/BCIN
Nº reg/cat.	BCIN -4570-MH 8430-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	037.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	BCIN 4570-MH, atès que és el

CASA DE MATERNITAT

037.EA

Altres prot. HA-0402 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0402 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982) contenidor de la Biblioteca de l'Estat segons l'Art. 60 de Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español.

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Biblioteca

Estil i Època Eclecticisme; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia Edifici construït l'any 1884. Reconversió en biblioteca pública a finals del segle XX (1991-1997)

Autor/promotor Joan Soler i Agapit Lamarca. Arquitectes (1884) / Rehabilitació Daniel Gelabert. Arquitecte (1991)

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici està obert a la rambla d'Aragó, articulant la cantonada amb el carrer del governador Montcada.

Context L'antiga Casa de la Maternitat està situada en el bell mig del nucli urbà de la ciutat de Lleida, amb accés des del número 10 de la Rambla d'Aragó. Edifici aïllat de planta allargassada amb façana principal a la Rambla d'Aragó, i a la banda posterior hi ha una gran esplanada que funciona com a aparcament.

Elements Edifici de planta rectangular allargassada de planta baixa i dues plantes pis, amb dos grans patis interiors, actualment coberts amb un tancament contemporani. La coberta de les diferents ales originals de l'immoble és de dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga.

Façana amb composició clàssica i simètrica. La façana principal mostra dos panys simètrics articulats per un cos central i dos extrems que sobresurten del pla general de la façana, fet que confereix una sòbria composició al conjunt. La façana principal presenta tres nivells diferenciats. Un sòcol o basament aplacat de pedra ajuda a superar el desnivell de la parcel·la. La planta baixa presenta un revestiment construït amb morter que simula un especejament petri emfatitzant les juntes horitzontals del parament amb finestres rectangulars situades de manera regular i equidistant. El nivell superior, corresponent a la planta primera i segona de l'immoble, mostra un fi arrebossat decorat amb una cornisa esgrafiada a nivell de cada forjat. Les obertures són finestres rectangulars situades a eix amb les de planta baixa amb un emmarcat del mateix morter. Cal destacar els panells esgrafiats intercalats entre les finestres de la segona de la façana principal, realitzats després que una intervenció de Villalonga cegués algunes obertures. La part central de la façana acull l'accés principal al conjunt, composat per un portal d'arc de mig punt flanquejat per una finestra a cada banda. En aquest cos, les tres obertures de planta primera es converteixen en tres balconades comunicades amb un balcó corregut protegit amb balustrada de pedra que ocupa tota la longitud d'aquesta part central. Les quatre cantonades de l'edifici presenten el pla de la façana sobresortit del pla general del parament definint un tractament a modus de quatre cossos o torres extremes. La façana posterior presenta el mateix ritme de finestres i està revestida amb arrebossat fi, sense esgrafiats amb una porta també central que determina l'accés posterior a l'immoble. L'edifici està coronat per un ràfec motllurat que aixopluga un conjunt d'obertures que airegen la cambra sota coberta de les naus.

Tot i el manteniment del caràcter classicista exterior, els efectes de la darrera intervenció s'evidencien a l'interior, al qual s'accedeix després de travessar la porta del centre de la façana principal, custodiada per un balcó i elevada per unes escales i rampa d'accés. A l'interior l'espai s'ordena -després de la intervenció de Gelabert- al voltant de dos patis d'ús polivalent, revestits de travertí i units per un cos central que acull àrees de serveis i que funciona com a distribuïdor, car inclou les escales -de travertí i barana de forja- i els ascensors -panoràmics, oberts als patis-. Els espais de totes les plantes s'obren als patis mitjançant arcs de mig punt, tancats amb vidre a la planta baixa i formant tribunes de vidre a les plantes superiors, on grups de cadires Wassily conviden a la lectura en un espai dominat per la lluminositat i la transparència. Els patis són coberts per un sistema

CASA DE MATERNITAT 037.EA

d'estructura d'acer i peces de xapa i vidre; mentre que als espais interiors que envolten el claustre trobem voltes atrompetades, i encavallades de fusta al distribuïdor central.

Ús actual Biblioteca Pública de Lleida

Ús original/altres Casa de la Maternitat

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa de la Maternitat presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Antiga casa dels infants orfes rehabilitada.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Edifici representatiu d'aquest tipus d'institucions de la època amb valors artistics destacant els esgrafiats que decoren la façana

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements La protecció es refereix a la volumetria general de l'edifici i en concret les quatre façanes amb tots aquells elements ornamentals originals que es conservin (plafons esgrafiats, sanefes, encerclament d'obertures, relleus, remarques en planta inferior). A més dels espais comunitaris rellevants: vestíbuls ,escales, patis, celoberts i unitats funcionals d'accés, originals especialment els grans patis interiors coberts posteriors a la seva rehabilitació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es procurarà el bon manteniment de les façanes i els elements decoratius que les complementen, sense que siguin alterades.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior L'interior ja va ser objecte d'adequació per la seva transformació en biblioteca pública. Caldrà conservar els elements que resten de l'estructura original i estudiar les possibles adequacions posteriors.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment cultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La construcció de l'Inclusa Provincial s'inicià el 1805, però tardà més de vint anys a inaugurar-se. Aquest edifici funcionà com a maternitat fins el 1988 i el 21 de gener de 1998 s'hi inaugurà la nova seu de la Biblioteca Pública. La Casa de la Maternitat va ser rehabilitada segons el projecte de l'arquitecte lleidatà Daniel Gelabert.

Abans de la rehabilitació per la reconversió en biblioteca, l'edifici s'organitzava al voltant dels dos grans patis interiors, soterrani i planta baixa. El patí de la dreta estava destinat als jocs dels nens i el de l'esquerra a les nenes, i amb una escala noble central que comunicava les diferents dependències. Les dependències de l'edifici, com els menjadors, les aules educatives, les habitacions i la capella rodejaven els dos claustres i es disposaven al voltant de les tres plantes de l'edifici. L'adaptació de l'edifici per a biblioteca pública donà com a resultat una construcció de quatre plantes amb una superfície útil de gairebé 6 000 m2 , d'extraordinària lluminositat natural i artificial i de gran sobrietat. És la receptora del dipòsit legal de la província de Lleida des del 1958 i disposa d'un fons aproximat de 150.000 ítems, dels quals 9.760 són impresos dels segles XVI al XIX, 6

CASA DE MATERNITAT

037.EA

manuscrits i 25 incunables.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. IPAC 14308.

Gran Enciclopèdia Catalana.

Actuacions finca

Edifici construït l’any 1884 i rehabilitat íntegrament l’any 1991.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Detall façana

Lleida

Ajuntament de Lleida

PALAU DE LA DIPUTACIÓ I BALCÓ DEL SERRALLER

038.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 1350
Adreça/es	Rambla de Ferran, 15		
Coordenades UTM	x = 302.518 y = 4.610.068	*Identificació al plànol*	038.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2603812CG0120D	1.538m²	6.374m²	PB+4P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8433-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0602 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	038.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

PALAU DE LA DIPUTACIÓ I BALCÓ DEL SERRALLER

038.EA

HA-0602 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Edifici públic

Estil i Època Neoclassicisme; Època contemporània. Segle XIX (1890)

Cronologia Edifici construït entre l'any 1893 i 1898 sobre els fonaments d'un antic hospici.

Autor/promotor Celestí Campmany. Arquitecte (1890).

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici està emmarcat pel carrer del Carme, la baixada de l'Audiència i la rambla de Ferran, essent practicable tant pel carrer del Carme com per la rambla de Ferran.

Context El Palau de la Diputació està situat en el bell mig del nucli urbà de la ciutat de Lleida, amb accés des del número 15 de la Rambla de Ferran. Edifici representatiu en cantonera, de planta baixa i tres pisos, absorbint el desnivell entre el carrer del Carme i el Passeig Ferran. El tester de l'edifici dona a la Baixada o carrer de l'Audiència configurant la seva façana lateral.

Elements Edifici de planta rectangular de planta baixa, dues plantes pis i planta sota coberta amb pati interior que l'organitza. La coberta de les diferents ales de l'immoble és de dues vessants de teula ceràmica tipus aràbiga.

L'edifici és accessible pel carrer del Carme i -des dels anys 40- per la rambla de Ferran. Tot i això, els tres paraments exteriors presenten façanes monumentals de composició similar. Les més antigues corresponen a la façana del carrer del Carme i la façana lateral de la Baixada de l'Audiència i estan organitzades en tres cossos. A la façana del carrer del Carme, el cos central allotja les portes d'entrada amb disposició rítmica d'obertures tancades amb vitralls, les quals acompanyen la balconada situada entre els dos portals coneguda com el balcó del Serraller (1761). Dues pilastres de pedra esculturada flanquegen la part central de la façana i sobresurten de la coberta configurant una monumental composició. Una potent cornisa de pedra, que s'estén al llarg de tota la longitud del parament, separa la planta segona de la planta sota coberta. L'edifici està coronat per una cornisa de pedra que a la part central assoleix més alçada i esta coronada per una potent cornisa de pedra recolzada sobre mènsules esculturades i centrada per un escut amb detalls d'ornamentació vegetal. Un basament o sòcol és l'element que ajuda compositivament a absorbir el desnivell existent entre el carrer del Carme i la rambla de Ferran. Ambdós trams laterals d'aquesta façana obren a través d'una finestra a cada planta situades a eix. Les llindes de les obertures de planta primera estan emmarcats i coronats per garlandes florals.

La façana lateral de la baixada de l'Audiència repeteix el mateix esquema amb major amplitud i sense portes, però amb potents finestrals emmarcats i coronats per garlandes florals.

A la façana de la rambla, més classicista, el cos central -lleugerament endinsat- presenta tres arcs nus de mig punt que configuren a mena de nàrtex l'àmbit d'accés a planta baixa, amb una galeria encaixada a la part superior configurada per dos conjunts de columnes geminades que arrenquen d'un dau o basament, sobre les quals recolza l'entaulament i la potent cornisa que corona aquesta façana. La balconada queda protegida per una barana de ferro forjat ancorada entre els daus de suport de les columnes. En el parament interior enretirat de la balconada s'hi han disposat l'any 2007 uns grans murals de Josep Minguell. Els trams laterals obren a través de dues finestres a planta baixa i un balcó a planta primera. En aquesta façana, una potent cornisa de pedra, que s'estén al llarg de tota la longitud del parament, separa la planta baixa de la planta primera.

Lleugerament asimètric en planta, l'interior s'ordena al voltant d'una escala central, i la disposició actual és complementà amb unes reformes a la planta baixa, sala d'actes i accessos realitzades en 2002, segons projecte de Melitó Camprubí. En el transcurs de les

PALAU DE LA DIPUTACIÓ I BALCÓ DEL SERRALLER 038.EA

obres es van comprovar que els soterranis son d'origen medieval, localitzant parcialment un obrador per la transformació de la pell. Un element força interessant són els frescos de Jaume Minguell (planta baixa i tres pisos, pintats entre 1964-65) i Josep Minguell (soterrani, executats en 2002; i cos central de la façana de Ferran, realitzats en 2007). Les diverses estances acullen espais de la Diputació, però són també l'emplaçament d'una petita mostra de l'extens fons artístic de l'organisme.

Ús actual Diputació de Lleida

Ús original/altres Diputació de Lleida

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta

Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper al palau de la Diputació presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — En les diferents fases històriques que es troben representades en el mateix
- [x] Valor arqueològic i paleontològic — Restes d'unes adoberies
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements La protecció compren totes les façanes amb els seus trets més sobresortints, Les cornises, motllures i columnes, i la decoració de les portes amb vitralls i el balcó del serraller a la banda del carrer del Carme. La façana de la Rambla Ferran destaca pel gran mural, contenint també balcons tancats per baranes de forja. De l'interior cal destacar l'escala central i els elements arqueològics que es troben al soterrani que gaudeixen d'un nivell de protecció 1 adequat a la seva tipologia.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservaran els paraments, la integritat de les façanes amb els seus elements decoratius i formals (cornises, columnes, elements de forja, etc), buits de finestres sense afegir ni eliminar cap, així com la morfologia de la coberta

Entorn/Jardí .

Estructura/interior De l'estructura interna es conservarà l'escalinata central així com els murals que li acompanyen, i el formalisme de la barana.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment serveis publics

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'edifici original es va construir entre l'any 1789 i el 1795 com a hospici damunt de l'antic Hospital del Sant Esperit destruït per la Guerra de Successió, amb part dels béns de Gaspar de Portolà. El 1873 es va voler establir la seu de la Diputació en aquest emplaçament però l'hospici estava en runes. Els diputats volien bastir un edifici de nova planta costejat amb la venda de l'antic hospici del carrer del Carme, però per manca de recursos es va haver d'abandonar l'antic convent de Sant Francesc i es va arranjar l'edifici per establir-hi la seu de la Diputació.
Cal destacar que la façana de la rambla de Ferran no es va poder fer ni el 1873 ni el 1920, per manca de diners. "Regiones devastadas" construí la façana de la Rambla de Ferran a

PALAU DE LA DIPUTACIÓ I BALCÓ DEL SERRALLER

038.EA

la postguerra.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

INVENTARI DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya. IPAC 14318.

Gran Enciclopèdia Catalana.

Actuacions finca

Edifici construït l’any 1884 i rehabilitat íntegrament l’any 1991

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	051 BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Detall balcó del Serraller

Vista de conjunt

Vista de conjunt

RESTES DE L'ESGLÉSIA I CONVENT DE ST. PAU

039.EA

Altres denominacions ESCOLA MUNICIPAL DE BELLES ARTS

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4100
Adreça/es	Carrer de la Palma, 12		
Coordenades UTM	x = 301.985 y = 4.609.640	*Identificació al plànol*	039.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2098623CG0029G	452m²	2.695m²	PB+6P	Pública

Localització

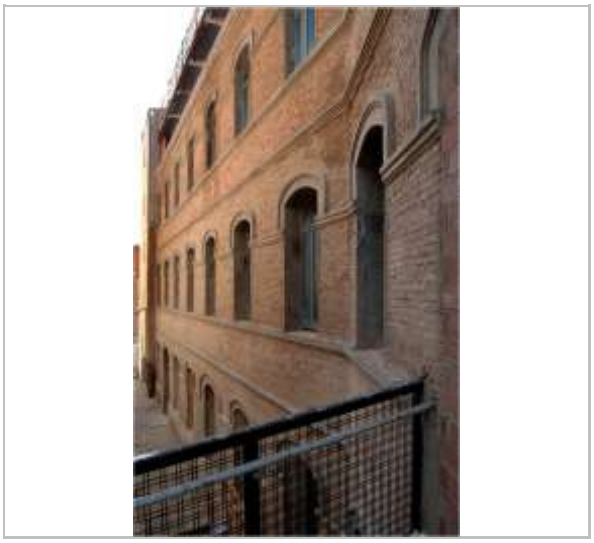

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

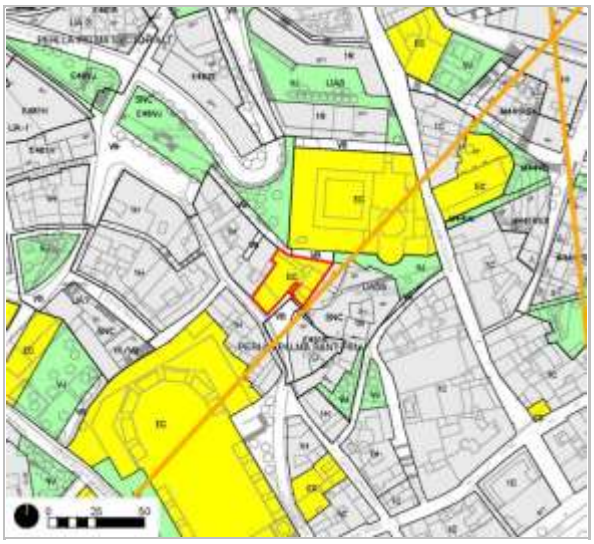

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	039.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

RESTES DE L'ESGLÉSIA I CONVENT DE ST. PAU

039.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Església i convent
Estil i Època	Obra barroca/popular/contemporània; Segle XVIII/XIX (1752/1885)
Cronologia	Original del s. XVIII, ampliació i modificació als s. XIX i XX. Enderroc amb conservació de determinats elements al s. XXI.
Autor/promotor	Jaume Terés. Arquitecte. Darrera intervenció S. XXI
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici té la façana principal oberta al flanc nord-oriental del carrer de la Palma; per bé que també és practicable a través de la façana posterior, oberta al carrer dels Fanalets de Sant Jaume.
Context	Les restes de l'església i convent de Sant Pau es troben al bell mig del centre històric de la ciutat de Lleida amb accés des del número 12 de carrer de la Palma. Els pocs vestigis que romanen en peu de l'antiga església i convent de Sant Pau consisteixen en fragments de la façana principal, oberta al flanc nord-oriental del carrer de la Palma; i un tram de la façana posterior, que configura gran part del flanc meridional del carrer dels Fanalets de Sant Jaume.
Elements	Aquesta construcció entre mitgeres, en obres des de 2006, nasqué en 1752 com la seu de la Confraria de la Doctrina Cristiana de Sant Pau Apòstol, i després de diverses vicissituds acull actualment la seu de l'Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol. Aquesta darrera intervenció, projectada per Jaume Terés, ha comportat l'enderroc de la pràctica totalitat de l'antic conjunt, i actualment els únics vestigis que en queden són la planta baixa de la façana principal i la pràctica totalitat de la façana posterior. Aquesta façana és de planta baixa i tres alçades, i fou bastida en maó vist amb detalls singularitzats en pedra a cornises i obertures, practicades rítmicament a totes les plantes. D'altra banda, la façana principal rep un tractament protagonista gràcies a la singularització en pedra de les portes d'entrada al convent i a la capella. Ambdues portes s'obren en un mur d'obra amb llindar i brancalada de pedra, i presenten una composició similar tot i que la porta de la capella sigui sensiblement més gran que la del convent: ambdues són coronades per un timpà piramidal superior motllurat notable, aixecat sobre brancals amb una decoració de caràcter més aviat sobri. De totes maneres, la porta d'entrada a la capella és de major senzillesa, ja que la decoració es redueix a l'arc rebaixat de la porta, on un relleu d'un sagrat cor és flanquejat per elements vegetals de gran modèstia; i la porta és rematada per una robusta creu de factura senzilla. Per la seva banda, la porta d'entrada al convent té la llinda recta, però entre aquesta i el timpà triangular -sense coronament-, l'espai és ocupat pel que es podria considerar el monograma de Malegat -canonge Malegat-, consistent en una M entre palmes i elements vegetals, amb les lletres treballades també com elements vegetals i tocades amb una corona. VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). La façana principal de l'antiga església de Sant Pau mostra a la part inferior un tram vist del seu parament original, on es conserven impactes del conflicte bèl·lic. La resta de la façana i les altres han estat intervingudes i mostren un arrebossat amb acabat pintat ja que l'antic espai de l'església ha estat incorporat a l'Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol -EAM-. La primera filada d'aquest tram, configurava el sòcol del monument. La segona filada, que apareix esculpida, conté l'arrencada del brancal de la porta d'accés principal a l'església i el de la porta lateral. Els impactes es troben majoritàriament en aquesta filada superior i són perfectament identificables, havent-se conservat en nombre, dimensió i profunditat
Ús actual	Escola d'Art Municipal
Ús original/altres	Església i convent
Façanes/Coberta	La façana posterior i els dos portals presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'Escola d'Art Municipal presenta un bon estat de conservació.

RESTES DE L'ESGLÉSIA I CONVENT DE ST. PAU

039.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Restes estimables malgrat la seva precarietat després de l'enderroc, com a exponents de notables composicions d'estructures conventuals -pel que fa al mur-, i de la formalització de l'accés als temples i convents en el seu moment -pel que fa a les portalades-.

El valor d'aquestes restes resideix en el valor històric i arquitectònic dels elements.

Aquest document proposa conservar el tram de la façana posterior i les dues portalades amb el Nivell 2 de protecció degut al seu valor històric i arquitectònic. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i arquitectòniques representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.
Els valors d'aquests elements no resideixen només en el seu valor històric i arquitectònic, sinó també en el que representa com a seu d'una congregació que ha estat cabdal a la història de la Ciutat de Lleida. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia del lloc i la dels valors socials i ambientals que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor sociocultural i etnològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Les restes conservades d'aquesta antiga construcció entre mitgeres nasqué en 1752 com la seu de la Confraria de la Doctrina Cristiana de Sant Pau Apòstol, i després de diverses vicissituds acull la seu de la nova Escola d'Art Municipal. VESTIGIS DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA (1936-1939). Els impactes conservats a la majoria de les façanes de la ciutat de Lleida, corresponen als nou mesos del Front del Segre. El 2 d'abril de 1938 l'exercit sollevat va començar una ofensiva militar sobre la ciutat de Lleida que culminaria a darrera hora de la tarda del dia 3 amb la retirada de les forces republicanes que defensaven Lleida i l'ocupació de la part de la ciutat situada al marge dret del riu. Amb la retirada republicana foren dinamitats els dos ponts que unien ambdós ribes de la ciutat, quedant aquestes incomunicades i dividides per un front que romangué estable sobre la línia marcada pels rius Segre-Noguera Pallaresa durant gairebé 9 mesos, fins que a finals de desembre de 1938 l'exercit franquista l'aconseguí trencar pels caps de pont de Serós (al sud) i la Baronia de Sant Oïsme (al nord), ocupant el dia 7 de gener els barris del marge esquerra i començant una ràpida ofensiva final sobre Catalunya.

El primer edifici fou erigit pel canonge Domènec Malegat, afí a la voluntat del bisbe Galindo de potenciar l'ensenyament de la doctrina cristiana després de la Guerra dels

RESTES DE L'ESGLÉSIA I CONVENT DE ST. PAU

039.EA

Segadors. L'immoble -que incloïa una petita capella i la casa del prior- era de dimensions modestes i no adquirí la configuració que presentava abans del seu enderroc fins que els claretians s'instal·laren a Lleida en 1885, amb posteriors modificacions a principis del segle XX, quan s'amplià la capella, es construïren diversos altars i es decoraren els murs amb estucats policromats força interessants. Posteriorment a la guerra civil es dugueren a terme algunes reformes sense variar substancialment aquesta disposició, però tot plegat s'ha perdut excepte unes escasses restes en la referida reconversió de l'immoble en Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol.

Aquest edifici va ser totalment rehabilitat i transformat per acollir l'Escola d'Art Municipal de Leandre Cristòfol seguint el projecte de Jaume Terés. Dels paraments originals de pedra tan sols es va deixar vist la part inferior de la façana principal, la qual conserva els impactes de bala de la Guerra Civil

Bibliografia

Frederic VILÀ TORNOS / Xavier RODRÍGUEZ PADILLA. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

De l'antiga construcció de l'església i el convent s'ha conservat un tram de la façana posterior i la porta d'accés al convent i la porta d'accés a l'església.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

RESTES DE L'ESGLÉSIA I CONVENT DE ST. PAU

039.EA

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Detall dels impactes de bala

Detall dels impactes de bala

Detall de la portalada

RESTES DE L'ESGLÉSIA I CONVENT DE ST. PAU

039.EA

ESGLÉSIA DE SANT JOAN

040.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 2340
Adreça/es	Plaça de Sant Joan, 15		
Coordenades UTM	x = 302.342 y = 4.609.913	*Identificació al plànol*	040.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2502308CG0120D	1.177m²	1.312m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8413-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0107 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	040.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

ESGLÉSIA DE SANT JOAN

040.EA

HA-0107 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Església
Estil i Època	Ogival; Època contemporània. Segle XIX
Cronologia	Construïda entre els anys 1877-1902; restaurada després de la Guerra Civil per Regiones Devastadas (1940-1944).
Autor/promotor	Juli de Saracíbar, Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'església tanca la plaça de Sant Joan pel flanc oriental, obrint-se cap al carrer de Sant Joan.
Context	L'església de Sant Joan està situada en el bell mig de la ciutat, configurant la gran part de la façana de l'extrem nord-est de la plaça que porta el mateix nom.
Elements	El temple presenta les característiques formals pròpies del neogòtic, tant a l'interior com a l'exterior. Ara bé, aquí cal destacar la descripció que Francesc Fontbona i de Vallescar, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, va fer a la lliçó inaugural del curs 1999-2000 dels Amics de l'Art Romànic titulada "Neomedievalismes al segle XIX". En aquest document Fontbona afirma: "Aviat el medievalisme arquitectònic deixà de ser gairebé sinònim de neogòtic i altres opcions esdevingueren més freqüents. Al paranimf de la Universitat de Barcelona (1870-1880) d'Elies Rogent, s'hi introduí un mudejarisme [...]; el projecte d'església de sant Genís de Vilassar, de Miquel Garriga i Roca, va fer-se "de gusto bizantino" (1871) i el de l'església de Sant Joan, a Lleida (1872) de Juli Saracíbar, era d'un estil ogival, però que no tenia gran cosa a veure amb el gòtic típic del país. 1 (1) FONTBONA i de VALLESCAR, Francesc. " Neomedievalismes al segle XIX." Amics de l'Art Romànic. Filial de l'institut d'Estudis Catalans. Lliçó inaugural del curs 1999-2000. Pg. 12. De planta basilical, habitualment s'hi accedeix a través de la porta neoromànica del braç sud del transsepte. La façana principal que obre a la plaça de sant Joan, tot i presentant un aspecte unitari, cal recordar que està inacabada, ja que falten sengles torres amb pinacles als cossos laterals previstes en el projecte de Saracibar. La façana és de tres cossos en coincidència amb les naus i mostra una gran rosassa a la part alta del cos central, emmarcada amb un arc ogival coronat, al seu torn, pel traçat de la cornisa d'arquets ogivals que concorda amb la de la porta principal d'accés. El portal se situa sota el cor, el qual obre a façana a través d'un conjunt de quatre obertures geminades d'arc apuntat amb mainell central. Els arcs apuntats de cada element recolzen sobre pilars composats per un conjunt de columnetes amb basament i capitell únic, convertint-se en un element de gran qualitat arquitectònica. La nau central és més alta i ampla que les laterals, i totes són cobertes per 4 trams de volta de creueria que descansa en semicolumnes adossades als carcanyols dels arcs torals, per sota del nivell de finestres que perfora la nau central. La volta se sustenta sobre pilars cruciformes on hi ha tallades diverses semicolumnes que contacten amb les pilastres adossades dels murs de les naus laterals. El transsepte no sobresurt en planta, però els pilars reben un tractament diferenciat en l'esquema compositiu, car presenten fornícules amb petites traceries i parelles de semicolumnes adossades que sustenten l'entaulament i l'arrencada de l'arc, inexistents a la resta de pilars. L'absis és semicircular i precedit per un tram de volta que dóna pas a la volta nervada de cinc panys que descansa en semicolumnes adossades a mitja alçada del mur, entre els vitralls. Destaquen especialment les tribunes a banda i banda del presbiteri, geminades i coronades per arcs conopials profusament decorats. Exteriorment, la capçalera és quadrada, i just damunt seu s'aixecaren diverses estances parroquials en maó i pedra, d'afaiçonament neoromànic.
Ús actual	Església
Ús original/altres	Església

ESGLÉSIA DE SANT JOAN

040.EA

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn urbà consolidat més proper a l'església de san Joan presenta bon estat de conservació

Estructura/Interior Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor sociocultural i etnològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements La protecció es refereix a tots els elements funcionals o decoratius que formen part de la façana i que siguin originals. Tanmateix a l'interior es protegeix la estructura bàsica i els elements arquitectònics que conformen la compartimentació dels espais així com els frescos de la nau central, les reixes i fusteries originals.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es mantindrà el formalisme de la façana i la coberta, les intervencions aniran adreçades a la recuperació dels elements originals.

Entorn/Jardí Tota intervenció evitarà la instal·lació d'elements que interfereixin en la seva lectura o la instal·lació de mobiliari urbà que no s'avingui amb el seu entorn més proper.

Estructura/interior Les intervencions sobre l'estructura de l'immoble es realitzaran conservant al màxim l'estructura original utilitzant o recuperant els materials que la composen.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el preferentment sociocultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El 1168 la petita mesquita de la plaça, consagrada uns anys abans com a església, era el cap de la principal parròquia de Lleida. L'edifici va patir transformacions al llarg del 1372. En l'època del renaixement hi havia un quadre de l'Albert Dürer. Al segle XVII hi havia dos retaules del plateresc barroc. El 1601 es fabricà el cor sobre la porta principal del temple. Després de la Revolució de Setembre de 1868 s'enderrocà l'església.

Anys més tard, tancant l'extrem nord-est de la plaça del mateix nom, es bastí en substitució de l'antiga església de Sant. Joan, enderrocada en 1868. Encarregada pel bisbe Marià Puigllat a Juli de Saracíbar, en 1877 es col·locà la primera pedra L'any 1879 Celestí Campmany assumí la direcció de l'obra en absència de Saracibar introduint algunes variants i reduccions, i el temple es consagrà en 1895, per bé que les obres continuaren fins 1902. Molt malmès durant la guerra civil, fou restaurat per Regiones Devastadas. Francisco Clavera Armenteros redactà el projecte en 1940, any en que també s'iniciaren les obres, finalitzades en 1944.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

FONTBONA i de VALLESCAR, Francesc. " Neomedievalismes al segle XIX." Amics de l'Art Romànic. Filial de l'institut d'Estudis Catalans. Lliçó inaugural del curs 1999-2000. Pg. 12.

ESGLÉSIA DE SANT JOAN

040.EA

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

Actuacions finca

L'església, molt malmesa durant la Guerra Civil, va ser restaurada per Regiones Devastadas sota el projecte de Francisco Clavera Armenteros.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

SEMINARI DIOCESÀ

041.EA

Altres denominacions RECTORAT I FACULTAT DE LLETRES UDL - ESCULTURA "PONT DE TERRA"

LOCALITZACIÓ

Indret / barri Centre Històric

Codi INE 120 8560

Adreça/es Plaça Víctor Siurana
Carrer Maragall, 18

Coordenades UTM x = 301.643
y = 4.609.749

Identificació al plànol 041.EA

Grafisme categoria

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1799401CG0019H	8.360m²	5.814m²	PB + 2PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida
Classificació SU (Sòl Urbà)
Qualificació EC Equipament Comunitari
Proteccions Aeronàutiques
Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació Edificis
Categoria BCIL
Nº reg/cat. 8421-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic
Classificació Edificis
Categoria BCIL
Nº reg/cat. 041.EA
Nivell prot. Nivell 2. Conservació

SEMINARI DIOCESÀ

041.EA

Altres prot. HA-0203 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0203 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Seminari

Estil i Època Historicisme; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia Construït l'any 1894, restaurat per Regiones Devastades després de la Guerra Civil i rehabilitat l'any 1992

Autor/promotor Celestí Campmany Arquitecte (1893); Miquel Espinet, Antoni Ubach i Ramon Maria Puig Arquitectes (1992)

Parcel.la Accés sense dificultats. Edifici aïllat amb façana principal oberta a la rambla d'Aragó i a la plaça de Víctor Siurana, per bé que també és practicable per la façana oberta al carrer de Maragall.

Context L'antic Seminari està situada en el bell mig de la ciutat, ocupant la illa limitada per la Rambla d'Aragó, el carrer Maragall, el carrer del Bisbe Messeguer i el carrer Ramon i Cajal. El conjunt dona façana principal a la Rambla d'Aragó, la qual està precedida per la plaça de Víctor Siurana. L'edifici te l'accés principal a través del número 2 de la plaça Víctor Siurana i també a través del número 18 del carrer Maragall.

Elements De gran simetria i composició ordenada, és actualment accessible tant per la rambla d'Aragó com pel carrer Maragall. Edifici de planta semisoterrada, planta baixa i dues plantes pis, coronades per un terrat i un teulat a dues aigües. La façana principal la precedeixen una zona enjardinada i l'escultura "Pont de Terra" (Jaume Plensa, 1998), evocació de localitats destacades de la Corona d'Aragó en el moment de fundació de la Universitat de Lleida (1300) i del rol del dubte en l'aprenentatge i en la dinàmica universitària. La façana principal presenta finestres de tractament diferenciat a cada planta: grans finestres d'arc ogival a la planta baixa, obertures motllurades amb arcs mixtilinis a la primera i senzilles finestres rectangulars al nivell superior. Cal destacar el frontispici avançat de tres nivells que acull l'entrada i que estableix l'eix de simetria de l'edifici: a la planta baixa s'obre la porta d'entrada, custodiada per un arc conopial i dues parelles de finestres d'arc d'inflexió; immediatament al damunt s'aixeca el volum principal en el qual s'obren tres finestrals d'arc ogival decorats amb vitralls d'Àngel Jové que reutilitzen part dels vitralls de l'antic Seminari i il·luminen l'aula magna, la Sala Víctor Siurana, presidida pel tapís del 700 aniversari de la institució (de Jesús Mauri i Carles Delclaux); i finalment -ultrapassant l'alçada general de l'edifici- el coronament per un seguit d'arcuacions cegues ogivals, que havia de precedir una espadanya flanquejada per pinacles que mai s'arribà a aixecar.

Campmany havia projectat un edifici de quatre claustres, dels quals se'n construïren dos i restà inacabada la façana posterior. El claustre sud -de les heures- corresponia al seminari menor, i presenta arcs ogivals a la planta baixa i al primer pis coronats per finestres simples. El claustre nord -de la Pensativa, anomenat així a partir de la instal·lació de la rèplica en bronze de la "Pensativa" de Leandre Cristòfol-, era el del seminari major i, tot i que els arcs eren de mig punt, els murs presenten una profusió escultòrica -de Ramon Borràs- absent a l'altre claustre. L'únic punt d'unió entre ambdós era la capella -actual cafeteria-, de la qual se'n conserva la portada, cegada amb mural de marbre de Ramon Maria Puig que a través d'un estrip permet relacionar visualment el interior, sota les escales principals.

D'altra banda, el projecte de rehabilitació anava encaminat a fusionar ambdós sectors de l'edifici, establint a l'eix de simetria els espais comuns -cafeteria, biblioteca, sala d'actes, aula magna, ascensors, escales i accés principal-, eliminant barreres físiques entre claustres. Així, l'àrea administrativa ocupa l'antic seminari mentre aules i part dels despatxos s'ubicaren en quatre naus de nova planta aixecades com una pinta perpendicular al mur oest del seminari tot custodiant la biblioteca -ampliada entre 2007 i

SEMINARI DIOCESÀ 041.EA

2008-, caracteritzada per la gran lluerna de vidre i el finestral obert a un petit jardí tancat al mur oest.

Ús actual Rectorat i facultat de lletres. Universitat de Lleida

Ús original/altres Seminari

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn urbà consolidat més proper a l'antic Seminari presenta bon estat de conservació.

Estructura/Interior Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Edifici bastit a finals del segle XIX per sustituïr el seminari conciliar a la illa entre el carrer Companyia i san Cristòfol.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemple de l'arquitectura religiosa neogòtica de finals del segle XIX.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements La protecció tindrà cura de preservar l'evolvent amb la seva morfologia i cromatisme, incidint en els elements originals de la construcció, essent possible la modificació de les parts afegides a la darrera adequació sense que aquesta no malmeti la integritat de l'obra original. A destacar els Vitralls de l'aula magna, els dos claustres de fàbrica de maó la antiga església convertida en cafeteria.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservarà la morfologia de les façanes, finestres, de l'antic edifici del rectorat. Es procurarà la utilització de materials més semblants en la textura i el cromatisme pels tancaments de les finestres. S'hi permetran adequacions justificades en l'àmbit de les obres de la darrera remodelació per tal de facilitar la funcionalitat del seu ús.

Entorn/Jardí En l'acondiciament de la zona que envolta al bé es conservarà la zona enjardinada i l'obra Pont de terra de Jaume Plensa, que dóna accés a la porta principal.

Estructura/interior Es conservarà especialment la morfologia i cromatisme dels claustres i la estructura principal de l'edifici antic fent que sigui diferenciable de l'obra de condicionament com a facultat. També es protegiran els elements plàstics integrats al conjunt, els vitralls de l'aula Magna i la rèplica de l'escultura de Leandre Cristòfol.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment cultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Projectat el 1893 per Celestí Campmany per ordre del bisbe Josep Messeguer, s'erigí com un edifici exempt i envoltat per una tanca que col·laborà en la definició de l'antic passeig de Boters amb una aportació neogòtica. Principalment de pedra i maó arrebossat, s'inaugurà en 1894 -encara inacabat- i es dedicà a la formació del clergat fins 1978 -amb l'única interrupció de la guerra civil, darrera la qual fou restaurat per Regiones Devastadas-. En 1983 s'iniciaren les obres per adaptar-lo als usos universitaris segons projecte de Miquel Espinet, Antoni Ubach i Ramon Maria Puig, i s'inaugurà com a seu de l'Estudi General de Lleida l'any 1992, i és l'edifici del rectorat de la Universitat de Lleida i alberga la facultat de lletres.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

SEMINARI DIOCESÀ

041.EA

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya.
Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

Actuacions finca

El seminari, malmès durant la Guerra Civil, va ser restaurat per Regiones Devastadas i posteriorment adaptat per allotjar instal·lacions universitàries.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	010 BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista del claustre

Vista de conjunt

CINEMA VIÑES

042.EA

Altres denominacions FUNDACIÓ "LA CAIXA"

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 760
Adreça/es	Avinguda de Blondel, 3		
Coordenades UTM	x = 302069 y = 4609498	*Identificació al plànol*	042.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2196212CG0029E	241m²	1.252m²	PB+4P	Privada

Localització

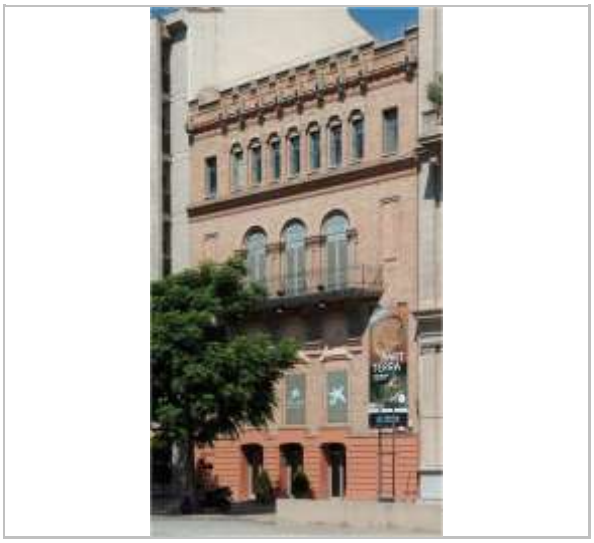

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8453-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0709 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	042.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CINEMA VIÑES

042.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0709 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Cinema
Estil i Època	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1920
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba poc abans de la bifurcació entre l'avinguda de Blondel i l'avinguda de Madrid, amb façana a ambdues vies.
Context	L'antic cinema Viñes està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 3 de l'avinguda Blondel. L'edifici també te accés des de l'avinguda de Madrid.
Elements	Compacte edifici entre mitgeres amb la façana principal oberta a l'avinguda de Blondel però també practicable des de l'avinguda de Madrid, fou bastit en el primer terç del segle xx tot bevent del modernisme i presentant clars esquitxos eclèctics. De planta baixa i tres altures, combina maó vist, fàbrica arrebossada i pintada, forja i elements singularitzats en pedra. Inicialment acollí l'antic Cinema Viñes, però actualment —i després de notables reformes realitzades en 1985, que li llevaren tots els àmbits interiors corresponents a les seves funcions originals— és la seu de l'obra social de La Caixa. Ambdues façanes presenten una composició en base a una triple obertura per planta. Originalment, la primera planta de la façana principal tenia una tribuna flanquejada per dos balcons coronats per la balustrada correguda de la segona planta, a la qual s'hi obrien tres portes avui convertides en panells cegats, mentre que la façana actual és arrebossada i pintada en color crema, i presenta panells de cairons blaus entre les perforacions. Entre l'arrambador de la planta baixa s'obren tres finestrals rectangulars, essent el central practicable; mentre que una cornisa de cairons i una de formigó delimiten l'arrencada de l'altell -fruit de la reforma mencionada, emmarcat per panells de cairons-, al qual s'obren tres finestres, precedides per un ràfec de tres osques present també sota els capitells de les pilastres que flanquegen cada finestra. Damunt l'altell s'aixeca un cos de dues plantes assenyalat per tres volums de dues altures que actualment només presenten una parella de finestres allargades a la part alta i una cornisa de penjolls separant les dues plantes, però que originalment també presentaven obertures a la segona planta -portes balconeres i balustrada. A aquests cossos s'hi intercalen panells de cairons que, a l'alçada de les finestres, acullen un cos de petites columnes amb capitells quadrats aixecat sobre una gelosia suportada per petites pilastres. El conjunt el coronen tres remats de perfil mixtilini còncau amb creus -als laterals- i un crismó -al central, on s'hi llegeix la inscripció amdc- envoltats per corones de llorer, garlandes i elements vegetals, sobre una cornisa prominent sustentada per mènsules. A la façana oberta a l'avinguda de Madrid predomina el maó vist, per bé que la planta baixa -ara practicable- és arrebossada i pintada en tons teula i s'hi obren tres portes amb la llinda en arc rebaixat. La primera planta es tradueix a l'exterior com una triple depressió rectangular coronada per una triple arcada de mig punt, cegada per tres timpans ornamentats amb motius vegetals. La planta segona presenta un balcó corregut de llosa de pedra, protegit amb barana de forja, i suportat per quatre mènsules de pedra que naixen sobre la cornisa de la imposta de la triple arcada, també de pedra i amb decoracions vegetals. Al balcó s'hi obre una triple porta aixoplugada per arcs de mig punt, íntegrament de maó i amb les portes metàl·liques, que ceguen els arcs amb uns panells gofrats amb motius vegetals. Un panell deprimit a banda i banda flanqueja el conjunt, com també ho fa a l'última planta, emmarcada per dos cornises de color teula, entre els quals s'obren set finestres rectangulars amb set arcs rebaixats, amb salmers de pedra. Finalment, al capdamunt de l'edifici s'endevina un terrat, precedit per mènsules de pedra i maó, que semblen contrarestar els merlets que s'aixequen tot concordant amb cadascuna

CINEMA VIÑES 042.EA

d'elles.

Ús actual Fundació "La Caixa"

Ús original/altres Cinema

Façanes/Coberta Bo

Entorn/Jardí Bo

Estructura/Interior Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Edifici de notable qualitat compositiva, tipologia singular i certa monumentalitat, el seu valor patrimonial rau a més en el fet de ser exponent dels trets estilístics dels seus llenguatges formals i testimoni insigne de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Els elements a protegir son les dues façanes que han de mantenir la morfologia i cromatisme i la sala dedicada a cinema com testimoni de la seva funcionalitat original.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Les intervencions a les façanes o cobertes hauran d'estar adreçades a la conservació de la seva tipologia

Entorn/Jardí .

Estructura/interior Les intervencions a l'interior es faran conservant en lo possible la estructura original de l'edifici. Les adequacions per altres usos faran compatible la diferenciació dels espais que corresponen a l'estructura original

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment cultural.

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Aquest edifici va ser construït l'any 1920 per l'arquitecte Francesc de Paula Morera Gatell essent uns dels primers cinemes de Lleida. Va ser projectar amb una barreja d'estils, entre modernista i noucentista. L'Obra Social "la Caixa" el va adquirir i el va reformar l'any 1985 per convertir-lo en la seva seu a la ciutat. Actualment, després de dues reformes dutes a terme els anys 1997 i 2004, respectivament, disposa d'una sala d'exposicions, un vestíbul, un auditori de 226 places i dues sales d'actes de 50 places cadascuna. La cronologia dels cinemes de la nostra ciutat ens explica que Lleida ha tingut 33 cinemes. El primer va ser el Gran Cinematógrafo (1901); altres el varen seguir entre els quals hi trobem el Botiserroph (1905), Cinematógrafo Diorama (1906), La Estrella (1906), el Moderno (1909) o el Teatro Viñes/Vinyes inaugurat l'any 1920.

El cine Vinyes o Viñes deu el seu nom al pianista Ricard Viñes i Roda (Lérida 1875 – Barcelona 1943). Ha estat un dels primers cines de la ciutat de Lleida a principis del segle XX i era conegut com "tacita de plata". En aquella època, l'arribada de la nova sensació del cinema va ser una autèntica revolució cultural comparable a la actual Internet, convertint-se l'avinguda Blondel en el centre de la vida social de l'època.

CINEMA VIÑES

042.EA

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Timoneda, Josep. “Antic Cinema Vinyes” . El Modernisme. Edificis modernistes a Lleida. Publicat el 14 d’abril de 2014.

“Història dels cinemes lleidatans”. Publicat el 2 de Juliol 2009

Actuacions finca

L’actual edifici es va bastir en el bell mig de la ciutat de Lleida a principis del segle XX. A finals del segle passat va ser adquirit per la Caixa i reformat i actualment és un centre cultural de Lleida i disposa d’una sala d’exposicions, dos auditoris, i a l’antiga sala de cinema es realitzen festivals cinematogràfics.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

COL·LEGI MARISTES

043.EA

Altres denominacions COL·LEGI MARISTES MONTSERRAT / COL·LEGI MONTSERRAT

LOCALITZACIÓ

Indret / barri Eixample

Codi INE 120 4590

Adreça/es Avinguda de Madrid, 36
Carrer República Paraguay, 8

Coordenades UTM x = 301.719
y = 4.609.269

Identificació al plànol 043.EA

Grafisme categoria

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1894906CG0019D	11.106m²	15.240m²	PB+4P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida

Classificació SU (Sòl Urbà)

Qualificació EC Equipament Comunitari

Proteccions Hidràuliques
Aeronàutiques
Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Element d'interès històric, artístic i arquitectònic

Classificació Edificis

Categoria BCIL

Nº reg/cat. 8427-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic

Classificació Edificis

Categoria BCIL

Nº reg/cat. 043.EA

Nivell prot. Nivell 3. Parcial

COL·LEGI MARISTES

043.EA

Altres prot. HA-0305 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0305 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Col·legi

Estil i Època Eclecticisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Primer edifici construït l'any 1906 i posterior ampliació l'any 1921

Autor/promotor Joaquim Porqueres. Arquitecte (1921)

Parcel.la Accés sense dificultats. El col·legi és especialment visible des del pati, obert a l'avinguda de Madrid, tot i que l'entrada principal es troba a l'avinguda de Catalunya, a l'alçada de l'extrem occidental de l'avinguda de Blondel

Context El Col·legi des Maristes està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des de l'avinguda Catalunya. L'edifici està situat a la banda nord del pati, el qual obre a l'avinguda de Madrid. Per la banda nord, el conjunt obre façana al carrer de Ramon Soldevila.

Elements L'edifici antic, que allotja part de les estances de l'actual col·legi, és una construcció aïllada a l'extrem nord del pati del centre, format per tres cossos clarament identificables, amb la façana orientada al sud, aixecats en una finca adquirida pels Germans Maristes en 1901 i que ha viscut successives ampliacions, reformes i afectacions urbanístiques al llarg dels anys.

El cos de llevant -el més antic, inicialment destinat a internat- fou bastit en 1906 sobre una antiga hostatgeria i s'hi accedia per una petita entrada a l'avinguda Catalunya, tot travessant un passadís cobert. Aquest edifici consta de tres plantes habilitades com a aules, i exteriorment és arrebossat i perforat rítmicament per senzilles finestres, d'arc rebaixat a la planta baixa i rectangulars a les plantes superiors.

Especialment remarcable és l'edifici constituït a la banda de ponent i la torreta central, projectat per Joaquim Porqueras en 1921. Aquests dos cossos, aixecats amb voluntat de crear simetria respecte el primer edifici, presenta una planta baixa aplacada en pedra i tres pisos de maó vist, remarcats per la successió de cornises i línies traçades pels ampits de les finestres. La façana està coronada per una senzilla cornisa recolzada sobre cartel·les on arrenca la coberta i dona lloc a l'espai de les golfes. Les obertures, en grups de tres, aporten ritme a la façana, i són d'arc rebaixat a totes les plantes per bé que a l'última són geminades.

El cos central o torreta entre els dos cossos, s'aixeca sobre una doble escalinata de pedra, té quatre plantes i és capçada per una testera graonada a dues aigües, rematada per un templet. Amb una caixa d'escala al centre, és un cos d'entrada i distribuïdor entre els dos edificis, per bé que també allotja sales. A la planta baixa i primer pis, les finestres contacten formalment amb les de l'edifici oest; mentre que les dues plantes superiors presenten obertures lanceolades resseguides per un fris, les quals contacten amb les obertures obertes a la coronació de la composició, resseguides també per un fris d'arquets. Cal destacar el templet -reconstruït a les darreries del segle XX, després d'haver estat enderrocat l'original- que corona el conjunt, aixecat sobre columnes aparellades i amb una gran cornisa motllurada, rematat per un cupulí.

Ús actual Col·legis Maristes Montserrat

Ús original/altres Col·legi Maristes / Internat

Estat conservació Regular; Façana anterior en bon estat, Façana posterior degradada

Façanes/Coberta Bo

Entorn/Jardí Bo

Estructura/Interior Bo

COL·LEGI MARISTES

043.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Representa la seu d'una institució que ha estat cabdal a la història de la Ciutat de Lleida, tant a nivell social com a nivell educatiu.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Mostra representativa de l'arquitectura ecleticista (modernisme neogotic)
- [x] Valor sociocultural i etnològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes de les dos edificacions amb especial atenció a la fàbrica de maó i estructura interna característica. Conservació de les fusteries de la façana posterior i altres elements de tancament com les reixes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: No es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Es conservaran la morfologia i textura de les façanes de fàbrica de maó. Tanmateix les cobertes i elements singulars com els ràfecs de la teulada. Les façanes arrebossades mantindran un cromatisme neutre sense destacar de l'altre. Es tendirà a recuperar la textura i color dels tancaments de les finestres
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: Es conservarà en lo possible la estructura original. Les adequacions necessàries respectaran els trets bàsics de la construcció en la mesura del possible.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Els Germans Maristes s'establiren a Lleida el 1896. Adquiriren la finca l'any 1901 i construïren el primer edifici l'any 1906, destinat a internat. Als anys 20 s'afegeix el cos central i l'ala oest del conjunt de l'edifici antic. Durant els últims anys s'han acondiciat els espais lliures i s'han construït nous cossos per poder donar resposta al seu funcionament com a col·legi.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Arquitectònic. Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Edifici original construït l'any 1906 i als anys 20 s'amplia amb el cos central i l'ala de ponent. Durant els últims anys s'han acondiciat els espais lliures i s'han construït nous cossos per poder donar resposta al seu funcionament com a col·legi.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

COL·LEGI MARISTES

043.EA

Ortofotomapa

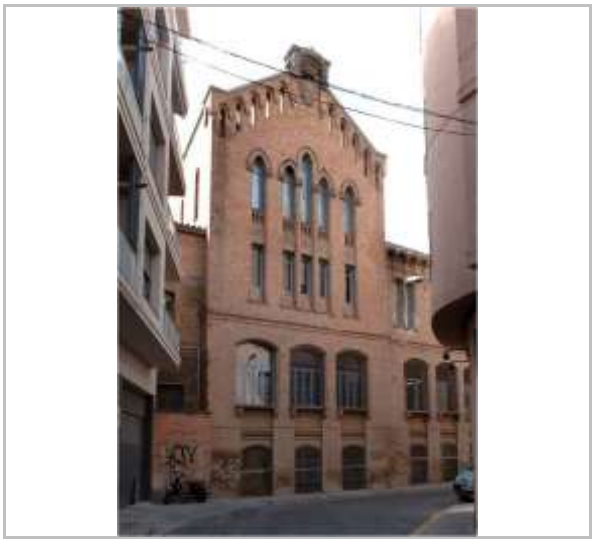

Vista de conjunt

Vista de conjunt

PAVELLÓ MUNICIPAL JUANJO GARRA

044.EA

Altres denominacions PAVELLÓ MUNICIPAL OLÍMPICS DE LLEIDA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri Balàfia

Codi INE 120 3815

Adreça/es Carrer de Jordi Solé Tura, 4

Coordenades UTM x = 302.302
y = 4.612.055

Identificació al plànol 044.EA

Grafisme categoria

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2420612CG0122A	2.653m²	4.161m²	PB+1P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida

Classificació SND (urbanitzable no delimitat)

Qualificació SUR 19 (P19aEC/EE)

Proteccions Aeronàutiques
Visuals

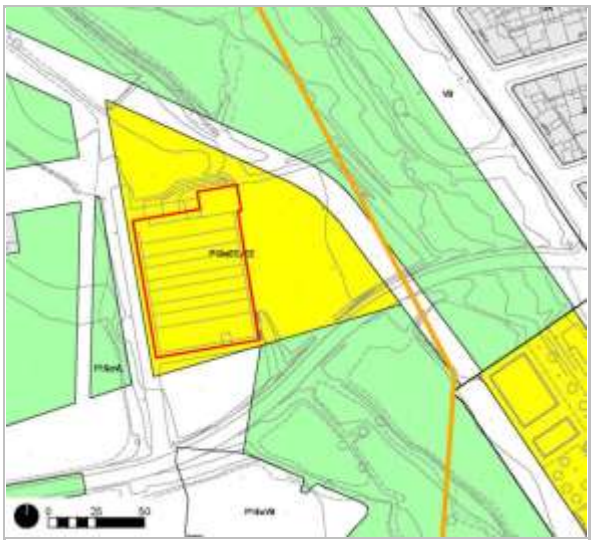

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic

Classificació Edificis

Categoria BPU

Nº reg/cat. 044.EA

Nivell prot. Nivell 5. Documental

PAVELLÓ MUNICIPAL JUANJO GARRA

044.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Estil i Època	Contemporani; Època contemporània. Segle XXI
Cronologia	Obra acabada a final d'obra l'any 2010. Inaugurat l'any 2011
Autor/promotor	Julio Mejón Artigas. Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. Edifici en tester amb façana principal oberta al carrer de Jordi Solé Tura
Context	Edifici situat entre els barris del Secà de Sant Pere i Balàfia amb accés des del carrer de Jordi Solé Tura
Elements	L'edifici és un pavelló esportiu d'unes mesures, aproximadament, en planta de 45 × 61 metres, que dóna servei a les necessitats d'una zona de la ciutat integrada pels barris de Balàfia i secà Sant Pere, sent un espai contenidor i flexible, que pugui donar cabuda a diferents activitats.

Per aquesta raó, el programa desenvolupa una pista poliesportiva, un rocòdrom, unes grades fixes i altres mòbils segons les necessitats.

L'edifici també vol dialogar amb l'orientació, la pista s'orienta Nord-Sud, vol ser un espai molt il·luminat, és per això que es col·loca, un fals sostre de lamel·les de fusta, que permet deixar passar la llum, però no els rajos solars.

Estructura construïda en una parcel·la de 7.340 m2, a prop de les piscines municipals del Secà. Aquesta actuació va formar part de l'expansió de Balàfia Nord. El pavelló té un superfície construïda de 4.065,16 m2: planta soterrani (2.387,36 m2), planta baixa (1.084,40 m2) i primera planta (593,40 m2). En l'edifici es distingeixen diferents nivells: a la planta soterrani se situen els vestidors a peu de la pista poliesportiva, els serveis auxiliars (àrbitres, infermeria, etc.) i una zona d'instal·lacions a la qual s'accedeix des d'una rampa lateral per a vehicles. A la planta baixa, hi ha l'entrada principal en cantonada, la pista amb una graderia fixa amb capacitat per a 328 espectadors asseguts i se n'afegirà pròximament una altra de mòbil per a 245 espectadors asseguts. La pista és convertible per mitjà de cortines divisòries en triple pista per a ús escolar en funció de les necessitats. Al fons es troba el mirador al rocòdrom, de 15,85 metres d'amplada, 7 metres de fons x 15 metres d'alçada. Al seu costat hi haurà el bar, situant-se els serveis i escales als dos costats d'aquest anell. A la planta primera, se situa la zona de gimnàs, que dóna a la ciutat, i l'accés a la grada mòbil. També, s'ha habilitat una zona d'aparcament per a una setantena de vehicles a l'esplanada de davant del pavelló.

L'edifici es pot explicar a través de tres mirades: una llunyana (en relació amb la ciutat), una altra més propera (relació amb la plaça i el futur parc) i finalment, l'espai interior en si.

La primera, ens parla d'un edifici (equipament) que vol relacionar-se amb l'entorn com una fita, la seva mida és important semblant a aquelles naus industrials dels nostres polígons, però diferenciats d'aquests per la utilització de materials més nobles, com: el formigó tintat i encofrat amb tauletes de fusta, el vidre transparent i l'àcid color blanc i la coberta engrapada d'acer galvanitzat.

L'edifici dóna una imatge dentada al barri de Balàfia i explota la seva cinquena façana, la seva coberta, com a imatge més representativa des del barri del Secà de Sant Pere; és per això, la utilització de dos colors en el seu acabat: el negre i galvanitzat.

L'edifici té la voluntat d'integrar-se en l'escala de la ciutat, per a això utilitza dos recursos; el primer, enfonsar la pista i vestidors, amb el que es disminueix el volum exterior i; el segon, retardar el rocòdrom a la punta, el més lluny possible de les edificacions futures i el més proper a la cota més alta, des d'on es disminuirà la seva mida i impacte.

La segona mirada ens parla d'un edifici que vol transparentar el seu contingut, ressaltar el seu buit, com la seva característica més important, així des de qualsevol lloc es relaciona l'interior amb l'exterior, actuant de nit, com un llum, marcant un punt de referència en lloc.

PAVELLÓ MUNICIPAL JUANJO GARRA 044.EA

L'última mirada, és aquella des de l'interior, vam entrar a l'edifici per la cantonada, a peu pla, considerem aquest com el lloc ideal i visualitzem des de aquí la diagonal, el corner del camp, la pista apareix enfonsada, dues grades: una fixa i una altra mòbil, lligaran en forma d'escala dels dos nivells en què ens situem; d'aquesta manera, l'espectador quan surti d'aquestes, pot fer-ho de forma directa pel revers d'aquestes.

La grada mòbil, al recollir-, deixa davant un espai polivalent com si es tractés d'un passeig i dirigint el recorregut cap al rocòdrom. El seu espai es pot albirar des dels miradors dels diferents nivells, il·luminant-se amb una llum rasant que posa de rellevància seus 15 metres d'altura.

La planta superior, per mitjà de l'anell perimetral, ens permet relacionar-nos amb el futur parc i la ciutat. El gimnàs- aules es tracten interiorment com un mirador cap al pavelló, la seva situació al sud gaudeix de les millors vistes de la Seu Vella.

Els vestidors es situen al soterrani, però això no serà un inconvenient per acostar la llum a aquests per mitjà d'uns lluernaris

Ús actual Pavelló municipal

Ús original/altres Pavelló municipal

Façanes/Coberta La façana i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici, presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Edifici de tipologia singular, el seu interès com a bé catalogable rau a més en el fet de ser testimoni de l'activitat esportiva i social a les darreries del segle XX i principis del segle XXI. Aquest edifici és un exemple de les diferents posicions arquitectòniques sorgides arreu a partir de l'evolució del llenguatge modern.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

Façanes/Coberta .

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica El pavelló municipal de 4.000 m2. va ser inaugurat el març de l'any 2011 i li varen posar el nom de Pavelló Municipal Olímpics Lleida per retre homenatge als grans esportistes de Lleida. Lleida ha tingut diversos esportistes olímpics que, segons declaracions de la Paeria, mereixien que se'ls dediqués un espai com aquest.

L'any 2013, Lleida va canviar el nom de la instal·lació, posant-li el nom de l'alpinista Juanjo Garra, el qual morí el mes de maig de 2013 al Dhaulagiri (Nepal). Així ho varen

PAVELLÓ MUNICIPAL JUANJO GARRA

044.EA

acordar la Paeria, el Centre Excursionista de Lleida i les Associacions de Veïns dels dos barris per homenatjar el muntanyenc lleidatà, L'alpinista lleidatà Juanjo Garra va morir a l'Himàlaia, a més de 7.500 metres d'altitud, després de passar quatre nits a la intempèrie, a causa de la ruptura d'un turmell. A més, la Paeria també va retre un petit homenatge al xerpa de Garra posant el seu nom, Keshap Gurung, a la plaça del pavelló, així com al rocòdrom situat al seu interior. La decisió va ser acordada per la Paeria, el Centre Excursionista de Lleida i les associacions de veïns dels barris de Balàfia i el Secà de Sant Pere.

Bibliografia

LLEIDA MARXA. La Paeria Ajuntament de Lleida. 20 març 2011.

LLEIDA MARXA. La Paeria Ajuntament de Lleida. setembre 2013. Mejón Arquitectura. Pabellón Polideportivo “Juan Garra”.

Actuacions finca

Construcció bastida l’any 2010, conserva bàsicament la seva estructura i distribució original.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt
MJM

Vista de conjunt

Vista de conjunt

PAVELLÓ MUNICIPAL JUANJO GARRA

044.EA

MJM

Vista de conjunt
MJM

MJM

Vista interior
MJM

Vista interior
MJM

Vista interior
MJM

Lleida

Ajuntament de Lleida

EDIFICI D'HABITATGES AV. CATALUNYA, 22

045.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Eixample	*Codi INE*	120 1330
Adreça/es	Avinguda de Catalunya, 22		
Coordenades UTM	x = 301.691 y = 4.609.454	*Identificació al plànol*	045.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1796605CG0019F	177m²	745m²	PB+4P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	045.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI D'HABITATGES AV. CATALUNYA, 22

045.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatge i comerç a Planta Baixa
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït a principis segle XX
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es localitza al flanc nord-occidental de l'avinguda de Catalunya, a les immediacions de la seva intersecció amb la rambla d'Aragó
Context	Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 22 de l'avinguda Catalunya, a l'encreuament amb la Rambla d'Aragó i el carrer de Lluís Companys. L'edifici dona també al carrer d'Isabel II.
Elements	Edifici entre mitgeres bastit en el primer terç del segle XX, es localitza al flanc nord de l'extrem occidental de l'avinguda de Catalunya, via a la qual s'obre la façana principal. L'immoble, de tres plantes d'alçada coronades per un terrat i aixecades sobre uns baixos de doble alçada, presenta elements decoratius de caire modernista –continguts- i la successió de materials emprats en la construcció permet distingir dos volums, que concorden amb els usos diferenciats de l'edifici. D'aquesta manera s'identifiquen els baixos -ocupats per locals comercials-, bastits en pedra en els quals destaca la porta d'entrada als habitatges, tancada amb fusteria de fusta i elements de forja i l'ample obertura del local comercial, dividida en dues parts per una columneta de pedra qual capitell es convertirà en la mènsula de la tribuna superior. Entre les dos obertures i en els extrems del parament apareix un pilar de pedra que emmarca la composició amb un medalló esculturat a la part superior. Sobre els baixos s'eleva el volum d'habitatges, d'obra arrebossada i pintada de rosat, el qual presenta una clara composició a nivell vertical definida per la distribució de les obertures i pel ritme que generen a nivell de façana els tres pilars que defineixen les obertures dels baixos. Així doncs, el cos d'habitatges es divideix en dos volums: un de més estret, corresponent a l'eix de composició definit per la porta d'entrada, on s'obre una finestra a cada planta, amb balcó de forja no sobresortit; i un segon volum, que ocupa la major part de l'ample de la façana, definit per la tribuna de dues plantes oberta a l'eix de simetria qual traça la columneta situada al centre de l'obertura del local. La tribuna, de planta semi octogonal, presenta finestres verticals i allargassades a cada cara, i a la última planta és coronada per un balcó amb barana de forja. Als brancals de cada obertura s'aprecien decoracions en forma de tres osques horitzontals, i motius vegetals que ornamenten les llindes i el parament a nivell de cada forjat. A partir del forjat de la segona planta, les pilastres que emmarquen els dos volums presenten decoracions en forma d'osques i motius vegetals, i el capitell és enriquit amb medallons llisos entre garlandes. Damunt seu s'evidencia la presència d'unes golfes, amb els òculs custodiats per garlandes i aixoplugats per una prominent cornisa, que assenyala la divisió de la façana en dos volums verticals mitjançant una interrupció del seu traçat a l'alçada de cada pilastra. Finalment, el conjunt és coronat per la barana del terrat, sòbria i sense elements remarcables.
Ús actual	Habitatge i Comerç a planta baixa
Ús original/altres	Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un estat de conservació millorable
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

EDIFICI D'HABITATGES AV. CATALUNYA, 22 — 045.EA

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració modernista, una part molt important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser testimoni de l'antiga modalitat que adoptava l'activitat residencial en aquest indret de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Reforma, millora, remodelació o rehabilitació
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	Mantenir tots el elements que configuren la façana principal tant la seva estructura i distribució com el cromatisme original (cas que es pugui esbrinar). La façana posterior, que recolza sobre la muralla medieval (BCIN), cal que mantingui la seva neutralitat per tal de ressaltar-ne la importància.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	Aquest edifici es basteix fent servir el llenç de la muralla feudal de la ciutat, i apreciable al carrer Isabel II, mercès al rebaix del carrer; deixant fora de context el nivell d'utilització de les carboneres que ara es situen a una alçada inapropiada.
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."
Actuacions finca	Edifici d'habitatges construït a principis del segle XX.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
005.18 CA	**- EA**	**- BARP**	**- BSE**	**- BN**	**- BAMP**

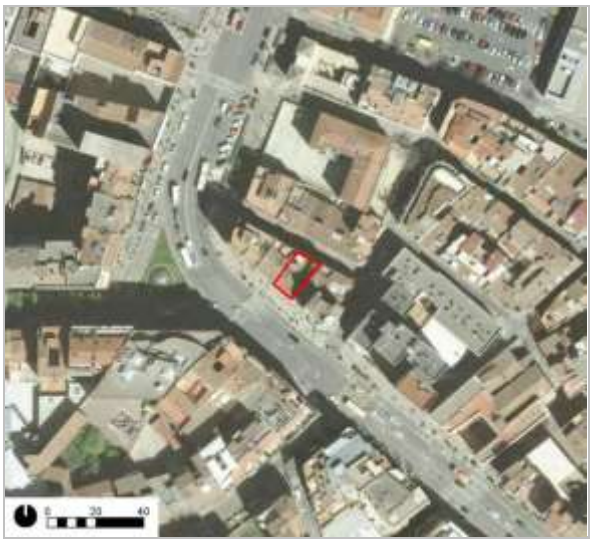

Ortofotomapa

Detall de la façana

EDIFICI D'HABITATGES AV. CATALUNYA, 22

045.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA MAGÍ LLORENS

046.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4840
Adreça/es	Carrer Major, 74		
Coordenades UTM	x = 302.062 y = 4.609.569	*Identificació al plànol*	046.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi
Entorn prot. altres
Contorn urbanístic

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2197406CG0029G	830m²	5.042m²	PB+5P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8468-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1004 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	046.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA MAGÍ LLORENS

046.EA

HA-1004 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Construït en la primera dècada del segle (1898-1907).

Autor/promotor Francisco Lamolla Morante. Arquitecte / Magí Llorens Dragó. Promotor.

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici articula la cantonada entre el carrer Major i el carrer Cavallers

Context Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 74 del carrer Major, a l'encreuament amb el carrer de Cavallers.

Elements Entre mitgeres, vertebra la cruïlla de dos carrers d'especial importància: el carrer Major i el carrer de Cavallers. La construcció, de quatre plantes d'habitatges sobre uns baixos ocupats per locals comercials, combina la pedra, la forja, l'obra arrebossada i l'esgrafiat en tons crema i verdosos, i és practicable per ambdues façanes. Actualment l'edifici es troba en bon estat arran de la gran operació de recuperació i restauració que s'executà a finals dels anys 90.

Els baixos són conformats per una sèrie d'obertures entre pilastres d'obra arrebossada i capitells plans amb motius vegetals i volutes; mentre que el cos d'habitatges està emmarcat pels balcons correguts de forja i amb llosana de rajola valenciana de la primera i quarta planta, als quals s'obren diverses portes balconeres amb marcs, capitells i llindes profusament decorats amb un programa d'elements vegetals que marca la decoració i la configuració d'obertures de la resta de plantes, per bé que no la dels balcons. Aquesta l'assenyala el lleuger retranqueig de la façana observable a nivell vertical, el qual genera cinc cossos diferents que acullen -simètricament i a partir del centre, situat damunt l'entrada a l'habitatge- dues, tres i una obertura, solucionades de manera diversa a nivell de balcons. La façana és coronada per un conjunt de petites obertures i mènsules ornamentades amb elements vegetals alternades, les quals permeten intuir l'existència d'unes golfes que donen pas al ràfec volat i la teulada. Altres elements a destacar a nivell de façana són els dos frisos esgrafiats amb motius vegetals estilitzats que emmarquen les dues plantes centrals i el tractament diferenciat de l'arrebossat del mur de les tres plantes superiors -a imitació de l'aparell isòdom sense separacions- respecte al de la primera -en forma de filades separades per profundes osques-. Tanmateix, la veritable protagonista de la façana és la solució emprada per articular la cantonada, la qual allotjava una entrada a l'edifici. Sobre un arc de mig punt peraltat, amb la clau i els salmers profusament decorats amb motius vegetals, i amb el monograma m I -Magí Llorens- inscrit al salmer esquerre i amb un monograma illegible al dret, s'aixeca una tribuna imponent, de perfil corb i tres plantes d'alçada, amb tancaments de fusta, forja i vidre acolorit, coronada al seu torn pel balcó corregut de la quarta planta, que recorre tota la façana.

L'entrada als habitatges es troba al carrer Major, en forma de gran porta de fusta que s'obre a un vestíbul enllosat en marbre, on s'hi aixequen fines columnes de fosa i motllures de guix, a més de l'arrambador de rajola valenciana, que emmarca l'espai i dóna pas a unes pintures murals amb elements vegetals i escenes bucòliques pròpies de l'estètica modernista. De tota manera, la disposició actual i l'agençament d'aquest àmbit no és l'original, sinó que és fruit de la referida intervenció de finals del segle passat. Alguns interiors conserven els originals enteixinats al sostre i pintures murals modernistes.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació

CASA MAGÍ LLORENS

046.EA

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Exemple d'habitatge d'aquesta banda de ciutat a inicis del segle XX
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes i elements que forment part de les mateixes com baranes, vitralls, etc a més dels elements comuns interns com la portada principal, el vestíbul i la escala principal.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: No es permet la modificació; Finca modificada en la distribució interior en 1998.

- Façanes/Coberta: Manteniment complet de la façana i tots els elements originals que la conformen
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: Es conservarà la morfologia dels espais comuns, escala i vestíbul així com les fusteries, la porta principal, finestres etc.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'edifici va ser encarregat pel banquer Magí Llorens i Dragó a l'arquitecte Francisco Lamolla Morante (Lleida, 1869- Osca 1928) a principis del segle XX. El període de construcció va dilatar-se des de l'any 1898 fins l'any 1907. El promotor s'hi va traslladar a viure i posteriorment també hi va viure, entre altres, el poeta Magí Morera i Galicia (Lleida, 1853 - 1927).

L'industrial Enric Serecigni i Tabener inaugurava en aquesta casa el Porfoliograph l'any 1918 que fou de les primeres sales de projecció de cinema.
Posteriorment s'han realitzat reformes interiors. L'any 1998, l'edifici va ser comprat per l'empresa Construccions Ribó per tal de reconvertir-la en un edifici d'habitatges. L'estat de conservació que presentava en aquell moment era força dolent

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

MORA VERGÉS, Antonio. "Casa Magí Llorens Dragó".

Actuacions finca Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1907. A finals del segle XX l'edifici va estar sotmès a una important rehabilitació.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASA MAGÍ LLORENS

046.EA

Ortofotomapa

Detall de la façana

ESCOLA ANTIGA CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT

047.EA

Altres denominacions SERVEIS TERRITORIALS DE CULTURA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 340
Adreça/es	Rambla d'Aragó, 8		
Coordenades UTM	x = 301.708 y = 4.609.538	*Identificació al plànol*	047.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1897202CG0019F	608m²	1.268m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8423-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0301 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	047.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ESCOLA ANTIGA CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT

047.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0301 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Serveis Territorials de Cultura
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït l'any 1905. Rehabilitat l'any 1993 per acollir nou ús
Autor/promotor	Francisco Lamolla Morante. Arquitecte (1905) / Jaume Fresquet. Arquitecte (1993).
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba emmarcat pels carrers del Governador Montcada i de Ballester, amb la façana oberta a la rambla d'Aragó.
Context	Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 10 de la Rambla d'Aragó.
Elements	Edifici de planta rectangular, simètric i en tester, amb façana principal a la Rambla d'Aragó precedida d'una zona enjardinada i façanes laterals al carrer de Ballester i al carrer de Governador Montcada. L'immoble, de gran simetria a nivell de façana, combina la pedra aplacada i picada, el maó, l'obra arrebossada, la forja i els detalls esculturats en pedra -especialment els guardapols- elaborats d'acord a una proposta de caire historicista basada en elements d'herència medieval. L'edifici de planta baixa i planta primera amb coberta de teula ceràmica, s'eleva sobre un basament o sòcol i s'ordena al voltant d'un pati amb lluerna. Les ales laterals són coronades per un terrat protegit amb barana de forja, i foren uniformement finestres reixades a la planta baixa i portes balconeres convencionals alternades amb balcons no sobresortits al primer pis. Cal destacar la brancalada de les obertures, tant els de maó vist com els que presenten guardapols de pedra, com també l'ús de ornaments de maó i ceràmica vidriada, que aporten unitat al conjunt. La façana principal a la Rambla d'Aragó presenta un tractament diferenciat i de major alçada, on s'identifiquen tres volums, definits pel cos d'entrada i dues torres -de planta baixa i dues plantes pis, cantoneres de maó i teulat a quatre aigües- que el flanquegen. A les torres, l'esquema d'obertures concorda amb el de la resta de l'edifici, però cal destacar que les portes balconeres de la primera planta estan comunicades per un balcó corregut i coronades amb guardapols d'arc mixtilini; i que la segona planta es tradueix a l'exterior amb parelles de finestres d'arc rebaixat decorades amb esgrafiats similars als que decoren els panells enfonsats que es troben entre les finestres de la façana principal. Les torres són coronades per un ràfec volat e pedra motllurada recolzat sobre un conjunt de mènsules de pedra esculturades d'on arrenca la coberta de teula ceràmica. El cos d'entrada és precedit per un accés adaptat que comunica amb el portal. L'accés es produeix pel cos central, a través d'un portal d'arc rebaixat coronat amb motllura conopial i flanquejat per dues lloses o escuts amb la data de construcció esculpida. Al vèrtex de la motllura superior, una gran mènsula amb elements vegetals sustenta l'únic balcó sobresortit a planta primera, comunicat amb una porta balconera d'arc trevolat emmarcat per un motllurat acabat en arc d'esquena d'ase i amb decoracions esculturades als vèrtexs. Aquest balcó està flanquejat per dues balconeres idèntiques sense volada. Finalment, per sobre el coronament del parament, lleugerament retranquejat, s'aixequen un cos força discret, tancat amb envidrament, producte de la intervenció de 1993 per donar cabuda a tots els serveis en un mateix edifici.
Ús actual	Serveis Territorials de Cultura
Ús original/altres	Montepio / Escola Normal de Mestres

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació

ESCOLA ANTIGA CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT — 047.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Antiga seu del Montepío. Una de les institucions importants de la Lleida de començaments del segle XX
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Una mostra interessant del modernisme essent gairebé exent.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes, cobertes, elements decoratius a la façana, buits de finestres i portes. Destaca el lluernari al centre de la construcció. Especialment els remats decoratius de pedra, com també l'ús de ornaments de maó i ceràmica vidriada.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació; Edifici remodelat i modificat en la estructura interna bàsica per ésser transformat en seu dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat.

- Façanes/Coberta: Es conservara l'envolvent. També les façanes en la seva totalitat amb els elements decoratius tant en pedra com de maó i forja.
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: .

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'actual seu dels Serveis Territorials de Cultura es bastí l'any 1905 seguint un projecte de Francisco Lamolla Morante per tal d'acollir les oficines l'antic "Montepío", instal·lades en aquest edifici fins 1924, quan es traslladaren, i seguidament -l'any següent- l'immoble fou ocupat per l'Escola Normal de Mestres. Quan s'aixecà era un edifici aïllat, però actualment comparteix mitgera amb la clínica Montserrat i ha perdut els jardins de la façana principal, oberta a la rambla d'Aragó. Durant el segle XX s'hi realitzaren algunes obres, però les de major envergadura foren les projectades per Jaume Fresquet l'any 1993 per habilitar l'edifici al seu nou ús. L'edifici es construí sobre el solar deixat pel convent dels frares Caputxins, extingit al 1835.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1905. A finals del segle XX l'edifici va estar sotmès a una important rehabilitació.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

ESCOLA ANTIGA CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT

047.EA

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA MORERA

048.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 760
Adreça/es	Avinguda Blondel, 90-92		
Coordenades UTM	x = 301.895 y = 4.609.408	*Identificació al plànol*	048.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1996808CG0019F	259m²	-	PB+4PP	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8469-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1005 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	048.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

CASA MORERA

048.EA

HA-1005 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Construït en la primera dècada del segle XX (1911)

Autor/promotor Magí Morera. Promotor

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici està obert al flanc nord del terç occidental de l'avinguda de Blondel.

Context Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 92 de l'avinguda Blondel, ocupant una estreta parcel·la entre mitgeres.

Elements Edifici de planta rectangular, de baixa i quatre plantes pis amb coberta a dues vessants i carener paral·lel a la façana principal. La façana queda definida per la successió d'obertures situades a l'eix central del mur, vistosament decorades amb balcons de forja, aplicacions de ceràmica vidriada de decoració vegetal en tonalitats verdoses i estucs motllurats i pintats en color trencat i vermellós. Les formes d'aquestes motllures, plenament orgàniques però de gran creativitat, recorden a les d'una lira, de tal manera que popularment aquest edifici es conegut popularment com "la casa de la lira".

La planta baixa té poca alçada lliure tot i acollir locals comercials. Exteriorment ha estat completament transformada, i actualment no respecta la configuració general de la façana i en distorsiona la imatge, per bé que la pedra aplacada negra que la revesteix la fa passar desapercebuda. Sobre la planta baixa s'aixequen quatre plantes dedicades a habitatges, emmarcades per una prominent cornisa a la part superior i una tribuna a planta primera. La tribuna es recolza sobre mènsules estilitzades que emmarquen una cornisa de bitllets, definint la primera planta i ocupant gairebé la totalitat de l'amplada del parament. La tribuna té tres finestrals, definits entre pilars decorats amb conjunts de tres osques horitzontals a diverses alçades i l'obertura central presenta al centre de la llinda un medalló amb les inicials de Magí Morera. La tribuna és coronada per un ampli balcó de forja entre pilars de pedra que presenten decoracions vegetals estilitzades. Aquest balcó, l'únic sobresortit del pla de la façana de tot l'edifici, comunica amb l'habitatge del segon pis. La finestra del tercer pis és de llinda plana i la del quart pis acabada amb arc rebaixat. Totes elles amb barana de protecció construïda amb forja i emmarcades amb motllures ondulants de disseny original tipus fantasia. L'edifici és coronat per un potent voladís sostingut per quatre mènsules disposades de manera equidistant al capdamunt de la façana. Sobre aquest s'aixeca, a eix amb la resta de composició de la façana, un coronament en forma de frontó lobulat o acroteri que amaga l'arrencada de coberta.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Residència del poeta Magí Morera
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Magnific exemple d'arquitectura modernista entre mitjeres.

CASA MORERA

048.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana i elements estructurals de caràcter comú (pla d'escales) a més d'elements decoratius com frisos, pintures murals, enrajolats ceràmics, elements de forja de balconades,

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservarà la façana amb les motllures que envolten les finestres i l'arrebossat amb esgrafiats dels tres darrers pisos. Les baranes de forja dels tres balcons i la morfologia dels tancaments de fusta. Es procurarà l'eliminació de l'aplacat de granit corresponent a la utilització dels baixos com a local comercial intentant recuperar l'aparença original

Entorn/Jardí .

Estructura/interior Qualsevol actuació a l'interior respectarà l'estructura original de l'immoble, i les adequacions per una millor funcionalitat es faran un cop ben documentades gràficament i fotogràficament totes les estances. Es procurarà la conservació dels elements decoratius interns (pintures, vitralls claraboies) i dels espais comuns que no s'hagin modificat.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La que fou residència del poeta Magí Morera i Galícia és un edifici entre mitgeres aixecat en una parcel·la força estreta amb façana a l'avinguda de Blondel, tradicionalment -i erròniament- atribuït a Francesc de P. Morera i Gatell arran de la seva adscripció al modernisme. Tanmateix, fou bastit al voltant de 1911, quan l'arquitecte Morera tot just projectava les seves primeres obres.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1911.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASA MORERA

048.EA

Ortofotomapa

CASA BERGÓS

049.EA

Altres denominacions CASA DEL CLOT DE LES MONGES

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4140
Adreça/es	Plaça de la Sal, 11		
Coordenades UTM	x = 302.426 y = 4.609.978	*Identificació al plànol*	049.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2501222CG0120B	101m²	-	PB+4PP	Privada

Localització

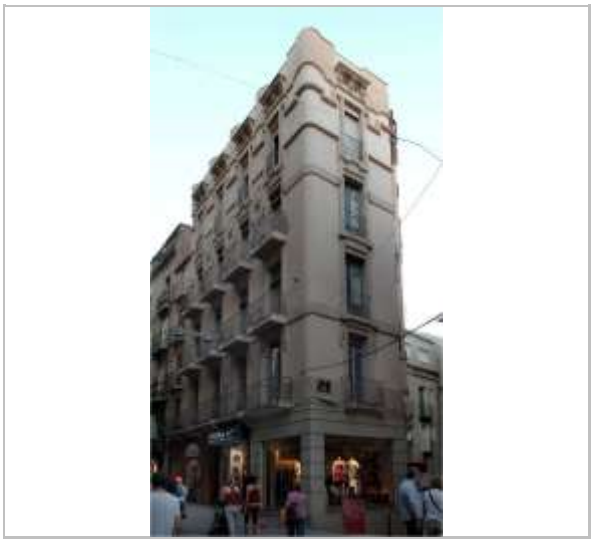

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8471-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1007 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	049.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

CASA BERGÓS

049.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1007 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatge i comerç a Planta Baixa
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït a principis segle XX (1908)
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte / Enriqueta Bergós. Promotora.
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba articulant la cantonada entre la plaça de la Sal i el carrer del Clot de les Monges
Context	Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 11 de la plaça de la Sal, a l'encreuament amb el carrer del Clot de les Monges.
Elements	Respon a un encàrrec d'Enriqueta Bergós a Francesc de Paula Morera i Gatell, llur projecte i llicència daten de 1908. Edifici entre mitgeres de faccions modernistes, fa cantonada en una de les vies amb més vitalitat de la ciutat, tot respectant-ne el traçat a nivell de façana. L'edifici, al qual s'accedeix per la façana a la plaça, és un bloc únic compacte de quatre plantes sobre uns baixos d'època medieval, que tendeix cap a la verticalitat sorgint de dos carrers estrets amb poca il·luminació natural. L'edifici està ordenat al voltant d'una escala interior que presenta les lloses ornamentades amb dibuixos i colors geomètrics i florals. L'edifici està bastit amb obra de fàbrica amb acabat pintat i presenta les obertures disposades simètricament en tota la façana que li imprimeixen un ritme contingut, només alterat entre el tercer i quart pis per una greca que acull tres anagrames amb tres barres encerclades. La planta baixa està aplacada en pedra i les obertures de les plantes superiors presenten un emmarcament de morter amb ornamentació vegetal i el parament presenta una franja del mateix material a nivell del forjat dels balcons de la planta primera i la planta segona. Diversos elements troncocònics plans que temps enrere sostenien uns boles de pedra artificial el coronen, tot concordant amb els entrants de la greca i combinant amb quatre elements sobresortints suportats per mènsules a l'alçada de cada línia d'obertures. Ara bé, són especialment remarcables els balcons de forja, sobresortits als tres primers pisos de la façana principal i mantinguts al nivell del mur a la resta. Aquests són xarxes de ferro bufades pel centre, tot formant una el·lipse reforçada amb elements curvilinis, entre els quals cal destacar-ne els remats florals de la balconada del primer pis.
Ús actual	Habitatge i Comerç a planta baixa
Ús original/altres	Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemple d'edificació modernista entre mitjeres.

CASA BERGÓS

049.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes amb tots els seus components especialment els esgrafiats i el treball de forja dels balcons. Construcció sobre un soterrani d'època medieval i moderna

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Les actuacions hauran de conservar tots els elements de la façana, especialment esgrafiats i el treball de forja dels balcons

Entorn/Jardí .

Estructura/interior Les intervencions en l'estructura interior respectaran els trets bàsics conservant els elements comunitaris com caixa d'escala i vestíbul.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'edifici va ser encarregat per Enriqueta Bergós a l'arquitecte Francesc de Paula Morera Gatell, el qual va presentar projecte i varen concedir la llicència d'obra l'any 1908.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Edifici d'habitatges construït a principis del segle XX. Els baixos han estat transformats i estintolats i amb la última restauració de la façana han desaparegut els remats d'esferes pètries que la coronaven.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
007.09 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASA BERGÓS

049.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

ACADÈMIA MARIANA

050.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 20
Adreça/es	Carrer de l'Acadèmia, 17		
Coordenades UTM	x = 301.614 y = 4.609.324	*Identificació al plànol*	050.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1795119CG0019F	1.905m²	4.215m²	PB+4P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8447-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0703 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	050.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

ACADÈMIA MARIANA

050.EA

HA-0703 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AR Arquitectura Religiosa
Subtipologia funcio.	Església
Estil i Època	Eclecticisme; Època contemporània. Segle XIX
Cronologia	Inaugurada l'any 1871, Tercer pis i sala d'actes construït l'any 1896 i tercer cos afegit l'any 1950
Autor/promotor	Pedro A. Pereña
Parcel.la	Accés sense dificultats. Oberta al flanc oriental del carrer de l'Acadèmia, prop de la seva intersecció amb el carrer de Ramon Soldevila i el carrer de la República del Paraguai.
Context	L'Acadèmia Mariana està situada en el bell mig de la ciutat, amb accés des del número 17 del carrer de l'Acadèmia.
Elements	Edifici entre mitgeres amb pati interior a la seva part posterior, queda inclòs a la trama d'eixample amb planta baixa i tres pisos, va ser bastit sobre uns fonaments medievals. Façanes amb eixos de simetria, balconada correguda al primer pis, rematat amb una cornisa, emfatitzant els escuts i l'espadanya central. L'edifici està construït amb murs de càrrega, estructura mixta de pilars de ferro, i coberta de teula àrab. L'Acadèmia Mariana va ser construïda l'any 1868 a l'actual carrer Acadèmia seguint el projecte de Pedro A. Pereña -executat per Ramon Serratosa-. Al voltant de l'any 1896 José A. Queralt projectà la primera ampliació, dirigida per Blas Lamolla i executada per Francisco Nadal y Hnos. quan es va construir el tercer pis i la sala d'actes. La segona i última ampliació la promogué el canonge Brugulat en 1915, i un nou edifici s'aixecà sobre unes terres adquirides per ell mateix a l'oest del primer bloc, a partir d'un projecte de José A. Queralt. Greument afectada per la guerra civil, les reconstruccions i restauracions se succeïren durant la immediata postguerra, els anys 60 i el període 2002-2006, de la mà –respectivament- de Manuel Moll Salord, l'equip format per Ángel Mejón Sudor i José García Vidal i, darrerament, per Juan Ignacio Soria Villalonga. L'edifici resultant de totes les intervencions és format per tres blocs de planta baixa i dos pisos, i una tanca de forja precedeix el cos central, endarrerit respecte als dos laterals. L'accés es produeix per la façana principal a través d'un portal d'arc de mig punt coronat per un balcó sobre mènsules, acompanyada pel mateix esquema als cossos laterals per bé que els arcs d'entrada són rebaixats i els balcons coronen les obertures de mig punt que perforen rítmicament tota la planta baixa, aplacada en pedra. A les plantes superiors del cos central, aquestes esdevenen rectangulars amb senzills marcs; mentre que als laterals, a la primera planta són de mig punt acompanyades per motllures en forma d'entaulament amb frontó circular sobre pilastres, i a la segona esdevenen rectangulars, per bé que el marc, d'arc rebaixat, les converteix en geminades. El dos cossos laterals del conjunt estan coronats per dos frontons similars als que configuren el guardapols o coronament de les finestres de la primera planta, mentre que al cos central, una potent cornisa sobre dóna pas a una espadanya amb frontó triangular aixecada a finals del segle XIX. A l'interior -ordenat al voltant d'un claustre amb tancaments de vidre- destaquen l'escala, l'oratori, el teatre -art déco, probablement el més antic de la ciutat- i el paranimf, important obra modernista bastida en 1896 per acollir els Jocs Florals. L'escala, amb barana de forja, condueix al segon pis i dóna accés a l'oratori neogòtic, empeltat de cert afaiçonament neorenaixentista. La capella, de planta rectangular, dividida en tres naus d'igual alçada cobertes amb volta d'aresta, suportada per quatre columnes amb capitells corintis, acull el cor damunt de l'entrada, i els murs laterals són dividits per pilastres barroquitzants mentre diverses obertures els perforen, tant a la part baixa com per sobre de la cornisa. Decorat amb frescos de Marquès i pintures de Jaume Morera, una rèplica de la Verge Blanca -original de Maximilià Sala- dins un retaule daurat neogòtic, acompanya el Sant Crist de l'altar, obra d'Antonio Guerra.
Ús actual	Església, edifici comunitari

ACADÈMIA MARIANA

050.EA

Ús original/altres Església

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn urbà consolidat més proper a l'església de l'Acadèmia Mariana presenta bon estat de conservació.

Estructura/Interior Bo

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

Aquest document proposa conservar majoritàriament la part original de l'edifici de l'Acadèmia Mariana bastit l'any 1868 i la seva primera ampliació executada l'any 1896 amb el Nivell 2 de protecció degut al valor històric, social i arquitectònic de l'edifici.

Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i arquitectòniques representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

Els valors d'aquest bé no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a seu d'una fundació que ha estat cabdal a la història de la Ciutat de Lleida. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia del lloc i la dels valors socials i ambientals que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques i socials.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor sociocultural i etnològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana en tres blocs, a l'interior un claustre, l'escala amb barana de forja, l'oratori amb voltes neogòtiques profusament decorades, el teatre art -déco i el paranimf modernista. La capella decorada amb frescos i pintures modernistes.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; L'edifici de l'acadèmia mariana va ser restaurat a començaments del segle XXI

Façanes/Coberta Cal conservar la façana al carrer Acadèmia i la morfologia de les cobertes.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior A l'interior es respectaran tots els elements sobresortints que caracteritzen aquesta edificació amb exemples pioners d'Art -déco a la ciutat. Claustre amb finestres, Oratori, Paranimf, teatre, escala, cor, etc. Es tindrà també especial cura en la conservació del material moble (retaule barroc i escultura de Sant crist)

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural.

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'Acadèmia Mariana va ser fundada l'any 1862 per iniciativa de Mossèn Josep Maria Escolà amb la finalitat d'honrar la Mare de Déu. L'any 2003 es van iniciar les obres de restauració i rehabilitació de l'edifici, inaugurades tres anys més tard amb ocasió dels actes en honor a la Verge Blanca. A l'entorn havia estat situat el primer convent mercedari

ACADÈMIA MARIANA

050.EA

de la ciutat al segle XIII.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI).

Actuacions finca

L’església, molt malmesa durant la Guerra Civil, va ser restaurada per Regiones Devastadas sota el projecte de Francisco Clavera Armenteros.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista Interior

Vista escala imperial

ACADÈMIA MARIANA

050.EA

Vista Interior

Vitralls interiors

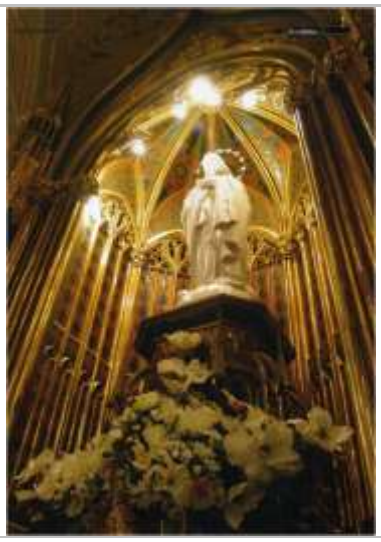

Vista Interior

El paraninf

Vista Interior

ACADÈMIA MARIANA

050.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA MELCIOR

051.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 6880
Adreça/es	Plaça Sant Francesc, 2		
Coordenades UTM	x = 302.246 y = 4.609.678	*Identificació al plànol*	051.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2399604CG0029G	344m²	-	PB+4PP	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8470-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1006 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	051.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

CASA MELCIOR

051.EA

HA-1006 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatge i comerç a Planta Baixa
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït en la primera dècada del segle XX (1910)
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte / Josep Melcior. Promotor.
Parcel.la	Accés sense dificultat. L'edifici articula la cantonada entre la plaça de Sant Francesc i l'avinguda de Blondel.
Context	Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 2 de la plaça de Sant Francesc i fa cantonada amb l'avinguda Blondel.
Elements	Edifici en cantonera, de planta baixa, planta entresòl i quatre plantes pis, te l'accés per la plaça de sant Francesc. L'immoble, en bon estat de conservació, participa de la definició de la plaça St. Francesc tot fent cantonada a l'avinguda de Blondel. La planta baixa deixa vista l'estructura de pilars de fosa, i la distribució s'ordena al voltant de l'escala. Consta d'una planta baixa semisoterrada a la part que dóna a la plaça, degut al desnivell amb l'avinguda Blondel, un entresòl i quatre pisos, tots amb balcons de forja volats a les obertures, disposades rítmicament a ambdues façanes. El tractament exterior de l'edifici varia en alçada. La planta baixa i planta entresòl està revestida amb llosa de pedra amb obertures simples sense ornamentació. A les tres plantes següents el parament està revestit per un encoixinat simulat, mostra cantonera i emmarcament ornamentat a les obertures aplacat en pedra. La última planta està revestida amb estucat pintat de color vermellós. La barana llisa de pedra del terrat corona l'edifici sols interrompuda, a l'alçada de cada eix de les obertures, per diversos nínxols quasi semicirculars remarcats per una motllura que, coronats per dues volutes i vasos de grans proporcions, actuen a mode de cornisa. L'element més destacable és la tribuna amb vidrieres de colors, situada al terç més proper a la cantonada de la façana de St. Francesc. Abasta la primera i segona planta, i per bé que frontalment quasi no hi ha diferències entre ambdós nivells, aquests s'evidencien als seus laterals, ja que a planta primera prenen la forma de dues finestres a cada costat; mentre que al pis superior apareix una sola finestra frontal que no ocupa tota l'amplada disponible i genera un petit balcó a cada lateral, acompanyat per un element ornamental escultural en pedra.
Ús actual	Habitatge i Comerç a planta baixa
Ús original/altres	Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Exemple d'habitatge modernista entre mitjeres.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

CASA MELCIOR — 051.EA

Elements l'Element més remarcable és la façana a dos carrers que inclou a més de la sanefa decorativa sota el ràfec de la teulada i sobre tot les tribunes tancades amb elements de forja així com les balconades.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: No es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: A la façana es conservarà la seva aparença i cromatisme, fent especial atenció als esgrafiats i els tancaments de forja i fusta de la porta principal.
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: A l'interior es conservaran a morfologia dels espais comuns com vestíbul i escala principal.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Edifici d'habitatges modernista entre mitgeres, respon a un encàrrec de Josep Melcior a Francesc de Paula Morera Gatell -llur nom apareix a la façana, per bé que en el projecte de 1909 hi figura Josep Pujol Brull potser per qüestions administratives-, finalitzat en 1910.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Les obres de construcció de l’edifici finalitzaren l’any 1910

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASA MELCIOR

051.EA

Vista interior

Vista de conjunt

Detall de la façana

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA XAMMAR

052.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 760
Adreça/es	Avinguda Blondel, 9		
Coordenades UTM	x = 302.043 y = 4.609.475	*Identificació al plànol*	052.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2196209CG0029E	264m²	-	PB+4PP	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8473-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1010 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	052.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació
Altres prot.	Es troba dins de l'entorn de protecció de la Catedral Nova (BCIN)

CASA XAMMAR

052.EA

HA-1010 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatge i comerç a Planta Baixa
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construïda en la segona dècada del segle XX
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte / Francesc Xammar. Promotor.
Parcel.la	Accés sense dificultats. La casa s'obre al flanc sud-est de l'avinguda de Blondel, pràcticament al davant de l'antic Casal de Joventut Republicana.
Context	L'antiga Casa Xammar està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 09 de l'avinguda de Blondel i façana posterior a l'avinguda de Madrid.
Elements	La porta d'entrada donava accés als carruatges. En principi només tenia dues plantes. Al 1950 s'afegiren els dos pisos de damunt i fa pocs anys, un bar ha alterat la planta baixa. Edifici de planta quadrangular de planta baixa i quatre plantes pis amb coberta inclinada de teula ceràmica i pati interior. Inscrita en un llenguatge modernista de caràcter sobri, la casa presentava en origen planta baixa i dues plantes pis i l'any 1954 segons projecte de l'arquitecte Marià Gomà s'afegiren dos pisos damunt i fa pocs anys, un bar ha alterat la imatge de la planta baixa a la façana que dona a l'avinguda de Madrid La façana principal està coronada per un ràfec volat motllurat i el parament combina l'obra arrebossada i pintada en colors clars amb la pedra buixardada i les motllures, que delimiten els dos cossos verticals que composen la façana de l'avinguda de Blondel. El volum occidental, més estret, l'emmarquen dues pilastres de pedra encoixinada sobre pedestals que recorren tota la façana principal, flanquejant les obertures que perforen aquesta part de mur, un balcó a les plantes inferiors i una finestra a les superiors. El cos oriental -més ample- el caracteritza la tribuna de la primera planta, dos balcons a planta segona amb accés a terrassa sobre la tribuna. Les plantes superiors obren a través de dues finestres a cada nivell, situades a eix amb les obertures inferiors, tot i que malauradament, els locals comercials de la planta baixa deformen part de la composició. Una cornisa motllurada recorda i separa la part superior de la part inferior original de la composició existent abans de l'ampliació. L'accés es produeix a través d'un portal d'arc de mig punt de pedra buixardada i tancament de forja, situada als peus del cos occidental. El portal queda flanquejat per dues pilastres vinculades verticalment a les pilastres que recorren la resta de la façana. El vestíbul de la finca, de tres trams assenyalats per pilastres de fust acanalat i capitells de volutes que sustenten arcs rebaixats, presenta l'escala, el paviment i l'arrambador de marbre, i sobre aquest es troben panells llisos de marc motllurat amb motius vegetals.
Ús actual	Habitatge i Comerç a planta baixa
Ús original/altres	Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

CASA XAMMAR

052.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana a carrer Blondel, tribuna, elements de forja de les balconades. A l'interior vestíbul d'entrada i escala principal. Façana a l'avinguda de Madrid.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: No es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Conservació de les façanes amb els seus elements ornamentals i morfologia de les cobertes. Es recomana l'eliminació dels cartells i les estructures adossades a la façana que impedeixen la seva visualització global i sobre tot oculten l'antic accés per carruatges.
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: Conservació del vestíbul i el primer tram d'escales revestit de marbre i amb panells llisos de marcs motllurats.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Promoguda per Francesc Xammar i projectada per Francesc de P. Morera Gatell, fou bastida al voltant de la segona dècada del segle XX, i s'aixeca entre mitgeres amb la façana principal a l'avinguda de Blondel i la posterior a l'avinguda de Madrid, inscrita en un llenguatge modernista de caràcter sobri. La porta d'entrada donava accés als carruatges. La porta d'accés original per la façana de l'avinguda de Madrid es va alterar per donar ús a una cafeteria, però en origen aquesta façana donava accés als carruatges fins un pati lateral que ocupava la major part de la llargada de la planta.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Lopez Martínez, Cecilia. 15 joyas arquitectónicas de Lleida. "La casa Xammar daba acceso a carruajes a pie de calle"

Actuacions finca Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren durant la segona dècada del segle XX

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASA XAMMAR

052.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

LA PAERIA

053.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 5680
Adreça/es	Plaça de la Paeria, 1		
Coordenades UTM	x = 302.270 y = 4.609.709	*Identificació al plànol*	053.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2399603CG0029G	586m²	-	Pb+4PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Monument històric
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	146-MH / R-I-51-4406 (RD 25/01/1980, BOE 20/03/1980)
Altres prot.	HA-0601 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIN
Nº reg/cat.	053.EA
Nivell prot.	Nivell 1. Integral
Altres prot.	146-MH / R-I-51-4406 (RD 25/01/1980, BOE 20/03/1980)

LA PAERIA

053.EA

HA-0601 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Palau

Època Feudal. Baixa Edat Mitjana (Segles XIII-XV)

Cronologia S. XIII amb restes romanes i andalusines

Parcel.la Accés sense dificultats. La Paeria és practicable tant per l'avinguda de Blondel com per la plaça de la Paeria, i les restes es troben al soterrani de l'edifici.

Context Edifici bastit en el bell mig de la ciutat amb accés des del número 10 de l'avinguda de Blondel.

Elements El palau dels Sanaüja fou bastit a inicis del s. XIII, i el 1383 els paers l'adquiriren i hi instal·laren el casal de la ciutat. Aixecat al centre de la ciutat, sobre estructures romanes i àrabs, i articulat al voltant d'un pati quadrat, presenta dues plantes amb soterrani i dues façanes: la nord -medieval i neomedieval-, i la sud -classicista de dues etapes-. La similitud amb el palau dels Marquesos de La Floresta (Tàrrega) és clara, tot i que l'estructura original s'ha vist força alterada: en 1486 el soterrani es convertí en presó, en 1599 s'amplià la sala de consells, en 1868 es bastí l'actual façana sud, projectada per Agàpit Lamarca, amb frontó i escut neoclàssics desapareguts -ampliada posteriorment amb dos pisos i columnata monumental-, i a principis del s. xx la façana nord adquirí l'aparença actual, segons un projecte de Ramon Argilés que implicà la demolició de cases veïnes i s'inaugurà el 14 d'abril de 1932.

Del s. XIII sols es conserven els arcs apuntats que, acompanyats per arcs de mig punt –posteriors-, sostenen respectivament les càrregues del pati -on en destaca el pou- i els sostres, inicialment de fusta. De les cinc finestres coronelles que decoren la façana, sota el ràfec de mènsules amb decoració antropomorfa, les tres centrals també són originals, i consisteixen en grups de tres arcs de mig punt amb un guardapols ricament treballat amb motius vegetals, similars als dels capitells -animalístics i vegetals-, creant un esquema que es repeteix a l'interior. Als anys 20 del S. XX la façana nord amenaçava ruïna, i en 1929 es desmuntà per a restaurar-la entre 1929 i 1931, d'acord al projecte de Ramon Argilés -també dissenyador dels mobles i de l'interiorisme de l'edifici-. Quatre finestres d'espitllera substituïren les obertures anteriors de la façana septentrional, simètriques a les del primer pis i flanquejades per una porta d'arc rebaixat a cada extrem de la façana; i l'accés principal -també amb un guardapols i custodiat per escuts policromats de la ciutat i del Casal de Barcelona- es va descentrar cap a la dreta. A més, s'afegí una galeria per sobre del ràfec del primer pis, seguint la configuració neomedieval del conjunt, i s'aixecà una torre de quatre pisos al lateral oest.

Per una altra banda, les successives excavacions realitzades als baixos han tret a la llum estructures i materials de diverses èpoques corresponents a diferents fases històriques, des de l'època romana a la andalusina i feudal. Del moment andalusí en destaquem una estructura esglaonada de grans dimensions associada a un paviment de característiques similars corresponent a l'antic port fluvial de la ciutat. No descartem, però que aquesta funcionalitat s'hagués iniciat amb una estructura similar ja a l'època romana.

Ús actual Palau Paeria

Ús original/altres Habitatge

Façanes/Coberta Les façanes i la coberta de l'edifici presenten bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'edifici presenta bon estat de conservació.

LA PAERIA

053.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

Edifici d'excel·lent qualitat compositiva, tipologia singular i gran monumentalitat, el seu valor patrimonial rau a més en el fet de ser exponent dels trets estilístics dels seus llenguatges formals i testimoni insigne de l'evolució històrica de Lleida, ultrapassant però l'estricta consideració local i esdevenint des d'ella un referent d'àmplia rellevància arreu.

Aquest document proposa conservar La Paeria amb el Nivell 1 de protecció degut al valor històric, arquitectònic i social de l'edifici. Aquest bé, degut a les seves característiques històriques i socials, representa un testimoniatge de primer ordre a conservar i transmetre íntegrament a les generacions futures, com a document històric de la col·lectivitat, amb el restabliment dels seus trets definitoris.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Restauració

Regulació: No es permet la modificació; Li seran d'aplicació els criteris d'intervenció en els monuments històrics establerts per als BCIN en la Llei del Patrimoni Cultural Català 9/93 (Llei 9/93: Títol 2on - Capítol 2on Secció 1ª - Article 35).

Façanes/Coberta: La intervenció sobre les façanes i coberta que configuren l'evolvent del volum del palau en mantindrà les característiques pròpies, i no es permetran alteracions o aportacions que malmetin la imatge i la lògica del conjunt.

Usos permesos: Tots aquells que va incloure la seva declaració o incoació com a BCIN, i segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

L'any 1961 l'Ajuntament de Lleida procedí a l'adequació del soterrani de la Paeria i inicià les excavacions amb l' Institut d'Estudis Ilerdencs. Es tractaren dels primers treballs arqueològics realitzats a la ciutat. L'any 1981, a l' aleshores l'Estudi General de Lleida, ara Universitat de Lleida, va reprendre les excavacions. L'última intervenció realitzada va ser l'any 1997 i va ser portada a terme per la Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament creada l'any 1992. Les restes arqueològiques documentades d'època romana apareixen sota l'actual plaça Paeria i en els soterranis de l'antic Palau dels Sanaüja i tenen una gran significació ja que se situen al sud-oest de l'àrea fins ara coneguda de la ciutat d'Ilerda. En època republicana la zona potser corresponia a un indret marginal de la ciutat, possiblement per la presència del riu i el fort pendent del turó en aquest indret. Durant el segle I aC es produí una constant aparició als estrats excavats de materials arrossegats des de la vessant i de les aportacions sedimentàries del riu. En època d'August es construeix un edifici de planta rectangular i que es perllonga per sota de la Plaça Paeria. La part conservada correspon a la fonamentació. Construïda amb grans blocs de sorrenca de 1,50 m de llarg per 50 cm d'ample. Aquesta construcció conserva fins a cinc filades assentades directament sobre el llit de graves de l'antic curs del riu. Per la tipologia dels paraments i l'excepcionalitat dels lloc escollit, podem suposar que no es tracta d'una construcció ordinària sinó d'un gran edifici construït probablement en relació al curs del riu, el mateix element que amb continus desbordaments n'hauria malmès l'estructura, impossibilitant pot ser, l'acabament del projecte. Sobre les antigues estructures i una important aportació fluvial produïda al segle IV dC, es torna a edificar mantenint-se almenys fins a mitjan del segle V dC.

Als treballs duts a terme per l'Estudi General es va identificar al costat de la façana de

LA PAERIA 053.EA

l'avinguda Blondel, una estructura graonada per la part enfrontada al riu i de tall vertical pel costat oposat, que va ser interpretada com la piscina d'uns banys àrabs. En un document de 1208 es cita la compra per part de Mascarell de Sanahuja d'uns antics banys, els denominats Banys del Pardinal, que és el nom que aleshores rebia aquesta zona. Poc després, un descendent d'aquest comença la construcció de l'edifici que coneixem i que, des del segle XIV, és la seu de la institució municipal. Conserva fins a cinc filades d'alçada i està construïda mitjançant blocs de sorrenca disposats en sec del llar i de través. Al costat d'aquesta hi ha dos paraments de característiques molt semblants, el primer, paral·lel a l'estructura graonada i el segon perpendicular a aquests dos. No hi han dades concretes que ens permetin establir en quin moment foren construïts, tot i que cal pensar que es van fer al segle X, en ple període de desenvolupament de la ciutat.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca

L'antic Palau del segle XIII, s'ha anat adaptant a les necessitats de cada moment.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	007 BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista interior

EDIFICI PAL·LAS (BANC CONDAL - "PALACE HOTEL") 054.EA

Altres denominacions EDIFICI PAL·LAS. SERVEIS MUNICIPALS

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 760
Adreça/es	Plaça del a Paeria, 12 Avinguda de Blondel, 4		
Coordenades UTM	x = 302.296 y = 4.609.751	*Identificació al plànol*	054.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2399612CG0029G	423m²	-	PB+6PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

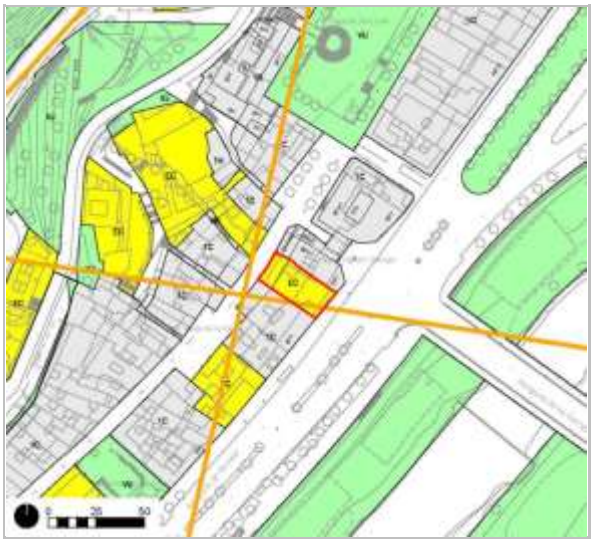

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8445-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	054.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI PAL·LAS (BANC CONDAL - "PALACE HOTEL") 054.EA

Altres prot. HA-0613 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0613 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Oficines de la Paeria

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Construït l'any 1912

Autor/promotor Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte / Eduard Aunós. Promotor.

Parcel.la Accés sense dificultats. Per bé que la façana principal s'obre a l'avinguda de Blondel, a les immediacions del pont Vell i la plaça d'Agelet i Garriga, l'entrada es troba sota els porxos de baix, a la plaça de la Paeria

Context L'antic Palace Hotel està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 12 de la plaça de la Paeria, sota els porxos de baix.

Elements Ideat com a habitatges entre mitgeres, va acollir després el "Palace Hotel" i posteriorment als anys 70 una entitat bancària, fins ésser actualment ocupat per oficines de la Paeria. Tot i tenir els interiors altament modificats, combina adequadament una doble façana a l'avinguda Blondel: la original, modernista i un mur cortina contemporani. Mentre que la façana que dona a la plaça de la Paeria, és conseqüència d'una intervenció posterior que s'aixeca sobre els porxos de baix de la plaça.

La referida reconversió dels passats anys setanta es va dur a terme pels arquitectes Lluís Domènech Girbau, Ramon M. Puig Andreu i Lauri Sabater Andreu. En ella se substituí l'estructura inicial de parets de càrrega amb crugies petites, i la distribució dels patis de ventilació i de les dependències de l'hotel, per una nou arranjament que permeté unes plantes del tot lliures i una ocupació plena del volum admès per la normativa urbanística.

La façana modernista respon a un esquema de planta baixa amb semisoterrani -il·luminat per òculs el·líptics a la façana de Blondel-, tres plantes pis i un àtic. Els accessos de la façana principal es produeixen a través de dues portes d'arc rebaixat situades als seus extrems amb clau central a modus de mènsula que defineix l'eix de composició de les obertures dels pisos superiors.

La part central de la planta baixa presenta un basament de pedra picada simulant un encoixinat on recolzen tres pilastres, amb basament i capitells esculturats en pedra, on recolzen unes mènsules graonades que semblen sostenir l'element més destacat de l'edifici: la tribuna de tres pisos construïda amb estructura de columnetes, proteccions i forjats sòbriament i acuradament esculturats i ornamentats.

La tribuna està flanquejada per portes balconeres, situades a eix dels portals de planta baixa. Aquesta construcció està coronada per dues torres geminades amb un escut esculturat en pedra que les corona a cada cantonera i garlandes que acullen les inicials del promotor. Les obertures de la tribuna actualment estan tancades per una estructura de vidre i ferro que n'accentua el protagonisme, construïda en la intervenció de 1974.

A la façana de la plaça de la Paeria, en la planta baixa es respecta i s'integra el tram corresponent dels antics porxos -important conjunt d'origen medieval remodelat en època moderna-, on recolza el volum de quatre plantes pis coronat per un ràfec i una planta més enretirada del pla de façana, no visualitzable des del carrer. La composició d'aquesta façana deixa vistos els pilars estructurals de planta circular i el forjat de cada planta amb un tancament vidriat endarrerit que queda en un segon pla.

Aquesta composició, sense mimetitzar cap element de la tipologia menestral dels balcons dels habitatges veïns, reforça amb discreció l'ordenació horitzontal i l'animada plasticitat del carrer.

EDIFICI PAL·LAS (BANC CONDAL - "PALACE HOTEL") 054.EA

L'Ajuntament de Lleida va encarregar a l'equip d'arquitectes format per Lluís Domènech Girbau, Xavier Rodríguez i Josep Maria Burgués Solanes un projecte de rehabilitació de les façanes, intervenció finalitzada en 2008.

Vestigis de la guerra Civil. A la façana del edifici Pal·las que dona al riu hi trobem diversos orificis provocats per l'artilleria (de les forces republicanes) causats durant els mesos en que el riu marcava la línia de front. Els orificis varen ser tapats i es pot veure el ciment que els cobreix.

Ús actual Oficines de la Paeria

Ús original/altres Habitatge / Hotel / Oficines bancàries

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric	Trajectoria de la seva reutilització com habitatge, seu de Hotel, Banc i hores d'ara oficines municipals
☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Els elements conservats de la façana son de un valor estètic i arquitectònic excepcional.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana a l'avinguda blondel i l'escala de cargol.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació No es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservarà la façana històrica que dona a l'Avinguda Blondel procurant la seva correcta visualització.(nivell 2 de protecció)

Entorn/Jardí .

Estructura/interior De l'interior no queden restes de l'obra modernista però si de etapes posterior i mostres sobresortints com l'escala de cargol que es proposa ser protegida amb un nivell 3 de protecció

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment administratiu i cultural.

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Encàrrec d'Eduard Aunós a Francesc de P. Morera, tant la llicència com el projecte daten de 1912. Ideat com a habitatge entre mitgeres, va acollir després el "Palace Hotel" i una entitat bancària, fins ésser actualment ocupat per oficines de la Paeria i conegut popularment com edifici Pal·las.

Vestigis de la guerra Civil. Els impactes conservats a l'edifici Pal·las corresponen als nou mesos del Front del Segre. El 2 d'abril de 1938 l'exercit sollevat va començar una ofensiva militar sobre la ciutat de Lleida que culminaria a darrera hora de la tarda del dia 3 amb la retirada de les forces republicanes que defensaven Lleida i l'ocupació de la part de la ciutat situada al marge dret del riu. Amb la retirada republicana foren dinamitats els dos ponts que unien ambdós ribes de la ciutat, quedant aquestes incomunicades i dividides per un front que romangué estable sobre la línia marcada pels rius Segre-Noguera

EDIFICI PAL·LAS (BANC CONDAL - "PALACE HOTEL") 054.EA

Pallaresa durant gairebé 9 mesos, fins que a finals de desembre de 1938 l'exercit franquista l'aconseguí trencar pels caps de pont de Serós (al sud) i la Baronia de Sant Oïsme (al nord), ocupant el dia 7 de gener els barris del marge esquerra i començant una ràpida ofensiva final sobre Catalunya.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

"Catalogació dels vestigis de la Guerra Civil a la ciutat de Lleida i realització d'una proposta d'intervenció memorial (primera fase)." Gabriel Ramon-Molins. Universitat de Lleida. Serveis Cientificotècnics. Història, Documentació i Patrimoni de la UdL. Març de 2018

"Relació-Inventari dels elements que es proposen afegir al catàleg de Béns a protegir relacionats amb la guerra Civil". Centre Excursionista de Lleida. Juny de 2018.

Actuacions finca

Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren durant la segona dècada del segle XX

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
011 CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

EDIFICI PAL·LAS (BANC CONDAL - "PALACE HOTEL") 054.EA

Marques dels impactes de bala a la paret

Marques dels impactes de bala a la paret

Detall d'impactes de bala a la reixa

Detall d'impactes de bala a la reixa

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL (TEATRE MUNICIPAL) 055.EA

Altres denominacions TEATRE I CENTRE CULTURAL

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 8390
Adreça/es	Carrer de Lluís Companys, 22		
Coordenades UTM	x = 301.400 y = 4.609.467	*Identificació al plànol*	055.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1596301CG0019F	3.927m²	-	PB+1PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8457-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0803 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	055.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL (TEATRE MUNICIPAL) 055.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0803 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Teatre i centre cultural
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX (1912-1915)
Cronologia	Construït l'any 1912
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba emmarcat per la plaça que porta el seu nom.
Context	L'antic Escorxador està situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés principal des del número 22 del carrer de Lluís Companys.
Elements	Un cop en cessà l'activitat original fou abandonat, entrant en una espiral de degradació a la qual es posà fi en 1993 gràcies al projecte de restauració i remodelació elaborat per Ezequiel Usón i executat en tres fases entre 1993 i 1998. L'escorxador de Morera i Gatell era un conjunt de tres naus i dos pavellons en forma d'U al voltant d'un pati, bastits combinant el formigó i el maó vist, amb cobertes sobre encavallades de fusta decorades amb maó vist i sanefes de rajola de ceràmica vidriada, acompanyats per altres edificis de menor entitat i envoltats per una interessant tanca de forja. Destaca la cúpula amb llanterna de la nau oest, sobre una anella de maó vist recolzada en un basament de planta quadrangular amb quatre arcs de mig punt i revestida completament amb rajola. L'escorxador no mostra un estil homogeni, i s'hi observa la convivència de trets modernistes diversos a les naus, a la tanca i als pavellons, i un cert contrapunt classicista a la cúpula. El projecte d'Ezequiel Usón tenia l'objectiu de reconvertir l'escorxador en centre cultural i de serveis, respectant i recuperant l'obra de Morera i Gatell. Per això es van desestimar tant els elements anteriors com els afegits posteriors al projecte original, aixecant quan fossin necessaris elements de nova planta -i caràcter neutre- diferenciats en el material constructiu o en la seva utilització. Així, les naus han esdevingut els espais del teatre municipal, de l'aula municipal de teatre i del seu cafè; mentre que els pavellons acullen una escola bressol i els locals d'una associació de veïns. L'actual complex disposa de diverses entrades, essent la més important la que correspon al portal obert al carrer de Lluís Companys. Dos amplis cossos, perforats per dues petites portes i coronats per un joc de prismes amb sanefes de rajola i grapes d'obra sobre mènsules, flanquegen l'entrada gran, que condueix al pati, avantsala dels espais del teatre. Entre aquests destaca el foyer de nova planta, amb la façana nord de vidre i la sud cega, suport del retaule ceràmic de Frederic Amat, elaborat en 1998 tot evocant expressivament la funció original de l'edifici. Les màscares que, a mena de rètol, emmarquen l'accés al vestíbul principal, també són obra del mateix artista. Ja del tot a l'exterior i completant el conjunt, als jardins de la plaça es troba instal·lada -des de 1999- l'escultura L'Ametlla com balla, obra de Benet Rossell.
Ús actual	Teatre i centre cultural
Ús original/altres	Escorxador

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper al conjunt presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'estructura interior del conjunt presenta un bon estat de conservació.

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL (TEATRE MUNICIPAL) 055.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor urbanístic
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Mostra de l'arquitectura industrial modernista

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Pavellons i edificis complementaris així com la tanca d'accés que envolta el recinte.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: No es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Es mantindran les façanes i cobertes originals de l'obra modernista així com els elements decoratius i els elements de forja, sanefes de rajola i la cúpula de llanterna.
- Entorn/Jardí: Queda protegida també la tanca de forja que limita el recinte a la banda del carrer Lluís companys. Es protegeix també l'escultura de bronze instal·lada als jardins anomenada l'Ametlla com Balla
- Estructura/interior: Les intervencions a l'interior respectaran l'estructura bàsica dels edificis així com els elements decoratius i textures característiques del complex original.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Un dels edificis modernistes més importants de la ciutat de Lleida és l'escorxador municipal, bastit entre 1912 i 1915 segons un projecte de Francesc de Paula Morera i Gatell (1912) al costat d'un escorxador anterior d'Agàpit Lamarca (1872) que, amb els anys sofrí ampliacions i mutilacions de caire adaptatiu. Un cop en cessà l'activitat original fou abandonat, entrant en una espiral de degradació a la qual es posà fi en 1993 gràcies al projecte de restauració i remodelació elaborat per Ezequiel Usón i executat en tres fases entre 1993 i 1998.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Les obres de construcció del conjunt finalitzaren l'any 1915. La darrera remodelació és de 1998

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

ANTIC ESCORXADOR MUNICIPAL (TEATRE MUNICIPAL) 055.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASETA DE SERVEIS DELS CAMPS ELISIS (AQUÀRIUM) 056.EA

Altres denominacions AQUARIUM

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 4800
Adreça/es	Avinguda del President Tarradelles, 2		
Coordenades UTM	x = 302.683 y = 4.609.603	*Identificació al plànol*	056.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
3098827CG0029H	6.4405m²	-	PB	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8456-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0802 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	056.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

CASETA DE SERVEIS DELS CAMPS ELISIS (AQUÀRIUM) 056.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0802 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Caseta de serveis
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït entre els anys 1910 i 1915
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. La caseta es troba al flanc sud de la zona central del recinte dels Camps Elisis, en l'àmbit definit per l'antic teatre municipal, el cafè-teatre i el quiosc de música.
Context	La Caseta de Serveis dels Camps Elisis és un petit edifici aïllat situat dins el recinte dels Camps Elisis, al costat de l'àmbit definit l'antic teatre municipal, el cafè-teatre i el quiosc de música.
Elements	Amb les formes d'una petita caseta de bosc modernista, actualment acull les oficines del parc i serveis. De planta rectangular, fou bastit amb maó vist combinat amb rajola vidriada. El formen dos volums, ambdós d'una planta: el cos principal –urinaris-, acompanyat per una torrassa que s'aixeca a l'angle nord-est –dipòsits-, resseguits tots dos per un sòcol o basament construït amb pedra i formigó amb una sanefa superior de rajola ceràmica vidriada i coberts per una teulada a dues i a quatre aigües, respectivament. Les obertures dels dos volums presenten una disposició rítmica i concordant, per bé que destaquen les de la part baixa del cos principal, emmarcades a l'ampit i a la línia d'imposta per rajoles vidriades, i coronades per un arc a sardinell i motllura de maó. La il·luminació de la part alta d'ambdues construccions la faciliten finestres d'espitllera, coronades per una franja de rajola -graonada a les façanes on la teulada té doble vessant-, protegida al seu torn per una potent barbacana de fusta.
Ús actual	Oficines del parc i serveis
Ús original/altres	Urinari públic / Aquari

Façanes/Coberta	Les façanes i cobertes presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'edifici presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració modernista, una part important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser un element constitutiu d'un dels conjunts més importants a nivell social, cultural i paisatgístic de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric, arquitectònic i paisatgístic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements	Envolvent de l'edifici amb els trets característics de fusteries i maons i teules vidrades.

CASETA DE SERVEIS DELS CAMPS ELISIS (AQUÀRIUM) 056.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Qualsevol intervenció haurà de conservar la façana en la seva integritat així com la teulada.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	Es conservarà l'estructura bàsica original i les possibles panys de mur amb rajola original tot i que es contempla la possibilitat d'adequar l'interior pels altres usos
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment cultural.
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Els Camps Elisis són un parc urbà de la ciutat de Lleida, situat a Cappont, dividit en àrees de jardins d'estil francès i romàntic anglès, construïts sobre la base de terrenys boscosos. La Caseta de Serveis és un petit edifici exempt dins el recinte dels Camps Elisis que fou bastit entre 1910 i 1915 segons un projecte de Francesc de Paula i Morera Gatell. Amb les formes d'una petita caseta de bosc modernista havia estat projectada per acollir els urinaris públics del parc. Després de la Guerra Civil, aquest edifici es rehabilità com un aquari durant un curt període. L'any 2007 fou acondiciat i rehabilitat per l'arquitecte Albert Benet Ferran per acollir les oficines del parc i altres serveis vinculats a la instal·lació.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca

Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1915. Rehabilitació després de la Guerra Civil com aquari i posteriorment l'any 2007 s'acondicià com a oficines del parc i altres serveis.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
043 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	002 BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASETA DE SERVEIS DELS CAMPS ELISIS (AQUÀRIUM) 056.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

CENTRE CÍVIC L'ERETA

057.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 2280
Adreça/es	Plaça de l'Ereta, 8		
Coordenades UTM	x = 301.947 y = 4.609.775	*Identificació al plànol*	057.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2099407CG0120A	378m²	-	PB+3PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	057.EA
Nivell prot.	Nivell 5. Documental

CENTRE CÍVIC L'ERETA

057.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Centre cívic
Estil i Època	Contemporani; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1981
Autor/promotor	Franc Fernández i Moisés Gallego. Arquitectes
Context	Edifici bastit al bell mig de la ciutat, amb accés des de la plaça de l'Ereta. L'edifici ocupa la cantonada que es genera entre l'encreuament del carrer d'Alsamora amb la plaça de l'Ereta.
Elements	El centre Cívic de l'Ereta acull la majoria d'associacions de veïns del centre històric, i també està obert a la resta d'entitats de la ciutat. El Centre Cívic de l'Ereta és un edifici de disseny contemporani inaugurat l'any 2003. Edifici de planta gairebé triangular que ocupa la cantonada d'accés a la plaça des del carrer d'Alsamora. La façana vers el carrer d'Alsamora no mostra gairebé obertures mostrant un gran mur cec revestit amb peces de pedra natural amb una sola obertura vidriada a la última planta. L'edifici ocupa una superfície de 1.652 m2 útils. El Centre està distribuït en 4 plantes, a més d'un gran soterrani que acull activitats de tot tipus (cursos de gimnàstica, exposicions, assajos, etc.). El nou espai municipal compta amb una sala d'actes, despatxos i sales polivalents. El segon pis disposa d'envans mòbils que permetran que l'espai s'adapti a les necessitats de les diferents activitats. El centre aprofita la llum natural a la part central de cada planta. Aquesta llum, precisament, separa les dependències fixes (serveis, magatzems, administració) de les polivalents. Hi ha una gran sala que permet acollir tot tipus d'activitats d'entitats d'arreu de la ciutat. El vestíbul del centre acull un bar, te un caràcter polivalent i obert i està dissenyat perquè s'integri a la mateixa plaça.
Ús actual	Centre Cívic
Ús original/altres	Centre Cívic

Façanes/Coberta	La façana i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici, presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic	Edifici de tipologia singular, el seu interès com a bé catalogable rau a més en el fet de ser testimoni de l'activitat associativa i social a les darreries del segle XX i principis del segle XXI. Aquest edifici és un exemple de les diferents posicions arquitectòniques sorgides arreu a partir de l'evolució del llenguatge modern.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.

CENTRE CÍVIC L'ERETA

057.EA

Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	El Centre Cívic de l'Ereta es va inaugurar l'any 2003 amb tres anys de retard segons el previst.
Bibliografia	LLEIDA MARXA. La Paeria Ajuntament de Lleida. 2 maig 2003
Actuacions finca	Construcció bastida l'any 2003, conserva bàsicament la seva estructura i distribució original.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt
MJM

Vista de conjunt
MJM

Vista de conjunt
MJM

CENTRE CÍVIC L'ERETA

057.EA

Vista de conjunt
MJM

Vista de conjunt
MJM

Vista de conjunt
MJM

Vista de conjunt
MJM

CASES NOVES O D'EN BALASCH

058.EA

Altres denominacions CASES NOVES

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Eixample	*Codi INE*	120 340
Adreça/es	Rambla Aragó, 31-35		
Coordenades UTM	x = 301.676 y = 4.609.656	*Identificació al plànol*	058.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1798804CG0019H	410m²	-	PB+4PP	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	4164-I (AD 16/01/2003, BOP 14/07/2003)
Altres prot.	HA-1009 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	058.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASES NOVES O D'EN BALASCH

058.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1009 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Construït en la segona dècada del segle XX (1915)

Autor/promotor Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte / Joan Balasch. Promotor.

Parcel.la Accés sense dificultats. Les cases es troben al flanc est de la rambla d'Aragó, articulant la cantonada amb el carrer del Bisbe Messeguer.

Context Tres edificis d'habitatges entre mitgeres -denominades popularment en els seus inicis com a "cases noves"- situats en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des dels números 31, 33 i 35 de la rambla d'Aragó.

Elements Els tres edificis presenten pràcticament les mateixes característiques -exemple molt interessant de l'arquitectura modernista a Lleida-, per bé que entre elles hi ha un lleuger desfasament en alçada arran de la pendent del carrer.

Tots tres edificis presenten planta baixa, planta entresòl, tres plantes pis, golfes i soterranis. La planta baixa -que acull locals comercials- i l'entresòl mostren un aplacat de pedra i basament de pedra picada, i obren a través d'un conjunt de finestres d'arc rebaixat amb impostes acusades. Els tres pisos superiors presenten una façana amb revestiment d'arrebossat i obertures de llinda plana, reservant la pedra per les brancalades i l'estructura de la tribuna. El tractament del perímetre de les obertures a mode de falses pilastres i capitells, proporciona ritme a la façana, sense treure protagonisme a l'element més destacat: la tribuna central. Les tribunes presenten dos pisos i estan coronades per una balconada accessible des dels habitatges del tercer pis, les quals mantenen semblances amb la tribuna de l'antic "Palace Hotel", per bé que s'observen mutilacions de la decoració original.

La porta principal d'accés a la finca presenta un enreixat i agafadors de forja amb lliure dibuix; un arrambador decorat amb garlandes de flors japonitzants i un estuc de perfil superior ondulat ressegueixen l'entrada i l'escala, respectivament.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper als edificis d'habitatges presenta un bon estat de conservació

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

Entorn de protecció El terreny on estan bastides les antigues Cases Balasch comprèn les zones d'extensió urbana que es desenvolupen a partir de la ronda de muralles en base als plans generals de la ciutat des de principis de segle. L 'ordenació es caracteritza per l'edificació entre mitgeres amb predomini de les tipologies d'habitatge plurifamiliar. En aquesta zona s'hi concentra la residència i també l'activitat terciària de la Ciutat.

S'identifica en els plànols amb la Clau R2b1 i correspon a Zona d'Eixample intensiu-Subzona d'Eixample intensiu flexible.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

CASES NOVES O D'EN BALASCH

058.EA

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració modernista, una part molt important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser testimoni de l'antiga modalitat que adoptava l'activitat residencial en aquest indret de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Lea façanes amb tots els seus elements decoratius i funcionals de forja, els elements comuns com vestíbuls i celoberts

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservaran les façanes amb els seus trets característics procurant la recuperació dels elements perduts. Les intervencions tendiran a eliminar els afegits a la façana com a cartells o anuncis que dificultin o interfereixin amb la visió de conjunt.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior Les intervencions respectaran la morfologia i tipologia material dels espais comuns com vestíbuls, escales i patis interiors.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment habitatges i comerç

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Encarregades per Joan Balasch a Francesc de Paula Morera i Gatell, són tres edificis d'habitatges entre mitgeres -denominades popularment en els seus inicis com a "cases noves"- i llur llicència d'obres data de 1915.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Les obres es realitzaren amb llicència d'obra aprovada l'any 1915.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASES NOVES O D'EN BALASCH

058.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

EDIFICI D'HABITATGES PL. LA SAL, 4

059.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 4140
Adreça/es	Plaça de La Sal, 4		
Coordenades UTM	x = 302.397 y = 4.609.975	*Identificació al plànol*	059.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2401502CG0120A	229m²	-	PB+5PP	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	059.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI D'HABITATGES PL. LA SAL, 4

059.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç a Planta Baixa

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Construït a principis segle XX

Autor/promotor Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte (autoria dubtosa)

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba al flanc nord de la plaça de la Sal, pràcticament enfront del cap del carrer del Clot de les Monges.

Context Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 4 de la plaça de la Sal.

Elements Edifici entre mitgeres bastit al flanc nord de la plaça de la Sal, fou bastit a principis del segle XX fent ús d'uns recursos propis del modernisme, que han portat a que sovint l'immoble s'atribuís a Francesc de Paula Morera i Gatell, especialment per la composició de la façana i l'ús dels feixos de tres osques -típics de Morera- com ornament a la part baixa de la tribuna. Tanmateix, cal mantenir aquesta afirmació en l'àmbit del dubte fins trobar documentació fefaent.

L'edifici, aixecat sobre uns baixos de doble alçada -revestits de pedra buixardada- i ocupats per locals comercials, per bé que afí al modernisme, és rigorós i evita caure en excessos i barroquismes. L'entrada a la finca es troba en el centre de la façana, on s'hi obre una esvelta porta de fusta i forja, custodiada per un arc de mig punt al seu torn flanquejat per dues obertures d'arc rebaixat, comunicades amb els comerços.

El cos dels habitatges, de cinc plantes d'alçada, és bastit en maçoneria arrebossada i pintada en color trencat. Una parella de balcons amb barana de forja custòdia la tribuna que ocupa la major part de la zona central de la façana. Cos de planta octagonal i rítmicament perforada per gran nombre de finestres disposades simètricament, llur esveltesa dirigeix la mirada vers el capdamunt de l'immoble, on les obertures superiors acaben amb arc de mig punt i la tribuna està coronada per un balcó protegit amb barana de forja i flanquejat per una parella de finestres obertes per damunt d'una gruixuda i sòbria cornisa. Les obertures de la tribuna presenten a nivell del seu ampit una zona opaca esculturada amb relleus vegetals i acompanyats a la primera planta per les osques abans referides.

Ús actual Habitatge i Comerç a planta baixa

Ús original/altres Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Edifici de notable qualitat dins de la sensibilitat modernista, la seva principal aportació patrimonial rau en reforçar el frontis de façanes d'aquest tram de la plaça de la Sal dotant-lo de monumentalitat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Tots els elements que configuren la façana, tant els constructius com els decoratius així

EDIFICI D'HABITATGES PL. LA SAL, 4

059.EA

com fusteries i baranes de forja.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”
Actuacions finca	Edifici d’habitatges construït a principis del segle XX.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

EDIFICI D'HABITATGES PL. LA SAL, 4

059.EA

Vista de conjunt

FARINERA LLUSÀ - "LA META"

060.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 6090
Adreça/es	Carrer Príncep de Viana, 14		
Coordenades UTM	x = 302.669 y = 4.610.445	*Identificació al plànol*	060.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2706410CG0120F	6.377m²	-	PB+4PP	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SUR (Sòl Urbanitzable)
Qualificació	UA3 (M418T5)
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8461-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial
Altres prot.	HA-0902 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	060.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

FARINERA LLUSÀ - "LA META"

060.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0902 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Farinera

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia 1915

Autor/promotor Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte / Pere Llusà. Promotor.

Parcel.la Accés sense dificultats. La farinera es localitza al flanc oriental del tram inferior del carrer del Príncep de Viana, veïna dels docs i de l'estació de trens.

Context Edifici industrial situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 14 del carrer Príncep de Viana.

Elements Farinera encarregada per Pere Llusà a Francesc de P. Morera Gatell, és l'únic exemple d'arquitectura industrial modernista de la ciutat.

Acabat en 1915, és un edifici de tipologia aïllada força endarrerit respecte a l'actual traçat del carrer, parcialment ocult pels edificis veïns i que contacta amb la via fèrria per la part posterior. Compacte i de composició disciplinada de planta baixa amb semisoterrani i tres plantes pis, presenta una disposició rítmica tant de les obertures com dels contraforts, traduïts exteriorment en pilastres que emmarquen les finestres. Una modesta motllura al forjat del primer pis i una potent cornisa a la part alta de la segona planta divideixen horitzontalment la façana. Un frontó central rematat per una franja de maó a sardinell acompanyat per una torre d'àtic coronen la façana principal. Les finestres presenten una ornamentació construïda amb maó vist, acabat pintat i rajola ceràmica vidriada. Les finestres són de llinda plana alternades amb les de planta baixa i segon pis que són d'arc rebaixat. A l'últim pis les finestres són geminades, generant un ritme més intens de pilars de maó i pedra, tot seguint l'estètica compositiva de la façana.

Tot i les variants degudes a l'evolució de l'activitat industrial que sempre ha acollit, l'edifici es manté en conjunt en un estat correcte, per bé que s'han detectat desperfectes en l'arrebossat exterior i reformes inadequades a l'interior.

Ús actual Ús industrial

Ús original/altres Farinera

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un estat de conservació millorable.

Entorn/Jardí L'entorn més proper als edificis d'habitatges presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — Un dels seus valors principals resideixen en el fet de ser l'únic exemple d'arquitectura industrial modernista de la ciutat.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes i cobertes amb tots els elements que la composen materialment i formalment (rajola, pintura i maons) a mes de la morfologia i textura dels tancaments originals.

FARINERA LLUSÀ - "LA META" — 060.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Es conservarà la façana i els elements que la composen amb els seus trets característics cromàtics, formals i de textura.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	Les intervencions al seu interior hauran de respectar l'estructura bàsica. Es conservaran també amb un nivell 5 de protecció aquells elements mobles que tinguin correspondència amb l'activitat que aquí es duia a terme per tal que siguin convenientment documentats.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	Farinera encarregada per Pere Llusà a Francesc de Paula Morera i Gatell, és l'únic exemple d'arquitectura industrial modernista de la ciutat.
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida." Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.
Actuacions finca	Les obres de la seva construcció s'acabaren l'any 1915.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

FARINERA LLUSÀ - "LA META"

060.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

DOCS DEL FERROCARRIL

061.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 6280
Adreça/es	Plaça Berenguer IV, 4		
Coordenades UTM	x = 302.711 y = 4.610.444	*Identificació al plànol*	061.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2706402CG0120F	2.865m²	-	PB	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SUR (Sòl Urbanitzable)
Qualificació	UA3 (M41EC)
Proteccions	Aeronàutiques Ferroviària

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8462-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0903 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	061.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

DOCS DEL FERROCARRIL

061.EA

HA-0903 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Docs del ferrocarril
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Primer terç S. XX
Parcel.la	Accés sense dificultats. Els docs es troben entre l'estació de trens i l'antiga Farinera Llusà (La Meta), articulant la transició entre el carrer del Príncep de Viana i la plaça de Ramon Berenguer IV.
Context	Magatzems industrials situats a la banda nord del centre de la ciutat, vora la via del ferrocarril amb accés des del número 4 de la plaça de Ramon Berenguer IV.
Elements	Magatzems industrials de planta rectangular i lliure bastits a principis del segle XX, s'aixequen en una cantonada de la plaça de Ramon Berenguer IV, paral·lelament a les vies del tren. L'edifici té un esquema de planta lliure rectangular amb mòduls de 10x10m, tot i que en alguns llocs la planta ha estat eventualment compartimentada amb envans afegits per necessitat d'ús o per delimitar propietats. Les façanes en sentit longitudinal són principalment de pedra amb elements singularitzats en maó. Cal destacar l'estructura metàl·lica amb pilars de ferro colat, bigues de gelosia en aspa i voltes de mocador, elaborada amb material. A l'exterior, per sobre, la coberta evidencia la munió de voltes en una impactant successió repetitiva i ordenada dels quadrats dels mòduls, esdevenint en si mateixa una mostra de sòbria expressivitat a través de la cura i singularitat del seu sistema constructiu, i de la vivor plàstica i cromàtica del material emprat. L'edifici, necessitat d'intervencions serioses d'adequació i manteniment, roman en un segon pla entre l'estació de trens i l'antiga Farinera Llusà ("La Meta"), essent afectat per l'ampliació de la primera i actualment emprat com a aparcament. Les obertures dels murs perimetrals -petites portes i finestres construïdes amb brancalada de maó i reixes de forja executades sense un esquema clar- són producte d'intervencions successives. En conseqüència i de cara a un previsible trasllat de l'activitat industrial, cal remarcar que allò que és essencial preservar i recuperar en el conjunt com a bé cultural -de cara a una hipotètica rehabilitació- és en el seu interior la percepció de l'espai lliure i sense compartimentar dels mòduls, i l'estructura de pilars de ferro colat i bigues en gelosia que sustenten la coberta de voltes de mocador, a més de les façanes i la sobrecoberta de l'exterior.
Ús actual	Ús industrial
Ús original/altres	Docs del ferrocarril
Estat conservació	Dolent
Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un mal estat de conservació, especialment la que dona a la plaça Berenguer IV. Les voltes presenten certs despreniments.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

L'interès d'aquest edifici rau en el seu sistema estructural, corresponent a la tradició de construccions industrials de principis de segle. Es fa palès especialment en la coberta perquè l'ús de les voltes rebaixades de quatre punts significa unes concepcions geomètriques, de càlcul i constructives molt elaborades

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

DOCS DEL FERROCARRIL

061.EA

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Es conservaran, tant com sigui possible, les façanes longitudinals i les voltes de mocador amb els pilars de ferro colat i les bigues de gelosia que sostenen aquestes estructures

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Reforma, millora, remodelació o rehabilitació

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservaran en la mida de lo possible les façanes longitudinals. La coberta original composada per la successió repetitiva i ordenada de voltes de maó, corresponents als quadrats dels mòduls, de la que cal garantir en futures intervencions recuperatives la màxima percepció unitària que sigui possible

Entorn/Jardí El seu entorn procurarà facilitar la percepció del bé en tot el seu conjunt.

Estructura/interior L'àmbit interior original del conjunt, configurat directament a través del seu sistema estructural, de voltes de maó de pla , bigues de gelosia i columnes de fosa, del que cal garantir en futures intervencions recuperatives la màxima preservació que sigui possible de la percepció unitària del seu espai i la visualització de voltes, bigues i columnes.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Els docs daten del primer terç del primer terç del segle XX.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca L'establiment ha sofert successives adequacions als diferents usos industrials i de magatzematge durant aquest segle passat.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista interior

DOCS DEL FERROCARRIL

061.EA

Vista interior

Vista de coberta

Vista de coberta

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASETA DEL GUARDAAGULLES DEL "RECORRIDO" 062.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Pardinyes	*Codi INE*	120 1700
Adreça/es	Carrer del Corregidor Escofet, 49		
Coordenades UTM	x = 302.828 y = 4.610.879	*Identificació al plànol*	062.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2810502CG0121B	15.658m²	-	PB	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	VJ Zones Verdes o Jardins
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	062.EA
Nivell prot.	Nivell 2. Conservació

CASETA DEL GUARDAAGULLES DEL "RECORRIDO" 062.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	P Parcs i espais públics
Subtipologia funcio.	Caseta del guardaagulles
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Primeres dècades del S. XX
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edicle es troba pràcticament al centre de l'esplanada destinada a mercat i aparcament limitada per l'avinguda de Prat de la Riba, els carrers del Baró de Maials i dels Comtes d'Urgell i la Rambla del Corregidor Escofet.
Context	L'antiga caseta del guardaagulles es troba situada al bell mig de l'esplanada on se celebra el mercat setmanal de Pardinyes, conegut com a parc de Pardinyes.
Elements	Petita construcció de planta octagonal i doble alçada, que data de les primeres dècades del segle XX i que al tombant del segle XXI fou remodelat per Lluís Castelló, essent novament inaugurat l'any 2003. Aquesta construcció aïllada és l'antiga casa del guardaagulles de l'antic i desaparegut "Recorrido", i actualment és emprada com a espai municipal de la regidoria de mercats, després que als anys 80 del segle XX el Recorrido desaparegués i s'urbanitzés la zona. L'entrada a l'edicle actualment es troba al flanc nord de la construcció, essent -junt amb l'òcul obert immediatament al seu costat- l'única perforació del nivell inferior de la construcció. Aquest sector és format per parelles de panells aplacats en pedra i emmarcats amb maó vist, els quals són correspostos a la part alta per grans finestres d'arc rebaixat també emmarcades amb maó vist. En aquest cas, l'aplacat en pedra es redueix a l'espai entre l'arc i el fris de maó que precedeix la teulada -a excepció del panell corresponent a l'entrada, completament aplacat en pedra davant la manca de finestra. Finalment, l'edicle és cobert per un teulat a vuit vessants amb els careners de teula ceràmica vidriada de color verd, i rematat amb un parell d'esferes del mateix material, travessades per un fibló.
Ús actual	Espai municipal de la regidoria de mercats
Ús original/altres	Caseta guardaagulles

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a la construcció presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Peça estimable que -ultra la seva sòbria racionalitat constructiva ferroviària com a edicle dedicat al servei de guardaagulles- una part important del seu valor patrimonial es basa en el fet d'evocar la fase rellevant del "Recorrido" dins la història de les infraestructures de transport de Lleida.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

CASETA DEL GUARDAAGULLES DEL "RECORRIDO" 062.EA

Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	La caseta va ser construïda durant les primeres dècades del segle XX . L'antiga Caseta del guardaagulles de "El Recorrido", és un dels pocs testimonis del popularment conegut com "Recorrido", el sector de prop d'una desena de vies que ocupaven l'actual carrer dels Comtes d'Urgell i que eren emprades per distribuir els trens de mercaderies segons el material transportat i la seva destinació, i també per derivar els trens als tallers de reparació situats a la seva banda de llevant (a l'actual Institut Municipal d'Ocupació Salvador Seguí).
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida." Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.
Actuacions finca	La construcció va ser rehabilitada l'any 2003 per funcionar com espai municipal de la regidoria de mercats.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CASETA DEL GUARDAAGULLES DEL "RECORRIDO" 062.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

ANTICS TALLERS DEL "RECORRIDO" 063.EA

Altres denominacions INSTITUT MUNICIPAL DEL TREBALL

LOCALITZACIÓ

Indret / barri Pardinyes *Codi INE* 120 6270

Adreça/es Carrer Ramon Argilés, 27-35

Coordenades UTM x = 303.395 y = 4.611.077

Identificació al plànol 063.EA

Grafisme categoria

Delimitació bé

Entorn protecció propi ☐

Entorn prot. altres ☐

Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	Superfície	Sostre	N. plantes	Titularitat
3511103CG0131D	977m²	-	PB+1PP	Pública
3511909CG0131D	2.358m²	-	PB+1PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida

Classificació SU (Sòl Urbà)

Qualificació EC Equipament Comunitari

Proteccions Hidràuliques
Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic

Classificació Edificis

Categoria BPU

Nº reg/cat. 063.EA

Nivell prot. Nivell 3. Parcial

ANTICS TALLERS DEL "RECORRIDO" 063.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Institut municipal d'ocupació Salvador Seguí

Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Primer terç del XX

Parcel.la Accés sense dificultats. Els antics tallers estan oberts a la plaça de Rosa Sensat, emmarcats pels carrers de Ramon Argilés i d'Anselm Charles.

Context Els antics tallers del “Recorrido” se situen en un dels extrems orientals de la ciutat, entre l'entrada principal al Parc de La Mitjana i la carretera que uneix Lleida i Corbins.

Elements Els antics tallers estan formats per dues edificacions que combinen la pedra i el maó, i llur construcció es remunta al primer terç del segle XX, en el marc del que popularment es conegué com el “Recorrido”

Els vells tallers, abandonats a mitjan de la dècada dels 80, foren recuperats i habilitats per a usos educatius a les darreries de la dècada dels 90, i estan formats per una construcció exempta amb planta en forma d'H i per un segon edifici entre mitgeres. Ambdues construccions estan obertes a la plaça de Rosa Sensat, separades pel carrer del Pare Palau i emmarcades pels carrers de Ramon Argilés i d'Anselm Charles. Presenten una composició i resolució exterior similar, pròpia de les edificacions ferroviàries de principis del segle XX. Així doncs, ambdós edificis presenten un sòcol de pedra, sobre el qual s'aixequen murs aplacats en pedra en aparell poligonal, rítmicament perforats per grans finestres aixoplugades per arcs rebaixats singularitzats amb maó vist, com també ho estan les cantoneres i els ràfecs que animen cadascun dels murs. Ambdós edificis són coberts amb un teulat a dues aigües, però a partir d'aquest punt és on apareixen les diferències entre ells: l'edifici amb la planta en H és d'una sola alçada, tot i que l'ala central és de dues plantes i té la façana -excepte els detalls que l'uneixen formalment a la resta- arrebossada i pintada de color clar. De la mateixa manera, el segon edifici dels antics tallers presenta unes golfes sota la teulada aixecades en maó vist i concordant amb la resta de perforacions de la façana principal, la qual presenta -tot i les dues plantes d'alçada- la mateixa configuració i composició que l'edifici amb la planta en H, amb el qual manté ple contacte visual i formal.

Ús actual Institut municipal d’ocupació Salvador Seguí

Ús original/altres Tallers ferroviaris

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L’entorn més proper a la construcció presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Peces estimables que -ultra la seva sòbria racionalitat constructiva ferroviària com a edificis dedicats al servei de tallers i emmagatzematge- una part important del seu valor patrimonial es basa en el fet d’evocar la fase rellevant del “Recorrido” dins de la història de les infraestructures de transport de Lleida.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

ANTICS TALLERS DEL "RECORRIDO" — 063.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	No es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

En un dels extrems orientals de la ciutat, entre l'entrada principal al Parc de La Mitjana i la carretera que uneix Lleida i Corbins, es localitzen dues edificacions construïdes al primer terç del segle XX, en el marc del que popularment es conegué com el “Recorrido”, la derivació del traçat ferroviari que segregava Balàfia i Pardinyes de la resta de la ciutat per tal d'acollir un espai de vies mortes on els trens eren classificats segons la seva destinació abans d'arribar a l'estació de Vilanoveta, i també reparats, en el cas que fos necessari, als tallers del “Recorrido”. Llurs vestigis són aquestes dues construccions, actual seu de l'institut municipal d'ocupació Salvador Seguí.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Actuacions finca

La construcció va ser rehabilitada a principis d’aquest segle XXI per acollir la seu de l'institut municipal d'ocupació Salvador Seguí.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

ANTICS TALLERS DEL "RECORRIDO" 063.EA

EDIFICI AV. BLONDEL, 35 - "SINDICATS"

064.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120
Adreça/es	Avinguda de Blondel, 35		
Coordenades UTM	x = 301.850 y = 4.609.325	*Identificació al plànol*	064.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2095208CG0029E	606m²		PB+10PP	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	064.EA
Nivell prot.	Nivell 5. Documental
Altres prot.	- Inclòs dins de l'àrea d'expectativa arqueològica 2, 120.BARP - Dins de l'àrea d'influència del

EDIFICI AV. BLONDEL, 35 - "SINDICATS"

064.EA

conjunt AM-13.CA, avinguda de Blondel

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

Façanes/Coberta .

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
AM-13. CA	**- EA**	**120. BARP**	**- BSE**	**- BN**	**- BAMP**

Ortofotomapa

EDIFICI AV. BLONDEL, 35 - "SINDICATS"

064.EA

ESGLÉSIA DEL SAGRAT COR

065.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Raïmat	*Codi INE*	120 6355
Adreça/es	Carrer del Canal, 1 Carrer Quatre de febrer, 11		
Coordenades UTM	x = 290.072 y = 4.617.167	*Identificació al plànol*	065.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques

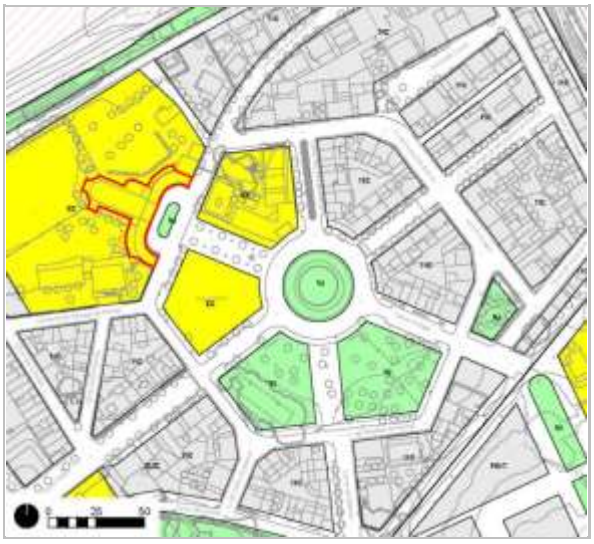

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8418-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0112 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	065.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ESGLÉSIA DEL SAGRAT COR

065.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AR Arquitectura Religiosa

Subtipologia funcio. Església

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia 1916

Autor/promotor Joan Rubió Bellver. Arquitecte / Manuel Raventós. Promotor

Parcel.la Accés sense dificultats. L'església s'obre al flanc occidental de la plaça Major de Raïmat, en un extrem del carrer del Canal de la mateixa localitat.

Context L'església del Sagrat Cor s'aixeca a un dels extrems de la població de Raïmat i és precedida per una gran plaça.

Elements Un atri corb, estilitzat i construït sobre bigues de fusta i pilastres de maó vist, aixopluga l'entrada, estenent-se més enllà de la façana per arribar fins al final de la parcel·la, on un arc de mig punt el remata a cada extrem. La façana de l'església és graonada, al centre s'hi obre un gran rosetó i la corona una espadanya de formes corbes, amb dos campanes i un òcul, coronada al seu torn per una creu de forja. L'accés es produeix a través d'un portal d'arc de mig construït amb maó ceràmic a sardinell amb tancament de porta de fusta amb remats metàl·lics.

A l'interior de l'església trobem un àmbit de nau única amb contraforts exteriors, que generen espais reservats als altars laterals, comunicats gràcies a les obertures practicades darrera les pilastres. Un sostre pla de suro, pintat amb motius florals i sustentat per bigues de fusta al seu torn recolzades sobre quatre arcs parabòlics, cobreix la nau. Destaquen els esgrafiats que decoren la totalitat dels arcs i els pilars fins a la línia d'imposta amb els improperis de la Passió acompanyats de motius geomètrics i vegetals. El baptisteri i una sagristia es troben als peus del temple, i sobre el gran arc rebaixat que cobreix l'entrada descansa el cor, sobre el qual s'obre el rosetó de la façana tot connectant amb els grups de finestres que perforen els arcs torals, el presbiteri i els murs laterals. A la testera, poligonal, s'hi accedeix per unes escales, i el seu naixement és assenyalat per l'arc de triomf parabòlic que discorre pràcticament unit al darrer arc former de la nau. L'absis és tancat per una volta de cinc panys de paret decorats amb frescos i units a l'arc de triomf amb nervis catenaris. Destaca també el ric mobiliari, tant de fusta com de forja, en bona part atribuït a Jacint Cuyàs, i també és remarcable la marededéu, atribuïda a Frederic Marés (1945).

Ús actual Església

Ús original/altres Església

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a la construcció presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana i coberta de l'església i de les dependències parroquials, els elements mobles interns de caràcter decoratiu fets de fusta i forja així com una escultura de l'escultor Marés.

ESGLÉSIA DEL SAGRAT COR

065.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Es conservarà la morfologia de les façanes i cobertes sense poder afegir ni treure cap dels seus elements originals.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	Les intervencions sobre l'estructura del l'immoble es realitzaran conservant al màxim l'estructura original.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	La seva construcció, iniciada en 1916, està íntimament relacionada amb el projecte urbanístic de la població de Raïmat, encarregat per Manuel Raventós al significat deixeble i seguidor d'Antoni Gaudí Joan Rubió Bellver. El temple modernista combina el maó vist i la tàpia, s'aixeca a un dels extrems de la població i és precedit per una gran plaça. Consagrat en 1922, és té constància d'intervencions posteriors, com l'execució dels frescos del presbiteri per Miquel Farré (1935, 1944 i 1954), o dels esgrafiats dels murs i arcs (al voltant de 1935).
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."
Actuacions finca	La construcció es va iniciar l'any 1916. Intervencions posteriors, com l'execució dels frescos del presbiteri per Miquel Farré (1935, 1944 i 1954), o dels esgrafiats dels murs i arcs (al voltant de 1935).

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

ESGLÉSIA DEL SAGRAT COR

065.EA

CELLER I MAGATZEM RAVENTÓS

066.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Raïmat	*Codi INE*	120 5925
Adreça/es	Pla de Raïmat (Polígon 6, Parcel·la 6) Finca Codorniu		
Coordenades UTM	x = 290.301 y = 4.617.641	*Identificació al plànol*	066.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
25900A00600006	385.965m²	-	-	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R3 Zona Agrícola dels nous recs
Proteccions	Aeronàutiques Ferroviària

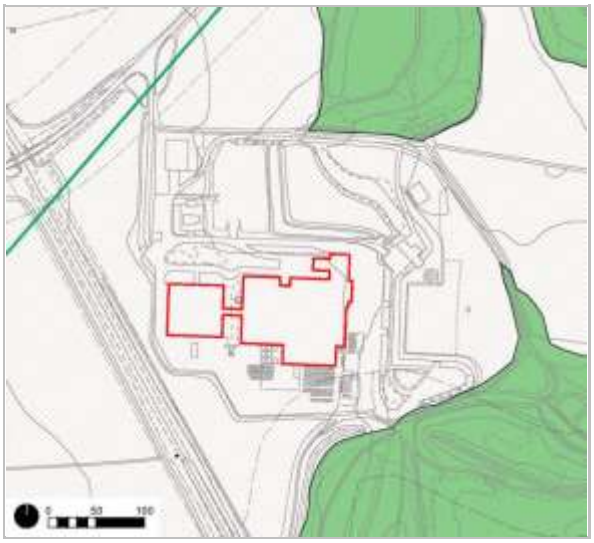

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8463-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0904 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	066.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CELLER I MAGATZEM RAVENTÓS

066.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-0904 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AI Arquitectura Industrial/Comercial
Subtipologia funcio.	Bodega i magatzems
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït entre 1918-1924
Autor/promotor	Joan Rubió Bellver. Arquitecte (1918) - Domingo Tray. Arquitecte (1983/1992) / Família Raventós. Promotor
Parcel.la	Accés sense dificultats. Cal prendre el trencant al sud-oest de la carretera N-240 en direcció a Gimenells. El camí vers el celler està indicat, i s'hi accedeix prenent l'últim trencant al sud abans de creuar les vies del tren.
Context	La bodega i els magatzems Raventós estan situats a la banda nord del nucli de Raïmat.
Elements	Celler bastit entre 1918 i 1924 segons un projecte del significat deixeble i seguidor de Gaudí, Joan Rubió Bellver, consta d'una nau orientada d'est a oest, acompanyada per construccions adossades als murs nord –en sentit perpendiculars- i sud -paral·leles-, separades d'aquesta a nivell interior mitjançant arcs de maó extremadament rebaixats. És un dels primers cellers modernistes que utilitza el formigó armat combinat amb maó -en part vist i en part arrebossat i pintat de blanc—, rajola i acer. En 1982 s'aixecà una ampliació al sud, en 1983 Domingo Triay projectà l'ampliació de la part nord –soterrada-, i en 1992 el mateix arquitecte projectà el reforç de les bases dels arcs del celler i la construcció d'una gran nau adossada a la façana oest, la qual evoca els elements formals i constructius del celler antic a través de l'ús de materials moderns. L'accés principal al celler es produeix a través d'un portal situat al centre de la façana nord, per bé que l'edifici és accessible també pel sud. L'entrada resta retardada respecte les façanes de les naus annexes, i la precedeix un passadís d'arcs catenaris de maó vist que condueixen a una porta custodiada per un arc de maó amb l'intradós de mig punt, essent tot coronat per una testera lobulada mixtilínia, amb pinacles de maó als extrems, en un esquema que es repeteix a menor alçada als laterals. La nau principal té el sostre graonat i sustentat amb bigues d'acer i arcs parabòlics de formigó perforats per diversos ulls; i als extrems és capçada per una sèrie de finestres d'arc de mig punt amb el marc de maó que segueixen el perfil graonat del conjunt. Cal destacar el sistema projectat de manteniment i control de la temperatura, consistent en un teulat doble que permetia la circulació d'aigua per controlar la temperatura de l'interior. A l'est del celler, sota la plaça dels molls de càrrega i descàrrega, bàscules i altres serveis, s'hi obre una ampliació soterrada, que allotja el "cementiri" -petita sala de maó vist amb nínxols apuntats on es conserven ampolles de vi- i la sala anomenada "passadís", ampli espai de tres naus amb volta catalana de maó vist recolzats sobre pilars emprada com a magatzem de botes. Aquesta ampliació funciona, a la vegada, de comunicació soterrada entre l'edifici administratiu del celler i la zona de producció. Finalment, al nord-est del celler s'aixeca l'edifici del moll de càrrega i descàrrega, molt interessant a nivell de façana. Aquest, orientat a l'est, està cobert per quatre voltes de teula plana que fan voladís sobre les portes del moll i sobre la façana de la primera planta, rítmicament perforada amb gelosia de maó, solució que evoca vivament el teulat de les escoles de la Sagrada Família d'Antoni Gaudí.
Ús actual	Bodega i magatzems
Ús original/altres	Bodega i magatzems

CELLER I MAGATZEM RAVENTÓS

066.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Obra inicial feta per un deixeble de Gaudí, que utilitza desde la concepció modernista l'ús del formigó armat.

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements — Façanes cobertes i sistemes de coberta com els arcs parabòlics de formigó perforats així com els elements de maó que donen textura als acabats.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció — Manteniment i/o reparació

Regulació — Es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta — Es procurarà el manteniment de façanes i cobertes que han dut a la seva catalogació. Els canvis permesos seran per reposició de materials deteriorats o de baixa eficiència però sense modificar els trets originals.
- Entorn/Jardí — A l'entorn es facilitarà la circulació entre els diferents magatzems i senyalitzant les diferents àrees de treball.
- Estructura/interior — A l'interior com a l'estructura es seguiran les pautes abans dites i es mantindran els elements més característics sense afegir solucions que malmetin l'estil o la comprensió de l'estructura original.

Usos permesos — Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits — Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica — L'any 1888, el negoci i l'explotació passa a mans de Manuel Raventós i Domènech (1862-1930). El poble o nucli de Raïmat havia quedat despoblat des de la Guerra dels Segadors. L'any 1914 Manuel Raventós va adquirir 3.200 hectàrees de terra i les va convertir en un cas únic de colonització agrària a l'Europa del segle XX. L'any 1910 ja s'havia construït el Canal d'Aragó i Catalunya. Durant els anys de la Primera Guerra Mundial, Manuel Raventós va fer construir 100 km de sèquies per portar l'aigua des del canal a les terres de Raïmat. Al mateix temps, para reduir la salinitat, va plantar 50.000 arbres –amb els que construïa les caixes pel vi espumós de Codorniu. Manuel Raventós i Domènech encarregà la construcció de la bodega, les cases dels colons i l'església a l'arquitecte modernista Joan Rubió i Bellver, deixeble d'Antonio Gaudí. El celler es va començar a construir l'any 1918 i va ser la primera edificació en formigó armat que es va fer a Espanya.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

AGUSTÍN MIR, Sergio / ESPITIA MIR, Ana / MECA ACOSTA, Benet [dir.], "Celler de Raïmat (Lleida). Història i arquitectura". Projecte Final de Grau. Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (EPSEB). Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Arxiu Patrimoni Arquitectura de Catalunya (APAC). 2012.

Actuacions finca — La bodega es va construir entre 1918 i 1924. Durant els segle XX s'ha realitzat diverses ampliacions i adequacions a les necessitats i legislacions del moment, entre les que cal destacar l'ampliació del celler realitzada per l'arquitecte Domingo Triay Darder, durant la dècada dels 80 del segle XX

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CELLER I MAGATZEM RAVENTÓS

066.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista interior

MERCAT DEL PLA

067.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 7110
Adreça/es			
Coordenades UTM	x = 302.001 y = 4.609.901	*Identificació al plànol*	067.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8458-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0804 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999) HA-0804 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	076.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

MERCAT DEL PLA

067.EA

14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Mercat
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1917
Autor/promotor	Joaquim Porqueras Bañeras. Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'antic mercat és un edifici exempt emmarcat per la plaça dels Gramàtics, el carrer de la Universitat i el carrer de Sant Martí, essent practicable tant per la plaça dels Gramàtics com pel carrer de Sant Martí.
Context	Edifici de mercat situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 10 del carrer de Sant Martí.
Elements	Projectat el 1917 per Joaquim Porqueras Bañeras, és un edifici aïllat de planta rectangular amb coberta a dues vessants de teula ceràmica i carener perpendicular a la façana principal. La coberta recolza sobre una encavallada metàl·lica i els murs presenten una construcció combinat el maó vist i l'obra arrebossada i pintada. D'una sola planta amb un semisoterrani, sembla aixecar-se sobre un sòcol de maçoneria, el qual resol exteriorment el desnivell de la parcel·la, i s'anivella la composició de façana a partir del plafonat i cornisa existent sota les finestres. El basament petri obre a través d'obertures d'arc rebaixat a mesura que la rasant ho permet. L'edifici és accessible -a l'est i a l'oest, a peu pla i per mitjà d'una escalinata, respectivament- a través de les façanes principals, coronades per un remat de major alçada que la resta de l'edifici a la part central, a modus d'acroteri, que acullen sengles portes de fals arc peraltat, bastides amb fileres radials de maó calat a intervals regulars tant al perímetre interior com exterior, i rematades per un gran medalló de pedra a la clau. La resta de la façana, com les façanes laterals, presenten tríades de finestres allargades, estretes i graonades. Cada grup d'obertures de les façanes laterals està coronat per un fals arc rebaixat i delimitat per pilastres adossades de maó vist, que actuen de contrafort.
Ús actual	Espai municipal
Ús original/altres	Mercat
Estat conservació	Bo
Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements	Façanes, cobertes, finestres , encavallat de la coberta.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació
Façanes/Coberta	Es protegeix tota l'estructura exterior amb els seus elements decoratius forma i acabat. Es mantindran les obertures i la coberta amb materialsque, si no son originals, en siguin similars en forma i textura.

MERCAT DEL PLA

067.EA

Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	Del seu interior es respectarà la estructura bàsica i es conservarà de forma integra la font esculturada que hi ha i que donava servei en temps de funcionament del mercat.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	Projectat en 1917 per Joaquim Porqueras Bañeras, sembla que en la direcció de la seva execució intervingué Francesc de Paula Morera Gatell fins 1920, incloent-hi característiques pròpies.
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”
Actuacions finca	Projectat l’any 1917, es va construir a finals de la segona dècada del segle XX. L’interior del mercat s’ha anat adequant a la legislació i necessitats del moment. La darrera gran remodelació data de 2014.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

MERCAT DEL PLA

067.EA

CASA DEL "BARÓ D'ALPICAT" 068.EA

Altres denominacions LA VINÍCOLA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 760
Adreça/es	Avinguda Blondel, 100		
Coordenades UTM	x = 301.817 y = 4.609.348	*Identificació al plànol*	068.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1895502CG0019F	242m²	1.749m²	PB+6P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8472-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1008 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	068.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA DEL "BARÓ D'ALPICAT"

068.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1008 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres
Subtipologia funcio.	Habitatges plurifamiliar i comerç planta baixa
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1920
Autor/promotor	Joan Bergós i Massó. Arquitecte / Salvador Ortiz Escuer. Promotor
Parcel.la	Accés ense dificultats. L'edifici articula la cantonada entre l'avinguda de Catalunya, l'avinguda de Blondel i el carrer de la Paloma
Context	Edifici situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 100 de l'avinguda de Blondel.
Elements	Edifici entre mitgeres de planta baixa i quatre plantes pis -destinades respectivament a locals comercials i habitatges-, llur façana s'estén en tot el seu perímetre fent cantonada tant entre l'avinguda de Catalunya i l'avinguda de Blondel com entre aquesta i el carrer de Paloma, per bé que aquesta façana rebi un tractament secundari. A la façana, discretament poligonal, s'hi identifiquen cinc panys de mur definits tant per la successió d'angles com per la ordenació de finestres i portes balconeres, construïdes amb atractius brancals motllurats i llindes còncaves, entre les quals són especialment remarcables les portes -algunes reconvertides en aparadors- de la planta baixa, que s'estrenyen per la part inferior. La porta d'accés a la finca, situada en el pany central, presenta decoracions de forja i tot i no rebre un tractament protagonista, precedeix un pany de paret que destaca entre els seus adjacents: singularitzat a la primera planta per una tribuna recolzada sobre mènsules, s'hi obren dues portes amb balustrades corregudes a cada planta. A la resta de panys de façana apareixen finestres i les balustrades sols coronen les dues tribunes de doble alçada que s'obren als panys que flanquegen el central. Els dos panys més extrems i la façana lateral estan configurats només a partir de finestres. Tanmateix, el que resulta especialment interessant i aporta singularitat a l'edifici és el tractament decoratiu de la façana, arrebossada i pintada a excepció dels elements particularitzats en pedra. La planta baixa presenta un sòcol o basament de pedra i la resta de parament mostra un revestiment d'arrebossat de tonalitat grisosa marcant junta horitzontal formalitzant filades amb grans osques. Aquest revestiment cedeix el protagonisme a l'esgrafiat en tons ocres que decora les plantes superiors amb una sanefa a base de motius de perfil corb. Llur disseny passa a configurar panells amb motius geomètrics i vegetals situats entre les llargues mènsules que sustenten el prominent voladís que corona l'edifici.
Ús actual	Habitatges i comerç a planta baixa
Ús original/altres	Habitatges i comerç a planta baixa

Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

CASA DEL "BARÓ D'ALPICAT" — 068.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana i esgrafiats. Elements comuns de l'escala i vestíbul (portes)

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Es mantindran les façanes i cobertes en morfologia i cromatisme així com els esgrafiats que la decoren.
- Entorn/Jardí: .
- Estructura/interior: El seu interior va ser remodelat fins planta baixa per la reconversió dels habitatges. En els panys de mur que fan de mitgera ha quedat testimoni de la muralla feudal de la ciutat amb un nivell de protecció 1.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Bastit en 1921 a partir d'un projecte (1920) de Joan Bergós i Massó -arquitecte deixeble i seguidor de Gaudí, més en el concepte de síntesi i simplificació que en les formes emprades, ja d'un sobri classicisme-, el seu propietari era Salvador Ortiz Escuer, conegut com el Baró d'Alpicat, circumstància de la que deriva la denominació de l'edifici.
L'edifici va ser bastit a sobre de la muralla feudal, en el tram que gira vers el nord-oest.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Projectat l'any 1920, es va construir l'any 1921. L'interior dels habitatges i de la planta baixa s'ha anat adequant a la legislació i necessitats del moment. A l'any 1999 es va enderrocar l'interior completament per rehabilitar l'edifici restant només la façana de l'obra original.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
005.01 CA	- EA	082 BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

CASA DEL "BARÓ D'ALPICAT" 068.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASAL DE JOVENTUT REPUBLICANA - IMAC

069.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 760
Adreça/es	Avinguda Blondel, 64		
Coordenades UTM	x = 302.032 y = 4.609.511	*Identificació al plànol*	069.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☑
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8452-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0708 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	069.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial
Altres prot.	Es troba dins de l'entorn de protecció de la Catedral Nova (BCIN)

CASAL DE JOVENTUT REPUBLICANA - IMAC

069.EA

HA-0708 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Casal
Estil i Època	Historicisme - classicista; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1919
Autor/promotor	Adolf Florensa i Ferrer. Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici té la façana oberta a l'avinguda Blondel, i l'emmarquen el carrer de l'alcalde Mestre i l'àmbit de la façana oriental de l'Institut d'Estudis Ilerdencs
Context	Edifici situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 64 de l'avinguda de Blondel.
Elements	Edifici en cantonera, la façana originalment principal, l'emmarquen dues pilastres encoixinades i s'obre a l'avinguda de Blondel, tot i que el mur obert al carrer de l'alcalde Mestres també rep un tractament de façana -igualment accessible-. El mur occidental, antigament mitgera amb el desaparegut teatre de l'Hospital de Santa Maria, funciona actualment com accés principal de l'edifici. Aquesta nova façana presenta planta baixa i tres plantes pis d'obra arrebossada i pintada en colors clars recolzada sobre un basament o sòcol de pedra, que acull el semisoterrani. La façana a l'avinguda de Blondel, el semisoterrani obre a través de dues finestres reixades, de llindes convexes. L'antic accés a l'immoble, situat al centre de la façana , d'arc rebaixat i de gran alçada, apareix custodiat per una finestra a cada banda, també d'arc rebaixat i barana de forja. A planta primera hi ha una tribuna, recolzada sobre mènsules motllurades, sobresortida i de traçat corb, que ocupa tota l'amplada de la façana. La tribuna obre a través de tres finestres flanquejades per pilastres acanalades coronades per un entaulament on recolza la balustrada de la terrassa que corona aquest element. Les finestres de la tribuna estan tancades amb fusteria de fusta amb un acurat disseny d'especejament que li dóna categoria a l'element. La planta segona obre a través de tres portes d'arc de mig punt sòbriament motllurat comunicades amb la terrassa. Una cornisa de secció simple separa aquest nivell de la planta superior sobre la que arrenquen tres parelles de finestres separades per mainells acanalats. Aquest grup de finestres, rectangulars i de disseny simple, genera un únic volum. La façana està coronada per un potent ràfec volat motllurat recolzat sobre un conjunt de mènsules esculturades en pedra. A la façana oriental els tres cossos verticals s'expliciten gràcies al tractament encoixinat de l'arrebossat del cos central -sobresortit del pla del mur-. Un balcó corregut amb balustrada al cos central substitueix la tribuna, i les portes balconeres de mig punt de la segona planta esdevenen finestres arran de la manca de balcons. La façana occidental és fruit de la darrera intervenció, de Carles Sáez (2005), que ha comportat la creació d'un nou volum que permet ubicar-hi les rampes d'accés, trèvols metàl·lics de correspondència amb les plantes, l'escala d'emergència i elements d'instal·lacions. Aquesta estructura s'ha revestit amb panells perforats d'alumini lacat que, pel seu contrast respecte l'edifici original, ha acabat configurant la imatge popular del conjunt de l'edifici actual.
Ús actual	Institut Municipal d'Acció Cultural
Ús original/altres	Seu de Joventut Republicana de Lleida / Caserna de la guàrdia civil.
Façanes/Coberta	Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.
Entorn de protecció	Dintre de l'entorn de protecció de la Catedral Nova MH-EN (Acord Govern Generalitat 09/06/1998, DOGC 08/07/1998)

CASAL DE JOVENTUT REPUBLICANA - IMAC

069.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric — El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana al carrer blondel i carrer Alcalde Mestre. Vestíbul i escales d'accés a la segona planta.

Entorn de protecció Inclòs dintre de l'entorn de protecció de la Seu Nova.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació Es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta Les intervencions han de respectar la morfologia i cromatisme de la façana i la coberta.
- Entorn/Jardí En la façana de ponent s'inclou la font de l'hospital de Santa Maria de 1802
- Estructura/interior Es respectarà l'estructura original de l'edifici, deixant patent la seva distribució original. Els accessos a la segona planta i el vestíbul principal.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment cultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Edifici en cantonera, fou construït per subscripció popular en 1919 d'acord amb un projecte d'Adolf Florensa que cal emmarcar en una concepció d'historicisme classicista molt contingut. Seu de Joventut Republicana de Lleida fins que fou incautat i reconvertit en caserna de la Guàrdia Civil en 1938, i des de 2005 -un cop rehabilitat- és la seu de l'Institut Municipal d'Acció Cultural.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca Construït l'any 1919. L'interior dels habitatges i de la planta baixa s'ha anat adequant a la legislació i necessitats del moment. El mur occidental era antigament mitjaner amb el desaparegut teatre de l'hospital de Santa Maria. Al enderrocar el teatre es va convertir l'antiga mitgera en façana, ubicant-hi l'accés principal a l'immoble.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	007 EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

CASAL DE JOVENTUT REPUBLICANA - IMAC

069.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CASA FLORENSA

070.EA

Altres denominacions CASA BAIXADA DE LA TRINITAT

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 3740
Adreça/es	Avinguda Francesc Macià, 47 Carrer Baixada de la Trinitat, 1		
Coordenades UTM	x = 302.467 y = 4.609.971	*Identificació al plànol*	070.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	1C Zona de Centre Comercial
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8474-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	070.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CASA FLORENSA

070.EA

Altres prot. HA-1011 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1011 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç

Estil i Època Classicisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia 1905

Autor/promotor Adolf Florensa i Ferrer. Arquitecte. Manuel Florensa. Promotor

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici articula la cantonada entre la rambla de Ferran i la baixada de la Trinitat.

Context Edifici d'habitatges en cantonera situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 47 de l'avinguda de Francesc Macià, a l'encreuament amb la Baixada de la Trinitat.

Elements Edifici entre mitgeres que fa cantonada entre la rambla de Ferran i la baixada de la Trinitat, fou bastit en 1905 -segons la xifra que apareix a la guixeria de la llinda de la porta d'entrada, acompanyada per un monograma on es llegeix MF (Manuel Florensa)- seguint un projecte d'un sobri classicisme de ressò noucentista de l'arquitecte Adolf Florensa. L'accés als habitatges s'efectua per la baixada de la Trinitat, ja que la porta es troba a la part més alta d'aquesta façana, per bé que la planta baixa té un accés independent per la mateixa rambla de Ferran.

L'edifici és de planta baixa -que salva el desnivell de la baixada de la Trinitat fins a esdevenir semisoterrani- i cinc plantes pis entre les quals s'intercala una cuidada successió de cornises a nivell de cada forjat, delicadament motllurades, que condueix vers la potent cornisa que corona l'edifici, introductora del terrat protegit amb barana de forja treballada. La planta baixa, aplacada en pedra, està actualment ocupada per una entitat bancària. La resta de plantes, arrebossades i pintades de color terra, estan destinades a habitatge. Cal destacar la disposició de les obertures, articulades en una retícula totes a eix i distribuïdes de manera pràcticament equidistant. A més, el tractament dels marcs, de motllures discretes però cuidades, es simplifica i es redueix en alçada, en una tònica similar al tractament dels balcons i reixats de les finestres, tots ells de forja. A cada pis de la façana de la baixada de la Trinitat hi ha un balcó, que no sobresurt del pla del mur; mentre que a la cantonada hi ha un balcó corregut a cada planta, i a la façana de Ferran cada obertura disposa del seu propi balcó volat a excepció de la planta primera -on hi ha un balcó corregut- i la última planta, on no hi ha balcons, sinó reixes bufades que no sobresurten del pla del mur, concordant amb les finestres de la façana de la baixada de la Trinitat.

Ús actual Habitatge i terciari a planta baixa

Ús original/altres Habitatge i altres a planta baixa

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemple sobresortint de l'arquitectura que caracteritzava l'avinguda Francesc Macià i la Rambla Ferran a inicis del segle XX

CASA FLORENSA

070.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façanes i elements de forja dels balcons

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es conservara la façana i els elements decoratius que la caracteritzen així com la morfologia i textura de les finestres i portes. Es conservaran els elements de forja que formen part dels tancaments de finestres i portes.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Actuacions finca Edifici d’habitatges construït l’any 1905. l’interior està completament reformat després d’una intervenció realitzada entre 2006 i 2007.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
004.11 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

CASA FLORENSA

070.EA

HABITATGE UNIFAMILIAR AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 43 — 071.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre històric	*Codi INE*	120 300
Adreça/es	Carrer Anselm Clavé, 43		
Coordenades UTM	x = 302.462 y = 4.610.383	*Identificació al plànol*	071.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	071.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

HABITATGE UNIFAMILIAR AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 43

071.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i local a la Planta Baixa

Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia 1922

Autor/promotor Francesc de Paula Morera i Gatell. Arquitecte

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici dóna façana al carrer Anselm Clavé.

Context La casa Anselm Clavé 43 està situada en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 43 del carrer Anselm Clavé, tal com el seu nom indica, i queda situada a la galta de mig jorn del vial de l'illa limitada pel carrer dels Comtes d'Urgell i la plaça de Mn. J. Verdaguer.

Elements Edifici de planta lleugerament quadrangular de planta baixa, planta primera, planta segona i planta golfes amb mansardes. Part de la planta baixa està ocupada actualment per un aparcament i les dues plantes pis estan destinades a ús residencial.

A la façana es combina la fàbrica arrebossada i pintada, la pedra buixardada simulant carreus, el ressalt dels emmarcaments de les obertures, les falses pilastres a les franges verticals, les motllures, l'emmarcament del òculs i el discret coronament de la tribuna amb escut i volta. En resulta una composició molt treballada d'un classicisme sever només contrapuntat per algun toc noucentista que suavitza la rotunditat dels encaixos rectangulars.

La façana mostra una composició clarament asimètrica. A l'extrem de llevant hi destaca una composició vertical a modus de torre que defineix el límit de l'edifici, i la banda de ponent ve singularitzada per una tribuna a planta primera.

A la banda de llevant es troba la porta d'accés als habitatges i a eix amb aquesta obertura el parament mostra una composició vertical i estreta ocupada per un balcó sense volada a planta primera, una finestra allargassada a planta segona i un òcul a planta golfes, coronat per un joc de motllures i pinacle de caire noucentista.

La banda de ponent de la façana composa el cos principal de l'immoble. La planta baixa obre a través d'un portal de llinda plana i dues finestres de grans dimensions acabades amb arc rebaixat. La planta primera obre mitjançant una balconada comunicada amb un balcó corregut protegit amb balustres de pedra el qual s'entrega contra la tribuna situada a l'extrem oest de la façana. La tribuna és de planta poligonal recolzada sobre 4 mènsules de pedra esculpida, tancada verticalment amb vidrieres i la coberta de secció lleugerament imperial la qual apareix revestida amb xapa metàl·lica que simula l'especejament de la peça de pissarra. Aquest cos està coronat amb una motllura perimetral i ornamentat amb un escut i floró central, que li atorga un aire sobri i singular. La planta segona obre a través de sis finestres rectangulars acabades amb arc de mig punt i emmarcades cadascuna dins un rebaix del mur. La finestra que queda centrada amb l'eix de la tribuna de la planta inferior presenta una amplada superior i acaba amb arc escarser. La planta sota coberta d'aquest cos presenta dues llucanes amb obertura oval, emmarcades per un frontó escalonat a la part superior i lligades entre elles per una balustrada de pedra que ressegueix tota la longitud d'aquest tram de façana. Una cornisa amb permòdols a nivell del forjat de planta segona, fa l'intent de resseguir tota la longitud de la façana, convertint-se en l'únic element integrador de l parament.

Totes les finestres de planta segona i les dues balconades de planta primera disposen de protecció solar configurada amb portes de llibret de fusa amb acabat pintat de color verd. La part superior de les portes de llibret que coincideix amb els arcs de coronament de les finestres, és una gelosia de fusta curosament treballada amb el mateix acabat pintat que la resta de l'element.

La part posterior de la coberta que dona al carrer és de dues aigües amb carener paral·lel al carrer i construïda amb revestida amb xapa metàl·lica que simula la peça de pissarra, igual que la coberta de la tribuna. A la part posterior apareix una coberta de teula ceràmica

HABITATGE UNIFAMILIAR AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 43 — 071.EA

tipus aràbiga i una zona amb coberta plana.

Ús actual Habitatge i Aparcament/magatzem a planta baixa

Ús original/altres Habitatge i Comerç a planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un mal estat de conservació. Les fusteries presenten trossos trencats, la xapa de coberta està en part despresa i tota la façana presenta taques de humitat. Els conductes de les instal·lacions creuen la façana desvirtuant la composició general del parament.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'antiga Casa Anselm Clavé 43 presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

El seu valor patrimonial es fonamenta en el fet que resulta un notable exemple d'arquitectura residencial de principis de segle XX amb la intenció compositiva de generar una contundent imatge en un dels carrers més cèntrics de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana: estructuració general, plens i buits, elements decoratius i fusteries.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació / restauració

Regulació Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

Façanes/Coberta Es protegiran la façana i els elements que caracteritzen aquesta construcció.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Edifici entre mitgeres localitzat al flanc meridional del tram de ponent del carrer Anselm Clavé, fou projectat per l'arquitecte Francesc de Paula Morera i Gatell i construït vers l'any 1922.

Bibliografia

Informe. Catàleg del Pla General d'Ordenació Urbana, aprovat inicialment.
"Annex dades sobre l'edifici carrer Anselm Clavé, 43". Carlos Sáez Llorca, arquitecte municipal. La Paeria. Ajuntament de Lleida. Projectes i Obres. Regidoria de l'hàbitat urbà i rural i la sostenibilitat.

"Ciutadania, espai urbà i memòria a la Lleida del segle XX". Joan Sagués San José, Conxita Mir Curcó, Jaume Barrull Pelegrí. Pagès Editors, S.L, Lleida. 2012.
Ateneu Popular de Ponent-Lleida/Memorial Democràtic/Universitat de Lleida. Departament d'Història/Generalitat de Catalunya. Departament de Governació i Relacions Institucionals.

HABITATGE UNIFAMILIAR AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 43

071.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de detall

HABITATGE UNIFAMILIAR AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 43

071.EA

Vista de detall

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de detall

Vista de detall

Vista de conjunt

HABITATGE UNIFAMILIAR AL CARRER ANSELM CLAVÉ, 43

071.EA

Vista de conjunt

Lleida

Ajuntament de Lleida

CAFÈ-TEATRE DELS CAMPS ELISIS

072.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 4800
Adreça/es	Avinguda del President Tarradellas, 2		
Coordenades UTM	x = 302.676 y = 4.609.633	*Identificació al plànol*	072.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8448-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0704 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	072.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CAFÈ-TEATRE DELS CAMPS ELISIS

072.EA

HA-0704 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Café-teatre
Estil i Època	Neoclassicisme Romàntic; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït entre els anys 1923 i 1926
Autor/promotor	Joaquim Porqueras i Francesc de Paula Morera. Arquitectes.
Parcel.la	Accés sense dificultats. El cafè-teatre s'aixeca a la zona central dels Camps Elisis, al final del parterre de Sant Jordi.
Context	L'edifici del Cafè-teatre dels Camps Elisis és un edifici aïllat situat dins el recinte dels Camps Elisis i emplaçat a la zona central del recinte definida per l'antic teatre municipal, la caseta de serveis i el quiosc de música.
Elements	Edifici aïllat situat en els Camps Elisis La construcció, que combina elements de pedra i arrebossat pintat, presenta dues plantes, s'aixeca sobre una petita escalinata amb tanca i està coberta a dues aigües amb carener perpendicular a la façana principal. L'accés s'efectua a través de la pèrgola de la façana oest, corresposta a l'est per un petit belvedere columnat. La planta alta emergeix de la lògia-sòcol de la planta baixa, la qual reserva l'ordre jònic per a les columnes interiors, deixant el dòric a les lògies exteriors que, afegides als laterals del volum central i coronades per una balustrada, generen la balconada envoltant del pis superior. Aquesta planta presenta unes grans finestres d'arc de mig punt, emmarcades per motllures que acullen una mènsula a la clau de cada arc, així com uns angles i contraforts especialment remarcats per grans carreus de pedra. Una potent cornisa ressegueix el volum de la planta, interrompuda a la meitat de cada façana per un timpà o element semicircular, rematat -com les cantonades- per gerros decoratius que actua a modus d'acroteri, amagant la coberta.
Ús actual	Sense ús
Ús original/altres	Cafè-teatre

Façanes/Coberta	Les façanes i cobertes presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'edifici presenta un estat de conservació millorable

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic — Exemple de construcció neoromàntica amb elements classicistes
- [x] Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; Es protegiran les façanes i els elements que caracteritzen aquesta construcció.
Façanes/Coberta	.
Entorn/Jardí	Es protegirà també la balaustrada que envolta l'edificació

CAFÈ-TEATRE DELS CAMPS ELISIS

072.EA

Estructura/interior	A l'interior es protegiran els elements originals
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural.
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Els Camps Elisis són un parc urbà de la ciutat de Lleida, situat a Cappont, dividit en àrees de jardins d'estil francès i romàntic anglès, construïts sobre la base de terrenys boscosos.

Edifici emblemàtic dins el parc, conegut popularment també com el Xalet que, segons Frederic Vilà i Xavier Rodríguez, seria d'atribució dubtosa, car al projecte (1923) hi apareixen les signatures de Joaquim Porqueras i Francesc de Paula Morera, per bé que el seu neobarroquisme noucentista respon més aviat a una determinada fase de l'arquitectura de Porqueras, i la participació de Morera en tot cas correspondria a l'execució de l'obra -acabada en 1926-.

Des de fa vint anys i fins el novembre de 2016, aquest edifici ha allotjat un espai privat dedicat a bar musical nocturn. La ubicació del Xalet, enmig dels Camps Elisis, espai verd i sense trànsit de vehicles, li dóna a aquest espai una condició privilegiada per passar una bona estona de lleure i desconnexió al centre de Lleida. Per això, la proposta d'usos per aquest equipament municipal, hauria d'anar orientada a la cultura de carrer. Al hivern durant el dia, i a l'estiu a les tardes i vespres. El 10 de desembre de 2017, l'Ajuntament de Lleida va engegar un procés participatiu per recollir propostes i suggeriments que permetin determinar els usos futurs del xalet.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Crida per Lleida. CUP. "El Xalet dels Camps Elisis"

El Punt. Avui. "Debat pels nous usos del xalet dels Camps Elisis"
10 desembre de 2017.

Actuacions finca

Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1926. L'edifici va estar acondiciat per allotjar un establiment d'oci nocturn que funcionà fins l'any 2016.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
043 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	002 BAMP

CAFÈ-TEATRE DELS CAMPS ELISIS

072.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

QUIOSC DE MÚSICA DELS CAMPS ELISIS

073.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 4800
Adreça/es	Avinguda del President Tarradellas, 2		
Coordenades UTM	x = 302.712 y = 4.609.644	*Identificació al plànol*	073.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8449-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0705 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	073.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

QUIOSC DE MÚSICA DELS CAMPS ELISIS

073.EA

HA-0705 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Quiosc de música
Estil i Època	Neoclassicisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Construït durant la segona dècada del segle XX (1926)
Autor/promotor	Francesc de Paula Morera i Gatell (autoria confusa). Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. El quiosc es troba a la zona central del recinte dels Camps Elisis, acompanyat pel cafè-teatre, la caseta de serveis i l'antic teatre municipal.
Context	El Quiosc de música dels Camps Elisis és una construcció aïllada situada dins el recinte dels Camps Elisis, emplaçada a la zona central del recinte, mantenint certa relació amb el Cafè-teatre.
Elements	El Quiosc de música dels camps Elisis és una construcció classicista aïllada de planta circular, emplaçada davant la façana principal o de llevant del Cafè-teatre. Vuit columnes dòriques s'aixequen sobre alts podis al seu torn recolzats sobre un gruixut sòcol o basament de pedra amb una motllura de rajola ceràmica central, el qual presenta -a eix amb cada columna- plaques decoratives que inclouen un plafó el·líptic construït amb trencadís que representa un instrument musical. Les senzilles columnes suporten un sobri entaulament circular cobert per una cúpula semiesfèrica, rematada per un petit tambor i acompanyada, a l'alçada de cada columna, per elements troncocònics de pedra dels quals neixen unes nervadures amb motius vegetals que generen el gallonat del casquet, recobert per escates de ceràmica vidriada.
Ús actual	Quiosc de música
Ús original/altres	Quiosc de música

Façanes/Coberta	L'exterior de la construcció presenta bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper al quiosc de música presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'interior de la construcció presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració neoclàssica, una part important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser un element constitutiu d'un dels conjunts més importants a nivell social, cultural i paisatgístic de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric, arquitectònic i paisatgístic de la construcció.

- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements	L'estructura básica, rajoles decoratives al sòcol, i la coberta gallonada amb acabat ceràmic

QUIOSC DE MÚSICA DELS CAMPS ELISIS

073.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació
Regulació	Es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Es conservará la morfologia de la coberta ceràmica, la volumetria de les columnes i els acabats ceràmics del podi.
Entorn/Jardí	Es mantindrà un entorn armònic amb la resta de elements inclosos en el parc urbà.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica

Els Camps Elisis són un parc urbà de la ciutat de Lleida, situat a Cappont, dividit en àrees de jardins d'estil francès i romàntic anglès, construïts sobre la base de terrenys boscosos.

De datació i atribució confuses, podria tractar-se, segons Frederic Vilà i Xavier Rodríguez, d'una obra amb alguna intervenció de Francesc de P. Morera Gatell, tot i que no es disposa de constància documental de l'autoria. Hom en situa la construcció després de 1911, quan el veí Cafè-teatre va adquirir l'aparença actual.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
043 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	002 BAMP

Ortofotomapa

QUIOSC DE MÚSICA DELS CAMPS ELISIS

073.EA

TEATRE MUNICIPAL DELS CAMPS ELISIS

074.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 4800
Adreça/es	Avinguda del President Tarradellas, 2		
Coordenades UTM	x = 302.705 y = 4.609.581	*Identificació al plànol*	074.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8450-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0706 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	074.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

TEATRE MUNICIPAL DELS CAMPS ELISIS

074.EA

HA-0706 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Teatre
Estil i Època	Neoclassicisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Projectat l'any 1883 i construït l'any 1902
Autor/promotor	Celestí Campmany. Arquitecte (1883) / Reforma de Marià Gomà. Arquitecte (1936)
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba a la zona central del recinte dels Camps Elisis, acompanyat pel cafè-teatre, el quiosc de música i la caseta de serveis, essent també accessible a través del carrer de Santa Cecília.
Context	L'edifici de l'antic Teatre Municipal dels Camps Elisis és un edifici situat dins el recinte dels Camps Elisis i emplaçat a la zona central del recinte definida pel cafè-teatre, la caseta de serveis i el quiosc de música.
Elements	L'edifici de l'antic Teatre Municipal és de planta rectangular. És accessible tant per la façana nord com per la façana sud, però la façana principal és la septentrional, clarament identificable pel porxo d'entrada -arrebossat i pintat en un color clar- que aixopluga la triple portada, on s'observen les restes del que probablement era l'encaix d'un cartell, coronat per un cos rectangular a mode de frontó, amb un relleu de l'escut de la ciutat al centre. Una cornisa sòbria, que es repeteix en proporcions menors al coronament de l'edifici, connecta visualment el porxo i els dos cossos que el flanquegen, enrederits respecte el pla de la façana i decorats amb panells motllurats. La façana sud, de totxana, és clarament posterior, com també ho és la occidental, encoixinada seguint l'estètica de l'edifici adjacent. Per la seva banda, el mur est està decorat amb un mosaic -també actual- fins a mitja alçada, que dona pas a una combinació rítmica de finestres allargades i pilastres de maó vist. A l'interior de l'edifici, concebut com una nau amb teulat a dues aigües sobre encavallades metàl·liques, l'escenari fou alterat però es conserven encara les llotges del primer nivell, llur estructura de ferro -juntament amb la de les encavallades- és l'element més remarcable.
Ús actual	Equipament municipal
Ús original/altres	Teatre / Equipament esportiu

Façanes/Coberta	Les façanes i cobertes presenten un estat de conservació millorable.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'edifici presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració neoclàssica, una part important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser un element constitutiu d'un dels conjunts més importants a nivell social, cultural i paisatgístic de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric, arquitectònic i paisatgístic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor natural/ambiental/paisatgístic

TEATRE MUNICIPAL DELS CAMPS ELISIS

074.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements L'antiga configuració de les llotges i els elements estructurals com les encaballades metàl·liques que el caracteritzen.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; Es mantindrà la morfologia i cromatisme que relaciona aquest element amb la resta d'elements coetanis del parc municipal.

Façanes/Coberta Es mantindran les cobertes ceràmiques.

Entorn/Jardí .

Estructura/interior En l'interior

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment cultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Els Camps Elisis són un parc urbà de la ciutat de Lleida, situat a Cappont, dividit en àrees de jardins d'estil francès i romàntic anglès, construïts sobre la base de terrenys boscosos.

El Teatre dels Camps Elisis és un edifici projectat el 1883 però construït el 1902. L'antic Teatre Municipal dels Camps Elisis fou bastit en 1902, respon a una iniciativa empresarial i fou encarregat a l'arquitecte Celestí Capmany. Aquest edifici substituïa un anterior teatre de planta circular situat en el mateix lloc -el Teatre d'estiu- del mateix arquitecte, enderrocat en 1901. L'any 1918 va passar a ésser de propietat municipal i va continuar operatiu fins 1936. Després de la Guerra Civil fou habilitat com a equipament esportiu local, època en la que també es va encarregar a Marià Gomà la reforma de la façana nord. Actualment en desús, tanca els Camps Elisis pel sud juntament amb la caseta de serveis, el cafè-teatre i el quiosc de música.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1902. L'edifici va patir una reforma després de la Guerra per acondiciar-lo com establiment d'ús esportiu.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
043 CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

TEATRE MUNICIPAL DELS CAMPS ELISIS

074.EA

Ortofotomapa

Lleida

Ajuntament de Lleida

ESCOLA DELS CAMPS ELISIS

075.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 4800
Adreça/es	Avinguda del President Tarradellas, 2		
Coordenades UTM	x = 302.627 y = 4.609.514	*Identificació al plànol*	075.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi
Entorn prot. altres
Contorn urbanístic

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	EC Equipament Comunitari
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8424-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-0302 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	075.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

ESCOLA DELS CAMPS ELISIS

075.EA

HA-0302 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament
Subtipologia funcio.	Escola
Estil i Època	Noucentisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	Projectat l'any 1918 i construït l'any 1920
Autor/promotor	Adolf Florensa i Ferrer. Arquitecte
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'escola articula la cantonada entre l'avinguda de Les Garrigues i el carrer de Santa Cecília, a la cantonada sud-oest del recinte dels Camps Elisis.
Context	L'edifici de l'Escola dels Camps Elisis està situat a la cantonada sud-oest del recinte dels Camps Elisis, concretament a la cantonada entre l'avinguda de Les Garrigues i el carrer de Santa Cecília
Elements	Escola projectada en 1918 per Adolf Florensa i acabada de construir en 1920, tanca l'extrem sud del recinte dels Camps Elisis. L'edifici, arrebossat i pintat de blanc amb elements de pedra en contrast, és de planta rectangular, té la façana i l'accés principal oberts a una petita plaça entre l'avinguda de Les Garrigues i el carrer de Santa Cecília i presenta una composició compacta, amb motius neorenaixentistes i neobarrocs de ressò noucentista. Edifici on domina la simetria, presenta planta baixa i una planta pis, rematada per una teulada a quatre vessants. La planta baixa, de major alçada que la superior, es caracteritza per la presència d'un cos porticat d'arcs de mig punt, flanquejats per dues dependències amb finestra a cada cantonada, lleugerament sobresortides del pla de façana. Una cornisa motllurada de gran presència a nivell del forjat defineix l'arrencada de la planta superior, on recolza una balustrada que recorre tot el pla de la façana i tanca una terrassa accessible des del primer pis a través de quatre portes balconeres de llinda plana acompanyades per obertures el·líptiques. Cal destacar el cos central de l'edifici per on es produeix l'accés al conjunt. Volum de planta baixa i planta primera coronat per una potent cornisa motllurada que sobresurt de la coberta a modus d'acroteri i a acull, a la seva part central, un escut en relleu i el nom de l'antic establiment " Escola Jardí. Camps Elisis", esdevenint l'element que acapara el protagonisme de l'edifici, tot i que sense estridències i amb gran contenció. Aquest cos central presenta dues cantoneres d'amples carreus de pedra i emmarquen el portal d'accés d'arc de mig punt que s'integra a la composició general del pòrtic.
Ús actual	Escola Jardí
Ús original/altres	Escola Jardí

Façanes/Coberta	Les façanes i cobertes presenten un bon estat de conservació.
Entorn/Jardí	L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.
Estructura/Interior	L'estructura interior de l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor natural/ambiental/paisatgístic

ESCOLA DELS CAMPS ELISIS

075.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Volumetria de l'edifici amb els elements de pedra que marquen les cantonades, la balconada amb balaustre que es sostinguda per una galeria d'arcs de mig punt i l'escut al frontó que es situa al bell mig de la porta.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; Es mantindra la morfologia de la façana, materials i acabats.

Façanes/Coberta En la coberta es mantidrà la teula ceràmica i la diferència de textura entre les cantonades de pedra i la part arrebossada. Es respectaran els buits de paret , els elements de sosteniment del porcho i la balaustrada del balcó del primer pis.

Entorn/Jardí Es procurara evitar afegir volums que impedeixin la percepció de l'edifici.

Estructura/interior Les obres a l'interior conservaran la estructura bàsica i els elements comuns com poden ser les escales. D'altra banda s'ha de considerar la compatibilitatt de possibles adequacions conforme la normativa vigent en espais de serveis com és el cas d'aquest edifici.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural.

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Els Camps Elisis són un parc urbà de la ciutat de Lleida, situat a Cappont, dividit en àrees de jardins d'estil francès i romàntic anglès, construïts sobre la base de terrenys boscosos.

L'Escola dels Camps Elisis és un edifici noucentista aïllat projectat per l'arquitecte Adolf Florsensa i Ferrer (1889-1968) l'any 1918 i construït el 1920. Adolf Florensa i Ferrer va presentar el projecte final de carrera, o projecte de revàlida, tal com se deia llavors, l'any 1914. L'any 1918, Eugeni d'Ors- màxim artífex de la política cultural de Prat de la Riba- invita a Adolf Florensa a participar al concurs per la construcció d'una escola-jardí als Camps Elisis de Lleida.

Considerem oportú incloure la descripció que Jordi Oliveras fa en el seu capítol titulat "L'arquitectura d'Adolf Florensa" en el llibre "Adolf Florensa i Ferrer (1889-1968) extret del document de Ricard Giralt Casadesús titulat alhora "Los progresos de Lérida":

"El projecte de Florensa era un grup escolar de tres aules, sala per a mestres, una sala per a museu-biblioteca i serveis., disposat en dues plantes amb cossos simètrics i l'escala-vestíbul com element central. No hi ha dubte que, malgrat que el programa de l'edifici fos reduït, Florensa li va proporcionar la dignitat requerida. En la seva composició ordenada s'accentuaven el cos central i els extrems mitjançant cossos sobresortits. El reforçament dels cantells d'aquests cossos amb obra de maó o amb les columnes dels porxos encara en destaquen més la importància. Però sobre tot és el coronament de la coberta a la part central, mitjançant un frontó corbat, el que dona caràcter a l'edifici. Una altre vegada ens trobem davant l'ús del barroc com estil ornamental amb el qual es confereix distinció a una construcció de caràcter públic sense contradir el to afable i tradicional de la resta de l'edificació"

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic.
Generalitat de Catalunya.

Ribas Piera, Manuel [coord.]. Bohigas, Oriol/Comamala, Conxita/Oliveras, Jordi/Peiró, Xavier/ Ribas Piera, Manuel. "Adolf Florensa i Ferrer". Col·lecció Gent de la Casa Gran. Núm. 13. Ed. Ajuntament de Barcelona. Pg. 102.

Actuacions finca Les obres de construcció de l'edifici finalitzaren l'any 1920. L'edifici ha sofert diverses ampliacions per tal d'adequar-lo a les necessitats funcionals de cada moment.

ESCOLA DELS CAMPS ELISIS

075.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

EDIFICI D'HABITATGES C. JOAN BAGET - RAMBLA D'ARAGÓ

076.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Eixample	*Codi INE*	120 1590
Adreça/es	Carrer de Joan Baget, 1		
Coordenades UTM	x = 301.754 y = 4.609.867	*Identificació al plànol*	076.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

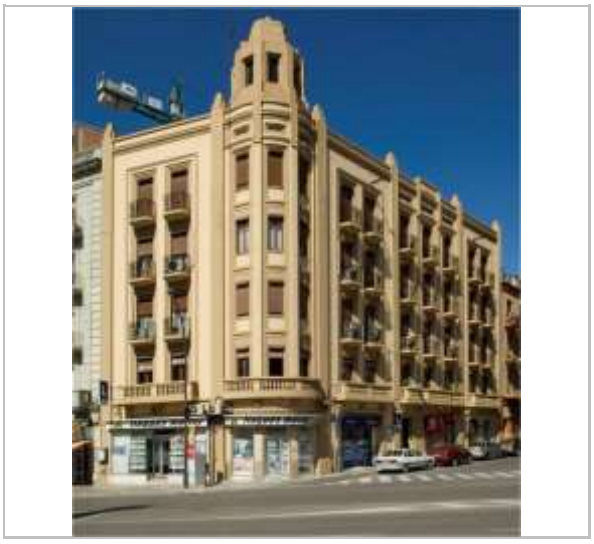

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8475-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1012 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	076.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI D'HABITATGES C. JOAN BAGET - RAMBLA D'ARAGÓ

076.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1012 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç

Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Construït l'any 1932

Autor/promotor Manuel Casas Lamolla. Arquitecte

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici articula la cantonada entre la rambla d'Aragó i el carrer de Joan Baget.

Context Edifici d'habitatges situat en el bell mig del nucli urbà de la Ciutat de Lleida, amb accés des del número 1 del carrer de Joan Baget, fent cantonada amb la rambla d'Aragó.

Elements Edifici en cantonada de perfil corb, de quatre plantes pis, planta golfes i una planta baixa dedicada a locals comercials que actualment en deformen visualment la configuració degut al seu tractament exterior.

El revestiment de l'edifici és d'arrebossat amb acabat pintat en discrets colors terra singularitzats pels elements de pedra. Per bé que la cantonada rep un tractament protagonista, la façana principal i l'accés a la finca es produeix pel carrer de Joan Baget.

Aquesta façana s'ordena mitjançant quatre pilastres verticals de remat cúbic que defineixen tres cossos, emmarcats a la primera planta per una balconada correguda de balustrada suportada al seu torn per mènsules de composició cúbica. Els dos cossos laterals obren a través de dos balcons volats a cada planta pis emmarcats per les dues pilastres corresponents. Aquest esquema es repeteix a la façana de la rambla d'Aragó. Ambdós cossos laterals flanquegen el cos central, composat amb tres balcons de llosa volada per planta. Sobre la llinda de cada balcó, excepte les de la última planta, apareix un panell decorat amb on una sèrie de prismes que sobresurten rítmicament del pla del mur. Les baranes dels balcons són de forja, de disseny senzill, excepte les del primer pis, que són de balustrada. La part superior de l'edifici, en el cos central i la cantonada, mostra l'existència de les golfes obrint a través d'unes petites finestres rectangulars amb motllurat decreixent, separades entre elles per un motllurat vertical que coincideix amb el intereix dels balcons. La façana està coronada per una potent cornisa de motllura recta que conté un plafó a la part central on apareix la data de la construcció de l'immoble.

Per la seva banda, la cantonada presenta una configuració similar a la del cos central de la façana principal, però és coronada per una torre de planta octogonal i composició cúbica, que s'avé amb la configuració general de l'edifici. A cada pany de paret s'obre una finestra allargada amb el marc motllurat, i la torre presenta un coronament petri apiramidat.

Ús actual Habitatges i comerç a la planta baixa

Ús original/altres Habitatges i comerç a la planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici d'habitatges presenta un bon estat de conservació.

Estructura/Interior L'estructura interior de l'immoble presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

EDIFICI D'HABITATGES C. JOAN BAGET - RAMBLA D'ARAGÓ

076.EA

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Volumetria del edifici amb els elements que caracteritzen les façanes, el portal d'accés a la finca i els elements comuns com pot ser el vestíbul, les escales els patis i celoberts.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació; .

- Façanes/Coberta: Es conservara la morfologia de la façana, cromatisme, textura i materials.
- Entorn/Jardí: En el seu entorn s'evitarà l'instalació de elements que impedeixin la correcta visualització dels elements característics que composen la construcció
- Estructura/interior: Es conservara l'estructura bàsica sense afegir res que pugui modificar l'evolvent protegit així com els elements d'us comunitari com vestíbuls, escales, patis i claraboies.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Edifici en cantonada bastit a l'encreuament del carrer de Joan Baiget i la rambla d'Aragó, inscrit en les directrius de l'art déco segons un projecte de Manuel Casas Lamolla i bastit en 1932, segons la inscripció que corona la façana principal.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural. Patrimoni Arquitectònic. Generalitat de Catalunya.

Actuacions finca Edifici d'habitatges construït a principis del segle XX. El tractament actual de la façana dels baixos han desfigurat la imatge general de l'edifici.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

EDIFICI D'HABITATGES C. JOAN BAGET - RAMBLA D'ARAGÓ

076.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

EDIFICI D'HABITATGES C. RAMÓN Y CAJAL, 8

077.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Eixample	*Codi INE*	120 6310
Adreça/es	Carrer Ramón y Cajal, 8		
Coordenades UTM	x = 301.699 y = 4.609.829	*Identificació al plànol*	077.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1700524CG0110B	379m²	1.075m²	PB+5P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	077.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI D'HABITATGES C. RAMÓN Y CAJAL, 8

077.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç

Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Primer terç del segle XX

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba prop de la cruïlla del carrer de Ramón y Cajal i la rambla d'Aragó.

Context Edifici d'habitatges entre mitgeres situat en el bell mig del nucli urbà de la ciutat de Lleida, amb accés des del número 8 del carrer de Ramón y Cajal.

Elements L'immoble, de maçoneria arrebossada i pintada en colors clars, presenta quatre plantes pis destinades a habitatges, bastides sobre una planta baixa ocupada actualment per locals comercials, i es podria situar en una òrbita propera l'aplicació de l'art déco a l'arquitectura, arran de la tipologia i sobrietat dels recursos emprats.

La planta baixa, tot i presentar el mateix esquema d'obertures que la resta de l'edifici, es diferencia de les plantes pis arran del tractament diferenciat que rep mitjançant un motllurat prismàtic vertical que revesteix tot el parament recolzat sobre un sòcol o basament llis. Tres obertures permeten l'accés a l'interior de la finca -la central, als habitatges i les laterals, als locals comercials-. La porta principal -al centre, amb porta de ferro i vidre- rep un tractament que la fa protagonista, consistent en un emmarcament motllurat geomètric a base de prismes de diverses mesures.

Pel que fa a l'àmbit superior dels habitatges, la façana presenta el mateix esquema a totes les plantes, permetent diferenciar tres cossos a nivell vertical, consistents en dues línies de balcons individuals a cada planta que flanquegen una tribuna central sobresortida. Els balcons volats, presenten una llosana poligonal amb barana de ferro, i la porta que els dóna accés té el marc motllurat. Per una altra banda, la tribuna, també sobresortida, té una planta de mig hexàgon, i a cada cara s'hi obre una finestra, amb la part inferior de l'ampit decorada amb un esgrafiat amb motius geomètrics triangulars. La façana està coronada discretament per un plafó central graonat situat sobre la tribuna, que conté una obertura per on ventila l'espai sota coberta.

Ús actual Habitatges i comerç a la planta baixa

Ús original/altres Habitatges i comerç a la planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració noucentista, una part molt important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser testimoni de l'antiga modalitat que adoptava l'activitat residencial en aquest indret cèntric de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Estructuració de la façana, decoracions i baranes dels balcons.

EDIFICI D'HABITATGES C. RAMÓN Y CAJAL, 8

077.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	Estructuració de la façana, decoracions i baranes dels balcons.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”
Actuacions finca	Edifici d’habitatges construït en el primer terç del segle XX.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	**- EA**	**- BARP**	**- BSE**	**- BN**	**- BAMP**

Ortofotomapa

EDIFICI D'HABITATGES C. RAMÓN Y CAJAL, 8

077.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

EDIFICI D'HABITATGES C. CAMP DE MART, 11

078.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 2890
Adreça/es	Carrer del Camp de Mart, 11		
Coordenades UTM	x = 301.772 y = 4.610.109	*Identificació al plànol*	078.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1803916CG0110D	135m²	454m²	PB+4P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	078.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI D'HABITATGES C. CAMP DE MART, 11

078.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç

Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Primer terç del segle XX

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba a la part alta del primer tram de carrer, més proper al carrer de Sant Martí

Context Edifici d'habitatges entre mitgeres situat en el bell mig del nucli urbà de la ciutat de Lleida, amb accés des del número 11 del carrer del Camp de Mart.

Elements La façana principal de l'edifici presenta un aplacat de pedra que defineix un motllurat geomètric vertical amb les obertures també emmarcades amb motllures de secció quadrangular. La planta baixa està revestida actualment amb rajola ceràmica fet que desvirtua la lectura general del conjunt. L'edifici presenta planta baixa comercial i tres plantes pis destinades a habitatges.

L'accés als habitatges es produeix a través d'una porta de llinda plana situada a la banda de ponent del parament una segona obertura més amplia dóna accés al local.

El cos d'habitatge obre a través de dos balcons a cada planta, que a planta primera esdevenen un balcó corregut amb una llosa recolzada sobre quatre mènsules esculturades en pedra alineades amb els marcs motllurats que delimiten verticalment cada línia de balcons. Els petits panys de paret que queden lliures presenten el tractament vertical del revestiment que a la part superior del parament intensifica el ritme i suavitza les formes, acollint dues petites obertures apaïsades, que evidencien la presència d'unes golfes. L'edifici és coronat per un prominent voladís d'obra rematat per un frontó molt malmès, a modus d'acroteri, del qual sols se'n conserva parcialment l'element central, que mostra una superposició d'elements geomètrics, rematant un programa de façana en sintonia amb les propostes de l'art déco.

Ús actual Habitatges i comerç a la planta baixa

Ús original/altres Habitatges i comerç a la planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un estat de conservació dolent.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració noucentista, una part important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser testimoni de l'antiga modalitat que adoptava l'activitat residencial en aquest indret cèntric de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Estructuració de la façana, decoracions i baranes dels balcons.

EDIFICI D'HABITATGES C. CAMP DE MART, 11

078.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	Estructuració de la façana, decoracions i baranes dels balcons.
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”
Actuacions finca	Edifici d’habitatges construït en el primer terç del segle XX.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	-BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

EDIFICI D'HABITATGES C. CAMP DE MART, 11

078.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

EDIFICI D'HABITATGES C. ALCALDE COSTA, 24

079.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Centre Històric	*Codi INE*	120 90
Adreça/es	Carrer de l'Alcalde Costa, 24		
Coordenades UTM	x = 301.625 y = 4.609.283	*Identificació al plànol*	079.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
1795108CG0019F	311m²	1.031m²	PB+3P	Privada

Localització

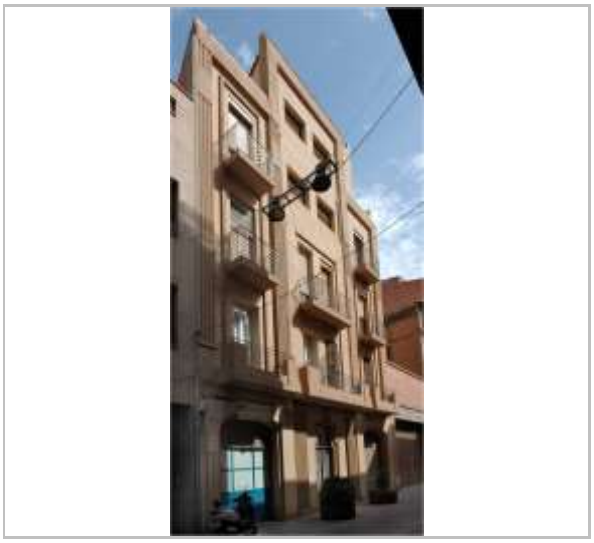

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	2R Zona d'Eixample Residencial
Proteccions	Aeronàutiques Visuals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	079.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

EDIFICI D'HABITATGES C. ALCALDE COSTA, 24

079.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UM Arquitectura Residencial Urbana / Urbana entre mitgeres

Subtipologia funcio. Habitatge i comerç

Estil i Època Noucentisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Primer terç del segle XX

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici es troba al terç occidental del carrer de l'Alcalde Costa.

Context Edifici d'habitatges entre mitgeres situat en el bell mig del nucli urbà de la ciutat de Lleida, amb accés des del número 24 del carrer de l'Alcalde Costa.

Elements Edifici entre mitgeres d'obra arrebossada i pintada en tonalitats clares, presenta planta baixa a doble alçada que acullen magatzems i l'accés a l'immoble i tres plantes pis que esdevenen quatre al flanc central. La planta baixa presenta les tres obertures separades per unes pilastres adossades, amb el fust motllurat en forma de dent de serra i aparentment ajuden a definir la composició general de l'edifici, formada per tres cossos verticals, on es podria considerar que el central actua com a eix de simetria dels dos laterals, idèntics entre ells.

D'aquesta manera, els volums laterals són estrets, de tres plantes d'alçada i emmarcats tant per les pilastres de dent de serra com per les motllures que envolten les obertures. Aquestes són portes balconeres a cada planta, obertes a sobris balcons on destaca el tractament de les baranes metàl·liques, auster però amb evocacions geomètriques. Aquests cossos flanquegen el volum central, de major amplada que els laterals el qual obre a través de dues obertures a cada planta -balcons correguts a les dues primeres, finestres sense ampit a la resta-. La última planta s'eleva sobre el coronament que defineixen els dos volums laterals, esdevenint alhora un remat rectangular de la construcció, tot i estar acompanyat pels dos terrats que s'intueixen als laterals. Finalment, resta destacar la porta d'entrada -flanquejada per dos locals en els baixos i dues pilastres desplaçades respecte les superiors-, que evoca al disseny general de l'edifici, presentant un emmarcat motllurat i treballat en forma de dent de serra i tancaments metàl·lics que evoquen el disseny de les baranes dels balcons de les plantes superiors.

Ús actual Habitatges i comerç a la planta baixa

Ús original/altres Habitatges i comerç a la planta baixa

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració noucentista, una part important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser testimoni de l'antiga modalitat que adoptava l'activitat residencial en aquest indret cèntric de la ciutat.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Estructuració de la façana, decoracions, porta principal i baranes dels balcons.

EDIFICI D'HABITATGES C. ALCALDE COSTA, 24

079.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.
Façanes/Coberta	Estructuració de la façana, decoracions, porta principal i baranes dels balcons. Cromatisme original
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

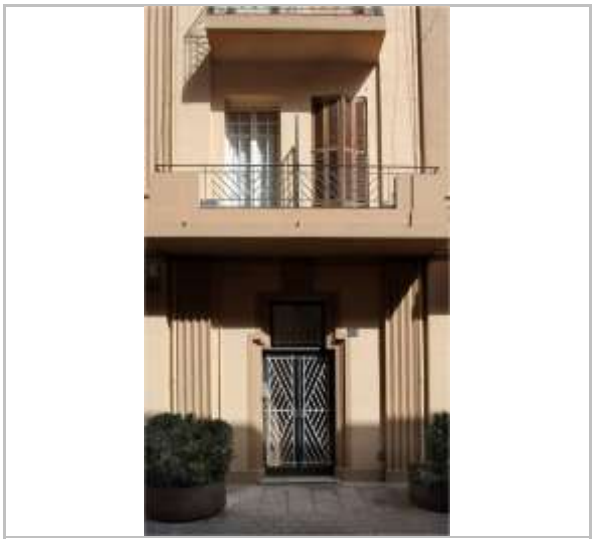

Vista de conjunt

EDIFICI D'HABITATGES C. ALCALDE COSTA, 24

079.EA

GRANJA I MOLÍ DEL PICABAIX

080.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Llívia	*Codi INE*	120 4420
Adreça/es	Partida de Llívia, 26 Polígon 13 Parcel·la 103		
Coordenades UTM	x = 304.945 y = 4.614.638	*Identificació al plànol*	080.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R1 Zona de Protecció Agrícola
Proteccions	Aeronàutiques Mediambientals

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8507-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	SNU-19 (Pla especial catàleg de

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Elements arquitectònics
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	080.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial
Altres prot.	SNU-19 (Pla especial catàleg de construccions situades en sòl no

GRANJA I MOLÍ DEL PICABAIX

080.EA

construccions situades en sòl no urbanitzable del municipi de Lleida DOGC 7907- 01/07/2019)
HA-1514 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1107 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

urbanitzable del municipi de Lleida DOGC 7907- 01/07/2019)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARRu Arquitectura Residencial Rural

Subtipologia funcio. Granja/Molí

Estil i Època Arquitectura popular - tradicional; Època contemporània. Segle XIX

Cronologia Els orígens es remunten mínim al S. XIX

Parcel.la Accés sense dificultats. Quan la carretera de Corbins creua l'autovia A-2 cal prendre un trencant al nord: el molí es troba al peu de la carretera, i per arribar a la granja sols cal seguir el mateix camí uns metres més enllà.

Context Granja aïllada situada en el sector nord-est de Lleida, a la banda de ponent de la carretera de Corbins, just creuada la carretera Nacional II.

Elements La granja la configuren principalment el mas i la construcció on es localitza el dipòsit d'aigua, que articulen dos patis tancats al voltant dels quals s'ordenen coberts i magatzems de diversa magnitud, principalment bastits en obra i tàpia arrebossada i pintada de colors que van del blanc de la casa al terrós de la resta de construccions.

El mas és una contundent construcció de planta baixa, un pis i golfes, definida especialment pel teulat a dues aigües que la cobreix íntegrament a excepció del terrat que s'aixeca al flanc sud, tancat amb gelosia ceràmica i esferes de pedra. Ambdues alçades són rítmicament perforades amb portes i finestres sense marcs ni ampits, on sols destaquen els dos balcons correguts del centre de la primera planta -amb barana metàl·lica- que aporten ritme a una façana especialment llisa. Per la seva banda, a l'alçada de les golfes s'obren quatre finestres cegues d'arc de mig punt, estretes i esveltes, que aporten ritme a un flanc especialment massís de la construcció. L'interior s'ordena al voltant d'una escala; mentre que a la part posterior -oberta al primer pati- en destaca especialment la doble escalinata d'accés a la primera planta i l'ús dels baixos com a cobert, obert a l'exterior amb arcs rebaixats entre robustos pilars, que sustenten una interessant volta catalana ceràmica. Aquest pati és tancat per una construcció allargada amb un pas al centre, enfront de l'entrada posterior de la casa. Aquest pas, que condueix al segon pati envoltat de magatzems, està coronat per un dipòsit d'aigua de planta circular, recolzat sobre una construcció prismàtica de maó.

Finalment, sols queda mencionar que a les immediacions de la carretera de Lleida a Corbins, vora una sèquia, es localitzen les restes d'un molí vinculat a la granja. Edifici de planta baixa, dos plantes pis i golfes, construït amb els mateixos materials que la granja, tot i que amb detalls en pedra, que evoca altres molins de les sèquies del voltant de Lleida i que, malgrat el seu estat d'abandonament, es manté en certes bones condicions, a més de conservar part de la maquinària.

Ús actual Habitatge rural / Molí en desús

Ús original/altres Habitatge rural / Molí

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un estat de conservació millorable.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un estat de conservació millorable.

GRANJA I MOLÍ DEL PICABAIX

080.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

El seu valor patrimonial es fonamenta en el fet que resulta un excel·lent conjunt de l'arquitectura del conreu i de la mòlta, que configurat a partir de models vernaculars, esdevé avui un important testimoni dels passats usos industrials primaris derivats de l'activitat agrícola a l'horta.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Pla de façana i cobertes a més de l'estructura básica de l'edificació.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Es mantindra la façana amb la seva morfologia i cromatisme, així com la coberta a doble vessant de ceràmica i tanca ceràmica de la terrassa a la segona planta. Es conservaran especialment la morfologia de les portes de la façana principal i les tres ornacines cegades que culminen la façana a la tercera planta.

Entorn/Jardí S'evitara que la vegetació afecti façanes i fonaments, evitant plantació propera.

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Granja aïllada al sector nord-est de Lleida, la seva construcció es remunta com a mínim al segle XIX. El molí probablement te un origen anterior.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca La granja tindria els seus orígens com a mínim en el segle XIX i s'ha anat ampliant l'edifici a mesura que calia satisfer noves necessitats.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

GRANJA I MOLÍ DEL PICABAIX

080.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

Vista de conjunt

TORRE LA GINESTA

081.EA

Altres denominacions CASA GRAN DE SUCS

LOCALITZACIÓ

Indret / barri Sucs

Codi INE 120 7680

Adreça/es Polígon 2. Parcel·la 107
Camí de la Ginesta, s/n

Coordenades UTM x = 285.566
y = 4.620.149

Identificació al plànol 081.EA

Grafisme categoria

Delimitació bé
Entorn protecció propi
Entorn prot. altres
Contorn urbanístic

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
25900A00200107	7.582m²	3.411m²	PB	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent PGL Pla General de Lleida

Classificació SNU (Sòl No Urbanitzable)

Qualificació R3 Zona Agrícola dels nous recs
EC Equipament Comunitari

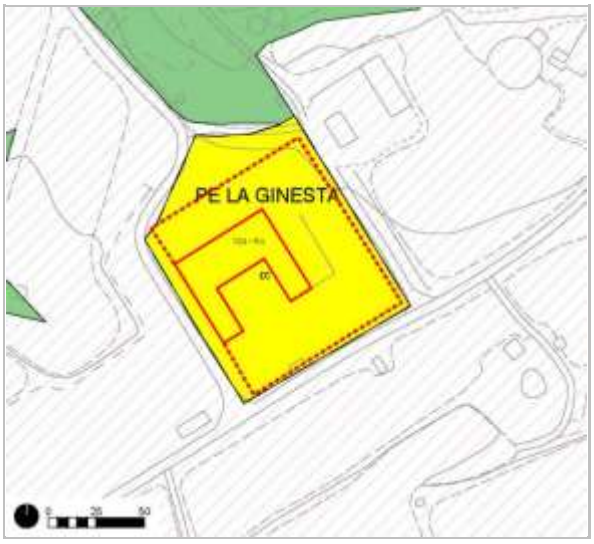

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé Element d'interès històric, artístic i arquitectònic

Classificació Edificis

Categoria BCIL

Nº reg/cat. 8485-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé Patrimoni arquitectònic

Classificació Edificis

Categoria BCIL

Nº reg/cat. 081.EA

Nivell prot. Nivell 3. Parcial

Altres prot. "Pla Especial en sòl no urbanitzable

TORRE LA GINESTA

081.EA

Altres prot. "Pla Especial en sòl no urbanitzable a la Ginesta de Sucs. Lleida" 2016
HA-1108 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1108 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional AP/E Arquitectura Pública, semipública. Equipament

Subtipologia funcio. Ús educatiu amb lleure i Alberg Juvenil

Estil i Època Obra popular; Època moderna (Segle XVIII)

Cronologia Anterior 1954. Probables orígens S. XVIII

Parcel.la Accés sense dificultats. Poc abans d'entrar al nucli de Sucs des de la carretera de Raïmat, cal prendre el primer trencant a la dreta i avançar pel camí, que esdevé de terra, conegut com camí de la Ginesta fins al centre, situat aproximadament a un quilòmetre, a la seva banda nord.

Context La Torre Ginesta, també coneguda com la Casa Gran està situada a la banda de llevant del nucli de Sucs, a redós del camí de la Ginesta, conegut també com Camí de Sucs al pantà de Sucs, i a migjorn del turó anomenat les Morreres de la Casa Gran.

Elements La finca "Torre Ginesta", també anomenada "La Casa Gran", és un conjunt edificat orientat a sud composat per tres edificis principals bastits en diferents moment constructius, amb pati i jardí interior, i altres cossos annexos, tancats amb barri i portal d'accés des del camí de la Ginesta.

La finca i construccions existents ja existien l'any 1954 i el cos o edifici central tindria els seus orígens al segle XVIII. Els edificis estan construïts amb tàpia i maçoneria arrebossada i pintada en colors clars i terrosos i presenten diverses fases constructives, on el cos central se situaria en el segle XVIII.

L'accés principal al conjunt es produeix pel camí de la Ginesta, a través d'un portal d'arc rebaixat obert en el tram de barri que voreja el camí. El porta està tancat amb porta practicable de dues fulles i queda protegit per una petita coberta a dues vessants. Aquesta dóna accés a un ampli pati, tancat per tres sòbries edificacions que defineixen un conjunt en planta en forma de U.

L'edifici central, que és el que resulta més atraient i complex a nivell tipològic, és de planta quadrangular amb coberta a quatre vessants de teula ceràmica. Edifici de planta baixa, dues plantes pis, golfes i planta soterrani. A la part central de la planta s'eleva un volum cúbic, de planta quadrada i doble alçada, també cobert a quatre aigües. La façana principal dona al pati d'accés i presenta tres obertures de llinda plana -finestres i balcons- a cada planta i el volum superior també obre a través de dues finestres rectangulars de disseny simple i llinda plana, sense presentar cap ornamentació singular. L'accés a l'edifici es produeix a través d'un portal d'arc rebaixat situat al centre del parament i flanquejat per un finestral a cada banda. La planta primera obre a través de tres balcons de llosa volada i barana de forja i la planta segona a través de tres finestres situades a eix amb les obertures de les plantes inferiors.

Per la seva banda, els dos cossos laterals presenten la mateixa morfologia -contundent per bé que senzilla-, tot i diferir en materials, alçada i ritme de perforacions. Ambdós edificis són de planta rectangular amb coberta de dues vessants de teula ceràmica i carener paral·lel a la façana principal. El volum occidental és de planta baixa i un pis, construït amb murs de tàpia i presenta obertures rectangulars de llinda plana, senzilles i sens e ornamentació més propera a l'obra de construcció rural. El volum que tanca el pati per la banda de llevant, és de construcció més recent però respectuosa amb la composició general. Edifici d'obra arrebossada i pintada en tons clars, presenta planta baixa -de major alçada que la resta-, dues plantes pis i planta soterrani amb obertures als murs est i oest, majoritàriament quadrades de llinda plana i situades a eix, seguint una

TORRE LA GINESTA 081.EA

retícula que les ordena a nivell compositiu. Entre el cos central i ambdós cossos perpendiculars hi han dos cossos que funcionen de comunicació entre el cos central i els immobles laterals. El cos situat a la banda de ponent del cos central presenta planta baixa i planta primera i el cos situat a la seva banda de llevant presenta planta baixa, planta primera i planta semi soterrada. Els dos cossos annexos son de planta quadrangular i coberta plana.

Ús actual Ús educatiu / Ús residencial

Ús original/altres Habitatge rural / Escola-Internat

Estat conservació Bo

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

El seu valor patrimonial es fonamenta en el fet que resulta un notable conjunt d'arquitectura rural, configurat a partir de models vernaculars a mig camí entre el mas i la seu familiar d'una propietat preeminent, esdevé avui un important testimoni dels passats usos derivats de l'activitat agrícola de la zona.

La Fitxa HA 1108 de l'antic catàleg manifesta que, cal destacar la tipologia d'aquest element com a correcta resposta formal d'implantació de l'edifici en el territori, aconseguit mitjançant l'agrupació dels diferents edificis en un sol volum més gran i a escala més adequada pel lloc on està emplaçat. Tot això tractat amb un llenguatge molt senzill d'un resultat plàstic molt adequat al tipus de llum i clima. Cal notar també la singularitat d'una construcció d'aquest tipus en el terme de Lleida.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric, arquitectònic i paisatgístic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Volumetria dels tres edificis. Amb els acabats actuals

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; .

Façanes/Coberta Tant façanes com cobertes han sofert remodelacions que no ens permeten dir si s'han incorporat noves obertures. Les façanes de maçoneria s'han modificat retirant 'hi l'arrebossat

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .A l'interior s'han adequat espais pel seu ús com a escola agrícola.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment sociocultural

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La finca i construccions existents, tal com es mostra a la fotografia aèria realitzada l'any 1954 per "Cuatro Vientos", ja existien l'any 1954. El cos o edifici central tindria els seus orígens al segle XVIII i, per altre banda, l'escriptura de la propietat manifesta que les edificacions són de temps immemorial (Província Lleida/Registro Lleida número 1/Llibre 860/Tomo 169/Finca nº 60140/ Pg. 15). Així doncs, els orígens de l'assentament però

TORRE LA GINESTA

081.EA

podrien ser més remots. La història de “La Ginesta” s’inicià al segle XVIII amb la construcció de la part central de l’edificació existent. Els altres dos cossos annexos que composen ambdues ales laterals són anteriors a l’any 1954. L'indret fou inicialment un mas, envoltat de camps de conreu, per passar posteriorment ja en el segle XX, el centre docent privat Escola Familiar Agrària “La Ginesta”, que es mantingué operatiu com un internat de formació de joves pagesos fins l'any 2004.

El 18 d’octubre de l’any 2016 es va publicar en el DOGC El “Pla Especial en sòl no urbanitzable a la Ginesta de Sucs. Lleida”. L’objectiu del Pla Especial era el de mantenir la volumetria de l’edifici existent, conservar els usos preexistents (ús educatiu i lleure) i atès que el cos central de l’edifici era una antiga masia, dotar-lo també de l’ús residencial especial, en la modalitat d’alberg juvenil.

Bibliografia

Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Fotografia aèria de Sucs. 1954. Servicio Geográfico y Laboratorio Metereológico de Aviación Militar. Aedródromo Militar de Cuatro Vientos. Lérida P.2. 1954.

Registre de la Propietat de Lleida. Província Lleida. Registre Lleida número 1. Llibre 860. Tomo 169. Finca nº 60140. Pg. 15).

“Pla Especial en sòl no urbanitzable a la Ginesta de Sucs. Lleida”. Ramon Malloll. Arquitecte. 2011.

Actuacions finca

La granja tindria els seus orígens indefinits com a mas d’explotació agrícola. Posteriorment s’hauria edificat el cos central en el segle XVIII i seguidament s’hauria ampliat completant la imatge actual dels tres cossos en planta tancada en forma de U. L’interior dels immobles s’ha anat adequant a les necessitats d’ús.

FITXES RELACIONADES:					
CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

TORRE RIBERA

082.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Les Canals	*Codi INE*	120 4282
Adreça/es	Partida Les Canals, 97 Polígon 17 Parcel·la 8		
Coordenades UTM	x = 308.133 y = 4.608.989	*Identificació al plànol*	082.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
25900A01700008	469.679m²	7.175m²	-	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SNU (Sòl No Urbanitzable)
Qualificació	R2 Zona Agrícola de recs antics
Proteccions	Aeronàutiques

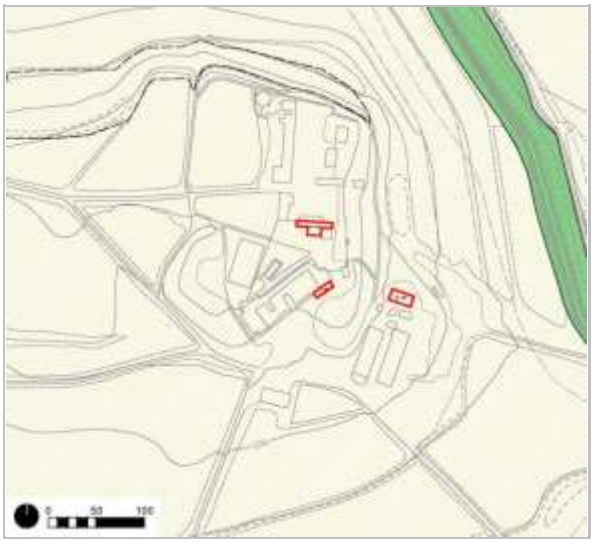

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	082.EA
Nivell prot.	Nivell 4. Ambiental

TORRE RIBERA

082.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARRu Arquitectura Residencial Rural

Subtipologia funcio. Habitatge rural

Estil i Època Obra popular; Època contemporània. Segle XIX

Parcel.la Accés sense dificultats. És preferible resseguir el traçat de la sèquia del canal d'Urgell des de l'extrem oriental del polígon industrial del Camí dels Frares, per arribar a un meandre al cap d'uns dos quilòmetres, on arrenca el camí que porta a la Torre Ribera. D'altra banda, aquesta també és accessible a través del trencant que es localitza al flanc nord de la carretera N-240, que condueix directament a l'emplaçament de la torre.

Context La torre Ribera és un conjunt d'edificis bastit al voltant d'una gran esplanada en una elevació del terreny entre la carretera N-240 i N-II a la banda de llevant del polígon industrial del Camí dels Frares.

Elements La torre, llur construcció es remunta a les darreries del segle XIX, és de dimensions considerables, i temps enrere acollia una explotació agrícola de gran magnitud, de la qual en queden els magatzems com a testimoni, car actualment l'activitat és molt minsa i principalment és emprada com a habitatge. La majoria d'edificis són construïts en obra arrebossada i pintada en colors terrosos, tancats amb fusta i vidre i coberts amb cobertes de teula ceràmica a dues vessants.

Cal destacar l'edifici principal de la torre, envoltat d'arbres al centre de l'esplanada on s'aixeca tot el conjunt. Aquesta construcció, destinada tant a habitatge com a oficines, era inicialment un volum cúbic al qual s'hi van afegir dues ales de planta baixa als laterals, bastides en obra arrebossada i pintada dels mateixos colors, harmònicament perforades per una sèrie de finestres. Val a dir que l'ala nord de l'edifici acull una capella de dimensions notables, actualment molt modesta però tradicionalment atribuïda a Celestí Campmany per la presència de recursos neogòtics. El volum central de l'edifici -de dues plantes d'alçada- és accessible per ambdues façanes, essent la principal la que s'obre al sud, elevada sobre unes escales i protegida per un porxo, també present a la façana nord, on és de majors dimensions. El porxo ajuda a definir la façana en tres volums verticals, essent els dos laterals idèntics entre ells i caracteritzats per les línies de finestres que els perforen, les quals custodien un magnífic balcó-mirador al centre, instal·lat sobre el porxo d'entrada. L'interior és ordenat al voltant de l'escala central, que dóna accés a totes les plantes i on cal destacar tant els tancaments de la planta noble com el volum cúbic que es va afegir al capdamunt de la construcció als anys quaranta del segle XX, el qual proporciona una magnífica vista dels entorns de la torre gràcies al terrat pla que el corona, accessible a través d'una curiosa escala japonesa.

Ús actual Habitatge. Explotació agrària

Ús original/altres Habitatge. Explotació agrària

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un estat de conservació millorable.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric

Els valors d'aquesta finca no resideixen només en el valor històric i arquitectònic del conjunt edificat, sinó també en el que representa com a explotació històrica agrària del lloc. Aquest fet permet la conservació de la idiosincràsia de l'espai i la dels valors paisatgístics que se li assignen. Es justifica la proposta de la seva catalogació per raons històriques, arquitectòniques, socials, mediambientals i paisatgístiques.

- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor natural/ambiental/paisatgístic

TORRE RIBERA

082.EA

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Configuració general del conjunt construït

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

Façanes/Coberta .

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica La granja tindria els seus orígens en el segle XIX. La torre, llur construcció es remunta a les darreries del segle XIX, és de dimensions considerables, i temps enrere acollia una explotació agrícola de gran magnitud, de la qual en queden els magatzems com a testimoni, car actualment l'activitat és molt minsa i principalment és emprada com a habitatge.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Actuacions finca La granja tindria els seus orígens en el segle XIX. El conjunt s’ha anat modificant per acollir les necessitats de cada moment, fins adquirir la imatge actual.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	003 BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

TORRE RIBERA

082.EA

CAMPAMENT DE LA CANADIENSE

083.EA

Altres denominacions MUSEU DE L'AIGUA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	La Bordeta	*Codi INE*	120 4895
Adreça/es	Avinguda Miquel Batllori, 52		
Coordenades UTM	x = 302.984 y = 4.608.433	*Identificació al plànol*	083.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
3185401CG0038E	34.256m²	1.065m²	PB+2P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	SUR 6 (P06PU)
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8484-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1104 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	083.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CAMPAMENT DE LA CANADIENSE

083.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1104 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional P Parcs i espais públics

Subtipologia funcio. Museu

Estil i Època Obra popular; Època contemporània. Segle XX

Cronologia El Xalet és del 1914

Parcel.la Accés sense dificultats. Accedint a la Bordeta pel carrer de Miquel Batllori, les restes del campament estan immediatament al sud del canal de Seròs, articulant la cantonada amb el carrer de Sant Paulí de Nola.

Context El que fou el campament de "La Canadiense" a la Bordeta, bastit a la banda de llevant del nucli de la ciutat de Lleida, queda limitat al nord pel canal de Seròs i a l'est pel vial que uneix el barri amb la ciutat

Elements L'antic conjunt que funcionà com habitatges pels treballadors i famílies de "La Canadiense", actualment funciona com a Museu de l'Aigua. El campament estava format per diversos barracons generats per la unió en filera dels habitatges dels treballadors, acompanyats per l'element més destacat del conjunt: el xalet on residia i treballava l'enginyer que estava al capdavant de les obres. Aquest és un xalet aïllat al nord de la parcel·la, de dues plantes i golfes sota la teulada, amb l'entrada centrada a la façana est i aixoplugada per un porxo sobresortit que a la segona planta esdevé balcó. La tipologia campanyola de la casa, robusta però senzilla, als anys 20 resultà una novetat i un exemple únic a la ciutat. De planta quadrada amb sòcol diferenciat i cantonades remarcades amb maó vist, presenta murs completament arrebossats i perforats simètricament per finestres a totes les façanes. La teulada, a doble vessant, és interrompuda a la façana est i oest per dues mansardes, seguint l'eix de l'entrada. Un cos –posterior- s'adossà a la façana oest, mimètic a l'edifici original per bé que és d'alçada inferior, amb parts de fusta, sostre pla i obertures cobertes amb làmines de fusta al terç superior. L'interior presenta sostres de bigues metàl·liques i revoltons de maó fou completament renovat amb la intervenció de l'Escola Taller de l'IMT.

Ús actual Museu

Ús original/altres Residencial

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

El seu valor patrimonial es fonamenta en ser un testimoniatge dels que varen col·laborar en fer possible un important moment històric per l'agricultura i l'economia de Lleida.

El valor d'aquest bé resideix en el valor històric, arquitectònic i paisatgístic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

☑ Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Volumetria i façanes dels habitatges de treballadors. Volumetria i façanes xalet.

CAMPAMENT DE LA CANADIENSE

083.EA

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Manteniment i/o reparació / restauració
Regulació	Es permet la modificació; .
Façanes/Coberta	Antics barracons on vivien els treballadors. Conserven volumetria externa tot i que els acabats de façana i cobertes son producte de l'adequació com a museu. El xalet conserva volumetria
Entorn/Jardí	.
Estructura/interior	.
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica	El que fou el campament de “La Canadiense” a la Bordeta, limitat al nord pel canal de Seròs i a l’est pel vial que uneix el barri amb la ciutat, fou bastit al voltant de 1925 i, després d'acomplir la seva funció de residència de treballadors i famílies de “La Canadiense”, romangué abandonat entre els anys 60 i els 90 del segle passat, fins que l’Institut Municipal del Treball s’encarregà de recuperar-lo per convertir-lo en la seu del Museu de l’aigua de la ciutat, inaugurat en 2004.
Bibliografia	Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”
Actuacions finca	L’antic conjunt residencial s’ha modificat per poder allotjar la seva funció actual.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

CAMPAMENT DE LA CANADIENSE

083.EA

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE SOLÉ

084.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Les Canals	*Codi INE*	120 4282
Adreça/es	Partida Les Canals, 65		
Coordenades UTM	x = 307.121 y = 4.610.071	*Identificació al plànol*	084.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
Diverses (Veure Annex)				

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SUD (urbanitzable delimitat)
Qualificació	SUR 35 (P35E)
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8506-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1513 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	084.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

TORRE SOLÉ

084.EA

HA-1106 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARRu Arquitectura Residencial Rural

Subtipologia funcio. Habitatge

Estil i Època Obra popular. Trets modernistes; Època contemporània. Segle XX

Parcel.la Accés amb algunes dificultats. Per accedir a la torre cal prendre la primera sortida de la rotonda de la carretera L-11 en direcció Barcelona, que indica el camí vers el polígon industrial del Camí dels Frares i vers la partida de Les Canals. A uns 300 metres el camí es bifurca, i caldrà prendre el primer camí al sud, el qual voreja un petit pantà i condueix directament a la torre i als seus edificis annexos.

Context La Torre Solé està situada a la banda de llevant de la ciutat de Lleida, entre la carretera C-13 i la carretera LL-11 que comunica Lleida amb els Alamús, a l'est del polígon industrials del Camí dels Frares.

Elements Bastida a l'extrem d'un turó que domina la carretera de Barcelona entre Els Alamús i el polígon industrial del Camí dels Frares, sols es manté en peu un edifici de tres façanes de planta baixa i dos plantes pis, aixecat a l'angle nord-est d'una gran parcel·la rectangular, acompanyat per tres edificis de menor alçada i precedit per un pati d'entrada. Tant l'edifici conservat com els enderrocats que l'envoltaven eren arrebossats i pintats per l'exterior, i l'estructura se sustentava sobre bigues de fusta i entrebigat de revoltó.

L'edifici que es conserva, -en un estat lamentable- és de planta rectangular, i probablement acollia els espais d'habitatges de tot el complex pairal. L'accés a l'edifici es produeix a traves de la porta situada a la façana principal de la casa, orientada a sud i al pati d'accés al conjunt. A planta pis, un gran balcó queda situat a eix amb el portal. A la pa part superior de les façanes hi ha una franja ornamental construïda amb ceràmica vidriada de color blanc i verd que voreja tot el perímetre de l'immoble. Tot just sobre aquesta ornamentació, les façanes són coronades per una cornisa motllurada i una balustrada entre pilons que protegeix el terrat de l'edifici. Les finestres -de marc motllurat i ampit volat- perforen rítmicament les tres façanes, resultant especialment curiosa la façana nord, on la distribució de les finestres de l'escala -al centre- contrasta amb la de les estances, als laterals. Cal destacar el terrat transitable o terrassa, l'element millor conservat de la construcció. Aquesta, envoltada per una balustrada de pedra artificial, conserva el paviment de rajola, i destaca especialment el badalot o cos amb coberta a quatre vessants de teula plana acolorida, que corona la caixa d'escala.

Ús actual Habitatge

Ús original/altres Habitatge

Estat conservació Molt dolent

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un mal estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un mal estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor sociocultural i etnològic
- [x] Valor natural/ambiental/paisatgístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

TORRE SOLÉ — 084.EA

Elements Edifici molt malmés amb balaustrada de pedra que remata la terrassa superior on destaca un cos cobert a quatre vessants corresponent a la caixa d'escales.

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció	Reforma, millora, remodelació o rehabilitació
Regulació	Es permet la modificació; Cal fer una consolidació tenint en compte el nivell de ruïna en el que es troba
Façanes/Coberta	Consolidació de les façanes i posterior repossició de l'arrebossat. Control i estabilització de la terrassa.
Entorn/Jardí	Cal millorar l'entorn
Estructura/interior	Rehabilitar i conservar l'estructura bàsica deixant a la vista els elements més característics de la construcció
Usos permesos	Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa
Usos prohibits	Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'edifici principal va ser construït vers l'any 1925. La casa o torre, junt a altres edificis, alguns d'ells adossats al principal, formava un conjunt amb pati d'accés. En el moment de redacció d'aquest catàleg el conjunt presenta un estat lamentable de conservació.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de la Generalitat de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic (IPCI). IPA 14444

Actuacions finca La granja tindria els seus orígens com a mas d'explotació agrícola. El cos o casa principal envoltada d'un conjunt d'edificis annexos configuraria la unitat d'explotació agrícola de Torre Solé. Moltes de les construccions han desaparegut i la casa principal ha entrat en un important procés de degradació. Actualment presenta un estat ruïnós.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

TORRE SOLÉ

084.EA

Vista de detall

Lleida

Ajuntament de Lleida

TORRE QUERALT

085.EA

Altres denominacions TORRE XINA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Secà de Sant Pere	*Codi INE*	120 8035
Adreça/es	Avinguda de Torre Vicens, 53		
Coordenades UTM	x = 302.544 y = 4.611.615	*Identificació al plànol*	085.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
2417702CG0121E	16.167m²	2.196m²	PB+2P	Pública

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	PU Parcs Urbans
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8482-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)
Altres prot.	HA-1102 (Catàleg i Inventari

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	085.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

TORRE QUERALT

085.EA

Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1102 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	ARUr/UA Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada
Subtipologia funcio.	Habitatge
Estil i Època	Modernisme; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1910
Autor/promotor	Constructora Queralt i Rauret. Constructora
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba a la vora dels Jardins de Francesc Solano, a les immediacions d'una àrea d'expansió urbanística.
Context	La Torre Queralt és un edifici aïllat bastit a la vora dels Jardins de Francesc Solano, a l'extrem d'un petit promontori sobre el Secà de Sant Pere i l'horta de Lleida, on han proliferat les construccions però on encara es conserva una visió envejable del paisatge.
Elements	L'edifici fou recuperat l'any 1998 i actualment acull equipaments del barri. Edifici orientat a sud, bastit amb obra de fàbrica arrebossada amb acabat pintat de color vermellós, combinada amb pedra aplacada a la planta baixa, elements de maó vist a cantoneres o brancalades, baranes de forja i frisos de rajola valenciana sota les teulades. L'edifici es desenvolupa a partir d'un cos cúbic central, de major alçada de la resta, on hi són adossats quatre volums, de composició i alçades diverses però mantenint la unitat del conjunt, accessible a través de la façana nord i sud -la principal-. El cos central és cobert per una teulada a quatre vessants sobre un fris de rajola ceràmica vidriada i mènsules de maó vist, també present a les cantoneres de l'edifici. D'altra banda, el volum sud és el més complex de tots. Format per un cos de planta baixa cobert per un teulat a doble vessant trencat al centre pel volum de la primera planta, més sobresortit que el traçat del vessant i cobert al seu torn per una teulada a dues aigües. La porta s'obre al centre, sota un arc rebaixat i entre brancals de pedra, custodiada per dues finestres rectangulars reixades i emmarcades en maó. Immediatament a sobre, dues potents mènsules de pedra aguanten un balcó amb llosana de revoltons i barana de forja, que al seu torn sustenta part de l'encavallada metàl·lica de la teulada del cos superior. A una alçada lleugerament menor però flanquejant el balcó, dos elements de planta poligonal sobresurten de la teulada del cos inferior, perforats per finestres i amb elements de maó vist. El volum est s'alinea amb el volum sud, essent un cos de dues plantes on en destaca el balcó del primer pis, amb barana de forja i llosana de rajola ceràmica vidriada, recolzat sobre dos tirants de forja i aixoplugat per un petit voladís de la teulada a dues aigües que el cobreix. La porta balconera l'emmarca un arc de mig punt de maó que arrenca a partir d'una cornisa generada a les cantonades, també de maó, on en el mur de tramuntana hi recolzen una sèrie de petits pilars de maó amb capitell geomètric emmarcats per un filet de rajola. La façana nord és un cos sobresortit amb la planta baixa revestida en pedra d'alçada considerable, degut al desnivell que presenta la parcel·la. Al centre s'hi obre una senzilla porta, flanquejada per dues petites finestres rectangulars. La planta primera obre a través de dues finestres situades a eix amb les obertures inferiors. La plant segona obre a través d'un balcó situat al centre del parament amb llosa lleugerament volada i aixoplugat pel petit voladís del teulat a doble vessant, aixecat sobre mènsules. La façana occidental mostra un cos adossat al volum central que cega part d'una finestra anterior. Cos de plant baixa i tres finestres que segueixen l'aparença general de les obertures, és cobert per una teulada a la catalana, sobre la qual s'obre un balcó lleugerament sobresortit del pla del mur, similar al de la façana nord, el qual correspon al parament del cos o volum central. A planta primera apareix un volum de planta semi octogonal amb una finestra a cada pla amb les arestes construïdes amb pilars de maó vist i coberta facetada.
Ús actual	Equipament en parc urbà
Ús original/altres	Habitatge

TORRE QUERALT

085.EA

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un bon estat de conservació.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una singular expressió modernista, una part important del seu valor patrimonial també rau en el fet de ser testimoni d'una antiga modalitat que adoptava l'activitat residencial en aquest indret o barri del Secà de Sant Pere.

- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic
- [x] Valor sociocultural i etnològic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements La complexitat de la seva volumetria amb diferents cossos adossats a diferent alçada amb les cobertes de teula ceràmica i els elements decoratius de rajola en el ràfec de les cobertes

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació

Façanes/Coberta .Les intervencions que es duguin a terme en aquest edifici hauran de conservar la volumetria sense alterar la visió de conjunt. Les reposicions es faran amb el mateix tipus de material compatible amb la correcta conservació. No es poden modificar els forats de finestra o porta ni el tipus de coberta.

Entorn/Jardí s'evitarà la colocació d'elements de mobiliari urbà que puguin entorpír la interpretació del conjunt.

Estructura/interior Es mantindrà l'estructura bàsica de l'edifici així com els elements originaris que hi puguin restar despres de les adequacions dutes a terme.

Usos permesos Segons el planejament general vigent i preferentment socio cultural.

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica L'edifici va ser construït l'any 1910 per la constructora Queralt i Rauret i es localitza a la vora dels Jardins de Francesc Solano. Aquest edifici, també conegut com la "casa xina", el recuperà l'Escola Taller l'any 1998, i actualment acull equipaments del barri.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. "Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d'interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida."

Actuacions finca L'edifici va ser bastit l'any 1910 i reformat l'any 1998 per poder acollir serveis pel barri.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

TORRE QUERALT

085.EA

Ortofotomapa

Vista de conjunt

Vista de conjunt

CARROSSERIES CONSA

086.EA

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	Cappont	*Codi INE*	120 7250
Adreça/es	Carrer de Santa Cecília, 30		
Coordenades UTM	x = 302.833 y = 4.609.584	*Identificació al plànol*	086.EA
		Grafisme categoria	*

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☐

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
3098821CG0029H	3.005m²	3.222m²	PB+2P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SUR (Sòl Urbanitzable)
Qualificació	PE1 (8U)
Proteccions	Hidràuliques Aeronàutiques Visuals

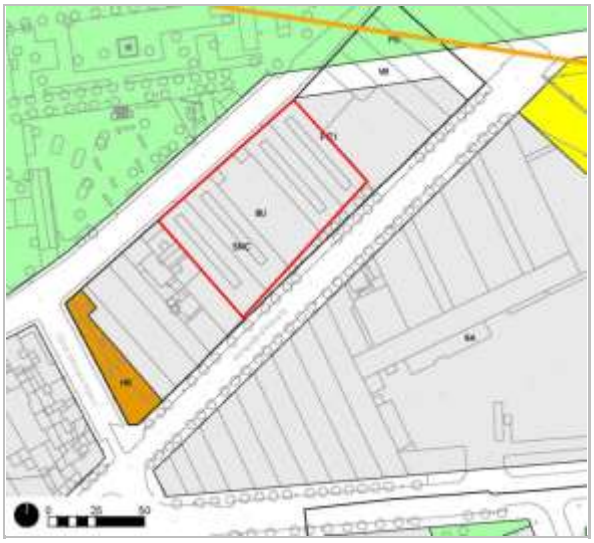

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Categoria	No disposa

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BPU
Nº reg/cat.	086.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

CARROSSERIES CONSA

086.EA

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional	AI Arquitectura Industrial/Comercial
Subtipologia funcio.	Industria de carrosseria
Estil i Època	Obra popular; Època contemporània. Segle XX
Cronologia	1947
Parcel.la	Accés sense dificultats. L'edifici es troba a la galta sud del carrer de Santa Cecília.
Context	Edifici industrial entre mitgeres situat en el bell mig del nucli urbà de la ciutat de Lleida, amb accés des del número 30 del carrer de Santa Cecília.

Elements

Edifici d'ús industrial especialitzat en la construcció i reparació de carrosseries de vehicles. L'edifici dóna façana al carrer de Santa Cecília i a l'avinguda d'Alacant. Edifici de tipologia entre mitgeres de planta quadrangular composat per cinc naus juxtaposades, una de central i dues de laterals a cada banda. La nau central presenta planta baixa, planta primera i planta sota coberta al carrer de Santa Cecília i planta baixa i planta sota coberta a l'avinguda d'Alacant. Construcció d'obra de fàbrica vista amb elements singulars de pedra. L'accés principal es produeix pel carrer de Santa Cecília a través de la nau central. La planta baixa de la nau central presenta un portal d'accés de llinda plana amb una finestra composada per tres mòduls rectangulars a cada banda protegits amb enreixat metàl·lic. La planta primera obre a través d'un balcó a eix amb el portal d'accés i dues finestres a cada banda. Aquestes obertures estan emmarcades per un motllurat de pedra i el balcó presenta llosa de pedra i barana de barrot metàl·lic. La planta sota coberta obre a través de cinc finestres verticals allargassades, recolzades sobre un únic escopidor corregut. La finestra central mostra major alçada i les dues laterals es van escalonant disminuint la seva alçada responent a la geometria del coronament de la façana. La part superior de la façana amaga la coberta a dues aigües a modus d'acroteri acabat amb motllura de pera. Ambdós extrems de la façana principal de la nau estan acabats en pendent i la part central, coincidint amb les obertures sota coberta, presenta més alçada i acaba amb geometria d'arc d'inflexió, conferint singularitat a l'element. Les naus laterals són de planta rectangular, de planta baixa i espai sota coberta, amb teulada a deus vessants i carener perpendicular a façana principal. Les naus són totes iguales i presenten un portal d'accés central de llinda plana, una finestra de dos mòduls a cada banda i un òcul a sota coberta i les obertures també mostren emmarcament de pedra. La façana principal de les naus laterals presenta un coronament similar a la principal, però l'acroteri de la part central presenta una geometria semi circular, coincidint amb l'òcul del parament. La nau central queda flanquejada per dues pilastres verticals i tot el conjunt presenta un sòcol d'aplacat de pedra amb motlura superior de secció rectangular..

La composició de la façana posterior del conjunt que obre a l'avinguda d'Alacant és molt similar a la principal però amb petites diferències.

La nau central tan sols presenta planta baixa i planta sota coberta. La façana del conjunt també és d'obra de fàbrica vista però les obertures no estan emmarcades amb pedra i el parament de façana està coronat motllura de maó ceràmic. La façana posterior també és accessible a cada nau. L'accés a la nau central es produeix a través d'un portal de llinda plana flanquejat per una finestra de tres mòduls verticals, protegits amb malla metàl·lica, a cada banda. L'espai sota coberta obre a través d'un conjunt central de cinc finestres verticals de les mateixes característiques que la façana principal i dues finestres més a cada banda, rectangulars i de menor dimensió. El coronament del parament també presenta pendent en els extrems i la part central acaba amb un acroteri d'arc rebaixat. La façana posterior de les dues naus laterals situades a cada banda de la central, presenten les mateixes característiques que la façana principal, però no disposen de cap emmarcament de pedra.

La nau central queda flanquejada per dues pilastres laterals de maó ceràmic i el conjunt o presenta cap sòcol.

Les diferents naus són de planta lliure i allotgen les oficines i les àrees de treball d'ús

CARROSSERIES CONSA — 086.EA

industrial. La planta primera de la nau central que dona façana al carrer de Santa Cecília, allotja un antic habitatge del conjunt

Ús actual Indústria

Ús original/altres Indústria

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí L'entorn més proper a l'edifici presenta un estat de conservació millorable.

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

☑ Valor històric

Sobre la seva qualitat intrínseca com a element d'una reeixida configuració d'obra amb reminiscències d'estil noucentista, una part important del seu valor patrimonial rau en el fet de ser testimoni de l'antiga activitat industrial de la ciutat a principis del segle XX.

El valor d'aquest edifici resideix en el valor històric i arquitectònic de la construcció.

☑ Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció Manteniment i/o reparació

Regulació Es permet la modificació; D'acord amb l'establert a la normativa al nivell de protecció atorgat.

Façanes/Coberta Estructuració i cromatisme

Entorn/Jardí .

Estructura/interior .

Usos permesos Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Empresa fundada l'any 1947. En el seu inici va ser una societat anònima amb el nom de "Carrocerias Oriach y Nolla, S.A.". L'activitat de l'empresa des de la seva fundació ha estat la construcció i reparació de carrosseries de vehicles industrials, dedicant-se des dels inicis a la construcció de les carrosseries dels autobusos de Lleida. Actualment les carrosseries es construeixen a fàbrica, però en aquesta indústria es fan les seves reparacions. Al inici la plantilla de treballadors era d'unes 100 persones, entre les que trobàvem fusters, tapissers, pintors, ferrers, o electricistes. Al inici de la creació de l'empresa, la construcció d'una carrosseria era un treball artesanal i podia durar entre cinc i sis mesos. Actualment donat que els materials han canviat, així com les necessitats de transport i també les normatives, la producció actual es troba en una mitjana de deu carrosseries mensuals i el personal s'ha anat substituint per maquinària. L'empresa compta amb un servei d'enginyeria que elabora projectes d'acord amb la normativa vigent.

Bibliografia "Carrosseries Consa". Pàgina web. www.consasl.com

Actuacions finca Edifici industrial construït a mitjans del segle XX. El seu interior s'ha anat adaptant a les necessitats de cada moment.

CARROSSERIES CONSA

086.EA

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Façana

TORRE REMEI

087.EA

Altres denominacions VIL·LA REMEI

LOCALITZACIÓ

Indret / barri	la Bordeta	*Codi INE*	120 5260
Adreça/es	Carrer Nostra Sra. del Carme, 2 Avinguda d'Artesa, 13		
Coordenades UTM	x = 303.491 y = 4.608.415	*Identificació al plànol*	087.EA
		Grafisme categoria	

Delimitació bé
Entorn protecció propi ☐
Entorn prot. altres ☐
Contorn urbanístic ☑

DADES CADASTRALS

Número	*Superfície*	*Sostre*	*N. plantes*	*Titularitat*
3685301CG0038F	963m²	2.911m²	PB+5P	Privada

Localització

Panoràmica general

DADES URBANÍSTIQUES

Pla vigent	PGL Pla General de Lleida
Classificació	SU (Sòl Urbà)
Qualificació	5B Zona d'habitatge unifamiliar tipus 1
Proteccions	Aeronàutiques

Planejament Vigent (Refós 2021)

CATALOGACIÓ ANTERIOR

Tipus de bé	Element d'interès històric, artístic i arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	8483-I (AD 23/12/1998, DOGC 23/05/2001)

CATALOGACIÓ

Tipus de bé	Patrimoni arquitectònic
Classificació	Edificis
Categoria	BCIL
Nº reg/cat.	087.EA
Nivell prot.	Nivell 3. Parcial

TORRE REMEI

087.EA

Altres prot. HA-1103 (Catàleg i Inventari Ajuntament de Lleida 26/03/1999)
HA-1103 (Pla Especial de Protecció i Catàleg dels Elements d'Interès 14/07/1982)

DESCRIPCIÓ DEL BÉ

Tipologia funcional ARUr/UA Arquitectura Residencial Urbana / Urbana Aïllada

Subtipologia funcio. Habitatge

Estil i Època Modernisme; Època contemporània. Segle XX

Cronologia Edificat a principis del S. XX

Parcel.la Accés sense dificultats. L'edifici articula la cantonada entre els carrers de Nostra Senyora del Carme i de Sant Francesc de Sales, a través de l'avinguda d'Artesa.

Context La Torre del Remei és un edifici aïllat bastit en el bell mig del nucli de Lleida, en el barri de la Bordeta, a la cantonada establerta entre els carrers de Nostra Senyora del Carme, Sant Francesc de Sales i l'avinguda d'Artesa.

Elements Xalet bastit al tombant del segle XX, és un edifici aïllat situat a la cantonada traçada per l'avinguda d'Artesa i el carrer de nostra Senyora del Carme. L'edifici està construït principalment en maçoneria arrebossada i pintada de color crema, presenta detalls constructius en maó vist i una tanca de formigó i ferro -amb uns capitells reaprofitats al coronament dels pilars- n'envolta el sector nord, on hi havia un jardí.

Actualment sense habitar, tot i que en relatiu bon estat de conservació a nivell exterior, és un edifici de ressò modernista, de planta baixa i planta pis amb una torre-escala de dues plantes a l'angle nord-oest i coberta plana que configura un petit terrat protegit amb una balustrada d'obra de fàbrica vista. L'edifici presenta totes les cantoneres construïdes amb maó vist i són coronades per un pinacle piramidal del mateix material. Els elements de les brancalades de les obertures són construïts amb maó vist i cada agrupació principal també queda singularitzada per un conjunt de pilastres d'obra de fàbrica vista que s'eleven vers la coberta configurant un singular coronament de cada conjunt.

Les façanes, que són totes elles accessibles excepte la orientada a llevant, mantenen un equilibri compositiu i d'aparença unitària, però totes presenten diferències. Al nord, dues obertures per planta perforen el mur del cos de l'habitatge, les quals esdevenen finestres d'espitllera a les plantes superiors de la torre. A més, al centre de la façana nord, en el llindar del balcó volat, es llegeix el nom de la vil·la pintat en blanc. La façana occidental presenta un arrambador arrebossat, interromput per una porta emmarcada en maó i coronada per un arc extremadament rebaixat, acompanyada al centre per un grup de dues finestres aparellades a cada planta, de les quals les de la planta baixa presenten un ampit retallat i més estret que la llinda. A la façana sud cal destacar la presència d'una tribuna lleugerament descentrada a la primera planta. Cúbica i amb una finestra a cada costat, sembla posterior a la construcció de la casa, i la flanquegen dues finestres amb ampit de maó; mentre que a la planta baixa s'hi obre una porta similar a la de la façana occidental i una altra porta centrada en el parament.
Finalment, la façana de llevant és dividida en dues parts per una motllura vertical de maó, que a la vegada emmarca dues finestres al centre de la primera planta, rematades per cinc pinacles, les quals són acompanyades al sector nord-est de la façana per dues finestres geminades de maó.

Ús actual Establiment comercial

Ús original/altres Habitatge

Façanes/Coberta Les façanes i coberta presenten un bon estat de conservació.

Entorn/Jardí El pati interior i l'entorn urbà més proper al conjunt presenta un bon estat de conservació.

TORRE REMEI

087.EA

RAONS PER A LA CATALOGACIÓ

- [x] Valor històric
- [x] Valor arquitectònic/tipològic/artístic

ÀMBITS DE PROTECCIÓ I OBJECTE

Elements Façana amb els materials i cromatisme que la defineixen, els elements decoratius ceràmics i la cobèrta de teula

REGULACIÓ DE LES INTERVENCIONS

Tipus d'intervenció: Manteniment i/o reparació

Regulació: Es permet la modificació

- Façanes/Coberta: Es mantindrà la volumetria, els acabats i el cromatisme de la façana
- Entorn/Jardí: En el seu entorn, es conservara la tanca que delimita l'entorn de la finca
- Estructura/interior: Al interior es conservaran els elements originals que puguin restar després de les adequacions sofertes els darrers anys.

Usos permesos: Segons el planejament general vigent i el planejament derivat que el desenvolupa

Usos prohibits: Tots els altres

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

Informació històrica Xalet bastit al tombant del segle XX, amb lectura de ressò modernista, està actualment sense habitar tot i que en relatiu bon estat a nivell exterior.

Bibliografia Frederic Vilà Tornos / Xavier Rodríguez Padilla. “Estudi Previ del Catàleg i Inventari dels elements d’interès històric, artístic i arquitectònic de la ciutat de Lleida.”

Actuacions finca L’edifici va ser bastit al tombant del segle XX i al 2018 va ser rehabilitat i es seu d'un establiment comercial.

FITXES RELACIONADES:

CONJ. ARQUIT.	ELEM. ARQUIT.	BÉNS ARQUEOL.	BÉNS SOCIOE.	BÉNS NATURALS	BÉNS AMBIENT-PAISAT
- CA	- EA	- BARP	- BSE	- BN	- BAMP

Ortofotomapa

Vista de conjunt

TORRE REMEI

087.EA

Vista de conjunt

Vista de conjunt